

Autoinforme d'acreditació 2022

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Facultat de Geografia
i Història

Grau en Arqueologia

Grau en Història

Grau en Història de l'Art

Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia

Sumari

0. Dades identificadores, Presentació del centre i Procés d'elaboració de l'autoinforme	4
0.1. Presentació.....	7
0.2. Oferta de titulacions i alumnat.....	8
0.3. Professorat	9
0.4. Procés d'elaboració de l'Autoinforme d'Avaluació	10
1. Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu	13
1.1. El perfil de competències de les titulacions del centre és consistent amb els requisits de les disciplines i amb els nivells formatius corresponents del MECES.....	14
1.2. Els plans d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de les titulacions	14
1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat a les titulacions i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes	15
1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats	31
1.5. L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació	33
1.6. Perspectiva de gènere.....	34
1.7. Millores relacionades amb l'Estàndard 1.....	41
2. Estàndard 2: Pertinència de la informació pública	47
2.1. Publicació de la informació sobre les característiques de la titulació i el seu desenvolupament operatiu	50
2.2. Publicació de la informació sobre els resultats acadèmics i de satisfacció	52
2.3. Publicació del SAIQU en què s'emmarca la titulació i els resultats del seguiment i l'acreditació de la titulació	52
2.4. Millores relacionades amb l'Estàndard 2.....	54
3. Estàndard 3: Eficàcia del Sistema de garantia interna de la qualitat (SAIQU) de la titulació.....	56
3.1. El SGIQ implementat té processos que garanteixen el disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions.....	58
3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial, els resultats d'aprenentatge i la satisfacció dels grups d'interès.....	60
3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament i genera un pla de millora que s'utilitza per a la seva millora continuada.....	61
3.4. Millores relacionades amb l'Estàndard 3.....	63
4. Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu	66
4.1. Grau en Arqueologia	67
4.2. Grau en Història	74
4.3. Grau en Història de l'Art	81
4.4. Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia	84
4.5. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat (4.3)	89
4.6 Millores relacionades amb l'Estàndard 4.....	94

5. Estàndard 5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge	97
5.1. Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral.....	98
5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.....	101
5.3 Millores relacionades amb l'Estàndard 5.....	104
6. Estàndard 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius	106
6.1. Grau en Arqueologia	107
6.2. Grau en Història.....	126
6.3. Grau en Història de l'Art	167
6.4. Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia.....	183
6.7 Millores relacionades amb l'Estàndard 6.....	197
7. Valoració i Pla de les noves millores del centre fruit d'aquest autoinforme.....	204
7.1. Grau en Arqueologia	205
7.2. Grau en Història.....	208
7.3. Grau en Història de l'Art	211
7.4. Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia.....	216
7.5. Millores transversals a tots els ensenyaments.....	221
8. Evidències.....	222

0

Dades identificadores
Presentació del centre
Procés d'elaboració de
l'autoinforme

Universitat	Universitat de Barcelona
Nom del centre	Facultat de Geografia i Història
Dades de contacte	Montalegre 6 08001 Barcelona Tel. 93 402 05 26 E-mail: dt.geografia.historia@ub.edu

Abast de l'informe	Grau en Arqueologia Grau en Història Grau en Història de l'Art Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia
Responsables d'elaborar l'informe	Vicedeganat de Qualitat i Innovació Docent
Responsables de revisar l'informe	Comissió de Qualitat
Responsables d'aprovar l'informe	Junta de Facultat
Data d'aprovació	13 de gener de 2022 en Comissió Permanent de Facultat

Titulació	Nivell	Codi RUCT	Crèdits ECTS	Tipologia	Any d'implantació	Responsable
Antropologia Social i Cultura	Grau	2500483	240	UB	2009	FERRAN ESTRADA BONELL
Arqueologia	Grau	2501574	240	UB	2010	F. JAVIER LOPEZ CACHERO
Geografia	Grau	2500296	240	UB	2009	MARIA CARMEN MORENO GARCIA
Història	Grau	2500504	240	UB	2009	CARLES BUENACASA PEREZ
Història de l'Art	Grau	2500274	240	UB	2009	ANTONI CONEJO DA PENA
Antropologia i Etnografia	Màster	4313977	60	UB	2013	GEMMA CELIGUETA COMERMA
Estudis Avançats en Arqueologia	Màster	4316485	60	UB	2018	JAVIER MANGADO LLACH
Estudis Avançats en Història de l'Art	Màster	4313985	60	UB	2013	ROSA MARIA CREIXELL CABEZA
Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania	Màster	4313345	90	INT-C	2012	NURIA PUMAR BELTRAN
Estudis Llatinoamericans	Màster	4314741	60	UB	2014	NATALIA MORAGAS SEGURA
Gestió del Patrimoni Cultural i Museologia	Màster	4314051	90	UB	2013	MARIA FELIU TORRUELLA
Història Contemporània i Món Actual	Màster	4314001	60	INT-C	2013	JORDI ROCA VERNET
Música com a Art Interdisciplinària	Màster	4314740	60	INT-C	2014	JOSEP LLUÍS i FALCO
Planificació Territorial i Gestió Ambiental	Màster	4313435	60	UB	2012	XOSE ANTON ARMESTO LOPEZ
Turisme Urbà	Màster	4315242	60	UB	2015	DOLORES SANCHEZ AGUILERA

TAULA 0.1: OFERTA DE TITULACIONS OFICIALS DE GRAU I MÀSTER IMPARTIDES AL CENTRE. TAULA P0 DE L'ESPai VSMA.

0.1. Presentació

La Facultat de Geografia i Història va crear-se l'any 1975 com a conseqüència del procés de separació de l'antiga Facultat de Filosofia i Lletres. El seu primer emplaçament va ser al Campus Sud de l'avinguda Diagonal, en uns terrenys que més tard han estat habilitats per ampliar el Parc Científic de Barcelona. L'estiu del 2006 la Facultat es va desplaçar al seu emplaçament actual al campus Raval, que comparteix amb la Facultat de Filosofia. La Facultat aplega els ensenyaments i la recerca relativa a Antropologia Social i Cultural, Arqueologia, Geografia, Història i Història de l'Art.

El Rectorat va acordar el 2015 la reestructuració dels departaments de la Facultat. El procés va comportar una nova distribució que es va fer efectiva el mes de març de 2016, i el juny de 2016 el Consell de Govern va aprovar una reforma de les estructures de facultats i departaments. D'aquest procés en van resultar els següents departaments, alguns dels quals s'organitzen en seccions acadèmiques i departamentals:

- Departament d'Antropologia Social
- Departament de Geografia (amb les seccions acadèmiques d'Anàlisi Geogràfica Regional, Geografia Física i Geografia Humana)
- Departament d'Història de l'Art
- Departament d'Història i Arqueologia (amb les seccions departamentals de Prehistòria i Arqueologia; Història Antiga i Història d'Amèrica i Àfrica; Història Medieval, Història Moderna, Paleografia i Diplomàtica; Història Contemporània i Món Actual).

L'equip deganal de la Facultat està liderat per Ricardo Piqueras des de 2017, quan es van renovar tots els seus membres. El reglament del centre vigent ha estat aprovat el maig de 2020.

La Facultat de Geografia i Història té com a missió la generació i transmissió del coneixement científic en l'àmbit de l'Antropologia, la Geografia, la Història, la Història de l'Art i l'Arqueologia, la preparació per a l'exercici professional i el foment de la capacitat intel·lectual, moral i cultural de l'alumnat. Això es concreta en tres punts fonamentals:

1. Oferir el servei públic de l'ensenyament superior mitjançant la docència en Antropologia, Arqueologia, Geografia, Història i Història de l'Art que li sigui encarregada pels òrgans competents, atenent a les necessitats formatives de l'entorn.
2. Contribuir a les activitats de formació permanent, de divulgació i de promoció en els àmbits esmentats en el punt anterior.
3. Fomentar la recerca en Antropologia, Arqueologia, Geografia, Història i Història de l'Art i les seves aplicacions així com la seva transferència a la societat.

0.2. Oferta de titulacions i alumnat

Durant el curs 2020-2021 la Facultat va oferir un total de cinc estudis de grau, un doble grau, deu màsters universitaris i tres programes de doctorat. Quatre màsters més tenen lloc a les instal·lacions de la Facultat tot i no ser coordinats per la mateixa Facultat.

Titulació	Places	Nous	Matriculats	Titulats	Professorat
Antropologia Social i Cultural	120	122	476	82	57
Arqueologia	75	74	244	35	72
Geografia	60	57	180	29	38
Història	265	266	1059	181	118
Història de l'Art	180	185	766	105	70
Doble titulació Arqueologia-Història*	20	20	20	-	-
TOTAL GRAUS	720	724	2745	432	355
Antropologia i Etnografia	30	17	39	22	10
Estudis Avançats en Arqueologia	25	15	20	4	27
Estudis Avançats en Història de l'Art	30	28	54	15	15
Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania	60	81	186	44	57
Estudis Llatinoamericans	0	-	4	2	1
Gestió del Patrimoni Cultural i Museologia	35	36	81	33	17
Història Contemporània i Món Actual	60	44	87	30	23
Música com a Art Interdisciplinària	30	18	28	13	11
Planificació Territorial i Gestió Ambiental	35	28	34	20	21
Turisme Urbà	30	27	36	23	14
TOTAL MASTERS	335	294	569	206	196

TAULA 1.2.1: DADES BÀSIQUES DEL CURS 2020-2021 DE LES TITULACIONS OFICIALS DE GRAU I MÀSTER IMPARTIDES AL CENTRE. FONT:

SECRETARIA DE LA FACULTAT

* 1R ANY D'IMPLANTACIÓ.

0.3. Professorat

Pel que fa al personal docent i investigador (PDI), com pot veure's a la taula, el seu nombre s'ha mantingut pràcticament estable des del curs 2017-18, amb una lleugera tendència a l'alça en els darrers anys. La disminució de professorat estable funcionari (CU, TU i TEU) s'ha anat compensant progressivament amb la incorporació de professorat contractat (agregats i lectors), tot i que no s'ha aconseguit rebaixar el pes del professorat associat, que continua representant gairebé una quarta part del total.. Aquest fet té òbvies repercussions negatives en les dinàmiques docents, en la recerca i en la gestió dels diferents òrgans de la Facultat però és tracta d'una circumstància estructural de la Universitat a la que la Facultat s'adapta de la millor manera possible intentant contribuir, dins les seves competències i possibilitats, a la progressiva consolidació del professorat acreditat no permanent.

CATEGORIA	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-2021	DIF. 2016-17/2020-21
Catedràtic d'Universitat	39	37	30	35	29	-10
Titular d'Universitat	67	64	55	50	45	-22
Titular d'escola universitària	1	1	1	0	0	-1
Catedràtic contractat LOU	0	0	3	5	7	7
Professor agregat	40	39	41	45	56	16
Professor lector	11	11	13	25	37	26
Professor col·laborador	2	2	2	2	4	2
Associat	87	91	96	97	83	-4
Altres investigadors	11	70	67	62	72	61
Altres	13	9	14	13	9	-4
TOTAL PDI	271	327	322	334	342	71

TAULA 1.3.1: EVOLUCIÓ DEL PDI PER CATEGORIES A LA FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA

FONT: FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA

0.4. Procés d'elaboració de l'Autoinforme d'Avaluació

L'elaboració de l'autoinforme d'acreditació és un requeriment legal que han de superar les titulacions per tal d'avaluar l'estat i funcionament dels ensenyaments des de la seva implantació. Però aquesta tasca és també un repte i una oportunitat per poder reflexionar sobre el funcionament dels ensenyaments, per així poder detectar i sistematitzar els possibles punts febles i consolidar el compromís de millora continuada.

S'ha procurat que el procediment de recollida d'informació i redacció de l'autoinforme fes possible obrir un espai de participació, d'opinió i de debat a diferents grups: deganat i responsables acadèmics de les titulacions, comissions coordinadores de màster, departaments, professorat, alumnat i PAS. La valoració dels nostres ensenyaments i l'autocrítica han de contribuir als processos de millora amb els quals es troba plenament compromesa la Facultat de Geografia i Història.

El [PEQ020](#) "Gestió dels programes formatius en el Marc de la Verificació, Seguiment, Modificació i Acreditació (VSMA)" de la Facultat de Geografia i Història estableix el procediment a seguir per a l'elaboració de l'autoinforme, el qual s'ha seguit tal com es descriu a continuació.

El 16 de setembre de 2021 es va constituir el Comitè d'Avaluació Interna sota la presidència del degà de la Facultat i integrat per: els quatre responsables de les titulacions que són objecte d'aquesta acreditació, la resta de l'equip deganal, representants del professorat i de l'alumnat, la cap i personal de la Secretaria d'Estudiants de la Facultat, i l'administradora de centre.

El CAI va elaborar un calendari de treball i es van assenyalar les fonts d'informació que s'havien de tenir en compte (memòries de verificació, seguiments i acreditacions anteriors, informes d'avaluació rebuts, taules de l'espai VSMA). Aquest calendari de treball proposat ha estat ampliament respectat i ha permès que s'acomplissin tots els terminis fins el lliurament de l'autoinforme a l'AQU.

Per tal d'elaborar l'autoinforme, es va formar un equip de treball format pels responsables de les titulacions, la vicedegana de Qualitat i Innovació Docent, la becària de col·laboració docent que dona suport en temes de qualitat i el personal de la Secretaria d'Estudiants, que s'ha reunit telemàticament en quatre ocasions per tal de preparar el treball a fer en cada estàndard, a més de mantenir contacte continuat per tal d'anar resolent les qüestions que anaven sorgint durant el procés. etc.)

Aquest equip ha anat elaborant i discutint els estàndards a mesura que s'anaven completant. Cada responsable de titulació ha comptat amb el suport i col·laboració d'altres membres del CAI.

Durant el procés, es va utilitzar la taula del Pla de Millores de les titulacions, reelaborada en el curs de la preparació de l'acreditació del curs passat, per tal que els responsables poguessin contrastar les existents i treballar en els respectius plans de noves millores.

Així mateix, durant l'elaboració del informe es van consultar altres responsables que podien proporcionar o contrastar informacions (membres dels consells d'estudis o de la comissió de Màster, la vicedegana acadèmica, el secretari de la Facultat, la responsable de comunicació, la directoria del CRAI del centre, etc.)

L'esborrany d'autoinforme va ser distribuït al membres de la Comissió de Qualitat de la Facultat amb temps suficient per a que poguessin formular observacions i comentaris abans que l'informe fos sotmès a aprovació. Per una qüestió de terminis, es va reduir als 10 dies preceptius el període d'exposició

pública de l'autoinforme als membres de a Facultat (pàgina web) per tal de recollir comentaris, suggeriments i aportacions.

El CAI valora molt positivament l'elaboració d'aquest autoinforme, que ha permès contrastar diferents dades i sobretot obrir un procés de reflexió interna pel conjunt de la Facultat i per cada grau i màster específic, que serà continuat en els propers mesos per anar implantant les mesures de millora detectades.

⇒ Acta de constitució del CAI (16 de setembre de 2021)

⇒ [Llistat membres del CAI](#)

⇒ Acta de la Comissió Permanent de Facultat d'aprovació de l'autoinforme d'acreditació

Revisar aquests enllaços que estiguin be

Anàlisi de l'assoliment dels estàndards a valorar

Estàndard 1

**Qualitat del Programa
Formatiu**

1. Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

«El disseny de la titulació (perfil de competències i estructura del currículum) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit en el Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior (MECES).»

1.1. El perfil de competències de les titulacions del centre és consistent amb els requisits de les disciplines i amb els nivells formatius corresponents del MECES

Com s'ha indicat en l'apartat de presentació del centre, les titulacions que ara es presenten al procés d'acreditació compten amb una trajectòria consolidada i amb una sòlida oferta formativa. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES. La comparació de les competències dels graus i del màster evidencia una bona articulació de les titulacions i posa de relleu l'existència d'un perfil curricular ajustat, progressiu i adequat al nivell formatiu de cada ensenyament.

La memòria verificada dels ensenyaments de la Facultat està disponible, juntament amb la resolució del Consell d'Universitats a l'apartat del Sistema de Qualitat de la pàgina web del centre, tant pels [màsters](#) com pels [graus](#).

1.2. Els plans d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de les titulacions

El pla d'estudis i l'estructura del currículum dels ensenyaments analitzats es mantenen sense modificacions des de la seva verificació (exceptuant el Grau en Història de l'Art) i són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de les titulacions. Els consells d'estudis dels graus i la comissió de màster s'encarreguen de la constant revisió del contingut, la bibliografia i els sistemes d'avaluació dels plans docents amb l'objectiu d'assolir l'excel·lència en els ensenyaments i de detectar possibles solapaments i reiteracions entre assignatures.

La perspectiva de gènere es troba creixentment present en totes les assignatures del pla d'estudis gràcies a l'esforç dels responsables de les titulacions i d'una part significativa del professorat. Aquesta presència s'ha fet més visible encara des del 2021 gràcies a l'adaptació dels plans docents a les recomanacions de la [Guia per a la incorporació de la perspectiva de gènere en els plans docents i les assignatures de la universitat de Barcelona](#).

Amb anterioritat a aquesta mesura, però, els plans d'estudis de les diferents titulacions de grau i màster sempre han tingut ben present aquesta qüestió des del primer moment en que es varen dissenyar els ensenyaments per adequar-los a l'Espai Europeu d'Educació Superior, ja sigui amb continguts específics en les assignatures o impulsant assignatures obligatòries específiques (com per exemple l'assignatura obligatòria "Arqueologia del Gènere" (Grau d'Arqueologia) o "Gènere i Història" (Grau

d'Història) o l'assignatura optativa "Perspectives feministes a la Història de l'Art" (Grau d'Història de l'Art).

En el **cas del Grau d'Història de l'Art**, el darrer informe de seguiment va posar de manifest que el nombre d'optatives previstes en el pla d'estudis (més de 50) resultava excessivament ampli i desproporcionat en relació amb les que es podien oferir efectivament cada curs (al voltant de 20). Alhora, els alumnes havien transmès una certa sensació de desconcert, i fins i tot de frustració, ja que sovint tenien el dubte de si podrien matricular o no una determinada optativa que no es podia oferir per circumstàncies diverses. Per aquest motiu, es va incloure en el pla de millores la proposta de fer una anàlisi detallada d'aquest llistat a càrrec del Consell d'estudis d'Història de l'Art, que va resoldre l'eliminació de les quatre úniques assignatures que podien anul·lar-se: "Grans corrents del teatre del segle XX", "Història del cinema espanyol", "L'art no objectual a partir del 1968" i "Velázquez, pintor i home de cort". N'hi havia moltes més que per diversos motius no s'havien arribat a obrir mai però que, en figurar en el pla d'estudis, havien servit almenys en alguna ocasió per convalidar assignatures d'estudiants procedents d'altres estudis superiors i/o universitats, motiu pel qual no es podien eliminar. Tanmateix, i per tal d'evitar cap mena de confusió en el moment de formalitzar la matrícula, en els canals d'informació oficials ara només es publiquen els títols de les optatives que realment s'imparteixen en el curs vigent i no tot el llistat com s'havia fet fins llavors. Igualment, fruit d'aquesta anàlisi, el Consell d'estudis, amb l'aprovació de la comissió acadèmica de la Facultat va resoldre donar d'alta una nova optativa dedicada a la "Paleografia medieval i moderna", tant perquè durant la llicenciatura ja s'havia impartit com pel fet que es tracta d'una matèria essencial per a aquells estudiants que vulguin continuar la seva trajectòria acadèmica en el món medieval i modern. A més, des d'un punt de vista docent no suposa cap implicació de càrrega afegida pel departament, ja que la seva docència recau en el departament d'Història i Arqueologia.

1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat a les titulacions i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes

1.3.1. Grau en Arqueologia

Tot i que el nombre d'estudiants de nou ingrés es troba una mica per sota de l'oferta de places, l'oferta actual del grau és coherent amb la demanda real. Segons les dades (veure taula 1.3.1.1) es superen les 70 places de nova matrícula sobre les 80 ofertades, excepte en el curs 2019-20 que van quedar bastant per sota (53 matriculats). No sabem a què respon aquesta circumstància, però podem descartar amb seguretat que estigui relacionat amb una davallada dels alumnes de nou ingrés a nivell català perquè els dos cursos anteriors (segons dades de la Generalitat de Catalunya) es matricularen al sistema universitari català encara menys alumnes que no el curs 2019-20, per exemple. Volem recordar que aquest curs va coincidir amb la recuperació del grup de tarda, però la dinàmica posterior amb dos cursos seguits amb una matrícula superior a 70, exclou que aquest canvi hagi tingut alguna cosa a veure. Com a molt podríem sospitar que l'anterior model amb dos grups de matí s'hauria esgotat i que aquell curs no es va difondre prou bé la programació del grup de tarda, però això és complicat de demostrar.

El curs 2020-21 es va posar en funcionament la doble titulació d'Arqueologia i Història que suposava una oferta de 20 places més. Com a conseqüència, es va decidir reduir l'oferta de la titulació en Arqueologia a 75. Les dades d'aquest últim curs 2020-21 mostren una recuperació de la matrícula amb un ingrés de 94 nous alumnes sobre una oferta total de 95 places, a raó de 75 per Arqueologia i 20 per a la doble titulació. El curs actual 2021-22 sembla consolidar aquesta tendència amb un total de 70 alumnes de nou ingrés matriculats al Grau d'Arqueologia i 23 a la doble titulació. També s'observa que la matrícula de primera opció s'ha mantingut tots aquests anys per sobre del 90%, mentre que l'accés al setembre supera el 20% en la majoria dels casos. Aquestes dades són semblants a les dels anys anteriors, mostrant una tendència prou estable des del curs 2016-17.

Curs	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020 - 2021
Places ofertes	80	80	80	80	95
Demanda primera opció	75	76	60	48	82
Estudiants de nou ingrés	73	76	71	53	94
Percentatge d'accés en primera opció	95,89%	93,42%	92,96%	90,57%	186,49%
Percentatge d'accés al setembre	20,55%	17,11%	25,33%	22,64%	22,97%
Estudiants matriculats	289	288	273	243	-
Estudiants graduats	53	46	49	54	-

TAULA 1.3.1.1: OFERTA, DEMANDA I MATRÍCULA DEL GRAU EN ARQUEOLOGIA. TAULA E.1.1 DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADÈMICODOCENT.

Tal i com s'observa a la taula 1.3.1.2, la nota d'accés s'ha situat tots aquests anys lleugerament per sobre del 5, en consonància entre l'oferta i la demanda que s'acaba de comentar. La nota de tall PAU de juny de primer quintil es manté estable en la major part dels cursos amb valors entorn el 10. En el darrer curs analitzat, aquesta nota de tall fins i tot s'ha doblat, potser com a conseqüència de la matrícula dels alumnes de la doble titulació que semblen tenir unes millors notes de mitjana (4,11% entre el 9 i el 10 el curs 2020-2021, valor una mica inferior al màxim el 2018-2019, amb un 5,97% d'alumnes amb aquesta nota d'expedient). (veure taula 1.3.1.3).

Nota de tall	2016 - 2017	2017-2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Nota de tall juny PAU	5,02	5,05	5	5	10,66 (5,14)
Nota de tall PAU juny de primer quintil	9,36	9,96	11,18	9,94	20,73
Nota de tall juny CFGS	5	5,31	6,30	5	13,25

TAULA 1.3.1.2: EVOLUCIÓ DE LA NOTA DE TALL. TAULA E1.4A DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADÈMICODOCENT.

L'evolució d'aquestes dades demostra l'interès entre els alumnes amb bones qualificacions per estudiar Arqueologia, tot i que també és cert que el percentatge dels alumnes amb notes entre el 5 i el 6 s'ha situat aquests anys entorn al 40%, probablement com a conseqüència de l'increment de l'alumnat que es matricula al setembre. Aquesta tendència, però, també s'ha vist alterada amb l'alumnat matriculat a la doble titulació que ha fet baixar aquesta xifra fins un 28,77%.

Nota d'accés		05 - <06	06 - <07	07 - <08	08 - <09	09 - <=10
2016-2017	Batxillerat / COU amb PAU	46,88%	25%	15,63%	9,38%	3,13%
	CFGS	0%	0%	100%	0%	0%
2017-2018	Batxillerat / COU amb PAU	38,10%	31,75%	19,05%	7,94%	3,17%
	CFGS	20%	20%	60%	0%	0%
2018-2019	Batxillerat / COU amb PAU	46,27%	22,39%	17,91%	7,46%	5,97%
	CFGS	50%	0%	50%	0%	0%
2019-2020	Batxillerat / COU amb PAU	55,56%	24,44%	11,11%	6,67%	2,22%
	CFGS	0%	100%	0%	0%	0%
2020-2021	Batxillerat / COU amb PAU	28,77%	32,88%	21,92%	12,33%	4,11%
	CFGS	0%	80%	10%	10%	0%

TAULA 1.3.1.3: EVOLUCIÓ DE LA NOTA D'ACCÉS. TAULA E1.4B DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

Al grau d'Arqueologia, la majoria del nous estudiants procedeixen de les PAU, especialment dels batxillerats en Humanitats i Ciències Socials, amb valors per sobre del 80%, tret de l'últim curs que ha descendit fins el 77,66% (veure taules 1.3.1.4 i 1.3.1.5).

Curs	2016-2017		2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021	
Proves d'accés a la universitat (PAU)	64	87,67%	63	82,89%	67	89,33%	45	84,91%	73	77,66%
CFGS, FP2 o assimilats	1	1,37%	5	6,58%	2	2,67%	3	5,66%	10	10,64%
Titulats universitaris o assimilats	4	5,48%	6	7,89%	3	4%	4	7,55%	10	10,64%
Proves específiques per a majors de 25, 40 i 45 anys	4	5,48%	2	2,63%	3	4%	1	1,89%	1	1,06%
Altres accessos	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
TOTAL	73	100%	76	100%	75	100%	53	100%	94	100%

TAULA 1.3.1.4: EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT DE NOU INGRÉS SEGONS LA VIA D'ACCÉS. EN VALORS ABSOLUTS I RELATIUS. TAULA E1.3B DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

Curs	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Places	80	80	80	80	95
Nou accés	73	76	71	53	94
Altres accessos	-	-	-	-	-
Batxillerat / COU amb PAU	48	46	60	41	54
Diplomat / Llicenciat	4	6	3	4	10
FP2 / CFGS	1	4	2	3	8
Universitaris amb Batxillerat / COU amb PAU	16	17	7	4	19
Universitaris amb FP2 / CFGS	-	1	-	-	2
>25 anys	4	1	3	1	1
>40 anys	-	-	-	-	-
>45 anys	-	1	-	-	-

TAULA 1.3.1.5: EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT NOU INGRÉS SEGONS VIA D'ACCÉS. TAULA E1.3A DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

Vistos aquests números seria important mantenir les accions per difondre i promocionar l'ensenyament d'Arqueologia a l'ESO i a Batxillerat, atès que és aquesta la principal via d'accés de l'alumnat del grau. Les altres procedències (CFGS/FP2, Titulats universitaris i majors de 25, 40 i 45) són molt menys significaves, especialment aquesta última via que sempre ha

estat bastant atípica en tractar-se d'un grau amb un nombre de pràctiques molt elevat que requereixen d'una dedicació bastant exclusiva. En canvi, la via d'accés CFGS/FP2 ha tingut un creixement important els darrers anys fins situar-se en el 10,64% durant el curs 2020-21. En general, hem de dir que tradicionalment hem tingut un degoteig important d'estudiants que han optat per l'Arqueologia procedents d'altres graus o bé simultaniejant-ne dos (Història és el cas més freqüent, però també hi ha alumnes procedents de Restauració o Història de l'Art). Considerem que aquesta simultaneïtat és coherent i es pot considerar complementària respecte del Grau d'Arqueologia, raó per la qual vam impulsar la doble titulació en Arqueologia i Història que es va posar en funcionament el curs 2020-21.

El nombre de graduats, amb xifres entorn la cinquantena els darrers cursos, sembla reduït en comparació amb la matrícula de nou ingrés. Aquestes xifres cal relacionar-les amb circumstàncies diverses com ara el percentatge d'alumnes que estudien a temps parcial i, sobretot, l'abandonament dels estudis que és molt notable el primer curs, igual que passa en la resta de graus de la facultat.

Aquestes dades ens permeten valorar positivament el perfil d'ingrés dels estudiants en el Grau d'Arqueologia. La major part de l'alumnat prové de l'assignació de places de juliol i sol·licita accedir al grau en primera opció. Els darrers anys, però, hem observat un descens que es compensa amb un major nombre d'alumnes que es matriculen al setembre. No obstant, aquesta tendència s'ha alentit amb la posada en funcionament de la doble titulació en Arqueologia i Història i caldrà veure com evoluciona els propers anys. Val la pena recordar el nul impacte de la pandèmia en la matrícula del curs 2020-21, en part, com a conseqüència de la important rebaixa en el preu del crèdit que va passar de 35,77 € a 25,04 €, preu que encara continua vigent.

1.3.1.1 Doble titulació en Arqueologia i Història

La doble titulació va implantar-se el curs 2020-21. Per tant, només disposem d'un únic curs per avaluar, tot i que ja tenim també algunes dades puntuals del curs 2021-22.

El nombre d'estudiants de nou ingrés durant el curs 2020-21 fou de 20, tots elles de primera opció, en consonància amb el nombre de places ofertades. Aquesta xifra s'ha incrementat en 23 nous alumnes més matriculats el curs 2021-22. Aquestes dades demostren l'interès existent per aquesta doble titulació. Igualment, l'oferta es complementa prou bé amb la dels dos ensenyament per separat.

Segons les dades que disposem, actualment (curs 2021-22) hi ha un total de 38 alumnes (dades procedents de planificació acadèmicodocent de la UB) amb una lleugera majoria d'homes (52.63%) que de dones (47.37%). Respecte el curs 2020-21, tenim constància d'un abandonament i del trasllat d'altres alumnes a l'ensenyament d'Història o Arqueologia.

Cal destacar també que la nota de tall de la doble titulació fou un 6,87 el curs 2020-21, quan s'implantà i de 9,243 el curs 2021-22. Sembla lògic aquest increment atesa la demanda que existeix.

Actualment, no estem en disposició d'avaluar cap altre aspecte d'aquest estàndard de manera individualitzada, raó per la qual remetem a la informació que es detalla al Grau d'Arqueologia.

1.3.2. Grau en Història

Al document d'Avaluació de la Sol·licitud d'Acreditació de Títol Oficial de l'any 2016 s'esmentava que una de les bones pràctiques del Grau en Història era: "la adaptació de plazas a la demanda para reducir el abandono". Des d'aleshores, el grau ha continuant treballant en aquesta línia i ha aconseguit que, sobretot en els dos darrers cursos, l'oferta de places resulti coherent amb la demanda existent. El nombre d'alumnes de nou ingrés matriculats en els cinc cursos que van des de 2016 a 2020 s'ha incrementat de manera progressiva des dels 229 del curs 2017/2018 fins als 268 del curs 2019/2020 i els 282 del 2020/2021 (veure taula 1.3.2.1). De fet, cal subratllar que, amb excepció del curs 2017/2018, la matrícula de nou accés s'ha mantingut dins una mitjana entorn els 250-270 alumnes per curs.

Curs	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Places ofertes	280	280	280	280	285
Demanda primera opció	235	204	224	257	303
Estudiants de nou ingrés	269	229	248	268	282
Percentatge d'accés en primera opció	91,08%	96,07%	95,16%	95,90%	193,92%
Percentatge d'accés al setembre	18,59%	17,90%	18,82%	11,94%	1,90%
Estudiants matriculats	1160	1067	1051	1030	1061
Estudiants graduats	202	159	174	160	173

TAULA 1.3.2.1: OFERTA, DEMANDA I MATRÍCULA DEL GRAU EN HISTÒRIA. TAULA E.1.1 DE L'ESPai VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADÈMICODOCENT (XIFRES COMPLETADES AMB LA BASE DE DADES DE LA SECRETARIA D'ESTUDIANTS PEL QUE FA AL CURS 2020-2021).

Al curs 2015/2016 es va decidir reduir de 340 a 280 places l'oferta pels alumnes de primer de cara al curs 2016/2017, atesa la matrícula insuficient que s'havia donat en els cursos previs. Les dades de nou ingrés al curs 2016/2017 (269 estudiants), més altes, per altra banda, que les obtingudes als anys precedents, ens va indicar que aquesta reducció de places s'adaptava molt millor a la demanda real del grau. Tot i que al curs següent (curs 2017/2018) l'entrada d'alumnes de nou ingrés va ser la més baixa del darrer quinquenni, als cursos següents es va produir un augment significatiu i constant que s'ha mantingut fins al present curs. És per això que es va decidir no reduir més el nombre de places ofertes, sinó que més aviat, es va procedir a incrementar-lo a 285 places pel curs 2020/2021, xifra resultant de la suma de les 5 places de la doble titulació en Arqueologia i Història que ofereix el Grau en Arqueologia. La matrícula obtinguda en l'esmentat curs va confirmar la idoneïtat d'aquesta mesura, doncs, es va produir l'augment d'estudiants de nou ingrés més elevat de tot el quinquenni (282 noves matrícules). Aquest increment en la matrícula no sembla haver-se vist dificultat per les adaptacions de les estratègies docents (docència virtual o híbrida) esdevingudes en el marc de la crisi sanitària de la Covid-19. Al febrer del 2020, la matrícula ja s'havia realitzat i, a l'inici del curs 2020/2021, l'esperança d'una docència presencial (o, en tot cas, semipresencial), sens dubte, va contribuir a estimular l'augment de matrícula ja esmentat.

En aquesta seqüència de recuperació des de les xifres més baixes assolides al curs 2017/2018, hi ha tingut molt a veure les polítiques de captació i de difusió previstes al Pla de Millores del curs 2015/2016 (Saló de l'Ensenyament, Jornades de Portes Obertes, elaboració de vídeos promocionals, xerrades d'orientació universitària als instituts, major presència a les xarxes socials, etc.) i, en conseqüència, han demostra l'èxit i l'oportunitat d'aquestes estratègies. A més de tot això, al curs 2020/2021 va començar

la doble titulació d'Arqueologia i Història, a la qual es van destinar 15 places de l'oferta d'Història. Totes elles es van cobrir en l'esmentat curs i s'han tornat a cobrir totalment en el present curs 2021/2022. L'èxit de matrícula d'aquesta doble titulació revela que aquests estudis responen una demanda social i que caldria incrementar el nombre de places que el Grau en Història destina a aquesta doble titulació per tal de satisfer-la.

S'observa que la matrícula de primera opció ha augmentat des del 91,08% del curs 2016/2017 fins al 193,92% del curs 2020/2021, mostrant una tendència prou estable a situar-se entorn el 95% des del curs 2017/2018. L'elevat percentatge del curs 2020/2021 (193,92%) és el resultat de sumar el 100% del percentatge d'accés en primera opció de la doble titulació en Arqueologia i Història i el 93,92% del Grau en Història.

Malgrat que al curs 2017/2018 hi hagué una gran davallada en la matrícula de primer curs, el percentatge d'accés en primera opció fou el més alt del quinquenni (96,07%). Es constata una baixa desviació entre preinscrits (sol·licituds en primera opció) i matriculats definitius que no arriba al 10% en cap dels cursos. En aquesta situació d'estabilitat en la matrícula de primera opció, constitueix una excepció el curs 2020/2021, en què el percentatge s'ha situat, com ja s'ha indicat, en un 193,92%. Aquest fet resulta molt positiu i permet augurar unes bones xifres de permanència d'aquests alumnes en la seva prossecció dels estudis al Grau en Història. Amb referència a la matrícula, caldria afegir a més que, en els dos darrers cursos, la pràctica totalitat d'alumnes de nou accés han arribat amb la matrícula de juliol. Per això, el percentatge d'accés a la matrícula de setembre ha anat reduint-se de manera persistent des del 18,59% del curs 2016/2017 a l'1,90% del curs 2020/2021. Tenint en compte que el Grau en Història s'ofereix en altres universitats catalanes, algunes de les quals es troben molt properes al nostre centre, aquesta circumstància dona encara més importància al fet que hi hagi tants estudiants que opten per fer el Grau en Història a la UB com a primera opció. Aquesta dada objectiva és una clara prova de la gran valoració de la nostra carrera entre els futurs historiadors.

Pel que fa al nombre total d'alumnes matriculats als quatre cursos del Grau en Història, al curs 2017/2018, es va constatar una davallada significativa de quasi cent alumnes (1067) respecte del curs anterior (1160), fet que està clarament relacionat amb la disminució de la matrícula de primer al curs 2017/2018. La forta reducció de matrícula de nou accés en aquest curs i, també, en el següent (2018/2019) va provocar una lleugera disminució de matrícula que, no obstant això, s'ha mantingut força estable per sobre dels 1.050 alumnes (amb l'única excepció de les 1.030 matrícules del curs 2019/2020). Pel que fa al curs 2020/2021, la matrícula total, comptant els alumnes de la doble titulació, ha suposat un increment notable (1.061 matrícules) amb respecte els cursos previs. Al curs 2021/2022, aquest augment de la matrícula total del Grau en Història s'ha mantingut pràcticament en la mateixa xifra, de la qual cosa es dedueix una progressió ascendent que tendeix a igualar les taxes de matriculació més altes que hi havia a l'inici del quinquenni.

Pel que fa a les notes de tall de les PAU al juny, en els darrers cursos, s'ha produït un augment que podria considerar-se significatiu. En els quatre primers cursos del quinquenni, no es van donar diferències significatives amb els cursos del quinquenni precedent, i la nota de tall es va mantenir en un 5 o poc més. No obstant, amb el notable increment de la matrícula al curs 2020/2021, va pujar a 5,4 constituint la nota de tall més alta de tot el quinquenni (segons el gràfic "Nota de tall" de l'espai VSMA

dins el bloc “Preinscripció i matrícula”). A més, des del curs 2016/2017 s’ha detectat, també, una variació a l’alça en la nota de primer quintil, que s’ha mantingut sempre superior al 9,33. De fet, al curs 2016/2017 aquesta xifra va ser 9,59, produint-se un augment notable amb respecte del 8,68 del curs anterior i, en els dos darrers cursos, la xifra ha passat de 9,36 a 20,44 (veure taula 1.3.2.2).

Nota de tall	2016 - 2017	2017-2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Nota de tall juny PAU	5,06	5	5	5	10,63
Nota de tall PAU juny de primer quintil	9,59	9,49	9,33	9,36	20,44
Nota de tall juny CFGS	5,51	5,53	5	5	12,46

TAULA 1.3.2.2: EVOLUCIÓ DE LA NOTA DE TALL. TAULA E1.4A DE L'ESPÀI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADÈMICODOCENT.

Malgrat la baixa nota de tall PAU, en analitzar el percentatge d’alumnes que han accedit al grau segons la seva nota de tall (veure taula 1.3.2.3), se’n desprèn que, de curs en curs, els alumnes han entrat amb unes mitjanes cada cop més elevades. Per una banda, es constata una disminució creixent del percentatge d’aquells que entren amb una nota entre 5 i 5,9, que ha passat del 35,75% al 26,64% dels alumnes. I, per l’altra, el percentatge dels alumnes que ho fan amb una nota entre 7 i 7,9, pràcticament, s’ha duplicat des del 14,48% a l’inici del quinquenni fins a la xifra del 26,20% del darrer curs objecte d’aquest estudi. Cal remarcar, també, que un percentatge significatiu d’alumnes, sempre superior al 10%, ha entrat al Grau en Història amb una mitjana superior al 8. Aquests percentatges són força més elevats als dos darrers cursos del quinquenni, on es van assolir les xifres del 12,61% (curs 2019/2020) i del 13,98% (curs 2020/2021). De tot això es dedueix, doncs, que els alumnes que accedeixen al Grau en Història des de les PAU, majoritàriament, es troben en la franja mitjana-alta de les qualificacions i que s’ha consolidat un interès creixent per estudiar Història entre els alumnes amb bones qualificacions. En resum, les dades mostren com l’oferta de places del Grau en Història és adequada a la demanda i permeten afirmar que tothom que està interessat a fer aquests estudis té l’opció de fer-ho. A més, aquestes dades evidencien també que la davallada de matrícula esdevinguda als cursos 2017/2018 i 2018/2019 fou puntual, i que les estratègies i mecanismes desenvolupats per a captar alumnes han permès retornar, i fins i tot superar, a la situació de normalitat existent al curs 2016/2017. Això ha comportat una millora significativa tant de la nota de tall com del percentatge d’alumnes amb bones qualificacions que decideixen cursar aquests estudis. Una altra de les raons que han influït en aquest ascens general dels percentatges de matrícula i notes de tall és la posada en marxa de la doble titulació d’Arqueologia i Història al curs 2020/2021, que, en destinar només 15 places de l’oferta d’Història, ha comportat l’accés d’alumnes amb qualificacions més altes.

Nota d'accés		05 - <06	06 - <07	07 - <08	08 - <09	09 - <=10
2016-2017	Batxillerat / COU amb PAU	35,75%	36,65%	14,48%	10,41%	2,71%
	CFGS	20%	40%	35%	5%	0%
2017-2018	Batxillerat / COU amb PAU	39,41%	35,96%	12,81%	8,37%	3,45%
	CFGS	0%	55,56%	44,44%	0%	0%
2018-2019	Batxillerat / COU amb PAU	35,81%	34,88%	18,60%	8,37%	2,33%
	CFGS	37,50%	12,50%	50%	0%	0%
2019-2020	Batxillerat / COU amb PAU	31,98%	35,59%	19,82%	11,26%	1,35%
	CFGS	27,78%	50%	11,11%	11,11%	0%
2020-2021	Batxillerat / COU amb PAU	26,64%	33,19%	26,20%	9,61%	4,37%
	CFGS	20,69%	27,59%	44,83%	3,45%	3,45%

TAULA 1.3.1.3: EVOLUCIÓ DE LA NOTA D'ACCÉS. TAULA E1.4B DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

Les dades relatives al perfil d'ingrés permeten valorar una bona correspondència amb els perfils previstos en les memòries de verificació. Hi destaquen dos perfils diferents (veure taules 1.3.2.4 i 1.3.2.5). Segons el model predominant, els estudiants provenen del Batxillerat / COU amb PAU (batxillerats en Humanitats i Ciències Socials) que, amb oscil·lacions anuals, representen al voltant del 82% de l'entrada de primer curs. Les places ocupades per la resta de categories d'estudiants suposen entre un 19% i un 11% de l'oferta. La gran majoria accedeixen al grau directament des del Batxillerat per damunt dels qui havien iniciat altres estudis universitaris o havien iniciat Història en una altra universitat i, sense haver-los finalitzat, accedeixen al grau. Tal com mostren les dades de la taula 1.3.2.5, després de la davallada de matrícula esdevinguda al curs 2017-2018, la matrícula dels alumnes procedents de Batxillerat / COU amb PAU s'ha reforçat i supera amb escreix les xifres dels primers cursos del quinquenni. En atenció a aquestes taxes de matriculació caldria continuar mantenint accions anuals de difusió i captació d'estudiants de l'ESO i Batxillerat, atès que és aquesta la principal via d'accés de l'alumnat del grau. Atès que un nombre significatiu d'estudiants combinen estudis i feina, hi ha un perfil d'estudiants que opta per fer els seus estudis a temps parcial. Amb tot, sempre es tracta d'un nombre menor que els que cursen el Grau a temps complet. Aquesta eventualitat ha demostrat ser molt positiva perquè, entre d'altres qüestions, aquests estudiants actuen com a enllaç dels estudiants dels diferents cursos.

L'altre perfil d'estudiants de primer curs del grau es conforma a partir d'un grup heterogeni integrat per titulats superiors, estudiants procedents dels cicles formatius i similars, i pels que provenen de les proves per a majors de 25, 40 i 45 anys. El pes de cadascun d'aquests perfils varia molt d'un curs a un altre, essent el més constant el dels estudiants de més edat. Es tracta de persones que, normalment, ja tenen una titulació superior, o bé accedeixen a la universitat a partir de les proves específiques que substitueixen les PAU pels més grans de 25 anys. Han estat treballant en àmbits molt diversos, però sempre havien volgut ampliar els seus coneixements sobre Història. La seva experiència professional i personal enriqueix els punts de vista, la percepció i la reflexió sobre els estudis i els continguts de les matèries del grau. Tant per la seva edat com per la seva trajectòria professional, la seva presència al grau en Història beneficia molt al conjunt de l'alumnat i a la docència de totes les assignatures. Alguns estan jubilats, o prejubilats, mentre que d'altres segueixen en actiu. Aquests estudiants es plantegen

els estudis des d'un punt de vista de creixement personal i de passió per l'estudi i pel coneixement intel·lectual més que no pas amb la intenció de dedicar-s'hi professionalment.

Curs	2016-2017		2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021	
Proves d'accés a la universitat (PAU)	221	82,16%	203	88,65%	215	84,31%	222	82,84%	229	81,21%
CFGS, FP2 o assimilats	20	7,43%	9	3,93%	8	3,14%	18	6,72%	29	10,28%
Titulats universitaris o assimilats	13	4,83%	7	3,06%	21	8,24%	11	4,10%	10	3,55%
Proves específiques per a majors de 25, 40 i 45 anys	15	5,58%	10	4,37%	11	4,31%	17	6,34%	14	4,96%
Altres accessos	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
TOTAL	269	100%	229	100%	255	100%	268	100%	282	100%

TAULA 1.3.2.4: EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT DE NOU INGRÉS SEGONS LA VIA D'ACCÉS. EN VALORS ABSOLUTS I RELATIUS. TAULA E1.3B DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

Curs	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Places	280	280	280	280	285
Nou accés	269	229	248	268	282
Altres accessos	-	-	-	-	-
Batxillerat / COU amb PAU	170	157	195	199	189
Diplomat / Llicenciat	13	7	21	11	10
FP2 / CFGS	20	8	5	14	24
Universitaris amb Batxillerat / COU amb PAU	51	46	20	23	40
Universitaris amb FP2 / CFGS	-	1	3	4	5
>25 anys	12	6	10	11	11
>40 anys	1	-	1	-	-
>45 anys	2	4	-	6	3

TAULA 1.3.2.5: EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT NOU INGRÉS SEGONS VIA D'ACCÉS. TAULA E1.3A DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

Pel que fa als alumnes que arriben a la facultat amb un graduat universitari o amb estudis iniciats en altres graus, ha resultat molt significatiu l'increment d'alumnes procedents, majorment, de la Universitat Autònoma i d'altres universitats catalanes i, en menor mesura, d'altres universitats de l'estat espanyol (habitualment, després d'una estada de mobilitat del programa SICUE). Aquesta realitat no es pot deduir de les taules del VSMA, però sí de les peticions d'adaptació o convalidació que es reben a la Secretaria d'Estudiants del grau. A més, les taules del VSMA tampoc no recullen el gran nombre d'estudiants del grau en Arqueologia, i en menor mesura del Grau en Història de l'Art, que compatibilitzen els estudis amb el Grau en Història. Considerem que aquesta simultaneïtat és coherent amb la formació que persegueix el grau i que el coneixements d'Arqueologia o Història de l'Art resulten útils per a la formació en Història, raó per la qual es va incloure en el Pla de Millores del grau la promoció d'una doble titulació en Arqueologia i Història que es va posar en funcionament el curs 2020/2021. Així mateix, en el darrer Pla de Millores del grau ja s'ha contemplat la implementació d'una doble titulació en Història i Història de l'Art que començaria a funcionar al curs 2021/2022; i, de cara al futur, caldria plantejar també un doble grau en Geografia i Història.

El nombre de graduats ha experimentat una gradual progressió des del 36,73% del curs 2016/2017 fins al 45,61% del curs 2019/2020. No hi han dades pel darrer curs del quinquenni a les taules del VSMA,

tot i que, a partir de les xifres que figuren a la base de dades de la Secretaria d'Estudiants (veure taula 1.3.2.1), el nombre de graduats al curs 2020-2021 és força superior al del curs precedent. Tenint en compte que aquest curs va coincidir amb el canvi a un model de docència virtual motivat per la crisi sanitària de la Covid-19, aquest increment en el nombre de graduats es pot considerar com un indicatiu de l'èxit del grau en l'adaptació a les noves estratègies docents.

Amb comparació amb la matrícula de nou ingrés, la taxa de graduats sembla reduïda en un 40%. Aquestes xifres cal relacionar-les amb circumstàncies diverses com ara el percentatge d'alumnes que estudien a temps parcial i, sobretot, a l'abandonament dels estudis que, com passa a la resta de graus de la facultat, és molt notable el primer curs. En les seves reunions d'inici de curs, el Consell d'estudis del Grau en Història ha anat valorant totes aquestes dades de matrícula per tal de millorar els processos de captació de nous estudiants, així com la seva fidelització amb la intenció de capgirar la taxa d'abandonament. De cara al futur caldria pensar estratègies per a detectar les causes concretes d'abandonament i desenvolupar estratègies per a combatre'l, per exemple, potenciant les tutories del PAT.

En la nostra opinió, un dels problemes que ha pogut incidir en l'abandonament a primer curs és que l'horari de les sessions teòriques dels grups B i E no permet un bon encaix amb els horaris assignats a les pràctiques, la qual cosa provoca un cert grau d'estrès en l'alumnat. És per això que en el Pla de Millores del grau en Història, es van explicitar propostes per a modificar els horaris de les pràctiques del grau i la millora de les franges horàries dels grups de primer. Amb relació a la primera millora, el Consell d'Estudis va aprovar un horari de pràctiques que establia franges horàries per a cada curs que no se solapaven amb les hores de docència. Amb relació a la segona millora, encara no està conclouida. S'ha acordat una modificació de la franja horària del grup B que abans feia les classes de 9:30 a 12:30 h i ara les imparteix de 8:00 a 11:00 h. D'aquesta manera, la seva franja horària per a pràctiques s'ha pogut establir entre les 11:00 i les 14:00 h. Aquesta proposta de millora encara té pendent resoldre el millor horari pel grup E que ara mateix s'imparteix de 17:00 a 20:00 h, una qüestió que encara està essent objecte d'estudi per part del Consell d'Estudis.

1.3.3. Grau en Història de l'art

El nombre d'alumnes de nou ingrés matriculats en els cinc cursos que van des de 2016 a 2020 oscil·la entre els 174 dels anys 2017 i 2019, i els 183 de 2020 (veure taula 1.3.3.1)

Curs	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Places ofertes	180	180	180	180	180
Demanda primera opció	194	162	196	182	188
Estudiants de nou ingrés	177	174	182	174	183
Percentatge d'accés en primera opció	95,48%	94,83%	95,05%	93,68%	93,99%
Percentatge d'accés al setembre	3,95%	15,52%	4,32%	8,05%	5,46%
Estudiants matriculats	779	758	736	738	-
Estudiants graduats	101	109	95	97	-

TAULA 1.3.3.1: OFERTA, DEMANDA I MATRÍCULA DEL GRAU EN HISTÒRIA DE L'ART. TAULA E.1.1 DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

Si bé aquestes xifres revelen un petit retrocés en relació als dos darrers biennis 2014-2015 i 2015-2016 de l'últim informe d'acreditació (amb 187 i 188 matriculats, respectivament), cal subratllar alhora l'augment de la matrícula en el curs 2020-2021, malgrat el difícil context de crisi sanitària de la Covid-19. Alhora, tot plegat revela que la decisió presa a partir de 2016 de rebaixar l'oferta de places del grau de 200 a les 180 actuals va ser un encert atès que, o bé s'ha fregat aquest llindar o bé s'ha superat. És per aquest motiu que en vistes al proper lustre es mantindrà tal com està.

Així mateix, s'ha de destacar que de tots els estudiants matriculats, el percentatge dels que van escollir el grau en primera opció fluctua entre un màxim del 95,48% el 2016, i un mínim de 93,68% el 2019; el 2020 ha tornat a repuntar fins al 93,99%. Es tracta, en tot cas, d'unes dades molt elevades i molt per sobre dels 88,83% de l'any 2015.

Un altre aspecte que sembla s'ha corregit en els darrers temps és el diferencial entre el nombre d'estudiants que escullen Història de l'Art en primera opció i els que finalment formalitzen la matrícula. El 2016 el nombre de preinscrits va ser de 194, però a la fi només se'n van inscriure 177. No obstant això, a partir de 2017 es detecta un canvi de tendència. Llavors la demanda inicial de 162 places es va traduir en 174 nous alumnes; el 2018, de 196 sol·licituds (la més alta d'aquest període) se'n van concretar 182; el 2019, la desviació va ser de 182 a 174; i el 2020 hi va haver un empat tècnic, amb 188 preinscrits i 183 matriculats.

Quant al nombre total de matriculats al grau, sí que s'evidencia una petita passa enrere: dels 779 del curs 2016-2017 s'ha passat al 738 del 2019-2020. Malgrat que d'aquests números se'n podria extreure una lectura negativa, no podem oblidar que fins al 2015-2016 s'oferien 200 places, perquè la demanda en els anys anteriors i, de retruc, la quantitat d'alumnes que accedia al grau era sensiblement superior a l'actual; per exemple, el 2013-2014 hi havien entrat 199 estudiants. Per tant, són xifres que un cop més no fan sinó ratificar l'encert d'adaptar el nombre de places que s'ofereixen en l'actualitat (180) a la demanda real dels estudis d'Història de l'Art.

En relació amb la nota d'accés (veure taula 1.3.3.2), oscil·la lleugerament entre la més baixa fixada el 2016, un 5,00, i el 5,03 acordada el 2020; un any abans, el 2019, era de 5,07. D'altra banda, s'ha de fer notar una pujada en la nota del primer quintil, que el 2019 es va enfilars fins al 10,20, la més alta dels últims anys, fet que demostra un interès creixent per estudiar Història de l'Art entre els alumnes amb bones qualificacions (veure taula 1.3.3.3). El 2020 ha reulat una mica fins al 9,79.

Nota de tall	2016 - 2017	2017-2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Nota de tall juny PAU	5,00	5,30	5,09	5,07	5,03
Nota de tall PAU juny de primer quintil	9,34	9,91	9,73	10,20	9,79
Nota de tall juny CFGS	5,21	5,70	5,84	5,59	5,57

TAULA 1.3.3.2: EVOLUCIÓ DE LA NOTA DE TALL. TAULA E1.4A DE L'ESPai VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ÀCADEMICODOCENT.

Nota d'accés		05 - <06	06 - <07	07 - <08	08 - <09	09 - <=10
2016-2017	Batxillerat / COU amb PAU	27,86%	36,43%	22,86%	11,43%	1,43%
	CFGS	16,67%	33,33%	38,89%	11,11%	0%
2017-2018	Batxillerat / COU amb PAU	36,13%	33,55%	16,13%	11,61%	2,58%
	CFGS	36,13%	33,55%	16,13%	11,61%	2,58%
2018-2019	Batxillerat / COU amb PAU	30,38%	37,34%	22,15%	6,96%	3,16%
	CFGS	12,50%	25%	62,50%	0%	0%
2019-2020	Batxillerat / COU amb PAU	28,57%	39,29%	16,43%	15%	0,71%
	CFGS	6,67%	33,33%	26,67%	26,67%	6,67%
2020-2021	Batxillerat / COU amb PAU	28,92%	31,33%	26,51%	8,43%	4,82%
	CFGS	9,09%	27,27%	54,55%	9,09%	0%

TAULA 1.3.3.3: EVOLUCIÓ DE LA NOTA D'ACCÉS. TAULA E1.4B DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

Les vies d'accés, com es pot comprovar en les taules adjuntes (veure taules 1.3.3.4 i 1.3.3.5), són majoritàriament de Batxillerat/COU prèvia superació de les PAU, amb una clara tendència a l'alça, car s'ha passat dels 103 el 2016, als 120 de 2019, i els 127 de 2020. A continuació hi ha els estudiants universitaris amb PAU, amb xifres que oscil·len entre els 20 de 2018 i 2019, i el màxim de 40 el 2017. Pel que fa al col·lectiu de diplomats/licenciats que inicien el grau, l'entrada més alta es va produir el 2016 (amb 15) i la més baixa el 2020 (amb 5); mentre que els que accedeixen des de l'FP, com en l'anterior cas, els números són força canviabls i van dels 16 el 2016, als 5 de 2018. Quant als universitaris amb FP sempre són molt pocs, entre 1 i 3; i, a l'últim, els majors de 25, 40 i 45 anys segueixen sent un grup minoritari que balla entre 1 i 6 accessos nous.

Curs	2016-2017		2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021	
Proves d'accés a la universitat (PAU)	140	79,10%	155	89,08%	158	85,41%	140	80,46%	166	90,71%
CFGS, FP2 o assimilats	18	10,17%	7	4,02%	8	4,32%	15	8,62%	11	6,01%
Titulats universitaris o assimilats	15	8,47%	8	4,60%	14	7,57%	13	7,47%	5	2,73%
Proves específiques per a majors de 25, 40 i 45 anys	4	2,26%	4	2,30%	5	2,70%	6	3,45%	1	0,55%
Altres accessos	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
TOTAL	177	100%	174	100%	185	100%	174	100%	183	100%

TAULA 1.3.3.4: EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT DE NOU INGRÉS SEGONS LA VIA D'ACCÉS. EN VALORS ABSOLUTS I RELATIUS. TAULA E1.3B DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

Curs	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Places	180	180	180	180	180
Nou accés	177	174	182	174	183
Altres accessos	-	-	-	-	-
Batxillerat / COU amb PAU	103	115	138	120	127
Diplomat / Llicenciat	15	8	14	13	5
FP2 / CFGS	16	6	5	13	8
Universitaris amb Batxillerat / COU amb PAU	37	40	20	20	39
Universitaris amb FP2 / CFGS	2	1	3	2	3
>25 anys	4	1	4	5	-
>40 anys	-	1	-	-	-
>45 anys	-	2	1	1	1

TAULA 1.3.3.5: EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT NOU INGRÉS SEGONS VIA D'ACCÉS. TAULA E1.3A DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

En darrera instància, resulta significatiu, malgrat que no quedi reflectit en les taules adjuntes, que la majoria d'alumnes que traslladen el seu expedient al nostre grau provenen sobretot de les universitats de Girona, Rovira i Virgili, i Autònoma de Barcelona. Però també n'hi ha que venen d'altres universitats de l'estat espanyol, després haver cursat un SICUE a la nostra universitat. Igualment, és habitual la mobilitat d'alumnes dels graus d'Història i d'Arqueologia, i d'algun de Geografia, de la pròpia facultat, que opten per simultaniejar dos graus, o que senzillament decideixen fer Història de l'Art, un cop finalitzat prèviament algun dels tres graus esmentats. Per aquesta raó, els Consells d'Estudis dels graus d'Història i d'Història de l'Art, amb el recolzament del Deganat de la Facultat de Geografia i Història, han decidit endegar un doble grau en Història i Història de l'Art, necessari per tal de satisfer la demanda d'aquest perfil d'estudiant que, si les circumstàncies ho permeten, s'obrirà a partir del curs 2022-2023. La bona acollida que ha tingut la doble titulació en Arqueologia i Història és un bon precedent que ajuda a impulsar aquesta nova proposta.

Per últim, en les reunions periòdiques del Consell d'Estudis del Grau en Història de l'Art es valoren amb detall totes aquestes dades per tal de millorar tant els processos de captació de nous estudiants com la seva fidelització, amb l'objectiu de reduir la taxa d'abandonament (que afecta, sobretot, el primer curs) i augmentar el grau de satisfacció dels alumnes que finalitzen els estudis.

1.3.4. Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia

El Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia va ofertar en les seves tres primeres edicions un nombre de places de nou ingrés (30) que inicialment es va considerar coherent amb el nombre d'estudiants que finalitzen anualment els estudis de Grau d'Arqueologia a la nostra Facultat, que són vora una cinquantena. De la mateixa manera, el nombre de places ens semblava ajustat a la realitat del país, si considerem el possible interès que pot suscitar una formació aprofundida en Arqueologia entre estudiants d'altres disciplines considerades afins (Història, Antropologia, Humanitats...), o entre estudiants d'altres universitats que ofereixen estudis de Grau en Arqueologia (UAB), o no (UPF; URV, UdL, UdG..) dins el Sistema Universitari Català. Finalment, era un nombre d'estudiants que permetia la realització de classes magistrals de caràcter teòric, però també sessions pràctiques diverses, fonamentals per a la formació i per a l'èxit i continuïtat del màster: pràctiques de laboratori, pràctiques experimentals i amb ordinadors, pràctiques amb materials, sortides culturals i de camp, etc. Aquestes pràctiques es realitzen tant en els espais habilitats de l'aulari i els laboratoris de la pròpia Facultat, com en els laboratoris d'altres centres amb professorat que participa en el màster com: Facultat de Químiques, Ciències de la Terra o Belles Arts. Hem observat, però, després de tres edicions, que 30 places és una oferta excessiva, motiu per al qual ja per al curs d'enguany (curs 2021-2022) l'hem rebaixat a 25 places (veure taula 1.3.4.1), com ja vàrem especificar en el pla de Millores de l'informe de seguiment del curs 2019-2020.

Curs	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021	2021-2022
Places ofertes	30	30	30	25
Estudiants de nou ingrés	17	12	15	9
Estudiants matriculats	17	22	20	24
Estudiants graduats	5	4	4	-

TAULA 1.3.4.1: OFERTA, DEMANDA I MATRÍCULA DEL MÀSTER D'ESTUDIS AVANÇATS EN ARQUEOLOGIA. TAULA E.1.1 DE L'ESPÀI VSMA.

FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

El curs 2018-2019, el nombre d'estudiants preinscrits va ser de 33, però finalment els inscrits de nou accés van ser només 17, dels quals 5 es van graduar en finalitzar aquell mateix curs. El curs 2019-2020, el nombre de nous inscrits va ser de 12 (a partir d'un total de 19 preinscrits) essent un total final de 22 estudiants matriculats. En el curs 2019-2020 el total de graduats va ser d'11, però cal comptar que hi ha alumnes que perllonguen el màster més enllà d'un curs acadèmic, i per tant, provenen de la primera edició (del curs 2018-2019). Hem constatat que aquesta circumstància esdevé una constant entre el nostre alumnat, probablement per l'interès i dedicació esmerçats en el TFM. Pel que fa al nombre d'estudiants matriculats per al curs 2020-2021, recordem que fou l'any de la pandèmia, tinguérem un total de 17 nous matriculats. Aquest nombre potser caldria posar-lo en relació, en part, amb majors dificultats a l'hora de plantejar-se per part dels estudiants del propi grau d'Arqueologia de la UB possibles mobilitats, que es podien haver vist condicionades per les alertes sanitàries, ja que fou precisament aquest curs en el que tinguérem una major matrícula d'estudiants provinents del propi grau d'Arqueologia de la UB. El total final de matriculats fou de 20, dels quals es titularen entre les dues convocatòries 4 estudiants.

Les dades per al curs 2021-2022 s'han obtingut des de la Secretaria de Màsters de la Facultat durant el procés de matrícula. El nombre de nous estudiants és de 8; enguany cap dels estudiants pertany al grau d'Arqueologia de la UB. El total de matriculats en el Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia és de 24. Aquesta caiguda en el nombre de matrícula del curs 21-22 és significativa i preocupant per a nosaltres; creiem que un seguit de circumstàncies poden explicar-la. Un ensenyament eminentment pràctic com és el de l'Arqueologia pateix, de manera molt més sensible que no potser d'altres ensenyaments més teòrics, la falta de presencialitat i de pràctiques de camp, de laboratori i les sortides. En aquest sentit, els estudiants del darrer curs de Grau patiren a tercer curs la pandèmia. Les excavacions de l'assignatura de "Treball de camp I", per exemple, hagueren de repensar-se en format virtual i, d'altra banda, les assignatures d'introducció a aspectes que el màster després presenta de forma aprofundida es feren igualment totes en línia. Aquesta mateixa situació s'ha produït també amb els estudiants de 4art curs que tampoc han pogut gaudir d'un ensenyament presencial en el seu darrer curs com a estudiants de grau universitari.

En aquesta situació és comprensible el desencís existent entre els nostres estudiants. El fet de no obrir la Facultat als estudiants de darrer curs durant la pandèmia (les autoritats acadèmiques i sanitàries es centraren en els estudiants de primer, que ja havien passat el darrer curs a l'institut de secundària confinats a casa), ha provocat aquesta desafecció entre els nostres propis estudiants que són precisament els que haurien de ser el gruix dels estudiants del màster.

D'altra banda, a més, tampoc no es pogué dur a terme l'acció que habitualment fem de presentar el màster als estudiants de quart curs de forma presencial i resoldre els seus dubtes o preguntes; ho haguérem de fer virtualment i la resposta del estudiantat fou en aquest cas nul·la, tot i fer-ne dos intents, com ens havia estat suggerit pel Vicedeganat de Docència.

Per altra banda, la no matrícula d'estudiants propis no s'ha vist tampoc compensada per estudiants estrangers, ja que la pandèmia por haver evitat el desplaçament a d'altres països davant la incertesa sanitària global. Tenim doncs estudiants de la resta de l'Estat espanyol -fonamentalment de l'àrea lingüística catalana- que no tenen en els seus territoris graus d'Arqueologia i volen formació aprofundida en Arqueologia, a partir dels graus d'Història que ja han cursat. I finalment, potser es pugui posar també en relació amb el nou màster d'arqueologia de la UAB, la novetat sempre genera interès i segurament part dels nostres estudiants podrien haver decidit "canviar d'aires", cosa que en cert sentit cal considerar també com a positiva.

Finalment, hem preguntat a estudiants del grau d'Arqueologia ja egressats que sí han decidit fer el màster amb nosaltres, si confirmen una idea existent, i que pot haver circulat entre els estudiants de Grau, d'una excessiva coincidència entre els continguts del Grau i del Màster. Tots ens han confirmat que aquesta idea no respon a la realitat. Revisant els plans docents de les assignatures de Grau i Màster es veu clarament que no, però resulta difícil lluitar contra idees preconcebudes per part dels estudiants del grau d'Arqueologia de la UB, i s'haurà de fer un esforç afegit en les estratègies comunicatives dels continguts del Màster de cara als potencials nous alumnes.

En els darrers tres cursos -no hi ha dades pel 2021-2022- hi ha hagut un total de 3 estudiants que han abandonat el màster definitivament per motius d'índole diversa; d'altra banda n'hem "recuperat" 2 que s'han tornat a matricular enguany; una estudiant havia aturat els seus estudis per causa de la COVID, i un altre estudiant -estranger- que havia retornat al seu país sense haver finalitzat la part experimental ha pogut reorientar parcialment el treball i s'ha tornat a matricular.

En conjunt, la valoració de la matrícula assolida en aquest període és moderadament positiva. En primer lloc, cal tenir en compte que tot inici requereix d'un període de temps de difusió suficient per permetre el posicionament de l'ensenyament dins l'oferta existent en l'àmbit dels màsters universitaris. Ara bé, el Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia de la UB és l'únic de l'estat espanyol de caire analític en l'àmbit de les anomenades ciències arqueològiques, fet que fa que assoleixi un tret diferencial i una certa "quota de mercat" i que, per tant, part dels estudiants matriculats al llarg del període analitzat provinguin de l'estat espanyol, o fins i tot de l'estranger (veure taula 1.3.4.2).

Procedència de l'alumnat	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021	2021-2022
Estudiants que provenen de la mateixa universitat	7	7	7	-
Estudiants que provenen d'altres universitats del SUC	6	1	3	4
Estudiants que provenen d'altres universitats de l'estat	3	2	2	4
Estudiants que provenen d'universitats estrangeres	1	2	5	-

TAULA 1.3.4.2: PROCEDÈNCIA DE L'ALUMNAT DEL MÀSTER EN ESTUDIS AVANÇATS EN ARQUEOLOGIA. TAULA E.1.3 DE L'ESPai VSMA.

FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

La fortalesa del Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia rau, per una banda, en la potencialitat en arqueologia analítica que ofereix la secció de Prehistòria i Arqueologia i, per altra banda, en les sinergies consolidades al llarg dels anys amb altres Facultats i serveis científico-tècnics de la Universitat de Barcelona. L'arqueologia a la UB, tot i no ser reconeguda amb un Departament propi per part de la Universitat, està molt ben posicionada en els rànquings internacionals i és un pol d'atracció de projectes i d'investigadores i investigadors. Aquest fet explicaria que part dels estudiants del Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia vinguin d'altres graus en Arqueologia de l'Estat espanyol: UAB, Complutense, Granada. Per això, tot i que en cap dels quatre cursos analitzats en aquest informe (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021 i 2021-2022) encara no s'hagi arribat a cobrir l'oferta inicial, el Màster genera interès i l'elevat nombre de pre-inscripcions rebudes permet pensar en un potencial de creixement en els propers anys, en aquest sentit esperem que la recent rebaixa de preus dels crèdits universitaris de Màster, duta a terme pel Rectorat, afavoreixi la represa.

Durant el període analitzat el perfil d'accés dels i les estudiants s'adequa al perfil d'accés definit en la memòria de verificació de la titulació (Memòria Verifica p. 6-9). Així doncs, pel que fa a la titulació de procedència, l'ensenyament es mostra equilibrat entre estudiants que provenen dels diversos Graus d'Arqueologia, ja sigui del SUC o estrangers, (26). Els i les estudiants provinents de Graus d'Arqueologia són fonamentalment de la UB (16), de la UAB (7), de la Universidad Complutense de Madrid (1) i de la Universidad de Granada (1) i en tres casos la titulació en Arqueologia era estrangera (Mèxic, Regne Unit i Itàlia).

Pel que fa als estudiants que provenen d'altres titulacions (24), aquestes són: Llicenciatures en Antropologia i Museologia, en el cas d'estudiants de procedència estrangera (3); Graus d'Història i Història de l'Art en el cas de titulacions estatals afins a l'Arqueologia (20), amb un sol cas, la titulació d'origen és la Geologia, les Humanitats, o les Belles Arts.

Pel que fa a tots i totes aquells i aquelles estudiants que no han cursat prèviament Arqueologia, el màster es guia per les condicions d'accés que apareixen en la memòria. En tot cas, la Comissió del Màster té en compte d'altres elements de valoració, molt especialment la carta de motivació dels sol·licitants, i eventualment es proposa la realització d'entrevistes amb l'equip de Coordinació del Màster, per tal de valorar l'adequació del candidat/candidata i, en cas necessari, oferir-li la possibilitat de realitzar complements formatius. Aquests crèdits formatius provenen d'assignatures del grau d'Arqueologia, en total un màxim de 15 ECTS, i s'orienten especialment a aspectes metodològics generals de la disciplina (assignatures de "Metodologia Arqueològica I: Prospecció i localització de jaciments" -9ECTS-, i "Metodologia Arqueològica II: excavació i registre" -6ECTS-) i que són necessàries per assegurar l'anivellament de coneixements. A més, en funció de la branca d'especialització que es sol·licita, en algun cas s'han demanat complements formatius en assignatures de caire crono-cultural: "Arqueologia Clàssica i de l'Antiguitat tardana" (9 ECTS). El nombre màxim de crèdits per complements formatius no supera en cap cas els 15 ECTS, i es cursen sempre durant el primer curs del màster. En aquests casos, en les tutories prèvies a la matrícula es planteja als i les estudiants la necessitat que allarguin el període formatiu més enllà d'un curs acadèmic, per tal de poder fer front amb garanties al nivell de treball que comporta el seguiment del màster [Millora MA03].

Des de la coordinació del màster sempre s'ha considerat que la participació d'estudiants amb diferents curricula acadèmics constitueix un factor altament positiu dins de la dinàmica dels grups perquè enriqueix el debat i l'experiència formativa en sumar punts de vista i aproximacions des d'experiències vitals diferents.

1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats

La Facultat de Geografia i Història disposa de sistemes de coordinació institucionals eficients. En aquest apartat s'indiquen els mecanismes de coordinació acadèmica i docent establerts per al conjunt del centre i per a cadascuna de les titulacions. L'objectiu d'aquests mecanismes és incrementar l'eficàcia i garantir la qualitat de la docència.

La coordinació acadèmica i docent s'estableix a diferents nivells: a) intern de cada titulació; b) horitzontal entre les diverses titulacions (entre graus i entre màsters, segons el seu nivell); c) vertical, entre les titulacions i els òrgans de govern superiors i inferiors.

La regulació estatutària i reglamentària dels diferents òrgans acadèmics ordinaris que intervenen en la coordinació docent es troba disponible als documents:

- [Estatut de la UB](#)
- [Reglament de la Facultat](#)

Junta de Facultat

Com a màxim òrgan de govern i decisió del centre, la Junta de Facultat decideix la programació i desprogramació de les titulacions del centre, revisa les grans directrius de la planificació docent (grups, calendari acadèmic, normatives bàsiques docents de centre) i participa en la coordinació entre les diferents titulacions. Així mateix, és un òrgan que permet el diàleg institucional entre equip de govern, caps d'estudis, directors de departament, professors electes, representació del PAS i estudiants electes. Els [acords presos a la Junta de Facultat](#) es publiquen al lloc web de la Facultat i són de lliure accés.

Equip de Govern

Més enllà de les atribucions reconegudes a l'equip de govern de la Facultat per l'Estatut UB i el Reglament de la Facultat, a la pràctica aquest òrgan col·legiat també exerceix importants funcions de coordinació acadèmicodocent. Formen part de l'Equip de Govern el degà, la el vicedegà acadèmic, el vicedegà de Recerca, el vicedegà de Doctorat i postgraus, la vicedegana de Qualitat i Innovació docent, la secretària de la Facultat, i l'administradora de Centre. Aquesta composició permet un diàleg i una coordinació eficaç entre el govern de la Facultat i les àrees i serveis que depenen de l'Administració de Centre, entre el govern de la Facultat i els diferents ensenyaments i entre el govern de la Facultat, l'administració i tot l'àmbit de màsters i postgraus.

Departaments

Els departaments tenen, en virtut dels [articles 26 i 28 dels Estatuts](#) de la UB, la responsabilitat d'impartir la docència en els ensenyaments de la Universitat. Els consells de departaments tenen un paper important en la coordinació docent i acadèmica, particularment en dues accions: a) l'elaboració i aprovació dels plans docents de les assignatures i b) l'aprovació de l'assignació del professorat.

1. Elaboració i aprovació dels plans docents: Aquestes dues tasques requereixen d'un grau important de coordinació. El departament o departaments responsables de la impartició d'una assignatura han de garantir la coordinació del professorat que participa en la docència per tal de consensuar i aprovar un únic pla docent per a cada assignatura, amb un temari comú i un únic sistema d'avaluació.
2. Aprovació de l'assignació docent: En funció dels encàrrecs docents que realitzen els consells d'estudis i les comissions coordinadores de màster, els departaments han de fer l'assignació docent, és a dir, la indicació de quin professorat impartirà cada assignatura. Aquesta assignació contempla diferents elements (tipologia de l'assignatura, torn, existència d'equips docents, la dedicació del professorat, etc.) i s'aprova en consell de departament.

Coordinació de Màsters

Cada màster universitari compta amb una **comissió de coordinació** de la qual forma part un professor de cada departament que imparteix un mínim del 20 % de crèdits de docència al màster. A la comissió de coordinació de màster assisteix també una representació de l'alumnat del mateix i vetlla per la coordinació de les activitats acadèmiques i docents de la titulació: aprova plans docents, horaris, calendari d'activitats docents. Les comissions de màster també supervisen els mecanismes de coordinació horitzontal (entre grups i assignatures d'un mateix curs) i vertical (entre assignatures d'una mateixa matèria).

Consells d'estudis dels graus

Cada titulació disposa d'un consell d'estudis format de manera paritària per professors i estudiants. En formen part representants del professorat de tots els departaments que imparteixen docència en la titulació. El consell d'estudis elegix com a cap d'estudis a un professor en que en forma part. El consell d'estudis té una tasca fonamental per garantir una bona coordinació docent: aprova els horaris de cada curs acadèmic, el calendari d'exàmens, els plans docents i tota la programació academicodocent del curs, i també realitza l'encàrrec docent als departaments responsables d'impartir la docència. Els consells d'estudis també supervisen els mecanismes de coordinació horitzontal (entre grups i assignatures d'un mateix curs) i vertical (entre assignatures d'una mateixa matèria).

Comissió Acadèmica de la Facultat: Graus i Màsters

La **Comissió Acadèmica de graus** del centre és una comissió delegada de la Junta de Facultat. Està presidida pel vicedegà acadèmic i integrada pels caps d'estudis dels graus, tres alumnes membres dels consells d'estudis dels ensenyaments adscrits a la Facultat elegits pels representants als consells

d'estudis i la cap de Secretaria (en aquest darrer cas amb veu i sense vot). La funció més destacada de la comissió és elaborar propostes per a la coordinació anual dels diferents ensenyaments de grau i consells d'estudis adscrits a la Facultat, així com supervisar el desenvolupament de la docència. Per acomplir aquesta funció la comissió aprova les directrius i estableix criteris d'organització de la docència, de les diferents activitats docents. També estableix criteris per als aspectes administratius relacionats amb la formació de l'alumnat i informa sobre els plans d'ordenació acadèmica de la Universitat aplicant-los a la realitat del centre.

La **Comissió Acadèmica de Màsters Oficials** del centre és una comissió delegada de la Junta de Facultat. Aquesta Comissió és presidida pel vicedegà acadèmic i integrada pels coordinadors i coordinadores de màsters universitaris, 2 representants de l'alumnat de màsters oficials del centre i la cap de Secretaria (en aquest darrer cas amb veu i sense vot). La funció més destacada de la comissió és supervisar la coordinació entre les titulacions del centre, i vetllar pel desenvolupament docent dels màsters. Els acords de les comissions es publiquen al web de la Facultat i són de lliure accés.

⇒ [Acords de la Comissió Acadèmica de Graus.](#)

⇒ [Acords de la Comissió Acadèmica de Màsters.](#)

1.5. L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació

Hi ha cinc normatives acadèmiques bàsiques, l'aplicació de les quals s'ha fet de manera adequada i han tingut efectes positius en els resultats de les titulacions del centre:

a) Normativa de permanència de la Universitat de Barcelona per a estudiants que cursen graus i màsters. Aquesta normativa va contribuir a racionalitzar la matrícula de l'alumnat i a ajustar-la al nombre de crèdits que realment podien cursar i superar. La contribució més significativa d'aquesta normativa ha estat la reducció de la taxa d'abandonament i l'augment de les taxes d'èxit, de rendiment i d'eficiència, força elevades en el cas de titulacions de màster.

[Normativa de permanència de la Universitat de Barcelona.](#) Modificada per Consell de Govern de 27 de febrer de 2020 i Consell Social el 5 de març de 2020.

b) Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures. Aquesta normativa ha suposat un canvi important respecte a situacions en l'etapa anterior, ja que ha suposat l'elaboració i sistematització dels plans docents en un procés de millora continuada d'aquests. El pla docent s'ha convertit en un veritable instrument que fixa els continguts i estableix la dedicació, els tipus d'activitats formatives i els sistemes d'avaluació de cadascuna de les assignatures. En el cas dels graus, ha contribuït a la unificació de criteris docents i d'avaluació dels diferents grups d'una mateixa assignatura, un fet significatiu en un centre amb una tradició de gran fragmentació docent. Els plans docents de les

assignatures són objecte de valoració i d'ajustaments constants, tant per part dels departaments responsables de les assignatures com també de les comissions de coordinació de màster i de la Comissió Acadèmica, que els valida en última instància.

[Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures](#). Modificació aprovada pel Consell de Govern del 27 de febrer de 2020.

c) Normativa reguladora de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges.

S'han actualitzat els continguts de la normativa anterior que regula l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges, s'han introduït conceptes nous, com ara el tractament del plagi, i s'han ordenat conceptes en matèria de custòdia i destrucció de documentació.

[Normativa reguladora de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges](#). Aprovada al Consell de Govern de 27 de febrer de 2020.

d) La normativa de TFG ha contribuït a l'organització del procés d'elaboració del TFM des de l'assignació del tutor fins a la seva finalització, a establir el procés d'avaluació, i a la regulació de l'arxiu i dipòsit dels treballs.

[Normes generals reguladores dels treballs de fi de grau](#). Aprovades al Consell de govern de 7 de juny de 2011.

e) La normativa de TFM ha tingut dos impactes importants: en primer lloc, ha contribuït a l'organització del procés d'elaboració del TFM des de l'elecció del tutor i el tema fins a la defensa del treball; en segon lloc, en l'establiment dels criteris generals de presentació formal dels treballs escrits.

[Normes generals reguladores dels treballs de fi de màster](#). Aprovades per la Comissió Acadèmica del Consell de Govern de 8 de juny de 2011 i per Consell de Govern de 19 de juliol de 2011.

f) La normativa de Pràctiques externes Ha suposat una regulació de les condicions en que es desenvolupa aquesta assignatura, d'especial rellevància en el cas dels màsters universitaris que s'adrecen a la professionalització, de manera que s'assegura el marc legal, la dedicació i l'avaluació per tal que l'assignatura contribueixi a la futura inserció laboral de l'alumnat.

[Normativa de Pràctiques acadèmiques externes de la Universitat de Barcelona](#). Aprovades per la Comissió Acadèmica del Consell de Govern de 27 d'abril de 2012 i per Consell de Govern de 8 de maig de 2012.

[Protocol de pràctiques externes de la Facultat de Geografia i Història](#). Aprovada per Junta de Facultat el 18 d'abril de 2013.

1.6. Perspectiva de gènere

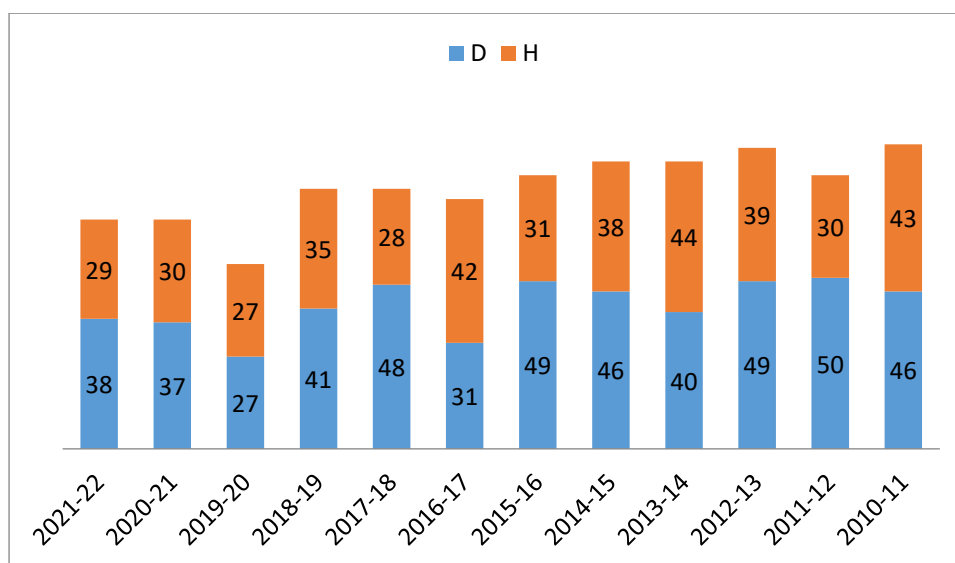
La perspectiva de gènere es va implementant progressivament a la Facultat de Geografia i Història i a tots els seus ensenyaments. La [Comissió d'Igualtat](#) del centre (resultat del treball coordinat de les

Comissions d'Igualtat de la Facultat de Geografia i Història i de la Facultat de Filosofia) incideix positivament en la difusió de la perspectiva de gènere, bé a través de l'organització d'actes culturals, bé amb les accions de difusió del [Protocol de la Universitat de Barcelona per a la prevenció, la detecció i l'actuació contra les situacions d'assetjament sexual i per raó de sexe, identitat de gènere i orientació sexual, i altres conductes masclistes](#) aprovat per la UB el 2014, o el [Pla d'Igualtat](#) aprovat el 2020.

Al 2020, per iniciativa de la Comissió esmentada i després d'un procés participatiu de tots els departaments del centre, es va "batejar" una de les principals sales acadèmiques de la Facultat de Geografia i Història amb el nom de Sala Jane Addams, premi Nobel de la Pau, i un personatge destacadíssim del pensament social i filosòfic dels Estats Units d'Amèrica. La sala permet identificar i visibilitzar de forma inclusiva des d'una perspectiva de gènere diferents titulacions de la Facultat.

1.6.1. Grau en Arqueologia

La distribució per gènere dels alumnes matriculats al llarg de tots els cursos es pot veure en la gràfica següent (dades procedents de planificació academicodocent de la UB). En general, s'observa una majoria de dones, de vegades, prou important amb l'excepció dels cursos 2016-17 i 2013-14 que presenten més homes que dones. Actualment, hi ha un total de 244 alumnes matriculats al grau amb una lleugera majoria de dones (55.74%) respecte els homes (44.26%).

GRÀFIC 1.6.1.1: DISTRIBUCIÓ PER GÈNERE D'ALUMNES MATRICULATS AL GRAU D'ARQUEOLOGIA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT. ELABORACIÓ PRÒPIA.

El Grau d'Arqueologia va incloure la perspectiva de gènere des del primer moment amb la creació d'una assignatura obligatòria específica com és l'"Arqueologia del Gènere" que s'imparteix al primer curs. A més, el Consell d'Estudis ha vetllat perquè la gran majoria de les assignatures del pla d'estudis amb continguts teòrics incloguin casos d'estudi específics sobre aquesta qüestió. La nostra aposta sempre ha estat clara, fins i tot incentivant i obrint al públic algunes activitats com ara el seminari sobre "La invisibilització de les dones investigadores i l'assetjament sexual en Arqueologia" impartit per Maria

Coto i Maria Yubero, coautores de l'[Informe sobre el acoso sexual en arqueología \(España\)](#), els cursos 2018-19 i 2019-20. Per últim, enguany hem fet els primers esforços per adaptar els plans docents i les assignatures a les recomanacions de la [Guia per a la incorporació de la perspectiva de gènere en els plans docents i les assignatures de la universitat de Barcelona aprovada el 2021](#).

El Grau d'Arqueologia s'aprofita també de la recerca en temes de perspectiva de gènere gràcies als equips de recerca del Departament d'Història i Arqueologia que han apostat per aquesta línia. Una bona mostra és el projecte [ArqueólogAs](#) dedicat a analitzar el rol de la dona en l'Arqueologia espanyola, dirigit per la Dra. Margarita Díaz-Andreu. Igualment, aquest interès es reflecteix en els propis Treballs final de grau amb diversos casos que tracten, per exemple, el rol de la dona o la infància en cronologies diverses.

1.6.2. Grau en Història

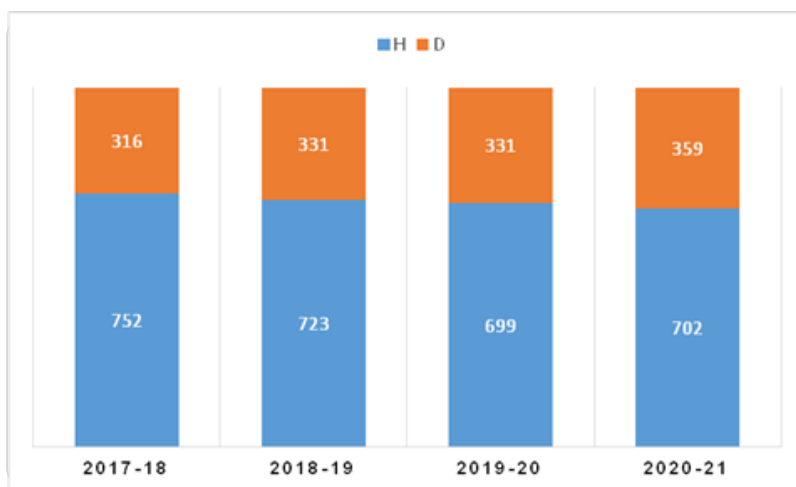
Des d'un punt de vista de gènere, el grau en Història, tradicionalment, ha atret més l'atenció dels homes que no pas de les dones (veure taula 1.6.2.1). Ara bé, aquesta tendència s'està revertint de manera molt lleugera, però consistent i gradual i, de curs en curs, es pot detectar un augment progressiu de l'alumnat femení al grau. Així doncs, si al curs 2017/2018, les dones no arribaven al 30% de la matrícula total del grau, al curs 2020/2021 ja han superat aquest llindar i s'aproximen al 35% del percentatge de l'alumnat. Pel que fa al nombre d'alumnes de nou ingrés a l'ensenyament, el patró es torna a reproduir i es detecta una xifra bastant més elevada d'homes que de dones. Al curs 2020/2021, en concret, a primer curs es van matricular 91 dones (32,97%) front a 185 d'homes (67,03%), d'un total de 276 alumnes.

Curs	Dones		Homes	
	Nombre	Percentatge	Nombre	Percentatge
2017-2018	316	29,59%	752	70,41%
2018-2019	331	31,40%	723	68,60%
2019-2020	331	32,14%	699	67,86%
2020-2021	359	33,84%	702	66,16%

TAULA 1.6.2.1. DISTRIBUCIÓ PER GÈNERE D'ALUMNES MATRICULATS AL GRAU EN HISTÒRIA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT. ELABORACIÓ PRÒPIA.

El gràfic següent recull el nombre total d'estudiants matriculats en els darrers quatre cursos del grau en Història i reflecteix tant la preferència dels homes pels estudis d'Història com l'augment progressiu de l'interès de les dones per estudiar Història. Aquest augment de matrícula de les dones podria tenir a veure amb la potenciació dels estudis de gènere al grau d'Història, a diferència del que s'esdevenia a l'antiga llicenciatura en Història. El grau en Història compta amb una assignatura de formació bàsica amb una total perspectiva de gènere titulada "Gènere i Història" que s'imparteix al segon curs dels estudis. Així mateix, la mirada de gènere està implementada en les assignatures troncales del grau i, també, en moltes de les assignatures optatives que se centren en l'estudi d'aspectes socials, mentals i econòmics dels diferents períodes històrics (per exemple, "Història de Grècia", "Història de l'Amèrica Contemporània", "Camp i Ciutat en el Món Medieval", "Cultures i Mentalitats a l'Edat Mitjana" o "Economia i Societat en el Món Contemporani"). En aquest sentit, cal destacar que el Consell d'Estudis del Grau en Història ha vetllat perquè la gran majoria de les assignatures del pla d'estudis amb

continguts teòrics incloguin casos d'estudi específics sobre aspectes de gènere i, en concret, enguany s'han fet els primers esforços per adaptar els plans docents i les assignatures a les recomanacions de la ["Guia per a la incorporació de la perspectiva de gènere en els plans docents i les assignatures de la universitat de Barcelona aprovada el 2021"](#).

GRÀFIC 1.6.2.2. DISTRIBUCIÓ PER GÈNERE D'ALUMNES MATRICULATS AL GRAU EN HISTÒRIA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT. ELABORACIÓ PRÒPIA.

Caldria assenyalar, així mateix, que, durant el quinquenni objecte d'aquest estudi, a la Facultat de Geografia i Història han tingut (i encara tenen) la seva seu tres grups de recerca de gran relleu internacional dedicats a temes de gènere: "Multiculturalisme i Gènere" (coordinat per la Dra. Mary Nash) i "Treballs, Institucions i Gènere" (coordinat per la Dra. Cristina Borderías), ambdós pertanyents als antics departaments d'Història Contemporània, i el grup "Tàcita Muta. Grup d'Estudis de Dones a l'Antiguitat" (coordinat per la Dra. Maria Dolors Molas), de l'antic Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia; a més, cal incloure també els grups "Duoda. Recerca de Dones" (Barcelona Knowledge Campus de la UB) i "ADHUC. Centre de Recerca, Teoria, Gènere, Sexualitat" (Facultat de Filologia de la UB), que compten amb la participació de membres de la nostra facultat. Igualment, el professorat del Grau en Història de la UB va participar de manera activa en la creació de l'Institut Interuniversitari d'Estudis de Dones, que aplega grups de recerca de set universitats catalanes. Les assignatures del grau d'Història es nodreixen de l'activitat investigadora a l'entorn dels temes de gènere que realitzen aquests grups de recerca, que reverteix de manera molt directa en la docència que s'imparteix al grau.

A més de tot això, el professorat del Grau en Història també ha participat en activitats destinades a promoure i difondre l'interès pels estudis de dones (cas de publicacions i organització de congressos), cas, per exemple, de la monografia col·lectiva "Alternativas: mujeres, género e historia" (Publicacions de la Universitat de Barcelona) coordinada per la Dra. Mariela Fargas i publicada l'any 2020, amb la participació exclusiva de docents del Grau en Història. Així mateix, el grau en Història ofereix al seu alumnat una ampla diversitat de conferències i seminaris de temes de gènere que figuren com a activitats extracurriculars amb reconeixement acadèmic pels qui s'inscriguin. Aquest seria el cas, per exemple de les jornades internacionals "Intramurs: Formes de reclusió i vulnerabilitat amb perspectiva

de gènere” (2019), “Cultivar i cuinar la diversitat: gènere, identitats i gastronomia” (2020) o “L’Edat Mitjana de les dones” (2021); i de les conferències “L’envelliment de les vídues medievals” (2019) i “Bruixes, esperits i genis nocturns: éssers fantàstics en les tradicions cristiana i islàmica medievals”, organitzades pels membres de l’Institut de Recerca en Cultures Medievals, un altre dels grups de la Facultat de Geografia i Història molt actius en l’organització d’activitats amb perspectiva de gènere pels alumnes del Grau en Història.

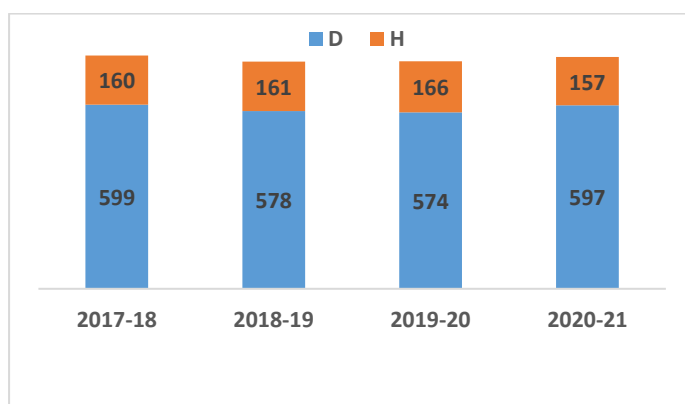
1.6.3. Grau en Història de l’art

Des d’un punt de vista de gènere, el nostre és un grau que tradicionalment ha cridat, i continua cridant molt més l’atenció de les dones que no dels homes. Així, en el curs 2019-2020 el 74,43% de les alumnes de nou ingrés a l’ensenyament, pertanyien al gènere femení, xifra que encara ha estat superior en el bienni 2020-2021, fins a enfilar-se al 82,42%. I si parem compte del total de matrícules d’aquest mateix curs 2020-2021, d’una suma de 754, el 79,18% (597 alumnes) han estat dones (veure taula 1.6.3.1).

Curs	Dones		Homes	
2017-2018	599	78,92%	160	21,08%
2018-2019	578	78,21%	161	21,79%
2019-2020	574	77,57%	166	22,43%
2020-2021	597	79,18%	157	20,82%

TAULA 1.6.3.1. DISTRIBUCIÓ PER GÈNERE D’ALUMNES MATRICULATS AL GRAU D’HISTÒRIA DE L’ART. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT. ELABORACIÓ PRÒPIA.

El gràfic següent que recull el nombre total d’estudiants matriculats en els darrers quatre cursos reflecteix perfectament l’evident preferència de les dones pels estudis d’Història de l’Art i la mínima variació de les dades d’un any a l’altre. Al nostre entendre, el Grau ha de ser sensible a aquesta circumstància, i per això tenim especial cura en respondre a les necessitats de l’alumnat d’avui dia, una de les quals és, precisament, la incorporació de les noves metodologies d’estudi, tant en la docència com en la investigació, que tinguin en compte l’aportació teòrica dels estudis feministes, de gènere i, en general, els estudis d’història de les dones en la narrativa de la Història de l’Art. Per aquest motiu, per exemple, el nostre Pla d’Estudis inclou una assignatura optativa sobre feminisme, art i gènere.

GRÀFIC 1.6.3.2. DISTRIBUCIÓ PER GÈNERE D’ALUMNES MATRICULATS AL GRAU D’HISTÒRIA DE L’ART. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT. ELABORACIÓ PRÒPIA.

1.6.4. Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia

L'estudi del perfil de l'alumnat matriculat en aquests darrers 4 anys mostra un cert desequilibri en termes de gènere en favor de les dones: en el curs 2018-2019 un total de 12 dones (70,6%) front a 5 homes (29,4%). En el curs 2019-2020 els alumnes de nou ingrés foren 8 dones (66,6%) i 4 homes (33,3%). En el curs 2020-2021 es matricularen en canvi 9 homes (60%) i 6 dones (40%), i finalment el curs 2021-2022 mostra un equilibri entre els nous admesos amb 4 dones i 4 homes (veure taula 1.6.4.1).

Curs	Dones	Homes
2018-2019	12	5
2019-2020	8	4
2020-2021	6	9
2021-2022	4	4

TAULA 1.6.4.1: DISTRIBUCIÓ DELS ALUMNATS PER GÈNERE EN ELS 4 ANYS ANALITZATS DEL MÀSTER EN ESTUDIS AVANÇATS EN ARQUEOLOGIA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT. ELABORACIÓ PRÒPIA.

Tenint en compte el total d'estudiants matriculats per al curs actual (24 estudiants) la distribució per gèneres mostra un total de 11 dones (45,8%) i 13 homes (54,16%).

La perspectiva de gènere com a tal no és objecte de cap assignatura específica, ja que es considera transversal a totes elles, tot i que es fa més visible en alguna assignatura com "Tendències actuals en Arqueologia", així com en les estratègies docents teòriques i pràctiques. En aquest sentit prioritzem des de la coordinació del màster que siguin sempre que sigui possible investigadores les que portin a terme la coordinació de les assignatures, que visibilitzin el treball en recerca de la dona. Per exemple, son dues les tutores de TFM, essent dones les que majoritàriament coordinen les assignatures. En la propera renovació de la coordinació del Màster serà molt probablement una dona la nova responsable de la coordinació. D'altra banda, la docència convidada a través dels Seminaris, les pràctiques als diversos laboratoris, etc, són fonamentalment duts a terme per investigadores, entenem que la visibilització de la dona en els àmbits científics aporta una imatge molt potent a aquest empoderament de la dona en la societat, i la societat del coneixement no pot ser-ne un espai al marge. Tot i així, cert és també que en algunes assignatures això no ens resulta possible, ja que per exemple en determinats àmbits el nombre de dones és encara relativament escàs, tal seria el cas de l'assignatura "Construcció de marcs cronològics" on tots els docents i conferenciants són homes.

D'altra banda, hi ha un interès real en la visibilització de la tasca científica desenvolupada per les dones, cosa que és palesa en el fet que el nombre de professores i el total de crèdits impartits per aquestes, és més elevat que el nombre de professors. Aquest fet permet fer visible el pes i la importància de les investigadores en la recerca puntera en arqueologia entre els i les estudiants (veure taula 1.6.4.2). Aquest fet es pot evidenciar agafant d'exemple [el reconeixement que va rebre la professora Margarita Díaz-Andreu, pel Ministerio de Ciencia e Innovación amb el Premio Nacional de Investigación 2021, Ramón Menéndez](#). La professora Díaz-Andreu ha estat docent del Màster en les seves dues primeres edicions i continua col·laborant a través dels membres del seu equip de Recerca, tant en la docència d'assignatures com : Tendencias Actuales en Arqueología y Teoría y Método de las Archaeological Sciences, com en el TFM.

Curs	Professores	Professors
2018-2019	16	8
2019-2020	13	9
2020-2021	17	9
2021-2022	15	10

TAULA 1.6.4.2: DISTRIBUCIÓ DE PROFESSORES I PROFESSORS EN ELS 4 ANYS ANALITZATS DEL MÀSTER EN ESTUDIS AVANÇATS EN ARQUEOLOGIA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT. ELABORACIÓ PRÒPIA.

Finalment, cal afegir que la perspectiva de gènere es manifesta també en tota l'activitat de comunicació del màster, que vetlla per evitar un llenguatge sexista.

1.7. Milliores relacionades amb l'Estàndard 1

Grau en Arqueologia

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ARQ05	Millora dels Plans docents i adequació del professorat	Millora i revisió dels Plans docents, adequats i millorats amb noves propostes	Grau d'Arqueologia	Finalitzat	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.1.2, E.4 i E.6.2	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	Accions anuals
ARQ06	Aconseguir una dotació pressupostària fixa per a les pràctiques	Aconseguir una dotació pressupostària fixa per a les pràctiques del Grau d'Arqueologia	Grau d'Arqueologia	Finalitzat	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	Autoinforme i ISC	Gestió de les pràctiques externes (PEQ 070)	E1	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2018-19
ARQ08	Canviar el nom de les assignatures de "Pràctiques I" i "Pràctiques II" per "Treball de Camp I" i "Treball de Camp II"	Atès que la problemàtica d'aquestes pràctiques no s'adeqüen al protocol de pràctiques externes de la Universitat de Barcelona, es proposa un canvi de nom per evitar-ne confusions.	Grau d'Arqueologia	Finalitzat	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	Aquest canvi s'ha realitzat des de la Secretaria de la Facultat.	Autoinforme i ISC	Gestió dels programes formatius en el marc de la VSMA (verificació, seguiment, modificació i acreditació) (PEQ 020)	E.1.2	No	No	Informes de seguiment	Primer semestre de 2019	2019-20
ARQ09	Adaptar els Plans docents a la docència mixta i virtual	Adaptació als requeriments de docència no presencialitat (segon semestre curs 2019-20) i docència mixta (curs 2020-21) com a conseqüència de la pandèmia	Grau d'Arqueologia	Finalitzat	Professorat del Grau d'Arqueologia	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	Autoinforme i ISC	PEQ 060	E1	No	No	Informació del cap d'estudis al professorat i el propi Pla Docent	Accions anuals	2020-21

ARQ10	Obrir oferta docent a la tarda	Ampliar l'oferta horària per facilitar la matriculació d'alumnes que treballen al matí	Grau d'Arqueologia	En curs	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.1.2, E.4 E.6.2	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2022-23
ARQ11	Implementar formació virtual del professorat	Atesa la situació actual dominada per la pandèmia la obligatorietat d'impartir part del contingut virtualment	Grau d'Arqueologia	En curs	Cap d'estudis equip deganal de la facultat	Facultat de Geografia i Història	Autoinforme i ISC	PEQ 060	E.1.2 i E.6.2	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2021-22
ARQ12	Adaptació de l'avaluació a la normativa aprovada el 2020	Adequació dels plans docents a la normativa UB vigent	Grau d'Arqueologia	En curs	Professorat del Grau d'Arqueologia	Cap d'estudis i equip deganal de la facultat	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.1.2, E.4 E.6.2	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2021-22
ARQ13	Adaptació dels plans docents i les assignatures a la <i>Guia per a la incorporació de la perspectiva de gènere en els plans docents i les assignatures de la Universitat de Barcelona (2021)</i>	Adequació dels plans docents a la normativa i recomanacions UB vigents	Grau d'Arqueologia	En curs	Professorat del Grau d'Arqueologia	Cap d'estudis i equip deganal de la facultat	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.1.2, E.4 E.6.2	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2022-23
ARQ14	Impulsar una doble titulació en Història Història de l'Art	Millorar l'oferta formativa dels alumnes de grau	Grau d'Història i Grau d'Arqueologia	En curs	Consells d'Estudis i Facultat	Caps d'Estudis i vicedegà acadèmic	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1	No	No	Actes del Consell d'Estudis i oferta de graus de la UB	Curs 2021-22	Curs 2026-27

Grau en Història

Codi	Proposta de Millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
HIST03	Millora dels Plans docents	Revisió i adequació dels plans docents a les directrius de la memòria verificada	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1.2 i E.6.2	No	No	Actes de la Comissió Acadèmica i el Consell d'Estudis	Curs 2015-16	Curs 2015-16
HIST04	Millora dels Plans docents	Incloure en els Plans docents l'avaluació per a les competències transversals	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1.2 i E.6.2	No	No	Plans docents	Curs 2015-16	Curs 2015-16
HIST05	Millora de l'oferta docent	Augmentar el rendiment acadèmic de les assignatures	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1.2 i E.6	No	No	Plans docents	Curs 2015-16	Curs 2015-16
HIST07	Revisió de l'oferta de places	Equilibrar l'oferta i la demanda de places	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis i Facultat	Cap d'Estudis i vicedegà acadèmic	Autoinforme	Captació, admissió i matrícula d'estudiants (PEQ 030)	E.1.3	No	No	Dades VSMA sobre l'oferta, demanda i matrícula	Curs 2015-16	Curs 2017-18
HIST10	Incrementar el nombre d'alumnes matriculats en pràctiques optatives	Incrementar el nombre d'alumnes matriculats en pràctiques optatives	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme i ISC	Gestió de les pràctiques externes (PEQ 070)	E.1.3	No	No	Actes de la Comissió de Pràctiques Optatives	Curs 2015-16	Curs 2018-19

HIST18	Endegar una doble titulació en Història i Arqueologia	Millorar l'oferta formativa dels alumnes de grau	Grau d'Història i Grau d'Arqueologia	Finalitzat	Consells d'Estudis i Facultat	Caps d'Estudis i vicedegà acadèmic	ISC 2019	Crear un disseny curricular que integri les assignatures dels dos graus	E.1	No	No	Actes del Consell d'Estudis i oferta de graus de la UB	Curs 2019-20	Curs 2020-21
HIST19	Millorar els horaris de primer curs	Millorar el funcionament docent del primer curs	Grau d'Història	Finalitzat al 50% (explicat a l'Estàndard 1)	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	ISC 2019	Fer un nova proposta horària pels grups de primer curs	E.1	No	No	Actes del Consell d'Estudis i POA	Curs 2019-20	Finalitzada l'ant 2020-21 al 50%
HIST20	Millorar els horaris de les pràctiques	Evitar els solapaments entre les classes teòriques i les pràctiques	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	ISC 2019	Reservar espais específics dins la graella del grau d'Història per a les pràctiques	E.1	No	No	Actes del Consell d'Estudis i POA	Curs 2020-21	Curs 2020-21
HIST21	Impulsar una doble titulació en Història i Història de l'Art	Millorar l'oferta formativa dels alumnes de grau	Grau d'Història i Grau d'Història de l'Art	En curs	Consells d'Estudis i Facultat	Caps d'Estudis i vicedegà acadèmic	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1	No	No	Actes del Consell d'Estudis i oferta de graus de la UB	Curs 2021-22	Curs 2022-23

Grau en Història de l'Art

Codi	Proposta de Millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la Millora	Responsable de l'Execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ART03	Millora dels Plans docents	Millorar i revisar els Plans Docents i el seu procés d'elaboració, així com la coordinació entre els professors	Grau d'Història de l'Art	En curs	Antoni Conejo Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1.2 i E.6.2	No		Reunions periòdiques amb estudiants i professors.	2019	No info
ART04	Implantar equips docents en tots els cursos	Millorar el rendiment acadèmic i la coherència dels continguts impartits	Grau d'Història de l'Art	Descartada	Antoni Conejo Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1	No		Reunió dels equips docents amb el Cap d'Estudis i la Comissió d'Estudis		
ART05	Incrementar el nombre d'alumnes que realitzen pràctiques externes	Increment del nombre d'alumnes i de centres de pràctiques	Grau d'Història de l'Art	En curs	Juan Miguel Muñoz, coordinador de pràctiques externes del Grau d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Gestió de les pràctiques externes (PEQ 070)	E.1.2	No		Informes de seguiment i reunions periòdiques entre el coordinador de pràctiques, el Cap d'Estudis i la Cap de Departament	Accions anuals sense data de finalització	Accions anuals sense data de finalització
ART14	Formació en docència i avaluació virtual del professorat	Arran de la crisi de la Covid'19 s'han fet alguns cursos i seminaris en línia per a la formació del professorat en la docència i avaluació telemàtiques, que es continuaran fent al llarg de tot el curs.	Grau d'Història de l'Art	Finalitzat	Antoni Conejo Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	PEQ 060	E.1.2 i E.6.2	No	No	Organització periòdica de cursos formatius.	Curs 2020-2021	Curs 2020-2021

Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
MA01	Reduir a 25 el nombre de places nou ingrès	Redimensionar l'oferta	MU Estudis Avançats en Arqueologia	Finalitzat	Coordinador del màster	Coordinador del màster	Comissió de màster	PEQ 040	E.1.3.	No	Sí, ara figuren 30 places	Dades de matrícula	Curs 2020-2021	Curs 2020-2021
MA03	Millorar la informació prèvia a la matrícula i el seguiment dels estudiants	Reduir potencial abandonament en el màster	MU Estudis Avançats en Arqueologia	Finalitzat	Coordinació del màster	Coordinació del màster	Comissió de Màster	PEQ 040	E.1.3	No	No	Taxa d'èxit	Curs 2021-2022	Accions anuals
MA04	Creació de la figura tutor/-a de crèdits formatius	Facilitar el contacte entre els estudiants que han de cursar crèdits formatius i el professorat del Grau que els imparteix	MU Estudis Avançats en Arqueologia	Finalitzat	Coordinació del màster	Tutor/tutora de crèdits formatius	Comissió de Màster	PEQ 50	E.1.4	No	No	Grau de satisfacció en les enquestes del alumnat	Curs 2020-2021	Curs 2020-2021
MA05	Duplicar coordinadors TFM	Distribuir la gestió entre un tutor de prehistòria i un tutor d'arqueologia	MU Estudis Avançats en Arqueologia	Finalitzat	Coordinació del màster	2 coordinadors de TFM	Comissió de Màster	PEQ 50	E.1.4	No	No	Grau de satisfacció en les enquestes	Curs 2020-2021	Curs 2020-2021
MA06	Millorar la vinculació amb el Doctorat	Augmentar el nombre d'alumnes	MU Estudis Avançats en Arqueologia	En curs	Coordinació del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 50	E.1.5	No	No	Augment del nombre de matricules al	Curs 2020-2021	Accions anuals

Estàndard 2

**Pertinència de la
Informació Pública**

2. Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

«La institució informa de manera adequada a tots els grups d'interès sobre les característiques del programa i sobre els processos de gestió que en garanteixen la qualitat.»

Un dels eixos més importants de la política de l'equip deganal ha consistit a treballar activament per potenciar la comunicació adreçada als diferents grups d'interès que es relacionen amb la Facultat, per tal de presentar tota la informació de manera més clara i atractiva.

La difusió de la informació ha esdevingut un element clau en els darrers anys, fins al punt de crear una secció específica de comunicació. Aquesta comunicació no només permet la millora de la transmissió de la informació de l'oferta docent i dels recursos i activitats que portem a terme, sinó també articular-se com un element fonamental de presa de decisions per part dels òrgans de govern de la Facultat i els mitjans de comunicació interns que vehiculen aquests processos d'informació i participació.

La responsabilitat del sistema de comunicacions de la Facultat recau directament sobre el deganat, essent la Secretària Acadèmica de la Facultat (que exercí el càrrec fins el juliol de 2021) la persona que ha exercit les funcions de responsable de l'Àrea de comunicació. L'Àrea de comunicació, que està al servei de totes les unitats de gestió de la Facultat, compta amb una tècnica contractada per la Facultat, que s'encarrega del manteniment diari i periòdic dels diversos espais web i dels altres mitjans de difusió de la informació pública. Aquest manteniment es fa a partir de la informació proporcionada per la Vicedegana Acadèmica i la Vicedegana de Qualitat i Innovació Docent –en el cas d'informacions de caràcter general de les seves respectives àrees–, pels coordinadors i coordinadores dels diferents ensenyaments –pel que fa a qüestions concretes que afecten cadascun d'ells – i, finalment, pel personal de la Secretaria d'Estudiants i Docència (SED), quan es refereix a processos administratius relacionats amb la gestió dels ensenyaments.

El disseny dels processos derivats d'aquesta tasca es reflecteixen en el [PEQ140 – Publicació d'informació](#) publicat en la web del Sistema d'Assegurament Intern de la Qualitat del Centre (SAIQU).

El sistema de comunicació de la Facultat inclou diversos canals, entre els quals podem destacar:

- [Pàgina web del centre](#), renovada el mes de maig de 2020 i estructurada en els següents apartats: La Facultat, Estudis, Recerca, Serveis, Mobilitat i Institucions i empreses.

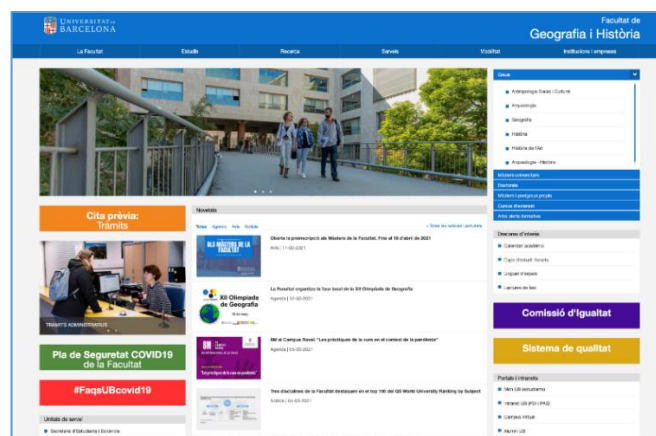

FIGURA 2.1: PÀGINA WEB DE LA FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA.

- Blog de notícies InfoGiH amb un butlletí mensual. Va ser publicat fins al novembre de 2018 ([enllaç a l'últim exemplar](#)). Des del 2021 ha estat substituït pel butlletí “[La Facultat al dia](#)” que, amb periodicitat mensual, es penja a les xarxes; s’envia a l’alumnat, PAS i PDI i es publica a la web com a notícia, on queda en l’històric de notícies (l’última edició publicada al [Desembre de 2021](#)).

FIGURA 2.2: BUTLLETÍ INFORMATIU DE LA FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA: LA FACULTAT AL DIA. OCTUBRE DEL 2021.

- [Campus virtual](#) de cada titulació (accessible només per l’alumnat).

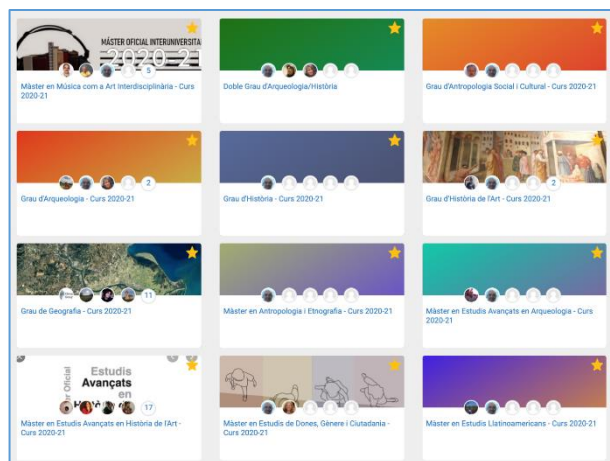

FIGURA 2.3: TAULER DEL CAMPUS VIRTUAL, ACTUALITZAT L'ANY 2019.

- Circuit tancat de televisió al centre (7 pantalles, distribuïdes pels diferents pisos de l’edifici).
- Comunicació *off-line*: cartelleres, memòries i opuscles informatius.
- Xarxes socials: [Instagram](#), [Facebook](#), [Twitter](#) i [YouTube](#).
- [Seu electrònica de la Universitat de Barcelona](#), on es fan públiques les beques de col·laboració de la Facultat.
- [Correu electrònic](#)

- Notificacions emergents (*push*) de l'aplicació de mòbil [SocUB](#).
- Servei de Missatgeria (SMS)

Més enllà dels canals genèrics de la facultat, on es pot trobar tota la informació tant de graus com de màsters, la majoria dels ensenyaments tenen perfils propis a les xarxes socials amb la finalitat de fer arribar les seves informacions menors i més immediates de manera directa i poder-se dirigir a la comunitat no-universitària. És el cas de Twitter ([@HistoriaArtUB](#) i [@MasterArqueoUB](#)) i Instagram ([@HistoriaArtUB](#)).

FIGURA 2.4: PERFIL DE TWITTER @GIH_UB.

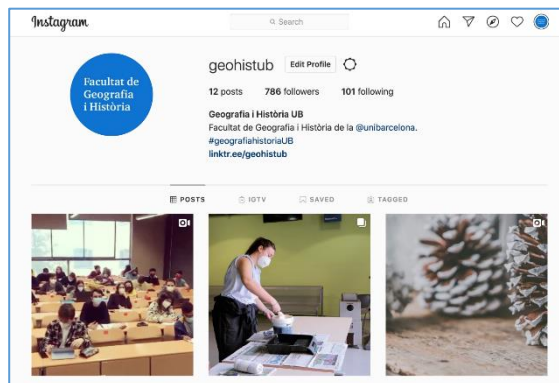

FIGURA 2.5: PERFIL D'INSTAGRAM @GEOHISTUB.

2.1. Publicació de la informació sobre les característiques de la titulació i el seu desenvolupament operatiu

Per a tots els tipus d'ensenyaments que ofereix la Facultat ([graus](#), [màsters universitaris](#), [màsters i postgraus propis](#), [doctorat](#), [cursos d'extensió universitària](#) i [Universitat de l'Experiència](#)) es pot trobar la informació completa i actualitzada, relativa tant a l'oferta formativa, objectius i planificació, així com informació necessària per als estudiants de nou accés al web.

DIMENSIO	CONTINGUTS	UBICACIÓ DE LA INFORMACIÓ	DISPONIBLE
Accés als estudis	Objectius de la titulació	Web de cada titulació	✓
	Perfil d'ingrés	Web de cada titulació	✓
	Perfil de sortida	Web de cada titulació	✓
	Nombre de places ofertes	Web de cada titulació	✓
	Demanda global i en primera opció (<i>només per al grau</i>)	Web de cada titulació	✓
	Via d'accés, opció i nota de tall (<i>només per al grau</i>)	Web de cada titulació	✓
	Assignatures o proves especials que possibiliten la millora de la nota d'accés (<i>només per al grau</i>)		
	Criteris de selecció (<i>només per al màster</i>)	Web de cada titulació	✓
	Informació sobre preinscripció i admissió (procediment, calendari...)	Web de cada titulació	✓
Normativa de trasllats	Web de secretaria	✓	
Matrícula	Període i procediment de matriculació	Web de la Facultat i Web de cada titulació	✓
	Sessions d'acollida i de tutorització	Web de cada titulació	✓
Pla d'estudis	Denominació dels estudis	Web de cada titulació	✓
	Títol en superar els estudis de grau/màster	Web de cada titulació	✓
	Durada mínima dels estudis i crèdits ECTS	Web de cada titulació	✓
	Estructura del pla d'estudis	Web de cada titulació	✓
Planificació operativa del curs	Calendari acadèmic	Web de la Facultat	✓
	Pla docent	Web de cada titulació	✓
	Recursos d'aprenentatge: Espais virtuals de comunicació Laboratoris Biblioteca Material recomanat a l'estudiant Altres	Web de la Facultat i Web de cada titulació	✓
	Pla d'acció tutorial	Web de la Facultat	✓
Professorat	Professorat de la titulació	Web de cada titulació	✓
	Perfil acadèmic	Web de cada titulació (GREC)	✓
	Informació de contacte	Web dels departaments (GREC)	✓
Pràctiques externes/professionals	Objectius	Web de cada ensenyament	✓
	Normativa general	Web de cada ensenyament	✓
	Definició sobre si són obligatòries o optatives	Web de cada ensenyament	✓
	Assignatures a les quals van lligades les pràctiques	Web de cada ensenyament	✓
	Avançament d'institucions on es poden fer les pràctiques	Web de cada ensenyament o GIPE	✓
Programes de mobilitat	Objectius	Web de mobilitat internacional	✓
	Normativa general	Web de mobilitat internacional	✓
	Avançament d'institucions amb convenis signats	Web de mobilitat internacional	✓
Treball final de grau/màster	Normativa i marc general (enfocament, tipologia...)	Web de cada titulació	✓

TAULA 2.1.1: CONTINGUT DE LA INFORMACIÓ PÚBLICA SOBRE EL DESENVOLUPAMENT OPERATIU DE LES TITULACIONS.

FONT: FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA

2.2. Publicació de la informació sobre els resultats acadèmics i de satisfacció

La Facultat garanteix un accés fàcil a la informació rellevant de la titulació a tots els grups d'interès, que inclou tant els resultats del [seguiment](#) com de l'[acreditació](#) de la titulació. La informació relativa a les titulacions, segons s'ha descrit en l'apartat anterior, es troba clarament accessible des de la pàgina web del centre.

Els resultats acadèmics són visibles a l'Espai VSMA, amb un enllaç des de cada ensenyament (apartat Dades de l'ensenyament: exemple [Grau en Arqueologia](#)) i des del [portal del SAIQU](#). Així mateix, tant als indicadors de satisfacció, com al WINDDAT de l'AQU s'hi pot accedir des de l'apartat [Dades i indicadors](#) del mateix SAIQU. Els [PEQs](#) estan disponibles també, al lloc web del SAIQU.

2.3. Publicació del SAIQU en què s'emmarca la titulació i els resultats del seguiment i l'acreditació de la titulació

El web de la Facultat dedica un espai al [Sistema de Qualitat de la Facultat](#), on es descriu el Sistema d'Assegurament Intern de la Qualitat del Centre (SAIQU). En aquest espai es presenta el Sistema, la política i els objectius de qualitat del centre i s'hi ofereix el marc VSMA, la documentació dels ensenyaments, les acreditacions i els informes de seguiment anteriors. La [Comissió de Qualitat](#) està referenciada al mateix portal del SAIQU.

Els estudiants són interpel·lats cada semestre amb les enquestes d'opinió de l'alumnat; de manera anual per valorar els serveis, activitats i instal·lacions i es fan enquestes a l'alumnat graduat. Els [resultats](#) d'aquestes enquestes es troben enllaçats al web del SAIQU.

La Facultat de Geografia i Història publica de manera agregada la seva política de qualitat, amb una relació de les dades i processos que hi ha implicats. A través de l'epígraf [Sistema de Qualitat](#), visible al lateral esquerra de la pàgina web de la Facultat, s'accedeix a l'espai destinat a la qualitat del centre, on la informació s'estructura en tres apartats:

- [Sistema de qualitat](#): Política i objectius de qualitat del centre; Procediments de Qualitat del centre (PEQs); Comissió de Qualitat, amb un enllaç al seu apartat específic i espai VSMA, amb un enllaç a l'espai per a cada titulació de la facultat.
- [Verificació, Seguiment, Modificació i Acreditació](#): Presentació del marc VSMA amb un enllaç a documentació externa de referència d'AQU Catalunya; Documentació dels ensenyaments, amb les memòries de verificació i els informes de seguiment de graus i màsters anteriors a 2015 i posteriors, així com, les diferents acreditacions, amb un breu descripció del procés i el recull de les titulacions acreditades des de 2015.
- [Dades i indicadors](#). Aquí es publiquen les dades i indicadors més rellevants sobre els resultats acadèmics (que enllaça amb les dades de cada titulació a l'Espai VSMA) i de satisfacció de la titulació (resultats de les enquestes d'estudiants de graus i màsters sobre assignatures i professorat, de les enquestes de TFG i pràctiques externes, de les enquestes sobre serveis i de les enquestes de graduats).

La informació publicada al SAIQU de centre ha augmentat i millorat qualitativament amb la posada en funcionament del nou espai web de la facultat. L'actualització és constant amb la publicació de les dades fruit dels processos que tenen lloc

2.4. Millores relacionades amb l'Estàndard 2

Grau en Arqueologia

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ARQ01	Accions de difusió i captació de nous estudiants	Difondre la disciplina i el grau entre els joves estudiants. Augmentar el nombre d'alumnes matriculats en primera opció. Reducció de l'abandonament	Grau d'Arqueologia	En curs	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	Professorat del Grau d'Arqueologia	Autoinforme i ISC	Captació, admissió i matrícula d'estudiants (PEQ.030)	E.2	No	No	Informes de seguiment/ Actes del Consell d'Estudis	Accions anuals	Permanent

Grau en Història

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
HIST01	Accions de difusió i captació de nous estudiants	Augmentar la demanda d'alumnes de primer curs	Grau d'Història	Finalitzat	Facultat de Geografia i Història i Consell d'Estudis	Cap d'estudis	Autoinforme i ISC	Captació, admissió i matrícula d'estudiants (PEQ.030)	E.2.1	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	Curs 2018-19
HIST15	Aconseguir un major ús dels canals informàtics per la gestió de queixes i suggeriments	Promoure una major interacció entre l'alumnat i la Facultat	Grau d'Història	Finalitzat	Facultat de Geografia i Història i Consell d'Estudis	Secretaria d'Estudiants	Autoinforme i ISC	Gestió de queixes, reclamacions i suggeriments (PEQ.100)	E.2	No	No	Actes de la Comissió Acadèmica	Curs 2015-16	Accions anuals

Grau en Història de l'Art

Codi	Proposta de Millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la Millora	Responsable de l'Execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ART01	Accions de difusió i captació de nous estudiants	Augment de la demanda i alumnes matriculats	Grau d'Història de l'Art	En curs	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Captació, admissió i matrícula d'estudiants (PEQ 030)	E.2.1	No		Dades VSMA UB sobre el nombre d'alumnes matriculats	Accions anuals sense data de finalització	Accions anuals sense data de finalització

Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
MA02	Millora de les estratègies comunicatives i difusió nou alumnat	Augmentar el nombre de matriculats	MU Estudis Avançats en Arqueologia	En curs	Coordinador del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 050	E.2.1.	No	No	Dades de matrícula	Acció anual	Acció anual
MA07	Millora de la informació de dades del professorat investigador	Identificar en els informes totes les dades del professorat	MU Estudis Avançats en Arqueologia	En curs	Coordinador del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 140	E.2.1	No	No	Dades de les taules de professorat informades	Acció anual	Acció anual

Estàndard 3

**Eficàcia del Sistema de
garantia interna de qualitat**

3. Estàndard 3: Eficàcia del Sistema de garantia interna de la qualitat (SAIQU) de la titulació

«La institució disposa d'un sistema de garantia interna de la qualitat formalment establert i implementat que assegura, de manera eficient, la qualitat i la millora continuada de la titulació.»

La Facultat de Geografia i Història està compromesa amb l'assegurament de la qualitat dels ensenyaments que imparteix i segueix les accions impulsades pels diferents òrgans de govern.

Des de la implantació dels nous graus es van establir els criteris i l'ús d'indicadors de qualitat. D'acord amb els canvis introduïts en l'EEES i amb les normatives estatals i directrius d'AQU Catalunya, s'han definit i documentat els diferents mecanismes o processos necessaris per dur a terme el procés de disseny i aprovació de les titulacions, facilitar el procés de seguiment i, si escau, el procés de modificacions de les titulacions i garantir la millora contínua de la seva qualitat a partir de l'anàlisi de dades objectives.

A més, i d'acord amb els principis de qualitat i transparència, la Facultat té establerts procediments que donen suport a la publicació d'informació actualitzada, imparcial i objectiva sobre les titulacions, dirigida als diferents grups d'interès.

La Facultat de Geografia i Història concep la qualitat dels ensenyaments i activitats que duu a terme com una acció essencial i prioritària en el desenvolupament dels programes formatius, i per tant és una qüestió estructural del centre. En aquest sentit, la gestió de la qualitat implica directament la Junta de Facultat, el degà i l'Equip de Govern, els caps d'estudis, els coordinadors de màster, a més de totes les comissions delegades, unitats i serveis de la Facultat.

El mapa de processos del SGIQ presenta els procediments específics de qualitat del centre (PEQ). Aquests procediments descriuen totes les accions i agents implicats en els processos que asseguren la qualitat en el desplegament de les titulacions i, en conseqüència, la qualitat dels programes formatius. Els PEQ van ser redactats per cadascun dels agents implicats, amb el suport de la unitat SAIQU/SGIQ- Geografia i Història, i revisats per l'Equip de Govern, i van ser aprovats en la Junta de la Facultat el 13 de novembre de 2018 i tenen vigència fins el 13 de novembre de 2022.

La Facultat té dissenyat i certificat, al 2008 per AQU Catalunya, un model d'assegurament de la qualitat dels seus ensenyaments que es basa en:

- La planificació estratègica, vinculada a través dels contractes programes, com a eina per desplegar la Política i Objectius de qualitat.
- L'organització de la gestió basada en processos.
- Un mapa de processos i un catàleg dels principals processos relacionats amb la formació universitària
- La descripció d'aquests processos així com la sistemàtica per al seu seguiment a través dels procediments específics (PEQ) de Qualitat.
- L'elaboració d'un quadre d'indicadors amb la informació sobre l'evolució temporal dels resultats de les activitats que s'estan realitzant.
- La introducció del retiment de comptes amb la publicació de les memòries de verificació, els informes de seguiment, els informes d'acreditació així com les dades i indicadors dels graus i màsters universitaris de la Facultat.

- Una revisió interna del sistema a través de la Comissió de Qualitat del centre per a analitzar la seva adequació i, si escau, proposar un pla de millora per optimitzar-lo.

Al web de la Facultat es disposa d'un espai web on es descriu el Sistema d'Assegurament de la Qualitat del centre (SAIQU/SGIQ), es fan públiques les memòries verificades, els diversos Informes de Seguiment dels ensenyaments ([Sistema de qualitat - Facultat de Geografia i Història - Universitat de Barcelona \(ub.edu\)](#)) així com un recull de les dades dels darrers cursos relatives a satisfacció i inserció laboral dels seus graus i màsters ([Dades i indicadors - Facultat de Geografia i Història - Universitat de Barcelona \(ub.edu\)](#))

3.1. El SGIQ implementat té processos que garanteixen el disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions

Des de la Universitat de Barcelona i els centres (a través de les seves comissions de qualitat) es treballa per vincular els processos interns de VSMA de la manera més estructurada i integrada entre tots ells, a través del seu Sistema d'Assegurament Intern de la Qualitat (SAIQU/SGIQ) i així promoure una major eficiència en la seva gestió i també per donar resposta als diversos requeriments normatius.

Al llarg de la vida dels ensenyaments oficials es succeeixen els processos per a la verificació, el seguiment, la modificació i l'acreditació dels títols oficials (VSMA). La creació de la comissió de qualitat del centre és l'eina que permet fer un seguiment d'aquests processos tot fent un seguiment de la documentació que es genera per cadascun d'ells.

La Comissió de Qualitat té els seus [objectius i funcions](#) molt ben definits, i té un pes determinant en l'elaboració dels informes de seguiment i en el disseny de noves titulacions. D'altra banda, les comissions de coordinació de màsters i els consells d'estudis dels ensenyaments de grau són importants per la definició dels plans docents i els objectius de qualitat, a través dels coordinadors de màsters i els caps d'estudis, juntament amb el professorat i representants dels estudiants que són membres d'aquestes comissions i consells d'estudis, sempre amb la supervisió pel l'equip de govern del centre.

Finalment, cal destacar la transparència en l'exposició pública de la informació en els processos de verificació, seguiment, modificació i acreditació perquè arribin a tots els agents de la facultat (PDI, PAS i estudiants). En tots aquests processos, s'ha avisat explícitament a tots els agents del fet que les memòries de verificació, els informes de seguiment i modificació i l'autoinforme d'acreditació eren exposats públicament, per tal de rebre'n les esmenes i suggeriments de millora abans de ser estudiats per les comissions pertinents i aprovats pels òrgans corresponents .

El SGIQ compta amb el [PEQ 020](#), que és el procediment que regula la seva activitat. La seva activitat s'ha vist reforçada des del setembre del 2020 amb la separació dels Vicedegans de Doctorat i Qualitat, en dos vicedegans independents. La Comissió de Qualitat de la Facultat vetlla per un compliment més eficaç dels processos i una millora en les valoracions assolides.

El disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions segueixen el recorregut estipulat al PEQ 20, amb una aposta per la coordinació entre els agents implicats per facilitar la tasca als caps d'estudis i coordinadors i coordinadores de les titulacions analitzades. Es treballa estàndard per estàndard, amb

reunions setmanals per revisar l'evolució i estudiar els passos a seguir. Pels processos d'avaluació, es fa una reunió posterior a la constitució del CAI per posar en comú el funcionament del procés i resoldre dubtes. En tots els casos, un esborrany de l'informe és lliurat a la Comissió de Qualitat, que l'esmena i assessora a l'equip que redacta l'Informe de manera prèvia a l'aprovació per part de la Junta de Facultat i al seu lliurament. El model d'assegurament de la qualitat dels ensenyaments de la Facultat certificat per part de l'AQU el 2008 (Sistema de qualitat - Facultat de Geografia i Història - Universitat de Barcelona implica:

- La planificació estratègica, vinculada a través dels contractes programa, com a eina per desplegar la política i els objectius de qualitat.
- L'organització de la gestió basada en processos. Per això s'ha elaborat:
 - Un [mapa de processos](#) i un [catàleg dels principals processos](#) relacionats amb la formació universitària.
 - La descripció d'aquests processos i el sistema per fer-ne el seguiment a través dels procediments específics de qualitat (PEQ).
- L'elaboració d'un quadre de comandament, és a dir, un conjunt de dades i d'indicadors del sistema de gestió per mesurar les activitats que s'estan duent a terme.
- Una revisió interna del sistema a través de la Comissió de Qualitat del centre per analitzar-ne l'adequació i, si escau, proposar un pla de millora per optimitzar-lo.
- La introducció del retiment de comptes amb la publicació de les memòries de verificació, els informes de seguiment, els informes d'acreditació, i les dades i els indicadors dels ensenyaments de la Facultat.

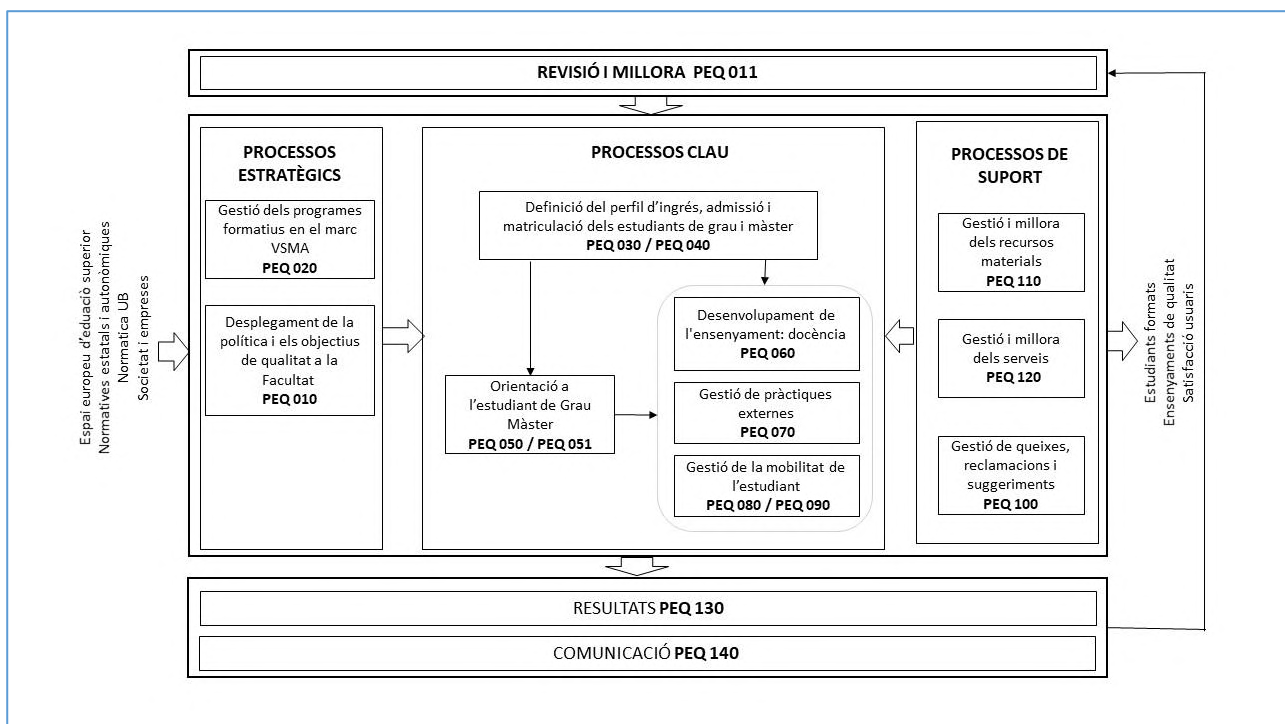

FIGURA 3.1.1: MAPA DE PROCESSOS DEL SAIQU DE LA FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA
FONT: FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA

3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial, els resultats d'aprenentatge i la satisfacció dels grups d'interès

La recollida d'indicadors i l'anàlisi de resultats són mecanismes per poder avaluar el seguiment i la qualitat de les titulacions de la Facultat. Conscients de la importància que tenen, el centre sempre ha fet un esforç per fer l'anàlisi tant d'indicadors com de resultats.

En les reunions de la Comissió Acadèmica de Màsters i de la Comissió de Qualitat, amb suport del SAIQU/SGIQ-Geografia i Història, s'han dut a terme anàlisis sobre aspectes acadèmics rellevants, com ara el rendiment acadèmic dels estudiants, especialment d'assignatures molt significatives com el TFM. Aquestes anàlisis han permès la introducció de millores, com diverses accions en els sistemes d'orientació a l'alumnat i l'orientació professional.

La Facultat empra correctament els canals de recollida de la informació. El centre disposa dels instruments necessaris per fer la recollida de la informació, sent la majoria d'aquestes eines transversals de la Universitat de Barcelona (desglossades a la Taula 3.2.2).

El centre recull a través de la Secretaria d'Estudiants i Docència les queixes i suggeriments tramitades a través de la pàgina web ([enllaç](#) situat al peu de la pàgina i visible des de totes les seccions), tal com es recull al [PEQ100](#). La totalitat de queixes i suggeriments presentades durant els cursos 2019-20 i 2020-21 han estat resoltes satisfactòriament i dins dels terminis pertinents.

Curs		2019-20	2020-21
Per resposta	Dins de termini	5 (100%)	5 (100%)
	Fora de termini	0 (0%)	0 (0%)
Per tipologia	Queixes	5 (100%)	4 (80%)
	Suggeriments	0 (0%)	1 (20%)
Per origen	Professorat	1 (20%)	2 (40%)
	Alumnat	4 (80%)	3 (60%)
Per àmbit	Ingrés, admissió i matriculació	2 (40%)	3 (60%)
	Serveis i instal·lacions del centre	1 (20%)	0 (0%)
	Desenvolupament de l'ensenyament	2 (40%)	2 (40%)

TAULA 3.2.1: QUEIXES I SUGGERIMENTS REBUTS DURANT ELS CURSOS 2019-20 I 2020-21
FONT: SECRETARIA DE LA FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA

La Facultat disposa dels instruments necessaris per recollir informació sobre els resultats i la satisfacció dels diferents grups d'interès. Aquests són recollits pels caps d'estudis i coordinadors de màster, que en fan el tractament corresponent al Consell d'Estudis o les Comissions de Màster. Els mecanismes són eficaços ja que són periòdicament utilitzats per fer una revisió dels ensenyaments i traduir les mancances en mesures concretes com són els plans de millora.

Tot els òrgans de la Facultat estan compromesos en la millora progressiva de les seves titulacions i analitzen, en cada cas (a nivell de titulació o de Facultat) les causes possibles del baix rendiment, absentisme o abandonament, que és especialment significatiu i preocupant en els primers cursos dels estudis de Grau,

amb taxes d'abandonament superiors al 30% (taules de titulacions de l'espai VSMA publicades també a la pàgina web de la Facultat: [Sistema de qualitat - Facultat de Geografia i Història - Universitat de Barcelona\(ub.edu\)](#)). Fruit de la reflexió i les propostes de millora, les xifres dels darrers cursos mostren una tendència sostinguda a la baixa en gairebé tots els ensenyaments.

Enquesta	Adreçat a	Moment	Format	Periodicitat	Inici
Enquesta als estudiants sobre assignatures i professorat de graus i màsters universitaris	Estudiants	Al final del semestre	En línia	Semestral	2009
Enquesta als nous estudiants de grau	Nous estudiants	A l'inici de curs	En línia	Anual	2016
Enquesta als nous estudiants de màster	Nous estudiants	A l'inici de curs	En línia	Anual	2016
Enquesta d'opinió al professorat sobre els programes formatius de graus i màsters universitaris	Professorat	Inici de curs	En línia	Anual	2015
Enquesta als estudiants sobre serveis, instal·lacions i activitats	Estudiants	Durant el segon semestre	En línia	Anual	2011
Enquesta de satisfacció de graduats i graduades	Titulats de grau	En titular-se	En línia	Anual	2013
Enquesta de satisfacció als titulats de màster universitari	Titulats de màster universitari	En titular-se	En línia	Anual	2017
Enquesta de satisfacció a doctors i doctores	Doctors i doctores	Tesi llogida	En línia	Anual	2020
Enquesta d'inserció laboral (AQU)	Titulats de cicles, màsters i doctorat	Al cap de tres anys	Per telèfon	Cada 3 anys	2001
Enquesta estudi Ocupadors (AQU)	Empreses i institucions	Puntual	Per telèfon	Puntual	2014

TAULA 3.2.2: SISTEMA D'ENQUESTES INSTITUCIONAL DE LA UB PER LA RECOLLIDA DE L'OPINIÓ DELS GRUPS D'INTERÈS.. FONT: AGÈNCIA DE POLÍTIQUES I DE QUALITAT DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA.

3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament i genera un pla de millora que s'utilitza per a la seva millora continuada

Tots els 16 PEQs dels que disposa la Facultat són vigents i van ser revisats per la Comissió de Qualitat i aprovats el 13 de novembre de 2018 per la Junta de Facultat.

En l'actualitat el SAIQU està immers en un procés de revisió i millora. El treball de la Comissió de Qualitat s'ha intensificat en els dos darrers cursos i el SAIQU compta amb un becari o becària amb dedicació de mitja jornada i amb una col·laboració estreta amb la Secretaria de la Facultat.

La revisió del SAIQU parteix de l'anàlisi feta amb els Informes de Seguiment, els resultats dels indicadors dels programes formatius, els resultats de les enquestes dels grups d'interès, les queixes i requeriments rebudes i les peticions de millora rebudes dels diversos òrgans de la Facultat. Aquesta revisió s'ha de fer efectiva anualment amb una reunió monogràfica de la Comissió de Qualitat, tal i com ho estipula el [PEQ 011](#). No s'han fet revisions sistemàtiques dels processos en els darrers anys (van ser aprovats el 2018 i tenen vigència fins el novembre de 2022). La Comissió de Qualitat ha iniciat, però, la revisió de tots els PEQs durant el 2021 per tal de comprovar el seu compliment i proposar, si s'escau, millores (reunions de la Comissió de Qualitat del [19 de gener de 2021](#), [19 de febrer de 2021](#) i [18 de març de 2021](#)). Tanmateix, vista la dificultat de dur a terme aquesta revisió sistemàtica, es va decidir reforçar el procés diagramant tots els processos per tal de facilitar-ne la comprensió i utilització efectiva ([veure actes del 20 d'abril i 3 de desembre de 2021, on s'inclouen alguns primers resultats](#)). S'espera que aquest treball s'acabi en els primers mesos de 2022 i sigui la base per a una revisió completa dels PEQs al llarg de l'any 2022.

D'altra banda, la Comissió de Qualitat també ha anat treballant en les millores que es van plantejar en l'ISC2019 i que eren:

- a) aconseguir una major implicació de tota la comunitat universitària en els processos de qualitat, cosa que requereix millorar-ne la percepció i revertir la sensació que és només una sobrecàrrega burocràtica sense utilitat efectiva. Es proposava, en aquest sentit, la realització de jornades obertes per graus/màsters amb la participació de professorat i alumnat. També seria important comptar amb una mínima formació als responsables de les titulacions que s'han d'enfrontar amb un procés i un llenguatge que els és desconegut.
- b) es demanava la contractació d'un tècnic format i de plantilla. Aquest és un aspecte essencial que no depèn de la Facultat (més enllà de la convocatòria anual de beques de col·laboració) i que és compartit per la gran part dels centres. La gestió dels processos de qualitat és una tasca especialitzada que ha d'estar al servei de la reflexió necessària sobre la política i els objectius per a la millora de les titulacions.
- c) revisar els indicadors i els resultats, ja que es qüestionava per exemple el valor de les enquestes dels alumnes, quan compten amb tan baixa participació.

En relació al primer punt, es comença a percebre una lleugera millora en la percepció i implicació per part dels responsables de les titulacions, tot i que queda pendent fer accions per sensibilitzar més el conjunt de la comunitat de la Facultat en relació a aquesta qüestió (com ara les jornades obertes que, després del gran esforç d'adaptació a la situació originada per la pandèmia durant el curs 2020-2021, han quedat ajornades pel curs 2022).

Pel que fa al segon punt, el nou equip rectoral que va prendre possessió a inicis del 2021 ha pres el compromís de dotar els centres de tècnics de qualitat de plantilla, cosa que treurà molta pressió sobre els càrrecs acadèmics i podrà alliberar temps per a una reflexió col·lectiva més profunda.

La manca d'una memòria anual de qualitat de la Facultat era un dèficit crònic, que s'ha pogut corregir a partir de 2020, amb l'elaboració d'una primera [memòria de qualitat](#), que va ser aprovada per la Comissió de Qualitat el 3 de desembre de 2021.

Les dades acadèmiques sobre satisfacció actualment ja disponibles a la [web de la Facultat](#) però encara falta treballar en la recollida d'evidències de la revisió del SAIQU i del seguiment dels processos descrits als PEQs mes enllà del que queda recollit en les actes de la Comissió de Qualitat

3.4. Milliores relacionades amb l'Estàndard 3

Grau en Arqueologia

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ARQ19	Incrementar el percentatge d'alumnes que responen les enquestes	Aconseguir un major índex de participació i resposta a les enquestes fetes pels alumnes.	Grau d'Arqueologia	En curs	Consell d'Estudis de Grau i Facultat	Cap d'Estudis del Grau i Vicedegana acadèmica	Autoinforme i ISC	Anàlisi dels resultats (PEQ 130)	E.3.2. i E.6	No	No	Actes del Consell d'Estudis i seguiment dels percentatges de resposta	Accions anuals	Curs 2023-24

Grau en Història

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
HIST14	Incrementar el percentatge d'alumnes que responen les enquestes	Aconseguir un major índex de participació i resposta a les enquestes de satisfacció	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis i Facultat	Cap d'Estudis i Vicedegà acadèmic	Autoinforme i ISC	Anàlisi dels resultats (PEQ 130)	E.3.2. i E.6	No	No	Actes de la Comissió Acadèmica	Curs 2015-16	Accions anuals

Grau en Història de l'Art

Codi	Proposta de Millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la Millora	Responsable de l'Execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ART08	Incrementar el percentatge d'alumnes que responen les enquestes	Aconseguir un major índex de participació i resposta a les enquestes de satisfacció, per tal de poder intervenir i resoldre, si s'escau, algun desajust en la implementació de les assignatures del Grau	Grau d'Història de l'Art	En curs	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Anàlisi dels resultats (PEQ 130)	E.3.2. i E.6	No		CAC, SED, Consell d'Estudis i Percentatge de resposta	Accions anuals	Accions anuals
ART09	Aconseguir un major ús dels canals informàtics per la gestió de queixes i suggeriments	Promoure una major interacció entre l'alumnat i la Facultat	Grau d'Història de l'Art	Finalitzat	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Gestió de queixes, reclamacions i suggeriments (PEQ 100)	E.3.2	No		Dades proporcionades pel SED	Curs 2019-2020	Curs 2018-2019
ART15	Incrementar el diàleg amb l'alumnat per copsar la seua opinió respecte a la docència	Promoure una major interacció entre l'alumnat, el Consell d'Estudis i la Facultat	Grau d'Història de l'Art	En curs	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	PEQ 060	E.3.2	No	No	Dades proporcionades pel SED	Accions anuals sense data de finalització	Accions anuals sense data de finalització
ART16	Implementar l'ús de les xarxes socials (Facebook, Twitter i Instagram)	Promoure una major interacció entre l'alumnat, el Consell d'Estudis i la Facultat, i la seua implicació activa en el grau d'Història de l'Art	Grau d'Història de l'Art	En curs	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	PEQ 140	E.3.2	No	No	Departament d'Història de l'Art	Accions anuals sense data de finalització	Accions anuals sense data de finalització

Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
MA08	Incrementar el percentatge dels alumnes que responen les enquestes	Aconseguir un major índex de participació i resposta a les enquestes de satisfacció	MU Estudis Avançats en Arqueologia	En curs	Professorat del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 130	E.3.2	No	No	Índex de participació dels estudiants en les enquestes	Acció anual	Acció anual

Estàndard 4

**Adequació del professorat al
programa formatiu**

4. Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu

4.1. Grau en Arqueologia

4.1.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

En tots els informes de verificació, acreditació i seguiment previs del grau s'ha posat en evidència que el professorat del Grau d'Arqueologia és adequat a la varietat de disciplines que s'imparteixen, té suficient experiència docent i investigadora i reuneix els requisits de qualificació acadèmica exigits per a la titulació.

El gruix de la docència del grau recau sobre el Departament d'Història i Arqueologia amb un 86% del total (veure figura 4.1.1.1.). Aquesta docència es reparteix entre les diferents àrees que componen l'esmentat departament de la següent manera: Prehistòria (32%), Arqueologia (25%), Història Antiga (9%), Història Medieval (9%), Història Moderna (3%) i Història Contemporània (8%). Com analitzarem després, la majoria de la docència la imparteix el professorat a temps complert. D'altra banda, hi ha professorat associat molt específic (per exemple el de Dibuix de materials arqueològic, Topografia o de Gestió del Patrimoni) que es cobreix amb professionals especialistes i tècnics en les diferents disciplines que pertanyen a les àrees d'Arqueologia i Prehistòria. Altres departaments que participen en la docència del grau amb assignatures pròpies són Filologia Clàssica, Romànica i Semítica (Llatí), Antropologia Social (Antropologia i Història) i Història de l'Art (Art i Història) a raó d'un 3% del total cadascun. En canvi, altres com els departaments de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals (Bioarqueologia, Antropologia Biològica i Forense), de Mineralogia, Petrologia i Geologia Aplicada (Metodologia Arqueològica I) i de Dinàmica de la Terra i de l'Oceà o Geografia (Geoarqueologia, Arqueologia del Territori i del Paisatge) participen en un petit percentatge en algunes assignatures (5% del total). Aquesta diversitat respon a què l'assignació de la docència es fa segons el camp d'especialització del professorat. Per últim, el professorat predoctoral acostuma a dedicar-se a activitats de caire pràctic com ara exercicis pràctics, pràctiques de laboratori i d'ordinador, seminaris o sortides de camp o cultural.

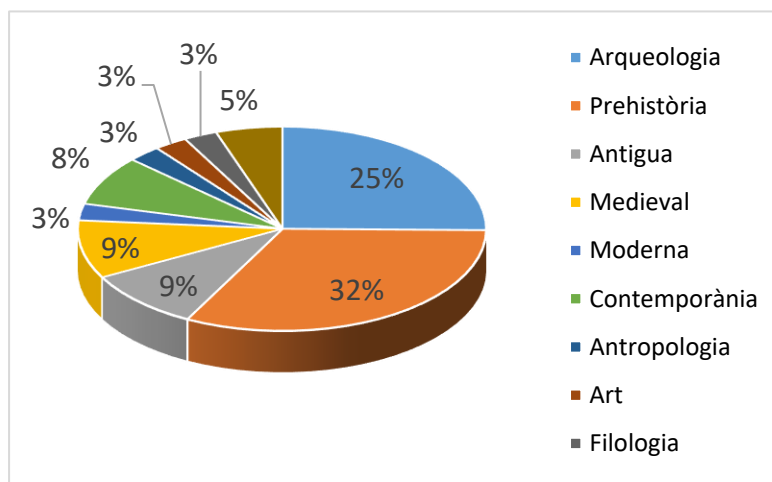
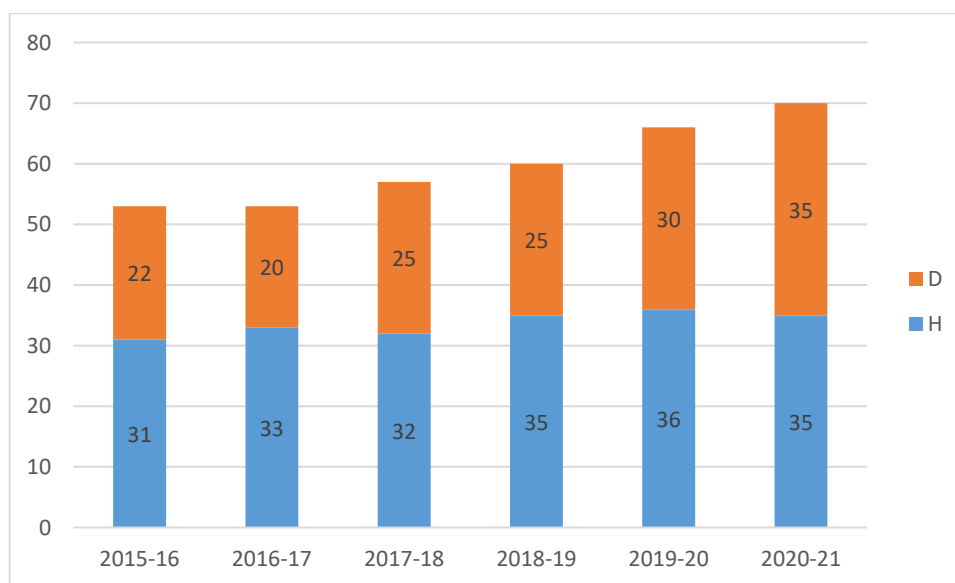

FIGURA 4.1.1.1: PROFESSORAT DISGREGAT PER ÀREES EN EL DEPARTAMENT D'HISTÒRIA I ARQUEOLOGIA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT. ELABORACIÓ PRÒPIA.

Com ja hem dit el Departament d'Història i Arqueologia és el que s'encarrega de la major part de la docència del Grau amb el 86% del total. Actualment, és un dels que té millors índex de recerca de tota la Universitat de Barcelona amb 14 grups de recerca consolidada. Des de l'any 2017 i fins al 2021 s'han obtingut 8 projectes de recerca europeus i 43 estatals. També s'han publicat 1027 articles en revistes científiques i 1435 llibres i capítols de llibre, a més de realitzar-se 1842 contribucions en congressos (font: [GREC](#)).

Pel que fa a la matèria "Arqueologia", el lideratge de la UB a l'estat espanyol és indiscutible. Segons *el QS World University Rankings by Subject* (anys 2016-2020), la nostra disciplina se situa entre les 50 millors del món, essent sempre la millor de tot l'estat. Per exemple, el darrer any que disposem de dades complertes va ocupar la posició 47, destacant especialment en l'índex *H-Índex Citations* amb la posició 31 del món. La reputació acadèmica, la que més pondera a l'esmentat rànquing, també es troba molt ben valorada amb la posició 57 del món i a pràcticament quatre punts per sobre de la Universidad Complutense i de la Universitat Autònoma de Barcelona (73.9, 70.1 i 70, respectivament). La pròpia UB ha impulsat la creació de l'Institut d'Arqueologia de la UB per donar més visibilitat a la recerca generada i promoure la col·laboració internacional.

El nombre de professorat s'ha anat incrementant amb el pas dels cursos, sobretot, els darrers anys. Els percentatges de professors i professores s'han tendit a equilibrar-se amb el pas dels temps fins assolir el curs 2019-20 un 54.5% d'homes i un 45.5% de dones i la paritat el curs 2020-21. Aquesta tendència s'explica per la progressiva incorporació d'investigadores pre i postdoctorals i de professores associades, algunes de les quals han acabat consolidant-se tot just els darrers dos anys (veure figura 4.1.1.2).

GRÀFIC 4.1.1.2: PROFESSORAT DISGREGAT PER GÈNERE EN EL GRAU D'ARQUEOLOGIA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT. ELABORACIÓ PRÒPIA.

També s'observa una reducció de les diferències entre el nombre de professors doctors i professores doctores. Els tres darrers cursos, el percentatge de les dones s'ha incrementat del 44% (curs 2018-19) al 48% (curs 2019-20) i el darrer curs és del 47% (curs 2020-21). El mateix s'observa si analitzem el professorat a temps complet amb una representació de dones del 35.5%, 37% i 42.5%, respectivament (dades procedents del portal de Gestió i Planificació de l'Oferta Docent de la UB).

En general, el percentatge de professorat associat s'ha mantingut força estable dins del grau i des del curs 2015-16, s'ha situat entorn al 21-27% (veure taula 4.1.1.3) front a un 76-62% de professorat a temps complert. El professorat a temps complert els tres darrers cursos s'ha mantingut prou estable entorn al 60%-61.67% el curs 2018-19, 62.12% el 2019-20 i 60% el 2020-21. Com es pot observar, aquesta dada final no coincideix amb la que figura a la taula E41 del portal VSMA perquè falten per comptabilitzar una part del personal postdoctoral i predoctoral. El numero real de professorat per aquest curs és de 70, tal i com figura al GPOD de la UB que és d'on hem extret totes les dades del curs 2020-21 que farem servir en aquest informe.

Categoria	PDI	%PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC	Acreditat	%Acreditat
Catedràtic d'universitat	11	20%	11	100%	11	100%	11	100%
Professor titular d'universitat	8	14,55%	8	100%	8	100%	8	100%
Professor agregat	20	36,36%	20	100%	20	100%	20	100%
Professor Lector	3	5,45%	3	100%	3	100%	3	100%
Professor associat o associat mèdic	13	23,64%	10	76,92%	0	0%	5	38,46%
TOTAL	55	100%	52	94,55%	42	76,36%	47	85,45%

TAULA 4.1.1.3: PROFESSORAT PER CATEGORIA DEL GRAU D' ARQUEOLOGIA. CURS 2020-21. TAULA E4.1 DE L'ESPAI VSMA.

Si comparem el nombre d'hores de docència que imparteix el professorat a temps complert i el professorat associat des de 2015-16 observem una diferència més àmplia en favor del primer col·lectiu, que realitza el 84-69% de les hores, front el 15-22% que fa el segon (veure taula 4.1.1.4).

Categoria	PDI	%PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC	Acreditat	%Acreditat
Catedràtic d'universitat	1164	25,87%	1164	100%	1164	100%	1164	100%
Professor titular d'universitat	1039	23,09%	1039	100%	1039	100%	1039	100%
Professor agregat	1387	30,83%	1387	100%	1387	100%	1387	100%
Professor Lector	173	3,85%	173	100%	173	100%	173	100%
Professor associat o associat mèdic	736	16,36%	512	69,57%	0	0%	334	45,38%
TOTAL	4499	100%	4275	95,02%	3763	83,64%	4097	91,06%

TAULA 4.1.1.4: HORES DE DOCÈNCIA IMPARTIDES PER CATEGORIA DEL GRAU D'ARQUEOLOGIA. CURS 2020-21. TAULA E4.2 DE L'ESPAI VSMA.

En els tres últims cursos analitzats (2018-19, 2019-20 i 2020-21) es pot veure com el percentatge de doctors s'ha incrementat progressivament entre el professorat associat (62.5%, 71.4% i 76.9%, respectivament), els quals imparteixen la majoria de les hores amb un 60-71% del total (Taules E41 i E42). La menor representació del professorat doctor respecte als anteriors cursos (que se situava entorn el 90%) s'ha vist afectada per l'increment de la categoria "no disponible" en les taules dels cursos 2018-19 o 2019-20 que suposen el 12 i el 17% del professorat i el 8 i 10% de les hores de docència. Es tracta del professorat predoctoral que es dediquen a tasques de suport docent en sortides i pràctiques. La revisió de les dades procedents del GPOD durant el curs 2020-21 indiquen una millora amb un increment en la representació de doctors (82.9%) i del professorat a temps complert (64%). Preferim utilitzar les dades que proporciona el GPOD de la UB a les que apareixen a les taules del curs 2020-21 del portal VSMA perquè aquestes no inclouen les categories de "no disponible" i "investigador" i, per tant, les dades no es poden comparar amb els anteriors cursos que sí les contemplen. El nombre total de professorat (55), quan nosaltres comptabilitzem 70 a partir del GPOD, indica clarament que no s'ha tingut en compte aquest professorat i que, per tant, les dades d'aquesta taula no es corresponen amb la realitat. En qualsevol cas, val la pena destacar que el professorat a temps complert es troba sempre acreditat i que el curs 2020-21 presenta una mitjana de 3,35 quinquennis i 2.38 sexennis, vius

en el 59.95% i 55.50% dels casos, respectivament (Taules E40 i E43). Cal preveure que aquests percentatges milloraran quan el nou professorat lector (2) i agregat (6), incorporat els dos darrers anys, pugui acreditar-se. En tot cas, és evident el progressiu descens del professorat sense sexennis ni quinquennis els darrers anys fins establir-se en tots dos casos per sota del 30% (veure taula 4.1.1.5).

Curs	trams de recerca			trams de docència		
	sense	tram no viu	tram viu	sense	tram no viu	tram viu
2014 - 2015	44,90%	12,28%	42,82%	42,86%	2,58%	54,56%
2015 - 2016	41,51%	5,04%	53,45%	39,74%	15,27%	44,99%
2016 - 2017	33,83%	5,76%	60,40%	31,69%	7,65%	60,66%
2017 - 2018	36,25%	3,81%	59,95%	34,92%	9,73%	55,35%
2018 - 2019	38,94%	5,23%	55,83%	41,03%	8,55%	50,42%
2019 - 2020	37,46%	8,86%	53,69%	39,62%	13,56%	46,82%
2020 - 2021	29,12%	15,37%	55,50%	29,37%	10,69%	59,95%

TAULA 4.1.1.5: PERCENTATGE D'HORES IMPARTIDES DE DOCÈNCIA (HIDA) SEGONS TRAMS. TAULA E4.3 DE L'ESPAI VSMA.

Considerem que el professorat de primer curs també té la qualitat i experiència docents suficients. Es tracta de professorat a temps complert en la seva gran majoria amb un 77% el curs 2019-20 i un 76% el curs 2020-21. Les hores de docència són impartides de manera àmplia per doctors amb un 94% i un 95%, respectivament (dades procedents del portal GPOD de la UB). Respecte els cursos anteriors observem una estabilització de la figura del professorat associat que se situa entorn al 15-18% i que cal relacionar amb les problemàtiques pròpies del departament d'Història de Art que és el responsable d'impartir l'assignatura d'Art i Història. Malgrat tot, estem parlant sempre de professorat doctor. Com ja s'ha dit, l'escàs professorat predoctoral que hi ha a primer s'encarrega de certes pràctiques en assignatures molt concretes com ara la Metodologia Arqueològica I o la Prehistòria. El mateix model es pot extrapolar per les assignatures de segon a quart.

Pel que fa a les assignatures seleccionades del Grau d'Arqueologia (veure taula 4.1.1.6), la major part de la docència és encarregada al Departament d'Història i Arqueologia. Les excepcions són *Metodologia Arqueològica I* amb un 12,5% atribuït a professorat de Departament de Mineralogia, Petrologia i Geologia Aplicada, i *Bioarqueologia, Antropologia Biològica i Forense* amb una tercera part del total de la docència realitzada per professorat del Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències. En ambdós casos es tracta de continguts molt específics vinculats a prospecció, sistemes de teledetecció de jaciments que inclou l'ús d'aparells complexos sobre el terreny, en el primera cas, i l'àmbit de l'antropologia biològica i forense, en el segon. Val a dir que aquest professorat procedent de la facultat de Ciències Biològiques se sent tan pròxim a la recerca arqueològica que s'adscriu a títol personal a l'Institut d'Arqueologia de la UB que ha promocionat el nostre departament.

Totes les assignatures de la taula següent són obligatòries. Les quatre primeres (una de cada curs) són de 9 ECTS, mentre que la resta són de 6. Són totes semestrals, excepte el TFG que és anual. La matrícula es variada amb xifres entorn la cinquantena, amb l'excepció de l'assignatura de primer que recull, a part dels matriculats en el nostre grau, els de la doble titulació en Arqueologia i Història. Com que les pràctiques són obligatòries els números de matrícula són similars al de la majoria de les assignatures. La matrícula reflecteix perfectament la dinàmica d'accés al grau (vora la setantena de nous alumnes) i l'abandonament que es produeix a primer que després analitzarem.

Assignatures seleccionades	ECTS	Departament	Matriculats	Grups
Metodologia Arqueològica I	9	Història i Arqueologia Mineralogia, Petrologia i Geologia Aplicada	103	2
Metodologia Arqueològica III	9	Història i Arqueologia	42	2
Arqueometria i Mètodes Quantitatius	9	Història i Arqueologia	52	2
Bioarqueologia, Antropologia Biològica i Forense	9	Història i Arqueologia Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències	43	2
Treball de Camp I	6	Història i Arqueologia	45	1
Treball de Camp II	6	Història i Arqueologia	43	1
Treball Final	6	Història i Arqueologia	47	1

TAULA 4.1.1.6: CARACTERÍSTIQUES DE LES ASSIGNATURES SELECCIONADES DEL GRAU D'ARQUEOLOGIA (CURS 2020-21). ELABORACIÓ PRÒPIA

L'essència pràctica del nostre grau, fa que totes les assignatures estiguin impartides per dos o més professors majoritàriament de tipus permanent 1 (veure taula 4.1.1.7). Això es deu a que els temaris introdueixen diverses qüestions especialitzades que necessiten del professorat adequat. A més, sovint es realitzen pràctiques que obliguen a treballar amb grups petits que són dirigides per personal predoctoral sota supervisió dels professors permanents. Aquest és el cas de *Metodologia Arqueològica I* (cas de les sortides de camp) i, sobretot, *Arqueometria i Mètodes Quantitatius* on la dedicació d'aquest col·lectiu és del 50% perquè, a més, s'encarrega de les pràctiques de laboratori, del seminari i dels exercicis pràctics que inclou l'assignatura.

Assignatures seleccionades	Permanents 1	Permanents 2	Lectors	Associats doctors	Associats no doctors	Altres	TOTAL
Metodologia Arqueològica I	75,80%	0%	0%	0%	6,20%	18%	100%
Metodologia Arqueològica III	100%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
Arqueometria i Mètodes Quantitatius	50%	0%	0%	0%	0%	50%	100%
Bioarqueologia, Antropologia Biològica i Forense	82,50%	0%	17,50%	0%	0%	0%	100%
Treball de Camp I	100%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
Treball de Camp II	100%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
Treball Final	74,47%	0%	6,38%	19,15%	0%	0%	100%

TAULA 4.1.1.7: PERCENTATGE D'HORES IMPARTIDES DE DOCÈNCIA (HIDA) SEGONS TIPOLOGIA DEL PROFESSORAT A LES ASSIGNATURES SELECCIONADES DEL GRAU D'ARQUEOLOGIA (S'INCLOU TAMBE TREBALL DE CAMP I). CURS 2020-21. T
REBALL DE CAMP I-II I TFG: ELS PERCENTATGES S'HAN DISTRIBUÏT EN FUNCIÓ DELS TUTORS QUE HAN DIRIGIT LES PRÀCTIQUES I EL TFG.

En el cas de les assignatures obligatòries pràctiques de Treball de Camp I i II, la tutorització recau sempre sobre el professorat permanent tipus 1, el qual pot ser director/a de les excavacions dels jaciments arqueològics, o bé, actuar només com a tutor/a amb experiència en les diferents línies cronològiques que es contemplen. Finalment, entre els i les tutores de TFG es prioritza sempre el professorat a temps complet que ja compta amb sobrada experiència docent i investigadora. De vegades, però, també s'inclou altre professorat

sempre doctor especialitzat en alguna de les temàtiques proposada per l'alumnat. Tot el professorat doctor del grau pot formar part de les Comissions avaluadores del TFG, tot i que s'intenta que sigui sempre amb dedicació a temps complert.

4.1.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

El nombre de professorat ha variat cada any amb un increment progressiu (53, 57, 60, 66 i 70 els darrers cinc cursos) motivat per l'augment de personal postdoctoral i predoctoral com a conseqüència de l'excel·lent trajectòria científica del departament d'Història i Arqueologia i de la secció de Prehistòria i Arqueologia, en especial, que ha motivat la incorporació de nous investigadors predoctorals (i en menor mesura doctors) contractats gràcies a les convocatòries competitives nacionals i internacionals, com ara els ERC de la Unió Europea. Volem recordar que aquests col·lectius també han d'impartir docència conforme a la seva dedicació establerta pels respectius règims contractuals, la qual cosa obliga a atorgar-los una docència proporcional. És per això que la relació estudiants ETC per PDI ETC ha descendit d'11 a 9 punts el curs 2019-20 (veure taula 4.1.2.1). No disposem dades del curs 2020-21. Com ja s'ha dit, aquesta incorporació a la docència dels professors predoctorals s'ha produït en activitats pràctiques (sortides culturals i de camp, seminaris i altres activitats pràctiques) i mai responsabilitzant-los de cap assignatura complerta, fet que recau en el professorat a temps complert. Cal tenir també en compte, però, els casos de professors associats no doctors, sovint tècnics especialistes en algunes assignatures del grau com ara Dibuix de Materials i Imatge en Arqueologia o la Topografia Arqueològica i Dibuix de Camp. De tota manera, la realitat és que la docència recau àmpliament sobre professors doctors a temps complert i, en aquest cas, sempre acreditat (Taula E41).

	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Estudiants ETC / PDI ETC	11,27	11,61	11,11	9,21	-

TAULA 4.1.2.1: RELACIÓ D'ESTUDIANTS EQUIVALENTS A TEMPS COMPLERT PER PDI EQUIVALENT A TEMPS COMPLERT DEL GRAU EN ARQUEOLOGIA. TAULA E4.5 DE L'ESPÀI VSMA

El criteri d'assignació del professorat (pel que fa al gran nombre d'assignatures metodològiques i especialitzades del grau) sempre ha estat el de l'especialització en les diferents disciplines, essent molt difícil la seva substitució o alteració (per exemple, Geoarqueologia, Bioarqueologia etc...). També s'ha fet valer el criteri de solvència/experiència, sobretot en les assignatures cronoculturals que afecten diverses àrees: Prehistòria, Història Antiga, Història Medieval, Història Moderna i Història Contemporània. En les assignatures de primer curs es procedeix d'igual manera en la selecció del professorat.

L'alumnat del grau, segons les enquestes que disposem, valoren el professorat de manera positiva en la majoria dels casos. La satisfacció del professorat del primer semestre se situa entre el 7.19 (curs 2018-19) i el 8.06 (curs 2016-17) amb una mitjana de 7.67 per als darrers set cursos. En general, es reconeix que manté un bon clima de comunicació i de relació amb l'alumnat (7.98 de mitjana), transmet amb claredat els continguts (7.74) i compleix amb les tasques pròpies docents (8.04). La puntuació del primer semestre del curs 2020-21 amb la implantació de la docència mixta com a conseqüència de la COVID19 també es veu ben valorada en els ítems específicament creats per valorar l'impacte de la pandèmia en la docència. Així, a "les

activitats i tasques programades per treballar des del Campus Virtual o des d'un altre entorn virtual han estat adequades per a l'aprenentatge" s'obté un 7.86, a "els recursos complementaris emprats (materials, bibliografia, software, etc.) han estat adequats pel tipus de docència impartida (presencial / no presencial / mixta)" un 7.64 i a "(el/la professor/a) ha ofert la possibilitat de fer tutories i ha resolt les incidències sorgides en el transcurs de l'assignatura" un 8.3. Respecte als segons semestres, observem que les valoracions de l'alumnat són lleugerament inferiors. Tot i això, el professorat és igualment ben valorat amb valors que oscil·len entre el 6.53 (curs 2014-15) i el 7.37 (curs 2019-20), i una mitjana de 7.15 en les set cursos que disposem dades. La resta d'ítems considerats són igualment ben valorats amb un 7.5 el clima a classe, un 7.11 la claredat en la transmissió dels continguts i un 7.5 en el compliment de les tasques com a docent. Els dos darrers cursos es van introduir ítems diferents amb motiu del confinament (docència exclusivament virtual el 2019-20) i les restriccions (docència mixta el 2020-21) provocades per la pandèmia. En essència, es valoren positivament l'ús del Campus Virtual (7.21), l'ús de les videoconferències per impartir docència (6.56 el curs 2019-20), els recursos complementaris (7,25) i les tutories i solucions d'incidències (7.64).

4.1.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat.

Finalment, segons la taula E46 (veure taula 4.1.3.1) el professorat del grau d'Arqueologia ha incrementat pràcticament cada any les hores dedicades a les activitats formatives. Així, l'any 2015 van ser 167, el 2016, 216.5, l'any 2017, 308.5, l'any 2018, 236, l'any 2019, 744, i l'any 2020, 342. La participació del professorat també s'ha incrementat progressivament amb 11, 12, 19, 26, 35 i 19, respectivament. Cal destacar el salt quantitatiu del curs 2019-20 que va coincidir amb l'inici de la pandèmia de la COVID19 i el confinament.

	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Grau en Arqueologia	216,5	304,5	236	744	-

TAULA 4.1.3.1: HORES DE FORMACIÓ ICE DEL GRAU D'ARQUEOLOGIA . ELABORACIÓ PRÒPIA A PARTIR DE DADES DE LA TAULA E4.6 DE L'ESPAI VSMA.

El pas de la docència presencial a virtual (i al següent curs a la docència "mixta") fou obligat i immediat, i a tal efecte es proveïren dels mecanismes necessaris per fer-la efectiva i amb totes les garanties per la formació del nostre alumnat. En general, es tracten de cursos vinculats a activitats de innovació i millora docent (noves tecnologies), tot i que també n'hi ha vinculats a la gestió. El curs 2019-20 destaquem el curs *Estratègies i eines per a la docència mixta* amb 20 professors/es del grau participants. El curs 2020-21 se'n va fer una tercera edició, a més, del *Curs de Campus Virtual: Eines per a l'avaluació i qualificació* amb una participació total de 12 professors i professores en ambdós cursos. La gran participació del nostre professorat és una bona mostra de la seva implicació, responsabilitat i professionalitat docent.

Paral·lelament, el nostre professorat ha treballat en la continua millora de qualitat docent del grau. En aquest sentit, aquests anys cal destacar la concessió de quatre Projectes d'Innovació Docent per la UB a càrrec de professorat del grau. Són *Disseny, planificació i implantació d'un itinerari de pràctiques definit per competències a l'assignatura «Història Medieval» (Graus d'Història i Arqueologia) (2016PID-UB/004)*, coordinat per Maria Soler Sala, *Activitats pràctiques i millora dels aprenentatges. Coordinació i disseny de l'itinerari de pràctiques de les assignatures de temàtica medieval i postmedieval del grau d'Arqueologia (2017PID-UB/006)*, coordinat per Queralt Solé Barjau, *Disseny i coordinació de l'itinerari teòric i pràctic de les*

assignatures cronoculturals del Grau d'Arqueologia de temàtica corresponent a la Prehistòria, Protohistòria i Antiguitat (2018PID-UB/006), coordinat per Xavier Mangado i L'aprenentatge de ceramologia medieval i postmedieval en entorns virtuals: aula invertida (FC) i entorns personals d'aprenentatge (PLE) (2020PID-UB/037), coordinat per Esther Travé Allepuz.

4.2. Grau en Història

4.2.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

Tant la memòria d'acreditació com la de verificació del grau i els informes de seguiment han destacat que el professorat del Grau en Història és adequat per a cobrir la varietat de disciplines que integren el seu programa formatiu.

L'estructura de la plantilla del professorat i el seu nombre són suficients per a impartir la titulació i atendre els estudiants del centre. La major part de la docència al Grau en Història recau en els docents del Departament d'Història i Arqueologia, amb un 95,5% dels crèdits oferts pel grau. La docència es reparteix entre les àrees d'aquest Departament de la manera següent: Prehistòria (5%), Arqueologia (4%), Història d'Amèrica (13%), Història Antiga (14,5%), Història Medieval (21%), Història Moderna (15,5%) i Història Contemporània (22,5%). La majoria de la docència és impartida pel professorat a temps complet. Algunes de les matèries optatives del grau ha exigint la contractació de professorat associat molt específic, essent aquest el cas, sobretot de les assignatures "Història Contemporània i Cinema" i "Història d'Àsia". Altres departaments que imparteixen matèries pròpies en aquest grau són: Antropologia Social (1,5%), Història de l'Art (1,5%) i Geografia (1,5%). Al curs 2020/2021 (el darrer que és objecte d'anàlisi en aquesta acreditació) van impartir classes en aquest grau un total de 101 docents, 33 dels quals eren dones (33%) i 68, homes (67%). El professorat pertanyia als departaments següents (tots ells, de la Facultat de Geografia i Història):

- Antropologia Social (4 docents)
- Geografia (5 docents)
- Història de l'Art (5 docents)
- Història i Arqueologia (88 docents).

Els docents implicats en la docència al Grau en Història disposen de les qualificacions acadèmiques exigides i dels reconeixements externs establerts, tal com es constata a les taules que segueixen. Així mateix, reuneix els requisits d'experiència i de dedicació adequats per a desenvolupar una formació de qualitat. La Facultat disposa de criteris establerts per a l'assignació de docència al primer curs i la qualificació i el volum del professorat assignats són adequats. El centre té establertes directrius adequades per a l'assignació de la tutorització dels TFG i de les pràctiques externes, i el professorat assignat reuneix el perfil adequat.

Dels 101 docents que van impartir docència al curs 2020/2021, 57 eren professors permanents (catedràtics, titulars, agregats i un professor emèrit) i 44 no permanents (lectors, associats i becaris pre-doctorals i post-doctorals). De tots ells, 96 eren doctors (un 95%) i van impartir el 96,07% de les hores de classe (veure taules 4.2.1.1 i 4.2.2.1). El percentatge d'hores impartides per professors doctors s'ha anat incrementant de manera

progressiva des dels primers cursos del quinquenni, on el percentatge era lleugerament inferior al 90% fins a assolir la quota més alta en el darrer curs del quinquenni. Es tracta d'un percentatge molt elevat que està per sobre de les dades generals de la UB i que repercuteix de manera molt positiva en la qualitat de la docència. Les activitats docents pel professorat que no té el títol de doctor és molt específica i cal posar-la en connexió amb els programes de beques predoctorals. En la majoria dels casos, aquests becaris assumeixen tasques de suport docent en les activitats pràctiques i sortides de les assignatures del grau. Pel que fa als professors associats, als cursos 2018/2019 i 2019/2020 es va produir un increment molt sobtat: 41 i 45 associats, respectivament, front als 34 del curs precedent (2017/2018). Aquest augment tant ràpid es degué a la política aleshores vigent de suplir amb professorat associat les baixes per jubilació del personal permanent. L'estabilització acadèmica d'alguns d'aquests associats, que van participar en concursos per accedir a categories de professorat permanent al curs 202/2021, va permetre tornar a una xifra de 31 associats, semblant a l'existent a l'inici del quinquenni.

Categoria	PDI	%PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC	Acreditat	%Acreditat
Catedràtic d'universitat	16	15,84%	16	100%	16	100%	16	100%
Professor titular d'universitat	13	12,87%	13	100%	13	100%	13	100%
Professor agregat	27	26,73%	27	100%	27	100%	27	100%
Professor lector	13	12,87%	13	100%	13	100%	13	100%
Professor associat o associat mèdic	31	30,69%	26	83,87%	0	0%	18	58,06%
Altres (Professor emèrit)	1	0,99%	1	100%	0	0%	1	100%
Total	101	100%	96	95,05%	69	68,32%	88	87,13%

TAULA 4.2.1.1: PROFESSORAT PER CATEGORIA DEL GRAU EN HISTÒRIA. CURS 2020/2021. TAULA E4.1 DE L'ESPai VSMA.

Si es compara el nombre d'hores de docència impartida pel professorat a temps complet i el de l'associat s'observa una ampla diferència en favor del primer col·lectiu, que realitza el 74,24% de les hores, front el 25,76% del segon (veure taula 4.2.1.2). Aquest percentatge de docència és el més baix que ha tingut el professorat associat en tot el quinquenni, doncs, com a conseqüència de la generalització de contractes d'associat ja esmentada, al cursos 2018/2019 i 2019/2020 es va arribar a un percentatge d'hores impartides pel professorat associat superior al 36,59%. No obstant, aquesta generalització de contractes de professor associat es va veure compensada pel grau de doctor que la pràctica majora d'ells té des del curs 2017/2018, moment a partir del qual la ràtio de doctors entre els associats sempre s'ha situat dins la franja entre el 80% i el 90%. La seva experiència laboral en àmbits externs als de la universitat, sumada al seu grau de doctor, garanteix la idoneïtat de la seva implicació en la docència al Grau en Història. La seva experiència professional sempre ha estat un element valuós a l'hora d'enriquir amb nous matisos la docència al grau, sobre tot, en aquelles matèries que poden incidir en el vessant pràctic dels continguts teòrics impartits a l'aula, cas de, per exemple, l'assignatura "Història Contemporània i Cinema".

Categoria	PDI	%PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC	Acreditat	%Acreditat
Catedràtic d'universitat	1237	10,87%	1237	100%	1237	100%	1237	100%
Professor titular d'universitat	1555	13,66%	1555	100%	1555	100%	1555	100%
Professor agregat	3862	33,92%	3862	100%	3862	100%	3862	100%
Professor lector	1785	15,68%	1785	100%	1785	100%	1785	100%
Professor associat o associat mèdic	2933	25,76%	2486	84,76%	0	0%	1873	63,86%
Altres (Professor emèrit)	12	0,11%	12	100%	0	0%	12	100%
Total	11384	100%	10937	96,07%	8439	74,13%	10324	90,69%

TAULA 4.2.1.2: HORES DE DOCÈNCIA IMPARTIDES PER CATEGORIA AL GRAU EN HISTÒRIA. CURS 2020-21. TAULA E4.2 DE L'ESPai VSMA.

L'experiència en recerca i docència del professorat és suficient i adequada. Pel que fa als trams de recerca i de docència avaluats, cal destacar que, al curs 2020/2021, el 53,62% de les hores lectives eren impartides per professors que tenien reconeguts un o més trams de recerca i el 54,43% per professorat amb un o més trams de docència (veure taula 4.2.1.3). Cal tenir present, no obstant, que una bona part del professorat que no compta amb cap tram pertany als col·lectius de professorat associat (com ja s'ha esmentat, força abundant en la docència al Grau en Història), al qual la seva situació laboral no li permet sol·licitar el reconeixement dels seus mèrits docents i investigadors. Si descomptem els col·lectius de personal no estable, el professorat permanent del grau que compta amb quinquennis de docència és de 53 sobre 66 (81,1%), amb un mínim de 2 o 3 trams reconeguts en la majoria dels casos. Amb relació als trams de recerca, en el curs 2020/2021, el professorat permanent del grau que té sexennis de recerca és de 56 sobre 66 (84,8%). El 40,30% del professorat del Grau en Història té un tram viu de recerca i, en general, compta entre 2 i 6 trams reconeguts. És per això, que la docència que s'assigna a cada professor té en compte tant el seu perfil com a docent com la seva activitat de recerca. En tots els casos, l'àrea de coneixement a la qual pertanyen els docents es correspon amb les assignatures que imparteixen. Cal assenyalar, però, que, del personal estable que imparteix docència al Grau en Història, n'hi ha 7 que no tenen cap sexenni ni cap quinquenni. Això es deu a què es tracta de professorat associat que acaba d'accedir a una plaça de professor agregat o lector, i encara no ha pogut sol·licitar el reconeixement dels seus mèrits docents i investigadors.

Un altre factor que també té una gran incidència en els percentatges de professorat amb trams de recerca o docents, a més del fet que el personal no permanent no hi tingui accés, és el grau d'envelliment del professorat. És precisament, el professorat permanent amb més anys de servei els qui poden demanar els trams, però en jubilar-se, són substituïts per professorat associat a qui no es permet aquest reconeixement a la seva trajectòria investigadora i docent.

Curs	trams de recerca			trams de docència		
	sense	tram no viu	tram viu	sense	tram no viu	tram viu
2016 - 2017	54,27%	12,32%	33,41%	48,38%	11,41%	40,20%
2017 - 2018	56,81%	14,39%	28,81%	47,87%	11,42%	40,71%
2018 - 2019	61,69%	12,46%	25,84%	55,34%	8,62%	36,04%
2019 - 2020	61,36%	10,83%	27,81%	52,02%	9,65%	38,33%
2020 - 2021	46,38%	13,32%	40,30%	45,57%	9,48%	44,95%

TAULA 4.2.1.3.: PERCENTATGE D'HORES IMPARTIDES DE DOCÈNCIA (HIDA) SEGONS TRAMS. TAULA E4.3 DE L'ESPÀI VSMA.

El Departament d'Història i Arqueologia, que assumeix la major part de la docència del Grau, actualment, compta amb un dels millors índexs des recerca de tota la Universitat de Barcelona, amb 14 grups de recerca consolidada. Entre els anys 2017 i 2021, s'han obtingut 8 projectes de recerca europeus i 43 estatals. També s'han publicat 1.027 articles en revistes científiques i 1.435 llibres i capítols de llibre, a més de realitzar-se 1.842 contribucions en congressos (font: [GREC](#)). Cal destacar, encara que aquest fet s'hagi esdevingut fora del quinquenni objecte d'anàlisi, que "ARTSOUNDSCAPES", un dels projectes europeus del Departament d'Història i Arqueologia (dirigit per la Dra. Margarita Díaz-Andreu), ha estat guardonat amb el molt prestigiós "Premio Nacional de Investigación 2021 modalidad Ramón Menéndez Pidal (Área de Humanidades)" del Ministerio de Ciencia e Innovación de l'estat espanyol.

Pel que fa a l'experiència docent, caldria afegir que una part del professorat és membre d'algun dels tres grups d'innovació docent que hi ha a la Facultat de Geografia, i que estan coordinats per professorat del Grau en Història: CTAEDIUM (GINDOC-UB/001 – coordinació: Dra. Marta Sancho), DHISTAC (GINDO-UB/178 – coordinació: Dra. Ida Mauro) i CLIOPEN (GINDO-UB/187 – coordinació: Dr. Manel García). A més, al llarg del sexenni objecte d'estudi d'aquesta memòria el professorat del grau va impulsar, o participar, en 11 projectes d'innovació docent (http://www.ub.edu/rimda/geografia_historia): “La carpeta d'aprenentatge com a eina d'avaluació per competències” (2014PID-UB/033); “Creació de materials i proposta d'avaluació per competències en el marc de dues assignatures obligatòries del Grau d'Història” (2014PID-UB/005); “Activitats pràctiques i millora dels aprenentatges. Disseny, planificació i implantació d'un itinerari de pràctiques definit per competències a l'assignatura «Història Medieval» (Graus d'Història i Arqueologia)” (2016PID-UB/004); “Disseny i aplicació de problemàtiques històriques i/o historiogràfiques a l'avaluació continuada” (2017PID-UB/028); “Debat i modernitat: noves tecnologies i aprenentatge cooperatiu interuniversitari” (2017PID-UB/017); “Aula MOOC” (2017PID-UB/008); “Gestió de grans grups en les tutories dels Treballs de Fi de Grau a Història Contemporània.” (2017PID-UB/041); “Iniciació al treball amb fons d'arxiu en dues assignatures optatives d'Història Medieval” (2017PID-UB/030); “Proposta d'adaptació curricular de continguts en història medieval: tècniques i materials per a l'aprenentatge autònom” (2018PID-UB/013); “EXPO-MOOC. Aprenentatge TIC del fons de Reserva de la UB en perspectiva de gènere” (2020PID-UB/025); “Les fonts online, un recurs essencial per a recerques en Història de l'Àfrica” (2020PID-UB/012).

Pel que fa a les assignatures de formació bàsica de primer curs, a la majoria d'assignatures, el professorat té la qualitat i experiència docents suficients. Aquestes matèries són impartides per professorat de les àrees de coneixement que es corresponen amb la matèria on s'enquadren a la memòria verificada. Les matèries “Geografia i Història”, “Art i Història” i “Antropologia i Història” són encarregades als departaments de Geografia, Història de l'Art i Antropologia Social, respectivament. La resta de d'assignatures de primer curs de la matèria “Història” són encarregades al professorat de les àrees integrants del Departament d'Història i Arqueologia. El Consell d'Estudis ha instat als departaments perquè tinguin cura en la selecció del professorat que imparteix les assignatures de primer curs, de manera que ha aconseguit incrementar, de manera progressiva, el nombre de professorat amb marcada vocació docent i un ampli bagatge investigador.

Pel que fa a les assignatures de segon a quart curs, totes elles són de l'àrea de coneixement d'Història i són assumides pel professorat del Departament d'Història i Arqueologia, que les assigna segons els camps d'especialització en la recerca de cadascun dels docents. Per això, hi ha una certa estabilitat en el professorat que imparteix cadascuna d'elles, especialment en allò que pertoca a les optatives. Des del Consell d'Estudis del grau s'han implementat accions, en connexió amb les propostes del pla de millores, per tal de: 1) potenciar la coordinació entre els docents dels diversos grups d'una assignatura; 2) la creació d'equips docents; 3) evitar el solapament de continguts de les assignatures; i 4) complir amb el Pla Docent estipulat. Cal destacar, així mateix, que el curs 2019/2020 va ser un any excepcional, per causa de la necessitat d'orientació i de formació per a impartir docència virtual. En aquest sentit, a part de la formació reglada, des del Consell d'Estudis del Grau en Història es van organitzar reunions per tal de prendre decisions que servissin com a espai d'aprenentatge i per a compartir experiències i reflexions sobre la metodologia docent i les adaptacions necessàries per afrontar el canvi de paradigma docent.

D'acord amb les propostes del pla de millores, abans de la crisi sanitària provocada per la Covid-19, el Grau en Història ja havia assolit la implantació total del Campus Virtual en totes les assignatures de l'ensenyament. En conseqüència, en moltes de les assignatures del grau, el Campus Virtual ja havia deixat de ser un simple repositori de materials (com eren les antigues "Carpetes Docents") de la vella llicenciatura en Història per a convertir-se en un autèntic i indispensable suport de les estratègies docents. Gràcies a la potenciació docent del Campus Virtual, el pas a la docència virtual que es va produir, inesperadament, al segon semestre del curs 2019/2020, en termes generals, no va resultar tan complex ni pel professorat ni per l'alumnat. Ara bé, si bé és cert que els docents del grau van saber adaptar les seves estratègies docents presencials a la virtualitat i van poder continuar desenvolupant la seva tasca amb èxit, més complicat va resultar el disseny de mecanismes d'avaluació online. En tractar-se d'un grau presencial, a la gran majoria d'assignatures, el percentatge més gran de l'avaluació sempre han estat els exàmens presencials. Atès que, en el context del confinament, aquesta opció va resultar inviable, a una part del professorat li va costar trobar alternatives virtuals a l'examen tradicional de desenvolupament d'un tema. És per això que, al darrer pla de millores presentat, es va fer la proposta de preveure mecanismes d'avaluació virtual online integrats dins la docència presencial mitjançant el desenvolupament de protocols per a facilitar i plantejar estratègies d'avaluació no presencial. Aquesta proposta de millora es troba encara en vies d'implantació.

L'adequat nombre de docents ha fet possible oferir, per a cada assignatura obligatòria 5 o 4 grups (amb 5, 4, 3 o 2 professors diferents) per tal que l'alumne tingui facilitat a l'hora de trobar horari (tres grups són de matí i dos de tarda). Amb relació a les optatives, en la major part dels casos, s'han ofert dos grups (un de matí i un de tarda) i els professors que han assumit la docència en aquestes matèries eren, majoritàriament, catedràtics, titulars, agregats o investigadors principals de grups de recerca. Amb relació a les optatives, i a partir de peticions presentades pels representants dels alumnes de grau en el Consell d'Estudis d'Història, es va demanar poder cursar algunes assignatures optatives que ofereixen els graus afins a Història (cas d'Arqueologia, Història de l'Art, Antropologia, Geografia, Filologia o Dret) per tal de complementar la formació dels alumnes de Grau en Història. El Consell d'Estudis va estudiar aquesta possibilitat i la va incloure com a una de les propostes del darrer pla de millores. Aquesta petició dels alumnes es concretaria en les matèries següents: 1) "Migracions i Processos Transnacionals" (Grau en Antropologia Social i Cultural), 2) "Gestió del Patrimoni Arqueològic" (Grau en Arqueologia), 3) "Història de la Música: Llenguatges i Metodologies" (Grau en Història de l'Art) i 4) "Geografia d'Europa" (Grau en Geografia). A més, també es faran contactes amb el Grau en Filologia Clàssica per a oferir una optativa de llatí i una altra de grec al Grau en Història i, d'aquesta manera, millorar la formació dels alumnes que aspirin a una professionalització en els períodes de la Història Antiga o la Història Medieval.

Amb referència al TFG, al curs 2016/2017, la comissió del TFG d'Història va establir un procediment per a l'assignació de professorat que comporta que l'alumne triï per àrees temàtiques i pugui proposar un màxim de dos tutors. A continuació, la comissió del TFG assigna a cada tutor el nombre de treballs a tutoritzar i es prioritza els alumnes que tenen la millor mitjana. Els tutors són, preferentment, catedràtics o titulars; en casos justificats, també s'assigna TFG's als associats. Cada tutor pot dirigir entre 12/14 treballs (6 ECTS) o 6/8 treballs (3 ECTS). Pel que fa a lavaluació del TFG, i en consonància amb una de les propostes de millora de l'informe de seguiment del curs 2018/2019, es va solucionar un dels punts febles del TFG, referit a la millora del sistema d'avaluació, amb la incorporació d'un sistema de rúbriques.

Finalment cal assenyalar molt destacadament que, al curs 2019/2020, la Dra. Marta Sancho va obtenir la distinció Jaume Vicens Vives a la qualitat docent universitària que atorga la Generalitat de Catalunya. Sota la seva direcció es desenvolupen molts dels equips docents i programes de docència i, a proposta de la facultat, la Dra. Sancho va dirigir i coordinar un curs extraordinari i urgent per tal de orientar al professorat de la Facultat de Geografia i Història sobre les estratègies d'adaptació a la docència mixta que es van aplicar al curs 2020/2021 davant la crisi provocada per la pandèmia. El curs, titulat "Estratègies i eines per a la docència mixta", es va repetir tres vegades atesa l'alta demanda (més de 130 professors) i la satisfacció del professorat de la Facultat.

4.2.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Tal i com s'ha evidenciat anteriorment, la major part de la docència és impartida per professorat a temps complet i, així, amb una dedicació plena, es garanteix l'adequada impartició de les assignatures tant en la seva vessant teòrica com en la seva part pràctica. En el còmput global de la seva dedicació s'inclou també l'atenció als estudiants, que és molt intensa al llarg de tot el curs i va ser especialment important durant els dos cursos que es van veure afectats pels canvis d'estratègies docents derivades de la crisi sanitària provocada per la Covid-19.

Des del primer dia de classe, els estudiants disposen d'un horari d'atenció presencial per a cadascun dels seus docents, per tal que puguin tractar amb ells directament sense necessitat de cita prèvia. Als cursos 2019/2020 i 2020/2021, aquesta atenció presencial es va adaptar a la situació de confinament derivada de la crisi sanitària de la Covid-19 i es van continuar fent però virtualment, en molts casos, amb una major dedicació horària fins i tot.

Més enllà d'això, la comunicació a través del correu electrònic és constant, tant per a resoldre problemes concrets com per a fixar dates de trobada alternatives, en cas d'incompatibilitat horària per part de l'alumne. Aquest sistema d'atenció constant i directa per part del professorat queda també garantit en el cas del professorat associat, que, com ja s'ha fet constar, imparteix assignatures molt específiques. En el còmput horari d'aquest tipus de professorat s'inclou també l'atenció a l'alumnat, per la qual cosa, sigui quin sigui el tipus contractual del professorat, l'atenció als estudiants del grau sempre queda plenament garantida.

Tal com s'observa a la taula 4.2.2.1 (referida únicament al curs 2020-2021), la major part del professorat que imparteix docència al Grau en Història és professorat permanent: el 10,87% són catedràtics; el 13,66%, professors titulars; i el 33,92% corresponen a professorat agregat. A aquest grup de professorat permanent cal afegir el 15,68% dels professors lectors, una figura contractual en vies d'una estabilització més que probable. Això significa que només 26% del professorat són associats. Per altra banda, la totalitat del professorat a temps complet (catedràtics, titulars, agregats i lectors) són ja doctors i, atès que una gran majoria d'associats també ho és (84,76%), tot això indica amb claredat que la major part de les assignatures del Grau en Història són impartides per professorat doctor amb un contracte fix, o en vies de ser-ho, que té el més alt nivell formatiu i que, per tant, es capaç de garantir la qualitat de la docència. La taxa de doctors ha anat augmentant en els darrers cursos. Al curs 2018/2019 eren doctors el 87,76% del professorat del grau. Al curs següent (2019/2020), aquest percentatge va ascendir al 91% i, al darrer curs amb dades conegudes

(2020/2021), ja suposaven el 96,07% del professorat, és a dir, la pràctica totalitat del cos de docents del Grau en Història.

Pel que fa a la categoria contractual, també s'observen clares millores a mesura que avancen els cursos. El percentatge de catedràtics ha anat augmentant des del 8,33% del curs 2018/2019 fins al 10,87% del 2020/2021. El nombre de titulars, en canvi, ha anat disminuint per dos motius, principalment. En primer lloc, perquè una part d'ells s'ha pogut promocionar a catedràtic, la qual cosa constitueix, sens dubte, un dels punts forts del grau. I, en segon lloc, perquè, a la Facultat de Geografia i Història, s'ha prioritzat l'estabilització del professorat no permanent per la via de la figura del professor agregat. Al curs 2018/2019, els titulars representaven el 19,86% del professorat del grau, i aquest percentatge ha anat disminuint en els cursos següents fins que, al curs 2020/2021, ja només representa el 13,66%. En el cas del professorat agregat també es detecta una progressió constant que, en aquest cas, és ascendent (des del 21,56% del curs 2016/2017 fins al 33,92% del curs 2020/2021) i mostra l'aposta clara de la institució per la estabilització del professorat no permanent. Paral·lelament, i també com a dada molt positiva, el percentatge de professorat associat ha anat disminuint, del 36% fins al 25%. Sens dubte, segueix essent preocupant que una quarta part de la docència del Grau en Història recaigui en professorat no estable, però hi ha una clara tendència i interès a què el seu nombre es vagi reduint gràcies a la implementació de polítiques d'estabilització i reconversió en places de professorat permanent.

Categoria	PDI	%PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC	Acreditat	%Acreditat
Catedràtic d'universitat	1237	10,87%	1237	100%	1237	100%	1237	100%
Professor titular d'universitat	1555	13,66%	1555	100%	1555	100%	1555	100%
Professor agregat	3862	33,92%	3862	100%	3862	100%	3862	100%
Professor lector	1785	15,68%	1785	100%	1785	100%	1785	100%
Professor associat o associat mèdic	2933	25,76%	2486	84,76%	0	0%	1873	63,86%
Altres (Professor emèrit)	12	0,11%	12	100%	0	0%	12	100%
Total	11384	100%	10937	96,07%	8439	74,13%	10324	90,69%

TAULA 4.2.2.1: HORES DE DOCÈNCIA IMPARTIDES PER CATEGORIA AL GRAU EN HISTÒRIA. CURS 2020-21. TAULA E4.2 DE L'ESPAI VSMA.

Si ens fixem en els resultats continguts a la taula 4.2.2.2, s'observa una gran estabilitat en els resultats. Certament, la variació en els valors aportats es mou en una forquilla que no arriba al mig punt de diferència entre els cursos 2016/2017 i 2019/2020. L'estabilitat d'aquestes dades ofereix poques possibilitats de valoració, tot i que facilita també la comprensió d'una de les fortaleses del Grau en Història que és, precisament, la seva estabilitat al llarg dels cursos.

	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Estudiants ETC / PDI ETC	16,85	16,63	16,35	16,74	-

TAULA 4.2.2.2: RELACIÓ D'ESTUDIANTS EQUIVALENTS A TEMPS COMPLERT PER PDI EQUIVALENT A TEMPS COMPLERT DEL GRAU EN HISTÒRIA. TAULA E4.5 DE L'ESPAI VSMA

Cal destacar, també, l'ampla experiència docent i investigadora que ha estat reconeguda a la majoria del professorat del Grau en Història, a més de tots els departaments i seccions implicats en la docència, especialment, si es té en compte que una part del professorat, per la seva categoria contractual, no pot demanar trams de recerca ni de docència. En totes les seccions i departaments hi ha una clara tendència vers l'estabilització i a encarregar la docència a professorat a temps complert i no a temps parcial. Aquesta circumstància repercuteix directament en la dedicació dels docents vers els estudiants.

Totes les dades anteriors demostren que el professorat del Grau en Història és experimentat i disposa de la dedicació adequada per a assumir la docència. Fins i tot, en funció de les conjuntures, pot suplir docència descoberta a causa de problemàtiques puntuals i adaptar-se a les necessitats de l'alumnat fins i tot en contextos complicats com els que, en dels darrers cursos, s'han derivat de la situació excepcional provocada per la crisi sanitària de la Covid-19. El professorat del centre és suficient, i està sobradament preparat per a impartir la docència i per a atendre les necessitats de l'alumnat del Grau en Història.

4.3. Grau en Història de l'Art

4.3.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

El professorat del Departament d'Història de l'Art és l'adequat per a cobrir la varietat de disciplines i matèries que integren el pla d'estudis del nostre grau. Alhora, reuneix els requisits de qualificació acadèmica, així com els pertinents reconeixements externs docents i investigadors, i una acreditada experiència per desenvolupar una formació de qualitat.

En el curs 2019-2020 el Departament d'Història de l'Art comptava amb un total de 73 docents (veure taula 4.3.1.1), dels quals 36 n'eren permanents (catedràtics, titulars, agregats i col·laboradors) i 37 no permanents (lectors, associats, interins i becaris post-doctorals i pre-doctorals), estant a temps complet un 65,75% i essent-ne doctors el 86,30%. Pel que fa a aquesta última dada, subratllar que en el curs precedent, el percentatge de docents doctors era del 79,45%. Des d'una perspectiva de gènere, el 62% del professorat és femení, fet que suposa una certa —però no absoluta— coherència amb el 82,42% de dones que el curs 2020-2021 van accedir al nostre grau, tal com es recull en l'Estàndard 1.

Alhora, també s'ha de destacar la feina realitzada pels associats/des que han vist recompensats els seus esforços en matèria docent i investigadora, car mentre el 2017-2018 un 64,71% havien assolit una acreditació oficial (sigui a través de l'ANECA o del AQU), en el 2018-2019 aquesta xifra s'ha enfilat 10 punts fins a fregar el 74%.

Categoria	PDI	%PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC	Acreditat	%Acreditat
Catedràtic d'universitat	5	6,85%	5	100%	5	100%	5	100%
Professor titular d'universitat	19	26,03%	19	100%	19	100%	19	100%
Professor agregat	9	12,33%	9	100%	9	100%	9	100%
Professor Col·laborador	3	4,11%	2	66,67%	3	100%	3	100%
Professor Lector	5	6,85%	5	100%	5	100%	5	100%
Professor associat o associat mèdic	19	26,03%	17	89,47%	0	0%	14	73,68%
Investigador	7	9,59%	4	57,14%	7	100%	3	42,86%
Altres	1	1,37%	1	100%	0	0%	1	100%
No disponible	5	6,85%	1	20%	0	0%	0	0%
TOTAL	73	100%	63	86,30%	48	65,75%	59	80,82%

TAULA 4.3.1.1: PROFESSORAT PER CATEGORIA DEL GRAU EN HISTÒRIA DE L'ART. CURS 2019-20. TAULA E4.1 DE L'ESPAI VSMA

Quant al bienni 2020-2021, les xifres revelen un dels problemes que pateix el nostre Departament, i és la precarietat laboral i la pèrdua de força docent. Així, arran de diverses jubilacions i de la fi d'algunes beques

de col·laboració, el nombre de professors/es va recular significativament fins als 65, dels quals, això sí, 38 n'eren permanents (dos més que en el bienni anterior) i 30 no permanents. Una reducció significativa que, tanmateix, té dos contrapunts positius: d'una banda la disminució de personal amb contracte temporal i, de l'altra, que més del 95% dels docents poden acreditar el títol de doctor/a (front el 86% del curs previ).

A la llum d'aquestes dades, el Consell d'Estudis revisa i valora cada curs la tasca docent del professorat, així com l'adequació dels plans docents al desenvolupament de les assignatures, i els possibles solapaments dels temaris, incompliment de programes o possibles desviacions dels sistemes d'avaluació. El mateix Consell és l'encarregat de proposar a la direcció del Departament l'assignació idònia del professorat per a cada assignatura en base a les seves competències i especialitats (per exemple en àrees més específiques com tècniques artístiques, música, arts escèniques, cinema o crítica) i a les pròpies exigències de personal del Departament. Igualment, es potencia una major coordinació entre els docents d'una mateixa assignatura o matèria, i la creació d'equips docents d'assignatura, matèria o curs.

En el curs 2019-2020 el 30,46% del professorat tenia un tram viu de recerca, xifra que suposa un lleuger repunt en relació amb el bienni anterior. Quant al 2020-2021, tot i les jubilacions d'un catedràtic i d'una catedràtica d'universitat, un 40,49% del PDI gaudia d'un tram viu, el que significa un creixement més que notable. Pel que fa als docents que no tenen cap tram viu, la majoria estan concentrats dins els col·lectius d'associats i becaris, que per la seua condició no poden accedir al reconeixement dels seus mèrits investigadors. Quant als quinquennis avaluats de docència, un 49,27% del professorat tenia un tram viu el curs 2018-2019, un 50,21% el 2019-2020 i un 45,79% el 2020-2021.

En relació amb el nivell investigador, al voltant del 90% dels docents consten com a membres investigadors de grups de recerca d'abast nacional i/o internacional. A més, dotze desenvolupen el rol d'IP (Investigador Principal), mentre que la resta consten com IS (Investigadors Secundaris) o membres dels respectius equips de treball. Cal recordar que el professorat no permanent, per normativa, no pot formar part oficial d'un equip de recerca.

En aquest sentit, el fet que una quarta part del personal docent del Departament pertanyi al col·lectiu d'associats i associades (circumstància que, òbviament, no és la idònia), també té els seus avantatges, ja que al desenvolupar altres feines fora de la Universitat de Barcelona, el nostre grau es pot beneficiar de llur experiència professional. Així, hi ha professors/es que treballen a la ràdio fent programes de divulgació científica i cultural; d'altres ho fan en centres educatius d'ensenyament secundari; i fins n'hi ha que estan en empreses de gestió patrimonial o museística. Alhora, una professora i un professor permanents del Departament ocupen, respectivament, els càrrecs de coordinadora general i sots-coordinador de la matèria d'Història de l'Art de les PAU, fet que ens permet tenir una informació de primera mà, tant dels coneixements i continguts, com de les metodologies que es posen en pràctica en l'assignatura d'Història de l'Art als instituts del Principat. De retruc, els nostres docents traslladen als homònims de secundària quines són o haurien de ser les prioritats didàctiques de l'esmentada assignatura.

En darrera instància, cal subratllar que un grup de l'assignatura Història de l'Art de les Avantguardes (1905-1960) s'imparteix en anglès des del curs 2014-2015. Considerem important ampliar el ventall d'idiomes del nostre Grau i oferir, així, noves oportunitats d'especialització als nostres estudiants. Si bé l'experiència ha estat i és positiva, de moment no ens hem plantejat eixamplar aquesta oferta, de manera que la resta de la docència es fa en català i castellà, segons les preferències del docent.

4.3.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Tal com ja s'ha subratllat, la docència assignada al professorat s'adequa al seu perfil formatiu i de recerca, i en tots els casos, l'àrea de coneixement a què pertanyen es correspon amb les matèries que imparteixen. Malgrat que el nombre de docents del Departament d'Història de l'Art s'ha vist reduït en el darrer curs (65 el 2020-2021, front els 73 del 2019-2020) ha permès que puguem seguir oferint, per a cada assignatura, quatre, tres ó dos grups amb quatre, tres o dos professors/es diferents, tal com s'ha fet ininterrompudament des de la implantació del pla d'estudis vigent. Alhora, això també ens permet distribuir les assignatures obligatòries en dos grups de matí i dos de tarda per al 1er curs del grau; dos de matí i un de tarda per al 2on i 3r cursos; i un de matí i un altre de tarda per al 4rt curs. Pel que fa als i les estudiants de nou accés que comencen el grau, a primer se'ls obliga a matricular totes les assignatures en un dels quatre grups oberts: A-B (matí) o C-D (tarda). Atesa l'alta demanda, aquesta és l'única manera de garantir un equilibri i evitar la saturació d'algun o alguns grups, tenint present que tradicionalment hi ha una preferència envers els de matí. En canvi, a partir de segon, l'estudiant gaudeix de total llibertat, ja que no només pot triar el professor/a, sinó també la franja horària que li resulti més escaient per conciliar la seua vida personal i/o professional. Tanmateix, per tal d'evitar desequilibris entre els diferents grups d'una mateixa assignatura, a l'hora de fer la pertinent tria tenen preferència els alumnes amb millor expedient acadèmic i/o en funció del nombre de crèdits superats en el moment de formalitzar la matrícula.

A propòsit de les assignatures optatives només s'ofereix un grup que, en cas de repetir-se d'un curs a l'altre, alterna la franja horària: és a dir, les que s'han fet al matí, al curs següent s'imparteixen a la tarda, i a la inversa, les de tarda passen al matí, per tal de proporcionar les mateixes possibilitats a tot l'alumnat de matricular-se en una optativa del seu interès. L'opció d'escollir professor/a i horari a partir de segon curs i la quantitat d'assignatures optatives (20, el 2019-2020; i 19 el 2020-2021) fan que el Grau d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona sigui el més demanat per l'alumnat que vol cursar aquests estudis superiors en les universitats catalanes.

Quant a les assignatures de primer curs, el Departament ha tingut cura en l'assignació del professorat, mirant d'afavorir un equilibri entre la presència de professors permanents amb marcada vocació docent i un ampli bagatge investigador, i els docents no permanents, especialistes en les matèries a impartir gràcies a les seves respectives línies de recerca: teoria, estètica, música, teatre, llenguatges artístics o tècniques artístiques. Els professors externs al Departament d'Història de l'Art que imparteixen docència en el nostre grau són membres del Departament d'Història i Arqueologia, i són els responsables de les assignatures de Formació Bàsica: Història, cultura i societat d'època antiga i medieval; i Història, cultura i societat d'època contemporània. En aquest sentit, també és d'agrair que el citat departament hagi aportat professors ben qualificats, tot garantint l'equilibri entre docents sèniors i més joves.

En darrera instància, els i les estudiants que cursen el grau d'Història de l'Art tenen l'obligació de presentar un Treball de Fi de Grau (TFG), dirigit per un/a docent del Departament i que han de defensar davant d'un tribunal que, des del curs 2016-2017, està integrat per 2 membres. Anteriorment, aquesta comissió era de 3 professors, però atès l'elevat nombre de TFG's llegits cada any, es va acordar reduir-ne el nombre per tal d'evitar que una mateixa comissió hagués de valorar una quantitat excessiva de treballs (que en alguna

ocasió havia arribat a la vintena), i es va apostar per aquesta fórmula que s'ha demostrat encertada. D'altra banda, la responsabilitat d'assignar un tutor/a a cada alumne recau en el/la coordinador/a de TFG's, persona triada pel Consell d'Estudis tal com recull la normativa vigent. L'esmentada assignació es fa per àrees temàtiques, a fi i efecte d'explotar al màxim les competències de cada docent, circumstància que va en benefici del propi alumne/a car podrà fer un treball al més acurat possible. El TFG té una càrrega de 6 crèdits acadèmics, és a dir, la mateixa consideració d'una assignatura obligatòria. Per aquest motiu, es procura que cada àrea temàtica tingui un mínim d'1 ó 2 tutors, segons la demanda i els especialistes en l'àmbit on s'inscriu el treball, encara que en la majoria de casos l'estudiant pot escollir entre 3 i 5 tutors.

Tot i que l'estructura i la plantilla del professorat és suficient per impartir la titulació i atendre a l'alumnat amb prou garanties, també ho és que sovint això ha estat possible gràcies a la generositat de bona part dels docents, permanents i no permanents, que han assumit tasques per sobre de les seves obligacions, fins al punt de renunciar parcialment o total a les reduccions horàries i/o d'assignació de crèdits acadèmics que els hi pertocaria gràcies a la seva activitat investigadora. En aquest sentit, el personal docent del nostre Departament resulta massa curt per seguir garantint amb eficàcia totes les activitats que es deriven de la implantació del grau d'Història de l'Art.

4.4. Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia

4.4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

El professorat del Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia reuneix els requisits de qualificació acadèmica exigits i té, en el cas del professorat permanent, suficient experiència docent i investigadora: quinquennis, sexennis.... L'experiència docent d'investigadors i investigadores post doctorals, la participació dels quals és molt important en l'orientació del màster, és lògicament menor, en consonància amb la seva etapa laboral encara no consolidada, motiu pel qual no disposen de trams de docència ni de recerca que permetin acreditar-ho.

La composició del professorat del màster en quan a gènere mostra una especial rellevància de les dones respecte als homes, ja que al llarg dels quatre anys analitzats el nombre de professores ha superat de manera destacada al de professors, aquesta preeminència també s'observa si es tenen en compte el nombre d'hores dedicades al màster.

En el curs 2018-2019 van impartir classes en el Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia un total de 28 docents. La distribució dels mateixos és: 17 professores i 11 professors, que provenien dels departaments d'Història i Arqueologia: 18; Arts i Conservació-Restauració: 2; Ciències dels Materials: 6; Mineralogia, Petrologia i Geologia Aplicada: 1 i Geografia Física: 1.

Al curs 2019-2020, el total de docents en va ser de 29, dels quals 17 professores i 13 professors que provenien dels departaments d'Història i Arqueologia: 23; Arts i Conservació-Restauració: 2; Ciències dels Materials: 2; Mineralogia Petrologia i Geologia Aplicada: 1, Geografia Física: 1.

Al curs 2020-2021, el total de docents en el màster d'Estudis avançats en Arqueologia va ser de 24, dels qual 14 professores i 10 professors, que provenien dels departaments d'Història i Arqueologia: 15, Arts i

Conservació-restauració: 2; Ciències dels Materials 4; Mineralogia, Petrologia i Geologia Aplicada: 2; Geografia Física: 1.

Finalment, durant el curs 2021-2022, el total de docents en el màster d'Estudis avançats en Arqueologia és de 25, dels quals 14 professores i 11 professors. Els departaments de procedència són: Història i Arqueologia: 16, Arts i Conservació-restauració: 2; Ciències dels Materials 4; Mineralogia, Petrologia i Geologia Aplicada: 2; Geografia Física: 1. En tots els casos el professorat està adscrit a les àrees de coneixement corresponents a les matèries que imparteix.

Els i les docents del màster reuneixen els requisits de qualificació acadèmica exigits per la titulació, i tenen experiència docent i investigadora suficient. Les dades facilitades per l'espai VSMA per tal d'elaborar la taula ens han permès posar de manifest la falta d'informació, o la inexactitud de part de la mateixa, per aquest motiu hem dut a terme una taula pròpia; en la que desglossem per al període de 4 anys a avaluar la tipologia contractual del professorat del màster (veure taula 4.4.1.1).

	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021	2021-2022
Catedràtic /-a Funcionari /-a	2	2	3	3
Catedràtic/-a contractat/-da	0	5	3	3
Titular Universitat	6	4	4	4
Professor/ -a Agregat/-da	6	5	6	8
Professor/-a Associat/-da	7	6	4	3
Professor/-a Lector/-a	0	0	0	1
Investigador/-a	6	7	4	3
Total	28	29	24	25

TAULA 4.4.1.1: TIPOLOGIA CONTRACTUAL DEL PROFESSORAT DEL MÀSTER D'ESTUDIS AVANÇATS EN ARQUEOLOGIA. FONT: ELABORACIÓ PRÒPIA AMB DADES PARCIALS VSMA

El professorat catedràtic funcional s'ha mantingut estable al llarg del temps, el seu pes però en quan a hores de docència en l'ensenyament és reduït, ja que dos dels tres catedràtics funcionals corresponen al Departament de Ciència dels Materials, que té una dedicació fonamentalment pràctica (8h en total), tan sols el Catedràtic funcional del Departament d'Història i Arqueologia que ha perdurat al llarg dels 4 anys analitzats ha assumit un nombre d'hores significatiu (71h en dos cursos). Recordem que per tal d'informar d'aquest nombre d'hores, en totes les figures docents que presentarem, només es disposa de dades per als dos primers cursos 2018-2019 i 2019-2020.

Alhora, ha irromput entre el primer i el segon curs el professorat Catedràtic Contractat – que no apareix identificat com a tal en les taules VSMA-, com a conseqüència de la política de la Universitat de Barcelona de donar sortida professional a les persones acreditades a aquesta figura laboral. Aquest personal assumeix un pes important en hores, pel que fa al curs 2019-2020 que és el primer en el qual apareix, el nombre total fou de 227 h.

El perfil de professorat Agregat ha augmentat al llarg d'aquests quatre anys com a conseqüència també en part de la mateixa política universitària, en aquest cas però, de consolidació professional a partir de figures

prèvies de tipus investigador. Les hores de dedicació del professorat Agregat en els cursos 2018-2019 i 2019-2020 fou de 150 i 154 hores respectivament.

El nombre del professorat Titular d'Universitat es manté estable al llarg dels anys, en aquest cas la política de consolidació de places no ha contemplat aquesta figura. El nombre d'hores del professorat titular d'universitat ha estat de 168 i 136 hores respectivament.

Juntament amb aquesta consolidació podem veure que ha minvat progressivament el nombre de professorat Associat. Els dos primer cursos el nombre de professorat associat fou significativament elevat, en part com a conseqüència del conflicte irresolt per a l'augment de contracte entre el Vicerectorat i els investigadors i les investigadores ICREA. Aquest fet obligà a assumir de manera sobrevinguda part de la docència del Màster al professorat permanent, fent-se alhora necessària aquesta figura contractual en un nombre important d'hores, actualment el professorat Associat es limita a professorat de les Facultats de Belles Arts - on aquesta figura contractual és molt abundant-, que imparteix una assignatura (48h) i a professorat del Departament de Ciència dels Materials, vinculats a activitats pràctiques de laboratori (24h); d'altra banda, en els dos darrers cursos la participació dels Professors d'Investigació ICREA en el Màster d'Estudis avançats en Arqueologia ha estat inexistent i ha aparegut una nova figura contractual de consolidació, el professorat Lector.

Cal dir que la categoria "investigador /investigadora" a la taula que acabem de presentar no recull la diversitat de categories existents; tant poden ser investigadors i investigadores permanents, com post-doctorals no permanents. A més, les categories post-doctorals són així mateix diverses: Marie Curie, Ramon y Cajal, Juan de la Cierva, Beatriu de Pinós. Els Drs i Dres que integren la Secció Departamental de Prehistòria i Arqueologia tenen un paper important en el Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia, precisament per la proximitat de bona part d'ells i d'elles amb la Recerca avançada en Archaeological Sciences, que esdevé un dels punts forts de la nostra secció Departamental. En un màster com el d'Estudis Avançats en Arqueologia on el pes dels investigadors i les investigadores és força elevat, la no informació que constava en els taules suposava un cert handicap a l'hora de disposar de certes dades, motiu pel qual hem implementat un Excel per tal de recollir aquelles informacions no informades, sovint per desconeixement dels propis investigadors, en les taules proporcionades per la UB en relació a aquest tipus de personal [Millora MA7] . Menció a part mereixen també el nombre destacat de Drs i Dres d'altres universitats i centres d'investigació que regularment han participat al llarg d'aquests quatre cursos en Seminaris per als nostres estudiants, es tracta de professorat i professionals vinguts de diverses universitats espanyoles, catalanes i europees i d'institucions prestigioses com el CSIC i el ICAC.

4.4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Observant les dades de l'apartat anterior, es pot concloure que al llarg d'aquests 4 anys s'ha aconseguit que el nombre de professors i professores s'ajusti progressivament i sigui suficient per a la impartició de les assignatures, així com que el professorat disposa d'una dedicació adequada per a atendre als alumnes. En aquest sentit el màster és dinàmic ja que en cadascuna de les 4 edicions analitzades els professors i les professores adequen les assignatures que imparteixen a les seves línies de recerca personal, cosa que és

especialment destacable en el cas del professorat amb major orientació investigadora (permanent o no permanent).

L'anàlisi de les dades del període 2018-2020 -dades obtingudes de les taules VSMA- permet també valorar que el PDI permanent és actiu en termes de recerca, atès que el nombre de sexennis d'investigació acumulats pels 15 professors i professores analitzats és de 40, i 8 professors i/o professores tenen el sexenni viu. Els quinquennis d'aquest mateix professorat sumen un total de 26, amb 10 professores o professors amb el quinquenni viu. Aquestes dades posen de relleu que el professorat és apte per a acomplir els objectius del màster que són apropar els i les estudiants a la investigació universitària i a la professionalització de la recerca. Pel que fa a les acreditacions tot el professorat permanent: catedràtic, titular, agregat i lector està acreditat, i un professor associat també té acreditació.

El personal investigador ICREA, així com la resta d'investigadors de professorat associat, a excepció de l'esmentat, no tenen acreditació. Per tant, el perfil del professorat associat, havent valorat la seva formació i perfil acadèmic, s'adequa perfectament a les necessitats per a les quals se'ls contracta. És important destacar que, en el cas de les assignatures pròpies de cadascun dels itineraris que ofereix el Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia: Bioarqueologia, Sistemes d'Informació Geogràfica i Tecnologies i materials, les professores i els professors imparteixen una docència directament relacionada amb les seves línies de recerca, com es desprèn de la pàgina web del màster.

La qualitat dels docents, i de la docència, també es desprèn de les dades de les enquestes de l'alumnat [Millora MA8]. Per al curs 2018-2019 en cap semestre les enquestes es poden considerar significatives, ja que no assoleixen en cap cas una representativitat del 20%, tan sols resulta significatiu l'epígraf de satisfacció dels graduats amb l'experiència global de la titulació, al respondre 2 dels 5 graduats (40%). En línies generals, la satisfacció és elevada pel que fa a l'organització del màster, la metodologia docent, els resultats esperats i obtinguts. Especialment satisfactori resulta la informació pública proporcionada i l'augment de capacitats en l'àmbit investigador i professional, així com la qualitat del professorat.

Per al 2019-2020, afectat en part pel tancament dels centres universitaris per la pandèmia, dels 10 graduats només una persona va respondre aquesta enquesta, motiu que la fa no significativa (10%); ara bé, pel que fa a l'anàlisi del curs per part dels estudiants matriculats, les dades presentades a la taula E65 de l'espai VSMA mostren que la resposta recollida respecte a la potencial és del 44,6% en el primer semestre i el 42,9% en el segon semestre.

El percentatge de resposta del primer semestre fou significatiu en sis assignatures, comprès entre el 35,29% a l'assignatura "d'Anàlisi quantitativs, gestió i interpretació de dades en Arqueologia" i el 47,37% de l'assignatura de "Conservació i restauració arqueològica" (veure taula 4.4.2.1). Precisament aquesta assignatura és la que s'emporta en tots els ítems una pitjor valoració per part dels estudiants, al ser la que presenta major índex de resposta és probable que hi hagi alguna situació extra-curricular en la valoració, o d'incomprensió entre els objectius del professorat i les expectatives dels estudiants; les valoracions del professorat d'aquesta assignatura són també molt baixes, fet que confirmaria aquesta presumpció. D'altres assignatures també manifesten un cert malestar dels estudiants, em refereixo al ítem 4 que avalua la correspondència entre feina i nombre de crèdits, valorada pels estudiants en diverses assignatures al voltant del 7/10, consideren doncs, que la càrrega de feina és excessiva. La satisfacció dels estudiants augmenta en relació als altres ítems analitzats especialment pel que fa a satisfacció global amb les assignatures, material

d'estudi i activitat del professorat, llevat del cas ja esmentat anteriorment. Per tal de millorar aquest índex de satisfacció en l'ítem 4 des de la coordinació del màster s'ha plantejat al professorat la necessitat d'equilibrar la càrrega docent amb les tasques d'avaluació, planificant de forma calendaritzada l'entrega de les evidències.

Assignatura	Codi	Matriculats	% respostes	(1) Satisfacció global	(2) Activitats formatives	(3) Activitats d'avaluació	(4) Càrrega de treball	(5) Material d'estudi	(6) Activitat professorat
Anàlisi Quantitatiu, Gestió i Interpretació de Dades en Arqueologia	573572	17	35,29%	8,67	7,83	8,33	7,17	9	8,8
Construcció de Marcs Cronològics	573571	13	46,15%	8,50	9,17	7,83	7,33	9,33	8,73
Diagnosi i Conservació Arqueològica	573574	19	47,37%	7,11	7,56	7,33	7,44	6,78	7,5
Disseny de la Recerca Avançada	573575	15	46,67%	8	8,14	8	7,43	9,14	8,14
Marc Teòric i Metodològic de l'Archaeological Science	573570	15	46,67%	9	8,71	8,71	8,29	8,86	9,43
Tendències Actuals en Arqueologia	573569	13	46,15%	8	7,83	8	8	8	8

TAULA 4.4.2.1: SATISFACCIÓ DELS ESTUDIANTS AMB L'ACCIÓ DOCENT I FORMATIVA DEL PRIMER SEMESTRE DEL CURS 2019-20 DEL MÀSTER D'ESTUDIS AVANÇATS EN ARQUEOLOGIA. FONT: VSMA.

Pel que fa al segon semestre del curs 2019-2020, corresponent a plena pandèmia amb classes majoritàriament virtuals les enquestes recollides són significatives per a quatre assignatures (veure taula 4.4.2.2). En general la resposta és del 42,9%, però només significativa en 4 dels 8 grups planificats. Probablement, la no presencialitat afavorís la manca de resposta, malgrat la situació excepcional que, generada per la pandèmia, podia haver incentivat la necessitat de contestar o de queixar-se. El percentatge de resposta significativa oscil·la entre el 33,33% de "TFM" i "Sistemes d'Anàlisi d'Estructures Constructives" i el 80% de "Tècniques i dades bioarqueològiques". Les enquestes recullen la insatisfacció manifesta dels estudiants en dues assignatures molt pràctiques (TFM i Sistemes d'Anàlisi...). La impossibilitat del treball de camp va fer difícil el desenvolupament de l'assignatura de "Sistemes d'Anàlisi d'Estructures", les adaptacions a l'entorn no presencial van poder desenvolupar-se en algunes assignatures de manera més eficient que en d'altres. El professorat va estar atent i va adaptar i informar als estudiants dels canvis tant bon punt era el propi professorat informat de les adaptacions, i aquest fet és valorat positivament pels estudiants. D'altra banda, el tancament de Laboratoris, Serveis i instal·lacions universitàries, etc.... va provocar a l'assignatura de "TFM" un descontent generalitzat, probablement en part resolt gràcies a les facilitats que el Rectorat va implementar per poder entregar i presentar el TFM en un termini més llarg de l'habitual. Si ens fixem en les taules de freqüència de les respostes en el conjunt del curs aquestes són majoritàriament molt altes (valoracions de 9 i 10) tot i que el nombre d'enquestes emplenades disminueix.

Assignatura	Codi	Matriculats	% respostes	(1) Satisfacció global	(2) Activitats formatives	(3) Activitats d'avaluació	(4) Càrrega de treball	(5) Material d'estudi	(6) Activitat professorat
Aplicacions Arqueològiques GIS	573582	9	44,44%	9,75	9,67	9,67	9,75	9,75	10
Sistemes d'Anàlisi de l'Espai en Arqueologia i Interpretació d'Estructures Const	573581	9	33,33%	7	7,33	7	7,33	7,67	7,33
Tècniques i Interpretació de Dades Bioarqueològiques	573577	5	80%	10	10	10	10	10	10
Treball de Fi de Màster	573576	12	33,33%	7,25	7,50	7,25	7,50	7,33	0

TAULA 4.4.2.2: SATISFACCIÓ DELS ESTUDIANTS AMB L'ACCIÓ DOCENT I FORMATIVA DEL PRIMER SEMESTRE DEL CURS 2019-20 DEL MÀSTER D'ESTUDIS AVANÇATS EN ARQUEOLOGIA. FONT: VSMA.

Pel que fa al curs 2020-2021 el primer element que crida l'atenció és el baix percentatge de resposta, aquest fet es pot vincular probablement amb un nul·l interès per part dels estudiants en respondre al no considerar útil aquesta activitat (27,3%). En general, la mitjana de valoracions en tots els ítems analitzats baixen, destaca la no satisfacció amb les assignatures, i molt especialment amb els materials d'estudi i consulta. Curiosament el Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia durant el curs 2020-2021 va mantenir la presencialitat a ultrança com a signe d'identitat d'un Màster eminentment pràctic, aquest fet però no ha estat valorat positivament pels estudiants, o si més no, per aquells que han respost a les enquestes. La mitjana del màster en tots els ítems analitzats de les assignatures ha passat de 8 a 7, probablement el nivell d'exigència i/o valoració crítica dels nostres estudiants hagi augmentat arran de la pandèmia, altres possibles factors a tenir en compte sigui l'origen o la formació prèvia de part dels nostres estudiants com possibles elements que en part puguin explicar aquesta circumstància (ho han trobat més difícil? Estaven menys preparats?...). Els percentatges de resposta tot i augmentar pel que fa al nombre d'assignatures, es manté baix en moltes d'elles, de les 12 assignatures amb respostes només tres presenten percentatges significatius, una d'elles amb unes valoracions especialment dolentes que fan entreveure alguna mena de problema extra-docent entre l'alumnat i el professorat, atenent al fet que aquesta mateixa assignatura i professorat en d'altres anys havien assolit les qualificacions més altes.

4.5. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat (4.3)

La Facultat de Geografia i Història i la Universitat de Barcelona compta amb diverses línies o programes de suport a la docència i formació del professorat per millorar la seva activitat docent. La Universitat de Barcelona dona suport a la tasca docent tot proporcionant els recursos d'informació necessaris, afavorint la innovació docent i fomentant la formació del professorat, així com la seva mobilitat. La informació sobre suport a la docència a la UB està [disponible en línia](#).

4.5.1 Suport per part del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació

El Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) dona suport a la docència, l'aprenentatge, la investigació i l'extensió universitària, i té l'objectiu de facilitar l'accés i la difusió dels recursos d'informació i de col·laborar en els processos de creació del coneixement.

El Suport a la Docència del CRAI pretén gestionar i oferir al professorat de la Universitat de Barcelona els recursos d'informació i serveis útils per a la tasca docent. Pel que fa a la docència, suport per a l'elaboració i preparació del material docent i la planificació de les assignatures i, pel que fa a la recerca, suport en la publicació i difusió científica, així com en l'avaluació de l'activitat investigadora.

® [Suport als docents | Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació - CRAI UB](#)

4.5.2 Programa de Millora i Innovació Docent (PMID)

La Universitat de Barcelona considera la docència de qualitat com un dels seus objectius prioritaris. El PMID contribueix a aquest objectiu tot afavorint la millora continuada de la docència, donant impuls i suport a la innovació docent, i estimulament activitats d'intercanvi d'experiències docents. Els objectius específics del PMID són:

- Estimular la innovació docent mitjançant ajuts econòmics i suport metodològic a projectes d'innovació docent.
- Estructurar i cohesionar el professorat de la UB implicat en la millora de la docència mitjançant el reconeixement i consolidació de grups d'innovació docent.
- Contribuir a la difusió, intercanvi i extensió de les experiències de millora i innovació docent, a través de la pàgina web del programa i organitzant activitats d'intercanvi d'experiències.

La facultat té 14 projectes concedits en actiu i de temàtiques molt variades, que poden ser consultats [en línia](#) i també a la [pàgina web de la Facultat](#).

4.5.3 Oferta de cursos de l'Institut de Desenvolupament Professional (IDP)

La Secció d'Universitat de l'IDP és responsable de programar el PLA DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT de la UB, per complir el precepte estatutari que recull com a dret del PDI «tenir accés a la formació permanent, amb la finalitat de garantir la constant millora de la tasca docent i investigadora». L'activitat de formació adreçada al professorat de la UB s'aplica tant a la docència i la gestió com a la recerca i la transferència del coneixement, i compta amb la participació dels centres a través del Consell de Coordinació de Formació de Centres. La Facultat de Geografia i Història facilita la difusió de la informació dels cursos entre el professorat del centre per mitjà del Butlletí InfoGiH (substituint el 2021 pel [butlletí de notícies de la Facultat](#)), la pàgina web del centre, anuncis als monitors informatius i correus personals.

El seu objectiu general és impulsar la professionalització del professorat i contribuir a la millora de la qualitat de la docència universitària, a través del disseny, l'organització i la gestió de la formació permanent, i de l'assessorament, la informació i l'assistència tècnica al PDI. [Enllaç al lloc web de l'IDP.](#)

El Pla de formació del PDI dona resposta a les necessitats d'actualització de les competències docents lligades al desenvolupament professional del professorat i a les expectatives de la UB de disposar d'una plantilla de professorat qualificada i preparada per assumir els reptes promoguts per l'EEES.

→ [Pla de formació de la secció d'Universitat de l'IDP 2019-2021](#)

a) Màster en Docència Universitària per a Professorat Novell

Aporta una formació bàsica al professorat novell i becaris amb tasques docents assignades que els permeti desenvolupar el procés de professionalització com a docent universitari. [Més informació del Màster](#).

b) Formació permanent pròpia de l'IDP

Ofereix una formació per al professorat de la Universitat de Barcelona de tipus generalista, específica o monotemàtica, en competència docent metodològica, de planificació i gestió de la docència, comunicativa, interpersonal, de treball en equip, d'innovació, oferta general de tallers presencials, semi-presencials i en línia; jornades d'intercanvi d'experiències; bones pràctiques docents.

La formació s'ofereix també a demanda dels centres, mitjançant formació i assessorament a facultats i departaments de la Universitat de Barcelona que plantegen necessitats específiques. Les demandes es canalitzen a través dels Coordinadors de formació de centre. També es duen a terme formacions i assessoraments per atendre a necessitats institucionals, de centre, departaments o grups de recerca.

→ [Professorat Universitat | Institut de Desenvolupament Professional \(ub.edu\)](#)

→ [Màsters i postgraus | Institut de Desenvolupament Professional \(ub.edu\)](#)

c) Formació en tutoria

Oferir formació, recursos i assessorament als coordinadors dels PAT i al professorat tutor, per facilitar-los el seguiment dels estudiants des de la transició secundària-universitat fins a les sortides professionals.

d) Formació en idiomes

Proporcionar recursos i suport al professorat que ja imparteix o es prepara per impartir docència en anglès i millorar les competències en llengua anglesa del nostre professorat. Actualment només s'ofereix llengua anglesa, però està prevista la possibilitat d'oferir formació en altres llengües.

e) Programa de formació en recerca i transferència

S'ofereixen recursos i formació per a la recerca al col·lectiu d'investigadors novells de la Universitat de Barcelona: personal contractat, becari o tècnic de suport a la recerca, en fase pre-doctoral o post-doctoral recent.

f) Programa de formació en gestió

S'ofereix formació en tècniques de gestió en l'entorn universitari i, per extensió, en educació superior a càrrecs acadèmics i professorat UB amb responsabilitat en gestió acadèmica o en recerca.

g) Portal "Bones pràctiques docents"

Projecte de col·laboració interuniversitari entre l'IDP-ICE de la Universitat de Barcelona i l'IDES de la UAB per a la millora de la qualitat docent. El portal vol ser un punt de trobada del professorat universitari, per compartir i donar a conèixer bones pràctiques docents que facilitin el desenvolupament d'activitats d'ensenyament i aprenentatge en contextos concrets.

h) Publicacions

Col·lecció Quaderns de Docència Universitària, editada conjuntament amb l'Editorial Octaedro, ofereix temes de docència universitària, amb l'objectiu de facilitar l'intercanvi d'experiències i la difusió de bones pràctiques docents del professorat universitari.

Colecció Educación Universitaria, editada conjuntament amb l'Editorial Octaedro ofereix temes d'actualitat en educació superior.

i) Acreditació i sistema de qualitat

El professorat que segueix els programes de formació de la Secció d'Universitat obté un certificat de l'IDP-ICE. Els programes de formació del professorat s'avaluen periòdicament, a través de l'Agència de Polítiques i Qualitat de la Universitat de Barcelona, amb el suport del Servei de Qualitat Acadèmic-docent.

4.7.4 Activitats formatives realitzades pel professorat de la Facultat

Les activitats que ha realitzat el professorat de la facultat es poden classificar en quatre grans categories:

- a) Innovació i millora docent
- b) Millora relacional i lingüística
- c) Millora de la recerca i de la gestió
- d) Noves tecnologies

En conjunt, els docents de les titulacions en procés d'acreditació han participat de manera significativa en cursos i activitats formatives relacionades amb totes quatre categories, encara que la innovació i la millora docent, cada cop més relacionada amb les competències en noves tecnologies, ha estat la més important. La taula E4.6 (veure taula 4.7.4.1) mostra l'evolució de les hores de formació rebudes pel professorat en cursos de l'IDP-ICE en els darrers cinc cursos. L'evolució ja era positiva fins al curs 2018-2019, en consonància amb el context de canvi dels ensenyaments i l'adaptació a l'EEES així com a la generalització de l'ús de la plataforma Moodle (Campus Virtual) que havia suposat un esforç en l'adquisició de competències en aquest aplicatiu. L'esclat de la pandèmia el febrer de 2020 va implicar un esforç notabilíssim per part del professorat per adaptar-se a un entorn exclusivament virtual, aprofundir en un ús més ampli de les possibilitats del campus virtual, comprendre el funcionament del nou programari BBCollaborate que la UB va decidir implantar per a la docència en línia i, en general, reflexionar sobre les estratègies docents a desplegar en el nou context. . Les hores de formació rebudes en el curs 2019-2020 mostren un salt de grans proporcions respecte cursos anteriors i reflecteixen una part d'aquest esforç a través dels cursos de formació de l'IDP-ICE.

Les hores de formació rebudes en el curs 2019-2020 mostren un salt de grans proporcions respecte cursos anteriors i reflecteixen una part d'aquest esforç a través dels cursos de formació de l'IDP-ICE, alguns dels quals han estat realitzats des de la Facultat, amb professorat propi i adreçats als docents de la Facultat. I durant el curs 2020-21, tot i que la formació per fer front a la docència en línia ja s'havia fet un bona part en el segon quadrimestre de curs anterior, les hores esmerçades pel professorat en la seva formació docent ha continuat essent remarcablement elevada.

Des de la pròpia Facultat estem dedicant molts esforços a estimular la millora de la qualitat docent del professorat mitjançant la formació en eines de docència que tenim a l'abast però que sovint no són prou utilitzades, ni tan sols conegudes.

És important destacar, en aquest sentit, el curs "[Estratègies i eines per a la docència mixta](#)", juny-juliol de 2020, que ha estat impartit per professorat de la pròpia facultat i dirigit per la Dra. Marta Sancho, coordinadora del grup d'innovació docent [CTAEDIUM](#) (GINDOC-UB/001) i ha tingut com objectiu proporcionar recursos per a que el professorat pugui adaptar la docència a la modalitat mixta a partir de la situació de crisi sanitària sobrevinguda des del mes de març del 2020. En el curs hi ha participat la majoria del professorat de la Facultat

de Geografia i Història, fet que ha obligat a fer-ne tres edicions consecutives. Aquesta iniciativa ha estat valorada de forma positiva per tot el col·lectiu docent del centre.

El novembre de 2020 també es van organitzar cursos de formació de “Gestió i avaluació de grups grans en ensenyaments d’humanitats” el novembre de 2020 (4 hores, 31 inscrits) i un “Taller sobre funcionament bàsic del campus virtual” (4,5 hores, 18 inscrits).

Finalment, l’abril de 2021 des de la Facultat vam organitzar un curs sobre “Avaluació i Qualificació al Campus virtual” (4 hores, 49 inscrits).

Les gravacions dels cursos estan disponibles al SharePoint com material de consulta per al professorat de la Facultat. A més, des del 15 d’octubre de 2020, el centre ha disposat de l’ajut d’un becari de col·laboració, que en treball conjunt amb el Punt de Suport a la Docència, ha atès les consultes del professorat i ha preparat un banc de recursos per a la docència en línia. Les consultes que es van rebent permeten preparar píndoles de formació i dissenyar nous cursos de formació pel 2021 (l el desembre de 2021 s’ha enviat un qüestionari específic a tot el PDI per a conèixer necessitats i possibilitats per a noves formacions).

	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Grau en Arqueologia	216,5	304,5	236	744	342
Grau en Història	416	291	427	1507	690
Grau en Història de l’Art	161	114	163	821,5	512,5
MU en Estudis Avançats en Arqueologia	-	-	139	275	184,5

TAULA 4.7.4.1: HORES DE FORMACIÓ ICÉ PER TITULACIONS. ELABORACIÓ PRÒPIA A PARTIR DE DADES DE LA TAULA E4.6 DE CADA TITULACIÓ.

4.7.5 Suport a la mobilitat del professorat

L’Oficina de Mobilitat i Programes Internacionals de la UB orienta i dona suport al professorat per accedir a les diferents convocatòries d’ajuts per fer estades de curta o llarga durada a l’estranger tant per a finalitats de docència com de recerca (convocatòries pròpies, de la Generalitat de Catalunya, del Ministeri, de l’AECI, de la Unió Europea, de la OPER i de l’Oficina de Gestió de la Recerca).

4.6 Milliores relacionades amb l'Estàndard 4

Grau en Arqueologia

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ARQ05	Millora dels Plans docents i adequació del professorat	Millora i revisió dels Plans docents, adequats i millorats amb noves propostes	Grau d'Arqueologia	Finalitzat	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.1.2, E.4 E.6.2	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	Accions anuals
ARQ10	Obrir oferta docent a la tarda	Ampliar l'oferta horària per facilitar la matriculació d'alumnes que treballen al matí	Grau d'Arqueologia	En curs	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.1.2, E.4 E.6.2	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2022-23
ARQ12	Adaptació de l'avaluació a la normativa aprovada el 2020	Adequació dels plans docents a la normativa UB vigent	Grau d'Arqueologia	En curs	Professorat del Grau d'Arqueologia	Cap d'estudis i equip deganal de la facultat	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.1.2, E.4 E.6.2	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2021-22
ARQ13	Adaptació dels plans docents i les assignatures a la <i>Guia per a la incorporació de la perspectiva de gènere en els plans docents i les assignatures de la universitat de Barcelona (2021)</i>	Adequació dels plans docents a la normativa i recomanacions UB vigents	Grau d'Arqueologia	En curs	Professorat del Grau d'Arqueologia	Cap d'estudis i equip deganal de la facultat	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.1.2, E.4 E.6.2	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2022-23
ARQ17	Preveure mecanismes d'avaluació virtual online	Desenvolupar protocols per facilitar plantejar estratègies d'avaluació no presencial	Grau d'Arqueologia	En curs	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.4	No	No	Actes del Consell d'Estudis	Curs 2020-21	Curs 2022-23

Grau en Història

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
HIST06	Assolir la implantació total del Campus Virtual en totes les assignatures	Conscienciar el professorat de la importància de la implantació total del Campus Virtual de l'ensenyament	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis i Departament	Cap d'Estudis	Autoinforme i ISC	Gestió i millora dels recursos materials (PEQ 110)	E.4.3 i E.5.2	No	No	Estadístiques del CRAI i informes de l'ICE	Accions anuals	Curs 2018-19
HIST16	Millorar el sistema d'avaluació del TFG	Millorar el sistema d'avaluació del TFG	Grau d'Història	Finalitzat	Coordinació del TFG i Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.4 i E.6	No	No	Reunions de la Comissió de TFG	Curs 2018-19	Curs 2018-19
HIST17	Ampliar el catàleg d'optatives	Millorar l'oferta formativa dels alumnes de grau	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	ISC 2019	Triar assignatures d'altres graus afins que millorin la formació dels alumnes de grau	E4 i E.6	Si	Sí	Actes del Consell d'Estudis i POA	Curs 2020-21	Curs 2020-2021
HIST23	Preveure mecanismes d'avaluació virtual online	Desenvolupar protocols per facilitar plantejar estratègies d'avaluació no presencial	Grau d'Història	En curs	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.4	No	No	Actes del Consell d'Estudis	Curs 2020-21	Curs 2023-24

Grau en Història de l'Art

Codi	Proposta de Millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la Millora	Responsable de l'Execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ART07	Assolir la implantació total de Campus Virtual en totes les assignatures	Conscienciar el professorat de la importància de la implantació total del Campus Virtual de l'ensenyament	Grau d'Història de l'Art	Finalitzat	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Gestió i millora dels recursos materials (PEQ 110)	E.4.3 i E.5.2	No		Informes de seguiment i estat del Campus Virtual	Curs 2015-2016	2015-2016

Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
MA09	Incrementar el percentatge del professorat que respon les enquestes	Aconseguir que el professorat participi en l'enquesta de satisfacció	MU Estudis Avançats en Arqueologia	En curs	Professorat del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 100	E.4.3	No	No	Índex de participació del professorat	Acció anual	Acció anual

Estàndard 5

Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

5. Estàndard 5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

«La institució disposa de serveis d'orientació i de recursos adequats i eficaços per a l'aprenentatge de l'alumnat.»

5.1. Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral

La Facultat de Geografia i Història desenvolupa un conjunt d'accions adreçades a l'orientació acadèmica de l'estudiantat, amb la finalitat última de facilitar i millorar el seu aprenentatge. El puntal d'aquestes accions és el [Pla d'Acció Tutorial](#) (PAT), introduït a la facultat a partir del curs 2013-14. Es basa en la figura del tutor, que fa un acompanyament a cada grup i que està a disposició dels alumnes a nivell individual per fer-los un acompanyament i donar-los suport en tot moment.

El Pla d'Acció Tutorial és coordinat per la Dra. Marta Sancho des del curs 2018-19 i executat pel professorat de les diferents titulacions, 13 persones a dia d'avui. Els professors que assumeixen una tutoria fan l'acompanyament del grup fins al darrer curs de l'ensenyament.

La difusió de les accions es fa a través del correu electrònic i el campus virtual, amb una secció específica del Pla d'Acció Tutorial, tot i que la presencialitat facilita l'acció, amb la intervenció directa a l'aula del professorat tutor. La [pàgina web de la Facultat](#) disposa d'un apartat dedicat al PAT.

El seguiment del PAT és el que s'especifica al [PEQ 050 de l'Orientació a l'Estudiant](#) (els indicadors els trobem a l'apartat 7: Seguiment i Millora), amb reunions periòdiques de la coordinadora amb les tutores i tutors on es tracten les millores i l'assoliment dels objectius marcats al mateix PEQ. Com a la resta de processos, la Comissió de Qualitat ha iniciat el 2021 una revisió d'aquest PEQ amb la finalitat de dotar-lo de més protagonisme en la trajectòria d'aprenentatge dels estudiants i descarregar altres instàncies com la secretaria d'estudiants o els caps d'estudi. La comissió acadèmica de la Facultat també avalua el PAT per revisar-ne el funcionament i planificar accions futures.

La satisfacció de l'estudiantat es recull amb un breu qüestionari que omple al finalitzar les sessions grupals, mentre que tutores i tutors han de fer una valoració de la jornada.

L'alumnat de la Facultat valora de manera positiva l'atenció que reben per part de la Institució, tal i com ho mostren les [enquestes de serveis del 2020](#), amb un 7,42 sobre 10 i el [2019](#), amb un 7,12, tot i que la valoració és en els dos casos lleugerament inferior a la mitjana de la Universitat de Barcelona (UB).

A més del PAT, la facultat disposa de més serveis d'orientació acadèmica i professional:

Servei d'Atenció a l'Estudiant (UB)

El [Servei d'Atenció a l'Estudiant](#) (SAE) garanteix una atenció personalitzada a l'alumnat i ho fa a nivell de tota la institució universitària.

Sessions informatives de matrícula i acollida

Els dies previs a la matriculació té lloc una [sessió informativa](#) que duen a terme el personal administratiu de la Secretaria d'Estudiants i Docència i els caps d'estudis, en el cas dels graus, i el coordinador del màster juntament amb professors dels ensenyaments i el becari tècnic, en el cas dels màsters. En aquestes sessions es dona informació sobre el procediment administratiu de matrícula i sobre diversos aspectes de l'ensenyament.

El primer dia de curs es desenvolupa una sessió de benvinguda per als estudiants de nou accés, que en el cas dels graus va a càrrec del degà de la Facultat, els caps d'estudis i l'Administradora de Centre i la Responsable del CRAI. Tant en graus com en màsters es dona informació sobre la facultat en general, sobre aspectes organitzatius de la facultat i es presenten materials, serveis i recursos per part del CRAI.

Sessions informatives del CRAI

El CRAI Biblioteca de Filosofia, Geografia i Història organitza sessions informatives destinades als alumnes de nou ingrés. En aquestes sessions s'explica el funcionament de la biblioteca (serveis i equipaments), el fons i la seva distribució, com localitzar els documents al catàleg i altres recursos electrònics, així com tots els codis i contrasenyes que es necessiten per accedir als serveis, ordinadors i wi-fi, i recursos en línia.

Accions d'orientació per a la inserció i l'ocupabilitat

Des de la Facultat s'organitzen diverses [activitats formatives](#) amb l'objectiu de facilitar la inserció laboral dels estudiants. Actualment tenen lloc tallers a càrrec de tècnics del SAE i de Barcelona Activa. També es fan des del curs 2017-18, les [Jornades d'Ocupabilitat "Anem per feina!" \(Memòria de la Facultat, p. 12\)](#), que havien tingut lloc en edicions anteriors amb diversos formats i sota el nom de Jornades d'Ocupabilitat de la Facultat.

Sessió informativa sobre pràctiques

A més, els graus i els màsters de la Facultat organitzen [sessions informatives \(pg. 159\)](#) sobre el procediment de les pràctiques curriculars. En aquestes sessions s'hi tracta el procés administratiu per poder matricular-les, les diferents entitats on es poden dur a terme i els aspectes organitzatius d'aquestes pràctiques. La informació es transmet a l'alumnat mitjançant el Campus Virtual.

Sessions informatives sobre els programes de mobilitat

Per tal d'incentivar la participació de l'alumnat en els diferents programes de mobilitat, es convoquen diferents [sessions informatives \(pg. 159\)](#). En el transcurs de les sessions, es facilita a l'alumnat informació sobre les possibilitats de mobilitat a nivell estatal i internacional arollint-se a diferents programes.

Considerem que aquest seguit d'accions faciliten l'estada dels estudiants a la facultat ja que els apropen els diversos recursos i oportunitats al seu abast per a l'etapa acadèmica i també pensant en el seu futur laboral.

Tutorització de les Pràctiques Externes

La tutorització es basa en la figura dels tutors, un per a la institució on l'estudiant fa les pràctiques i l'altre per a la facultat. Durant el transcurs de l'estada, la tutorització es fa des de l'empresa i el retorn es fa mitjançant un formulari de satisfacció omplert pel tutor de l'empresa i una memòria de pràctiques realitzada per l'estudiant. La gestió de les pràctiques es fa a través de l'aplicatiu GIPE i la informació és pública al [web de la facultat](#).

Amb la situació sobrevinguda a partir del mes de març del 2020 a causa de la pandèmia la facultat ha establert els mecanismes de contacte amb l'alumnat mitjançant diferents mecanismes. En primer lloc els caps d'estudis i els coordinadors i coordinadores dels màsters han difós les informacions i comunitats a tot l'alumnat a través

dels Campus de cada ensenyament. En segon lloc, des del PAT dels graus els tutors i tutores han informat per correu de la situació d'organització de la docència i dels canvis que s'anaven produint, així com han canalitzat cap als caps d'estudis tots els comentaris, queixes o suggeriments que els adreçats als tutors per part de l'alumnat. En els cas dels màsters des de les coordinacions de cada ensenyament s'han activat una atenció més personalitzada en els casos més complexos, sobretot quan es tractava d'alumnat estranger que plantejava qüestions com el retorn als països d'origen, el seguiment de la docència i l'avaluació a distància i alguns aspectes administratius. L'objectiu d'aquests mecanismes de comunicació era que cap alumne o alumna del centre quedés desatès i que, en la mesura que fos possible, es poguessin donar les solucions pertinents.

En aquest sentit cal destacar la iniciativa [Connecta UB](#), promoguda per la Universitat de Barcelona amb l'objectiu de mitigar l'esclatxa digital facilitant l'ús temporal d'ordinadors portàtils i la connectivitat a internet als estudiants amb dificultats econòmiques i sense eines tecnològiques necessàries per continuar l'activitat acadèmica virtual.

Dins de la situació provocada per la pandèmia i per tal de donar la màxima informació a l'alumnat sobre l'adaptació de la docència s'han obert addendes als Plans docents per introduir aquells canvis necessaris i obligats pel gir cap a una docència virtual. La facultat, però, ja va donar indicacions al professorat per introduir els citats canvis abans que des del Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica i Qualitat es plantegés aquesta qüestió. Aquest fet no ha comportat cap problema relacionat amb la metodologia docent, els continguts o l'avaluació de cada assignatura ja que hi ha hagut un control i seguiment per part dels responsables de cada ensenyament.

5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació

5.2.1. CRAI - Biblioteca

Enquesta	2018		2019	
	FGIH	UB	FGIH	UB
Valoració global	8,10	8,00	8,19	8,04
Horaris	8,23	7,33	8,39	7,70
Condicions ambientals (il·luminació, soroll i equipaments)	7,38	7,38	7,67	7,64
Disponibilitat d'ordinadors	6,98	7,15	6,94	7,23
Accés als recursos d'informació electrònics	7,33	7,48	7,31	7,54
Disponibilitat de la bibliografia recomanada pel professorat	6,95	7,15	7,18	7,33
Sales de treball en grup	6,90	6,93	7,32	7,30
Disposició del personal a resoldre dubtes	8,08	7,88	8,16	7,97
Canals de comunicació del CRAI (xarxes socials, web, campanyes de difusió,...)	7,03	7,00	7,31	7,27
Formació rebuda pels bibliotecaris (en cas que n'hàgiu fet)	8,08	7,83	8,21	8,09
Suport del CRAI al Campus Virtual	7,00	7,03	7,23	7,32

TAULA 5.2.1.1: VALORACIÓ GENERAL DELS SERVEIS DE BIBLIOTECA. ELS VALORS DE L'ANY 2018 ESTAN PUNTUATS SOBRE UNA ESCALA DE 0 A 4 QUE S'HA MODIFICAT PER FACILITAR-NE LA COMPARACIÓ INTERANUAL. TAULA E521A DE L'ESPai VSMA. UNITAT PROVEÏDORA: GABINET TÈCNIC DEL RECTORAT. FONT: ENQUESTA SOBRE SERVEIS, ACTIVITATS I INSTAL·LACIONS DE LA UB

No es disposen de dades, encara pel curs 2020-21. De les enquestes de satisfacció en relació amb el CRAI se'n desprèn una valoració molt positiva en relació a la del conjunt de la UB per als dos anys analitzats. Cal destacar l'alta puntuació rebuda en termes globals que rep el servei, els seus horaris, la disponibilitat del personal del CRAI i la formació rebuda dels bibliotecaris. D'altra banda, cal fixar-nos en els aspectes que reben una valoració menor a la mitjana, com és el cas de la disponibilitat d'ordinadors i accés a recursos electrònics, la disponibilitat de la bibliografia recomanada i el suport del CRAI al Campus Virtual.

La [Comissió de Biblioteca](#), presidida pel degà, amb participació de professorat de tots els departaments, personal de la biblioteca i una representació dels alumnes, té entre les seves funcions l'anàlisi de les propostes, suggeriments i reclamacions dels usuaris de la biblioteca.

Pel que fa a l'ús dels serveis del CRAI, podem observar que l'estudiantat de la Facultat en fa un ús molt recurrent en relació amb la mitjana de la UB. El CRAI de la Facultat és el que més préstec realitza de tota la UB i, si bé és cert que el servei és compartit amb la Facultat de Filosofia, podem afirmar que l'estudiantat de la Facultat fa un ús recurrent del servei. Així ho confirmen les taules E521A i E521B de [l'Espai VSMA](#) (Taules 5.2.1.1 i 5.2.2.1, respectivament). Val a dir que no considerem significatius els valors del curs 2019-20 ja que no es va poder fer ús del CRAI a partir del dia 13 de març, no obstant, l'ús del servei fins aquella data també era molt elevat a la Facultat. Les dades d'ocupació i visites al Servei són també remarcables (Taules E522C i E522D de [l'Espai VSMA](#)).

5.2.2. Espais

Enquesta	2018		2019	
	FGIH	UB	FGIH	UB
Aules	6,33	5,95	6,37	6,12
Aules d'Informàtica	-	-	7,19	7,00
Sales d'Estudi	6,73	6,73	6,92	6,99
Laboratoris	6,73	6,88	6,80	6,64

TAULA 5.2.2.1: TAULES E521B, C, D I E DE L'ESPai VSMA. ELS VALORS DE L'ANY 2018 ESTAN PUNTUATS SOBRE UNA ESCALA DE 0 A 4 QUE S'HA MODIFICAT PER FACILITAR-NE LA COMPARACIÓ INTERANUAL. L'ESPai VSMA NO DISPOSA DE VALORACIÓ DE LES AULES D'INFORMÀTICA PER L'ANY 2018.

Les aules de la Facultat gaudeixen d'una bona valoració de l'alumnat i professorat, equiparable a la mitjana de la UB durant els anys 2018 i 2019. Les aules reben una valoració superior a la mitjana (tot i no comptar encara amb les millores i tecnificació arran de la COVID) . Cal destacar el paper important que tenen tant les aules d'informàtica com els laboratoris, sempre en contínua necessitat de renovació, i que són essencials en molts dels ensenyaments de la Facultat. D'aquesta manera, podem afirmar que els recursos materials de que disposa el centre s'adeqüen a les necessitats de l'alumnat.

La Facultat compta amb diversos laboratoris (tres d'arqueologia, quatre de geografia i cartografia i un d'història contemporània i cinema) on es poden fer pràctiques i recerca. Cal destacar també l'espai de recerca únic que suposa el jaciment arqueològic real a la mateixa Facultat on els alumnes del Grau d'Arqueologia poden fer pràctiques; l'estació meteorològica instal·lada a la terrassa de l'edifici, utilitzada per l'aprenentatge dels estudiants de Geografia i diferents aules habilitades per a la docència amb necessitats específiques, com és el cas de l'aula de música, el taller de tècniques artístiques o laboratori multimèdia d'Història de l'Art. Atesa la situació de centralitat urbana de la nostra Facultat, les sales grans (Aula Magna, Sala Jane Addams) són claus per al desenvolupament de sessions acadèmiques o actes d'interès ciutadà que organitza o en els que participa la Facultat. La valoració dels serveis i instal·lacions de la Facultat és equiparable, lleugerament inferior a la mitjana de la UB, tal i com consta a les enquestes d'opinió dels i les estudiants.

5.2.3. Docència Virtual

El campus virtual és àmpliament utilitzat en tots els ensenyaments presencials per penjar materials docents, com a eina de comunicació amb les estudiants i també per a l'avaluació. A conseqüència de la impossibilitat de docència presencial creada fruit de la pandèmia del Covid19, el campus virtual ha esdevingut encara una eina més important que ha incorporat el BlackBoard Collaborate com a software per la docència en línia (substituint a partir del setembre de 2021 per Zoom a nivell de tota la Universitat de Barcelona). Tot i el progressiu retorna a una "normalitat" presencial, aquestes eines s'han consolidat i han enriquit la docència en obrir noves possibilitats per a l'organització de conferències amb professors convidats, completar aspectes de les classes presencials etc.

Durant el curs 2020-2021, la Facultat va fer un esforç important per a facilitar al professorat l'ús de les eines de docència virtual (vegeu apartat 4.7.4). També es van equipar i tecnificar les aules per a poder fer les classes en *streaming* per tal de garantir la seguretat dels assistents quan hi ha restriccions de presencialitat.

Tant les millores infraestructurals realitzades com els aprenentatges de recursos per la docència virtual són estratègiques per a un futur en què la docència mixta pot ser cada cop més important. A més a més, la reflexió sobre la docència que ha comportat la situació de la pandèmia ha estat de gran utilitat per repensar estratègies docents, sistemes d'avaluació, coordinació dels equips docents, etc.

5.3 Millores relacionades amb l'Estàndard 5

Grau en Arqueologia

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ARQ02	Millorar la implantació del PAT	Continuar el procés d'implantació del PAT i augmentar l'assistència a les sessions grupals	Grau d'Arqueologia	Finalitzat			Autoinforme i ISC	Orientació a l'estudiant (PEQ 050)	E.5.1	No	No	Actes de la Comissió Acadèmica	Accions anuals	Curs 2018-2019

Grau en Història

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
HIST02	Millorar la implantació del PAT	Continuar el procés d'implantació del PAT en tot els cursos del grau i augmentar l'assistència a les sessions grupals	Grau d'Història	Finalitzat	Coordinador del PAT	Coordinador del PAT	Autoinforme i ISC	Orientació a l'estudiant (PEQ 050)	E.5.1	No	No	Actes de la Comissió Acadèmica	Curs 2018-19	Curs 2018-19
HIST06	Assolir la implantació total del Campus Virtual en totes les assignatures	Conscienciar el professorat de la importància de la implantació total del Campus Virtual	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis i Departament	Cap d'Estudis	Autoinforme i ISC	Gestió i millora dels recursos materials (PEQ 110)	E.4.3 i E.5.2	No	No	Estadístiques del CRAI i informes de l'ICE	Accions anuals	Curs 2018-19

		de l'ensenyament												
HIST22	Simplificar els annexos del TFG	Millorar i agilitzar els procediments en el control del procés de tutorització	Grau d'Història	Finalitzat	Comissió del TFG i Consell d'Estudis	Cap d'Estudis i coordinadors del TFG	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.5	No	No	Actes del Consell d'Estudis	Curs 2020-21	Curs 2020-21

Grau en Història de l'Art

Codi	Proposta de Millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la Millora	Responsable de l'Execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ART02	Implantació del PAT a tot el grau	Estendre la implantació del PAT a tot el grau i no només al primer curs	Grau d'Història de l'Art	Finalitzat	Marta Sancho coordinadora del PAT de la Facultat de GiH	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Orientació a l'estudiant (PEQ 050)	E.5.1	Sí		CAC i Consell d'Estudis	2020-2021	2020-2021
ART07	Assolir la implantació total de Campus Virtual en totes les assignatures	Conscienciar el professorat de la importància de la implantació total del Campus Virtual de l'ensenyament	Grau d'Història de l'Art	Finalitzat	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Gestió i millora dels recursos materials (PEQ 110)	E.4.3 i E.5.2	No		Informes de seguiment i estat del Campus Virtual	Curs 2015-2016	2015-2016

Estàndard 6

**Qualitat dels resultats dels
programes formatius**

6. Estàndard 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius

6.1. Qualitat dels resultats dels programes formatius del Grau en Arqueologia

6.1.1. Els resultats d'aprenentatge assolits es corresponen amb els objectius formatius pretesos amb el nivell MECES de la titulació (6.1), i les activitats formatives, la metodologia docent i els sistemes d'avaluació són adequats per garantir l'assoliment dels resultats d'aprenentatge previstos (6.2)

El grau d'Arqueologia de la UB neix amb l'objectiu que els seus i les seves estudiants assoleixin una formació orientada a conèixer els conceptes bàsics de la disciplina arqueològica, l'evolució de la teoria arqueològica i els processos històrics més rellevants des de la prehistòria fins al món actual, així com els mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi principals de l'arqueologia. En relació amb això, els estudis del grau capaciten per a diferents perfils professionals, com ara:

- Excavacions i estudis arqueològics o d'impacte mediambiental i patrimonial.
- Inventari, documentació i difusió del patrimoni arqueològic.
- Docència i recerca.
- Administracions estatals, autonòmiques i locals en gestió del patrimoni arqueològic.
- Institucions i empreses de serveis culturals.
- Elaboració i assessorament de continguts historicoarqueològics per a editorials, mitjans de comunicació, etc.

Les competències que es van definir en la memòria de verificació (veure taula 6.1.1.1) busquen assolir els resultats d'aprenentatge en funció dels perfils laborals abans definits i estan en consonància amb els descrits per a les titulacions de grau del MECES. Les competències concretes de les assignatures es defineixen a partir de les competències especificades en la memòria per a la matèria a la qual s'adscriu cadascuna de les assignatures. Totes les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació del grau en Arqueologia estan en consonància amb aquestes competències.

Llistat de competències de la titulació	
CG1	Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
CG2	Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i adaptació a noves situacions).
CG3	Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
CG4	Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
CG5	Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistemàtiques).
CG6	Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i en una tercera llengua, dominant el llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
CG7	Ser competents en l'exercici de la professió arqueològica.
CG8	Ser competents en la transformació de dades arqueològiques en coneixement històric.
CG9	Ser competents en la gestió del Patrimoni arqueològic.

CG10	Ser competents en la transmissió del coneixement arqueològic.
CG11	Ser competents en la restitució del coneixement generat i del Patrimoni Cultural a les comunitats locals implicades.
CG12	Ser competents en l'anàlisi i aprofitament de les publicacions i les fonts primàries de la disciplina.
CG13	Desenvolupar la capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor per tal d'adaptar-se a ambients físics, laborals i socials diferents, on cal desenvolupar el treball.
CG14	Ser capaços d'oferir visions històriques –arqueològiques allunyades de plantejaments unilaterals i eurocentristes i de criticar el reduccionisme i les simplificacions que distorsionen la seva explicació.
CE1	Comprendre el significat del pas del temps en les transformacions i els processos socials, incidint tant en les preocupacions contemporànies com en el impacte humà en els ecosistemes, la globalització, la igualtat i el desenvolupament sostenible.
CE2	Emprar críticament les metodologies per a identificar, analitzar, quantificar i interpretar dades arqueològiques.
CE3	Comprendre les relacions espacials a diferents escales territorials, a través de les relacions entre natura i societat en la seva dimensió temporal.
CE4	Reconèixer la imatge artística i el seu ús en les cultures del passat.
CE5	Interpretar el desenvolupament de la disciplina i la seva vinculació amb la teoria arqueològica a través de les disciplines socials afins al seu desenvolupament històric.
CE6	Desenvolupar amb coneixement i sentit crític les característiques legals i ètiques del treball arqueològic per tal d'elaborar opinions pròpies a partir del coneixement adquirit i debatre-les en un context interdisciplinari.
CE7	Capacitat de gestió de la informació: recopilació sistemàtica, organització, selecció i presentació de tota mena d'informació.
CE8	Realitzar i dirigir treballs propis de l'arqueologia de camp i interpretar els resultats inserint-los en el seu context històric.
CE9	Conèixer les tècniques pròpies de la producció textual arqueològica (informes, memòries, anàlisis d'impacte, etc.) i les seves implicacions en la indústria editorial (llenguatges
CE10	Conèixer i aplicar els mecanismes de gestió del Patrimoni Arqueològic a nivell nacional e internacional.
CE11	Ser capaç d'elaborar projectes museogràfics al voltant de la temàtica arqueològica.

TAULA 6.1.1.1: COMPETÈNCIES DEL GRAU EN ARQUEOLOGIA.

Per avaluar l'estàndard 6, hem analitzat les següents assignatures:

- **Metodologia Arqueològica I** (9 crèdits ECTS). Matèria obligatòria de la matèria Metodologia Arqueològica. Assignatura que s'imparteix el primer semestre de primer curs.
- **Metodologia Arqueològica III** (9 crèdits ECTS). Matèria obligatòria de la matèria Metodologia Arqueològica. Assignatura que s'imparteix el segon semestre de segon curs.
- **Arqueometria i Mètodes Quantitatius** (9 crèdits ECTS). Matèria obligatòria de la matèria Fonaments d'Arqueologia Interdisciplinària. Assignatura que s'imparteix el segon semestre de tercer curs.
- **Bioarqueologia, Antropologia Biològica i Forense** (9 crèdits ECTS). Matèria obligatòria de la matèria Fonaments d'Arqueologia interdisciplinària. Assignatura que s'imparteix el primer semestre de quart curs.
- **Treball de Camp II** (6 crèdits ECTS). Matèria obligatòria de la matèria de Pràctiques externes. Assignatura que s'imparteix el segon semestre de quart curs.
- **Treball Final de Grau** (6 crèdits). Assignatura que s'imparteix al llarg de tot el quart curs.

Considerem, per les seves característiques i la seva situació al llarg del Pla d'Estudis del Grau en Arqueologia, que s'han escollit quatre assignatures prou representatives i diverses. Potser hauríem preferit escollir alguna assignatura amb un contingut cronocultural, però amb les escollides es cobreixen gairebé totes les competències que ha d'adquirir l'alumnat del Grau al llarg dels seus estudis (veure taula 6.1.1.2). D'aquesta

manera, les dues primeres són assignatures metodològiques que incideixen en diversos aspectes de la pràctica arqueològica, mentre que la tercera i la quarta se situen dins del capítol dels estudis interdisciplinaris. Són, en tots els casos, assignatures amb un alt contingut pràctic com es veurà més endavant. Pel que fa a Treball de Camp II és una assignatura completament pràctica que, junt amb Treball de Camp I, permet constatar que l'alumne ha assolit el domini de tot allò que representa la praxis arqueològica. Finalment, el Treball final de Grau permet que l'alumnat demostrï l'assoliment d'altres competències importants de l'ensenyament com ara la cerca bibliogràfica, l'aplicació pràctica dels coneixements i/o l'aplicació de metodologies i tècniques diverses, així com també l'exposició oral. En molts casos, suposa una primera presa de contacte amb la recerca aplicada.

Competències de les assignatures seleccionades																										
Màteria/ Assignatures vinculades	CG1	CG2	CG3	CG4	CG5	CG6	CG7	CG8	CG9	CG10	CG11	CG12	CG13	CG14	CE1	CE2	CE3	CE4	CE5	CE6	CE7	CE8	CE9	CE10	CE11	
MATÈRIA: Metodologia Arqueològica																										
Metodologia Arqueològica I	✓	✓				✓		✓		✓				✓	✓	✓	✓		✓	✓						
Metodologia Arqueològica III	✓	✓				✓		✓		✓				✓	✓	✓	✓		✓	✓						
MATÈRIA: Fonaments d'Arqueologia Interdisciplinària																										
Arqueometria i Mètodes Quantitatius			✓			✓		✓				✓	✓		✓	✓	✓				✓	✓				
Bioarqueologia, Antropologia Biològica i Forense			✓			✓		✓				✓	✓		✓	✓	✓				✓	✓				
MATÈRIA: Pràctiques externes																										
Treball de Camp II	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓			✓	✓							✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MATÈRIA: Treball de fi de Grau																										
Treball Final de Grau	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓			✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

TAULA 6.1.1.2: COMPETÈNCIES DE LES ASSIGNATURES SELECCIONADES.

Les competències a assolir, les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació de cada assignatura es fan públiques i es defineixen als plans docents, als programes de curs corresponents i a les instruccions per als exercicis disponibles al campus virtual. Les activitats formatives i la metodologia docent de cadascuna de les assignatures tenen com a finalitat que l'alumnat assoleixi les competències definides a cada assignatura.

Pel que fa a les activitats formatives de les assignatures s'estructuren de la manera següent (veure taula 6.1.1.3):

Activitats formatives	Metodologia Arqueològica I	Metodologia Arqueològica III	Arqueometria i Mètodes Quantitatius	Bioarqueologia, Antropologia Biològica i Forense	Treball de Camp II	Treball Final de Grau
Teoria	58,5 (26%)					
Teoricopràctica		57.5 (25.6%)	67.5 (30%)	67.5 (30%)		
Seminari		15 (6.7%)	2 (0.9%)			
Tutorització per grups				9 (4%)		
Pràctiques de laboratori	6 (2.7%)		4.5 (2%)			
Taller experimental		8 (3.6%)		10 (4.4%)		
Pràctiques d'ordinador				3 (1.3%)		
Pràctiques de problemes			6 (2.7%)			
Sortides de camp	16 (7.1%)				80 (53.3%)	
Sortides culturals	1,5 (0.7%)		2 (0.9%)			
Treball tutelat/dirigit	68 (30.2%)	72 (32%)	72 (32%)	50.5 (22.4%)	40 (26.7%)	50 (33.3%)
Aprenentatge autònom	75 (33.3%)	72.5 (32.2%)	71 (31.6%)	85 (37.8%)	30 (20%)	100 (66.6%)
TOTAL	225 h (100%)	225 h (100%)	225 h (100%)	225 h (100%)	150 h (100%)	150 h (100%)

TAULA 6.1.1.3: ACTIVITATS FORMATIVES EN LES ASSIGNATURES SELECCIONADES.

Com es pot observar en el cas de les assignatures convencionals (obligatòries de primer a quart), les activitats teòriques o teoricopràctiques representen entre una quarta part i quasi un terç de les hores que l'alumnat ha de dedicar a una assignatura. Aquestes hores es realitzen presencialment a l'aula, tot i que les circumstàncies de la pandèmia va obligar a realitzar-les de manera online durant pràcticament tot el curs 2020-21. Sovint es tracta de classes magistrals, comentari de lectures, sessions de debat, visionat i comentari de vídeos, resolució de problemes i exercicis, presentació de textos i treballs per part de l'alumnat, pràctiques puntuals amb materials arqueològics, disseny de bases de dades, quantificació amb full de càlcul, etc. L'assignatura *Arqueometria i Mètodes Quantitatius* realitza la meitat de les hores teoricopràctiques en una aula informàtica, mentre que altres assignatures també en poden fer ús de manera més puntual (cartografia i fotografia aèria, softwares específics per l'anàlisi antropològica, etc.).

La resta d'activitats que es realitzen en aquestes assignatures són variades i amb una representativitat diversa segons el cas. Hi ha seminaris sobre tecnologia, tipologia i arqueopetrologia de les matèries lítiques o sobre les aplicacions avançades en l'estudi arqueomètric ceràmic; tutorització de grups dedicats a mostrar tècniques específiques per a l'estudi en antropologia física; pràctiques de laboratori dedicades a la classificació del material arqueològic mòbil, l'anàlisi dels sediments arqueològics o l'observació de materials ceràmics a simple vista i amb lupa binocular; tallers experimentals dedicats a la cadena operativa i cocció de ceràmiques i a la teoria i pràctica del mostreig químic per a l'estudi de recursos biòtics; pràctiques d'ordinador dedicades al tractament de les dades antropològiques; pràctiques de problemes dedicades a resoldre problemes pràctics amb dades qualitatives i mètriques; sortides de camp dedicades a la planificació i pràctica d'una prospecció arqueològica intensiva i a la descripció sedimentària i estratigràfica del perfil d'un assentament arqueològic, i sortides culturals dedicades a visitar el Laboratori de Paleomagnetisme i Arqueomagnetisme del CSIC o el servei de microscòpia electrònica de rastreig dels Centres Científics i Tecnològic de la UB. Totes aquestes activitats estan concebudes com a presencials i es van poder mantenir en la majoria dels casos malgrat la pandèmia. Les condicions sanitàries i la normativa UB en relació a la

COVID19 va permetre mantenir la presencialitat en gairebé la majoria d'aquestes activitats pràctiques durant el curs 2020-21, la qual cosa fou un gran benefici per l'alumnat.

Totes aquestes activitats permeten assolir en circumstàncies normals aproximadament el total de les 90 hores de classes presencials que cal realitzar per cada assignatura de 9 crèdits ECTS. La resta d'hores que l'alumnat ha de dedicar a una assignatura es reparteix entre el treball tutoritzat (realització individual o en grup de treballs fora de l'aula) i el treball autònom, els quals representen aproximadament les altres dues terceres parts de les assignatures.

El TFG no comporta activitats específiques a l'aula, malgrat que això depèn del tutor o tutora que és l'encarregat de plantejar sessions presencials en grup o individuals en funció de les necessitats o per preparar la presentació oral i la defensa del TFG. La dedicació de l'alumnat és de 50 hores de treball tutelat/dirigit i 100 d'autònom. La Facultat de Geografia i Història disposa d'una normativa de TFG comuna a tots els graus a partir de la qual es fan les adaptacions específiques a cada cas. La Dra. Verònica Martínez és la coordinadora del TFG i lidera la Comissió del Treball de Fi de Grau que vetlla per l'acompliment de la normativa i la seva adaptació a la nostra especificitat. Aquesta Comissió està formada per un representant de cada bloc temàtic i el cap d'estudis.

Les assignatures de Treball de Camp II i Treball final de grau són singulars i com a tal presenten característiques completament diferents de les anteriors. En el primer cas, hi ha un component pràctic absolut amb la meitat de les hores dedicades al treball de camp i al processament dels materials arqueològics. L'assignatura, de fet, consisteix en participar en una excavació arqueològica real, tot i que s'orienta a l'aprenentatge de l'alumnat amb una dedicació d'unes 80 hores que acostumen a realitzar-se als mesos de juny i juliol amb l'excepció d'un cas que es realitza durant la setmana santa. L'organització d'aquestes pràctiques sol ser complexa perquè, depèn de l'excavació, l'alumnat ha de passar les dues setmanes fora de casa. En canvi, altres excavacions es fan a la mateixa ciutat de Barcelona (Terrisseria Tarrés o El Born) o a prop i permeten que l'alumnat pugui anar i tornar de casa cada dia. Totes les excavacions es troben vinculades a equips i projectes de recerca de primer nivell i serveixen per què l'alumnat entri directament en contacte amb les dinàmiques pròpies del treball de camp i de laboratori en alguns dels jaciments arqueològics més emblemàtics de Catalunya. Treball de Camp II i Treball de Camp I compten amb sengles coordinadors: els Drs. Xavier Mangado i Jaume Noguera, respectivament. Ambdós lideren la Comissió de Pràctiques del Grau que està formada per tots els tutors i tutores de les assignatures més el cap d'estudis.

Els sistemes d'avaluació de les activitats formatives proposats permeten avaluar si l'alumnat assoleix les competències de cada assignatura i, per tant, fa possible certificar els resultats definits en la memòria de verificació (veure taula 6.1.1.4).

Sistemes d'avaluació	Metodologia Arqueològica I	Metodologia Arqueològica III	Arqueometria i Mètodes Quantitatius	Bioarqueologia, Antropologia Biològica i Forense	Treball de Camp II	Treball Final de Grau
Exàmens	30%+30%	15%+20%	20%+20%	20%+30%+30%		
Treballs i exercicis pràctics	20% +20%	15%	10%	10%	60%	30%+50%*
Treballs bibliogràfics						
Treballs pràctics en grup		15%+25%	20%+20%			
Qüestionaris		10%	10%	10%		
Rúbrica					20%+20%	
Presentació oral del treball						20%
TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%

TAULA 6.1.1.4: SISTEMES D'AVALUACIÓ. *EL 30% ÉS AVALUAT PEL TUTOR I EL 50% PER LA COMISSIÓ AVALUADORA QUE TAMBÉ AVALUA LA PRESENTACIÓ ORAL I LA DEFENSA.

L'avaluació acreditativa dels aprenentatges es realitza estrictament segons figura en el Pla Docent en totes les assignatures. L'avaluació única és molt rara ateses les característiques experimentals del grau, i d'aquelles assignatures en concret, i mai supera el 5% de l'alumnat. En general, els continguts i els conceptes treballats en les sessions teòriques i teoricopràctiques de les quatre primeres assignatures s'avaluen amb exàmens escrits i treballs pràctics que tenen pesos diferents en la qualificació final. En el primer cas, representen entorn el 35% i el 80% i en el segon entre el 10% i el 40%. Atesa l'emergència sanitària provocada per la COVID19, el darrer curs es van realitzar alguns exàmens online i s'hi van afegir, a més, qüestionaris en línia que en algunes assignatures suposen el 10% de la nota final. En Metodologia Arqueològica III i Arqueometria i Mètodes Quantitatius es realitzen treballs en grup que sumen el 40% de la nota. Aquesta diversitat de proves, aplicades en el context de l'avaluació continuada, tenen com objectiu doble verificar la comprensió i l'assimilació de continguts teòrics i pràctics i l'adquisició de competències durant el desenvolupament del curs.

El TFG disposa d'un protocol especial que depèn de la normativa pròpia de la Facultat de Geografia i Història i que s'explica al pla docent de l'assignatura. Quan l'alumnat matricula el TFG ha d'escollir un dels tres blocs temàtics que s'ofereixen (Prehistòria i Protohistòria, Arqueologia Clàssica i Tardoantiga i Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània) i un tutor o tutora d'aquell bloc, segons els seus interessos. Posteriorment, es demana a l'alumnat la temàtica concreta sobre la que voldran treballar i, en funció d'això, es valora ampliar el llistat de tutors/es, atès que normalment alguns tutors/es no poden assumir una quantitat massa elevada de TFG. L'assignació definitiva es fa per nota mitjana d'expedient i temàtica escollida, mirant sempre d'adequar els tutors i les tutores disponibles a la demanda de temes escollits per l'alumnat. Afortunadament, l'alumnat acostuma a distribuir-se d'una forma prou homogènia entre els tres blocs temàtics. A més, aquest procediment no ha registrat mai cap incidència, atès que en la gran majoria dels casos s'accepta la petició de l'alumnat.

Els TFG poden ser treballs bibliogràfics, d'iniciació a la recerca bàsica o aplicada. Sovint els tutors i tutores ofereixen temàtiques concretes en relació a les seves línies de recerca. En tots els casos ha de tenir una base empírica, ja sigui a partir de dades obtingudes pel propi estudiant durant el desenvolupament del treball o prèviament, o bé a partir de fonts bibliogràfiques. Un cop escollit el tema, s'aplica el següent protocol:

1. Presentació de l'Annex 1 al tutor o tutora a principis de novembre on l'alumne/a explicita la temàtica acordada amb un títol, un resum del tema i un cronograma.
2. Presentació al tutor o tutora de l'Annex 2 (A) amb el 33% de treball, (B) amb el 66% de treball i (C) amb el 100%) entre gener i maig.
3. Presentació de l'Annex 3 després de setmana santa amb l'elecció de la convocatòria a la que l'alumne/a es presentarà (juny o setembre)
4. Presentació, per part del tutor o tutora, de l'Annex 4 amb la recomanació del tutor o tutora per què l'alumne/a presenti el seu TFG i el defensi davant la Comissió Avaluadora que correspongui. També s'inclou l'informe amb la valoració individualitzada dels objectius, les competències, la metodologia, els resultats i els aspectes formals del TFG i l'atorgament d'una nota que representarà el 30% del total.
5. El 70% restant de la nota l'atorga una Comissió Avaluadora formada per tres professors/es (mai el/la tutor/a). El professorat de la Comissió s'escull per sorteig d'una bossa del professorat del Grau d'Arqueologia. Dels tres membres de la Comissió dos han de ser del mateix bloc temàtic del TFG i un de fora. El 70% de la nota que atorguen es reparteix de la següent manera: 50% per l'avaluació del treball escrit i un 20% per l'exposició oral (en base a aspectes concrets que s'ha de puntuar amb un sistema similar al de rúbriques).

Les comissions creades per valorar els TFG sempre han complert correctament amb les seves funcions i han puntuat els diferents aspectes dels treballs presentats segons el document d'avaluació, comú a tots els graus de la facultat, i que puntua els aspectes següents: contingut, aspectes formals, objectius, metodologia i presentació oral. El curs 2018-19 es van matricular 58 alumnes que van ser avaluats amb notes bastant altes: 4 matrícules de honor, 10 excel·lents, 27 notables, 5 aprovats i 12 no presentats. El curs 2019-20 es van matricular 61 alumnes i el resultat de l'avaluació fou: 4 matrícules de honor, 12 excel·lents, 24 notables, 12 aprovats i 9 no presentats. El curs 2020-21 es van matricular 47 alumnes amb 2 matrícules de honor, 8 excel·lents, 23 notables, 4 aprovats, 1 suspens i 9 no presentats. Pensem que les qualificacions mostren clarament el bon funcionament de l'avaluació del TFG, tot i que segurament podria millorar-se amb sistemes de rúbriques, qüestió que està en estudi. Igualment, destaquem l'elevat percentatge de no presentats que se situa entorn al 14-20%, malgrat els esforços en explicar què és el TFG i el consell de no matricular-lo si no s'està en disposició real d'acabar-lo. Cal destacar la implicació del professorat del Grau d'Arqueologia, que dedica molt més de les quatre hores per treball final que se li assignen al seu POA.

Com a conseqüència del confinament domiciliari durant el segon quadrimestre del curs 2019-20, una part important de l'alumnat es va veure afectat perquè els hi va resultar impossible accedir a certs recursos bibliogràfics i, sobretot, als materials que s'estaven estudiant als laboratoris de la Facultat o d'altres centres on es trobaven dipositats. Això, va obligar en alguns casos a redefinir els objectius del TFG cap a una vessant més teòrica que no pràctica. Cal dir també que les tutories es van mantenir virtualment i que les Comissions es van desenvolupar sense incidents de la mateixa manera. L'evolució de la pandèmia durant el curs 2020-21, en canvi, no va suposar cap impediment per què el TFG es desenvolupés amb normalitat i, malgrat preveure diferents escenaris, les Comissions avaluadores van ser totes presencials, tot i que amb capacitats limitades a l'aulari. En general, les notes dels darrers tres cursos abans esmentades no mostren molta

diferència entre elles. A continuació, la taula 6.1.1.5 recull la llista completa dels TFGs presentats el darrer curs amb la qualificació obtinguda.

TÍTOL	Línia de Treball	QUALIFICACIÓ
Los monasterios de San Juan Bautista de Corias y San Salvador de Cornellana: dos ejemplos arqueológicos de época medieval en Asturias (España)	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	6,6
Els assentaments del nord-est peninsular entre l'arribada dels cartaginesos i les primeres revoltes contra els romans	Arqueologia Clàssica i Tardoantiga	9,7-MH
La ceràmica de parets fines d'un pou altimperial del <i>forum</i> de la ciutat romana de <i>Pollentia</i> (Alcúdia, Mallorca): estudi ceramològic i contextualització	Arqueologia Clàssica i Tardoantiga	9,4
La comanda templera de Palau del Vallès (Palau-Solità i Plegamans, Vallès Occidental). Proposta d'excavació, conservació i divulgació	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	9,2
Els sarcòfags llisos. Estudi arqueològic dels sarcòfags llisos de la necròpolis paleocristiana de Tarragona	Arqueologia Clàssica i Tardoantiga	7,5
Estudi de materials del Calvari del Molar (El Molar). Campanyes 2018 i 2019	Arqueologia Clàssica i Tardoantiga	9,4
Eivissa (1960-1980): Anàlisi arqueològica d'espais d'oci i la seva evolució en un incipient turisme de masses	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	8,9
El <i>Spondylus</i> en las Comunidades Mesoamericanas y Andinas. Un análisis comparativo a través de su uso	Prehistòria i Protohistòria	6,8
Herois Tebens a Terres Etrusques. La presència d'Etèocles i Polinices a les urnes cineràries etrusques d'època hel·lenística	Arqueologia Clàssica i Tardoantiga	8,9
Característiques i canvis de les torres de les masies del Garraf construïdes entre els segles XIV i XV	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	8,5
Análisis arqueológico de fichas-monedas de cooperativas y otros locales de Catalunya y otros lugares. Una aproximación	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	7,7
Estudio tipológico del conjunto singular de molinos de vaivén de la UE MC3074 del Mas Castellar (Pontós, Alt Empordà)	Arqueologia Clàssica i Tardoantiga	7,1
Análisis y estudio de ocho fosas comunes de soldados y civiles de la Guerra Civil española	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	8,4
Anàlisi de la producció lítica sobre nuclis a la Cova del Parco (Alòs de Balaguer, La Noguera, Lleida) al Magdalenianà	Prehistòria i Protohistòria	8,6
La pesta negra durant el període de la Baixa Edat Mitjana en el Mediterrani. El cas de la fossa comuna de Sants Màrtirs Just i Pastor (Barcelona) i el Fossar dels Jueus (València)	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	7,6
Aproximació als enterraments neandertals a Europa i Pròxim Orient	Prehistòria i Protohistòria	8,7
Les dones i les fosses de la guerra civil espanyola: estat de la qüestió a través dels casos de les fosses de Guillena i Grazalema	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	7,7
Estudi de l'aixovar de la tomba quatre de Fyrkat, Jutlàndia (segle X)	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	9,9-MH
Arqueologia rural a Eivissa: El cas de ses Feixes	Arqueologia Clàssica i Tardoantiga	8,7
Estudi de tres conjunts de materials ceràmics provinents del jaciment arqueològic del Tossal de la Pleta (Belianes, Urgell)	Arqueologia Clàssica i Tardoantiga	7
Amenofis IV: Una revisió arqueològica de la XVIII Dinastia d'Egipte i el Període d'Amarna	Prehistòria i Protohistòria	6
Instrumentos sonoros en la prehistoria y protohistoria del nordeste peninsular	Prehistòria i Protohistòria	8,3

Discusión sobre la aculturación fenicia en las comunidades de la Primera Edad del Hierro en las zonas del Bajo Ebro y el norte de Castellón	Arqueologia Clàssica i Tardoantiga	8,8
El món funerari entre el V-IV mil·lenni cal BC al nord-est de la península ibèrica: del postcardial als sepulcres de fossa	Prehistòria i Protohistòria	8,9
Els refugis antiaeris de la Menorca republicana. Recuperació del refugi antiaeri des Mercadal	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	7,6
La defensa costanera a Vilanova i la Geltrú: un estat de la qüestió	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	6,5
El llegat i l'empremta femenina en la cura del cos a la Baixa Edat Mitjana	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	8,7
Anàlisi estructural en arquitectura romana amb suport 3D	Arqueologia Clàssica i Tardoantiga	9,3
La dieta neandertal a la conca mediterrània: aproximació a un canvi de paradigma	Prehistòria i Protohistòria	8,9
Estudi comparatiu de la paleo-dieta mitjançant els isòtops estables dels jaciments Bòbila Madurell, Can Gambús i Can Roqueta (Sabadell-Sant Quirze, Barcelona)	Prehistòria i Protohistòria	7,6
Comportaments funeraris durant el Paleolític Superior europeu: evidències i possible interpretació	Prehistòria i Protohistòria	8,8
Estudi i virtualització del Castelló Sobirà de Sant Gervàs	Prehistòria i Protohistòria	8,1
Les mines de Sant Marçal. Proposta d'estudi i museïtzació	Prehistòria i Protohistòria	4,3
Análisis y estudio arqueológico de la correspondencia de un combatiente de la Guerra Civil española. La importancia de la materialidad más olvidada	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	8,6
Els impactes de la Guerra Civil als antics pavellons militars del carrer Wellington	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	9,4
Aproximació històrica a industrial Sedó S.L. Estudi arqueològic d'una fàbrica antiga de teixits gruixuts	Arqueologia Medieval, Moderna i Contemporània	9
Anàlisi espacial de les ocupacions del Neolític Antic Cardial a les Guixeres de Vilobí (Sant Martí Sarroca, Alt Penedès)	Prehistòria i Protohistòria	9
Anàlisi funcional dels gratadors magdalenians de la Cova de les Borres	Prehistòria i Protohistòria	9,1

TAULA 6.1.1.5: TREBALLS DE FINAL DE GRAU DEFENSATS DURANT EL CURS 2020-21 AL GRAU EN ARQUEOLOGIA

L'avaluació de Treball de Camp II i Treball de Camp I es realitza mitjançant una rúbrica que avalua l'actitud i l'aptitud de l'alumnat a raó d'un 20% en cada cas, més l'elaboració d'un informe o memòria (60%) a partir de les activitats realitzades sobre un jaciment real, des del treball de camp fins el processament del material arqueològic. Segons les pròpies característiques del jaciment i la metodologia emprada, l'alumnat pot realitzar un únic informe per a tot el grup o informes individuals. Aquestes excavacions apleguen diversos períodes cronològics (des de la prehistòria fins la Guerra Civil) i metodologies de treball (des de la prehistòria fins èpoques recents, passant per l'excavació subaquàtica) que l'alumnat no pot repetir, de manera que assegurem una formació més diversificada. En definitiva, la nota final s'obté a partir de l'avaluació de l'actitud, participació, progressió en els coneixements i habilitats demostrades durant l'excavació i l'informe lliurat. Normalment, les pràctiques duren dues setmanes i no es contempla l'absència del curs llevat de casos molt puntuals i justificats (1 dia). Com és un assignatura singular, i ateses les circumstàncies mencionades, no hi ha possibilitat d'avaluació única.

El confinament total o parcial provocat per la pandèmia de la COVID19 al segon semestre del curs 2019-20 va obligar a suspendre les excavacions arqueològiques, la qual cosa obligà al Grau d'Arqueologia a buscar una alternativa per garantir la formació del nostre alumnat. Aquesta va consistir en la realització de tot un

seguit d'activitats pràctiques, com ara, tasques de laboratori i classificació de materials, dibuix arqueològic i processament de dades, en general, i l'anàlisi del context arqueo-històric. El professorat del grau va haver de fer un enorme esforç per adaptar l'assignatura al nou escenari i per crear nous materials docents que suplissin la impossibilitat de realitzar treball de camp. Cal recordar que entre les dues assignatures de pràctiques hi havia un total de 93 alumnes matriculats.

Pel que fa al curs 2020-21, també afectat per la pandèmia, les pràctiques es van poder desenvolupar amb prou normalitat atès que les circumstàncies sanitàries sí que permetien la realització d'activitats a l'aire lliure i en interior amb les mesures de seguretat corresponents. Cal dir també que algunes de les excavacions que normalment ofereixen places al nostre alumnat no es van fer, el que va obligar a incrementar les places en aquelles que sí van col·laborar. Entre aquestes, a més, hi va haver estratègies diferenciades. Per exemple, algunes van organitzar torns per no concentrar molts alumnes a les mateix dates i altres, en canvi, van crear grups bombolla d'origen. Afortunadament, l'evolució de la pandèmia en la darrera setmana santa i a l'estiu passat va permetre que les excavacions es desenvolupessin amb normalitat. Malgrat tot, quatre alumnes (sumant Treball de Camp I i II) ens van informar de PCR positives poc temps abans de la seva incorporació a les pràctiques. En tres casos va ser possible reubicar-los en un altre torn o en altres excavacions després de passar la preceptiva quarantena, mentre que la quarta alumna va renunciar a la matrícula de Treball de Camp I per voluntat pròpia i enguany ha matriculat les dues assignatures alhora. En cap de les excavacions realitzades no es va produir cap contagi i, per tant, es van desenvolupar amb suficient normalitat, tot aplicant les mesures sanitàries recomanades en tot moment (mascareta, distanciament, establiment de grups bombolla en certs casos, etc).

JACIMENT	NIUB	TIPOLOGIA	NOTA	Assignatura
Camp de les Lloses	20157535	Excavació arqueològica	9.0	366201
Terrisseria Tarrés	16346886	Excavació arqueològica	8.0	366201
Terrisseria Tarrés	20250042	Excavació arqueològica	9.0	366201
Torre Llauder	20123460	Excavació arqueològica	9.0	366201
Sta. Margarida	20157421	Excavació arqueològica	7.6	366201
can Sadurní	20157196	Excavació arqueològica	7.0	366201
Terrisseria Tarrés	20157502	Excavació arqueològica	8.0	366201
Terrisseria Tarrés	18067044	Excavació arqueològica	9.0	366201
Abric Xicotó	20225041	Excavació arqueològica	6.6	366201
Torre Llauder	20157406	Excavació arqueològica	9.0	366201
Terrisseria Tarrés	20157244	Excavació arqueològica	8.0	366201
Terrisseria Tarrés	20032541	Excavació arqueològica	8.0	366201
L'Esquerda	20157373	Excavació arqueològica	5.4	366201
Terrisseria Tarrés	16838360	Excavació arqueològica	9.5	366201
Terrisseria Tarrés	20157432	Excavació arqueològica	8.5	366201
Terrisseria Tarrés	20157480	Excavació arqueològica	7.0	366201
Abric Xicotó	20225030	Excavació arqueològica	9.5	366201
Subaquàtica	20157174	Excavació arqueològica	9.4	366201

Abric Xicotó	20157200	Excavació arqueològica	6.1	366201
Terrisseria Tarrés	20157476	Excavació arqueològica	7.0	366201
can Sadurní	16874373	Excavació arqueològica	9.0	366201
Sta Margarida	10925143	Excavació arqueològica	9.0	366201
Terrisseria Tarrés	20033425	Excavació arqueològica	8.0	366201
Terrisseria Tarrés	20157340	Excavació arqueològica	7.0	366201
Camp de les Lloses	20157362	Excavació arqueològica	9.0	366201
L'Esquerda	20157572	Excavació arqueològica	6.5	366201
Abric Xicotó	20399816	Excavació arqueològica	8.3	366201
Torre Llauder	18034111	Excavació arqueològica	8.5	366201
L'Esquerda	16428602	Excavació arqueològica	NP	366201
Subaquàtica	20157513	Excavació arqueològica	9.7	366201
Terrisseria Tarrés	20029505	Excavació arqueològica	NP	366201
L'Esquerda	20157524	Excavació arqueològica	8.4	366201
L'Esquerda	20157325	Excavació arqueològica	8.3	366201
L'Esquerda	20157454	Excavació arqueològica	7.2	366201
Burriac	17033645	Excavació arqueològica	9.1	366201
L'Esquerda	16469412	Excavació arqueològica	8.2	366201
can Sadurní	20157185	Excavació arqueològica	9.0	366201
RENÚNCIA	88212202		NP	366201
Terrisseria Tarrés	20157303	Excavació arqueològica	8.0	366201
Abric Xicotó	20250064	Excavació arqueològica	8.7	366201
L'Esquerda	20033532	Excavació arqueològica	NP	366201
Sta Margarida	20157550	Excavació arqueològica	9.2	366201
Abric Xicotó	20033775	Excavació arqueològica	7.2	366201
L'Esquerda	20157465	Excavació arqueològica	7.2	366201
Terrisseria Tarrés	20250160	Excavació arqueològica	8.5	366201
Abric Xicotó	20129185	Excavació arqueològica	7.6	366202
Camp de les Lloses	20033414	Excavació arqueològica	9.0	366202
L'Esquerda	20033716	Excavació arqueològica	7.6	366202
Torre Llauder	20033495	Excavació arqueològica	8.5	366202
Sta Margarida	20082495	Excavació arqueològica	8.2	366202
Burriac	16823015	Excavació arqueològica	8.6	366202
Terrisseria Tarrés	18024720	Excavació arqueològica	8.0	366202
Torre Llauder	20033543	Excavació arqueològica	8.5	366202
Subaquàtica	20033613	Excavació arqueològica	9.1	366202
Terrisseria Tarrés	90301455	Excavació arqueològica	7.0	366202
Camp de les Lloses	20033624	Excavació arqueològica	9.0	366202
L'Esquerda	18011803	Excavació arqueològica	9.4	366202

Terrisseria Tarrés	20127634	Excavació arqueològica	8.0	366202
Torre Llauder	16962551	Excavació arqueològica	8.5	366202
Burriac	20033694	Excavació arqueològica	8.5	366202
Burriac	18026610	Excavació arqueològica	8.5	366202
Sta Margarida	20102611	Excavació arqueològica	6.8	366202
Burriac	96088834	Excavació arqueològica	9.1	366202
Camp de les Lloses	20033506	Excavació arqueològica	9.0	366202
Sta Margarida	20033742	Excavació arqueològica	9.6	366202
Burriac	20033812	Excavació arqueològica	9.0	366202
Subaquàtica	20129141	Excavació arqueològica	7.8	366202
Burriac	18067884	Excavació arqueològica	9.0	366202
Burriac	14760071	Excavació arqueològica	9.1	366202
Terrisseria Tarrés	16810290	Excavació arqueològica	8.0	366202
Terrisseria Tarrés	14847486	Excavació arqueològica	9.0	366202
L'Esquerda	18009445	Excavació arqueològica	8.6	366202
Sta Margarida	20127660	Excavació arqueològica	7.0	366202
Camp de les Lloses	20033650	Excavació arqueològica	9.0	366202
Terrisseria Tarrés	20399816	Excavació arqueològica	8.5	366202
Camp de les Lloses	16428602	Excavació arqueològica	NP	366202
Torre Llauder	20033462	Excavació arqueològica	8.5	366202
Terrisseria Tarrés	20033786	Excavació arqueològica	8.0	366202
L'Esquerda	18011766	Excavació arqueològica	7.4	366202
Torre Llauder	20033646	Excavació arqueològica	8.5	366202
Burriac	20033720	Excavació arqueològica	9.0	366202
Sta Margarida	20033436	Excavació arqueològica	8.0	366202
Terrisseria Tarrés	14858034	Excavació arqueològica	9.0	366202
Burriac	20033683	Excavació arqueològica	8.2	366202
Camp de les Lloses	20033451	Excavació arqueològica	9.0	366202
L'Esquerda	20033366	Excavació arqueològica	8.5	366202
Terrisseria Tarrés	20033790	Excavació arqueològica	9.0	366202
L'Esquerda	20033602	Excavació arqueològica	7.3	366202

TAULA 6.1.1.6: EXCAVACIONS ON VAN FER PRÀCTIQUES ELS ALUMNES DEL CURS 2020-21 AL GRAU EN ARQUEOLOGIA. ASSIGNATURES TREBALL DE CAMP I (366201) I II (366202). NOMBRE D'ALUMNES PER EXCAVACIÓ: ABRIC XICOTÓ (6), BURRIAC (10), CAMP DE LES LLOSES (7), COVA DE CAN SADURNÍ (3), L'ESQUERDA (13), SANTA MARGARIDA (8), SUBAQUÀTICA-CASC (4), TERRISSERIA TARRÉS (25), TORRE LLAUDER (8).

Des de la implantació del Grau d'Arqueologia s'han fet esforços considerables en millorar els plans docents per tal d'ajustar-los del tot a allò que preveu la Memòria de verificació del Grau. Aquesta precisió s'ha aconseguit gràcies a l'experiència docent dels anys d'implantació del Grau i a la progressiva aplicació de noves recomanacions com ara la *Guia per a la incorporació de la perspectiva de gènere en els plans docents i les assignatures de la Universitat de Barcelona* (2021). El mateix es pot dir dels sistemes d'avaluació que,

en aquests cas, han registrat una progressiva millora pel que fa a concreció de l'avaluació continuada i l'avaluació única, així com la seva adequació a la nova *normativa reguladora de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges* aprovada per la UB a principis del 2020.

El Grau s'orienta clarament cap a la professionalització i, en aquest sentit, les competències, la metodologia docent, les activitats formatives i els sistemes d'avaluació dels plans docents permeten assolir als graduats el nivell suficient per a actuar en la professió. Ja que la disciplina arqueològica darrerament està evolucionant a un ritme molt ràpid com a conseqüència dels enormes avanços tecnològics que s'estan produint, cal revisar periòdicament el contingut dels plans docents i incorporar aquestes noves tècniques i metodologies de treball al Grau, en especial les relacionades amb la imatge en Arqueologia, els avanços en els SIG, els nous maquinaris (AutoCAD, QGis, Photoshop/Illustrator, Photoscan-Metashape, R, etc.), etc. Això exigeix disposar a les aules i els laboratoris de les eines necessàries (llicències i instrumental) per a la formació dels arqueòlegs i de les arqueòlogues del futur.

Els continguts de les assignatures s'han revisat completament per tal d'evitar solapaments. A tal efecte, s'han creat equips d'innovació docent amb projectes propis (vegis l'estàndard quatre) i no es descarta la creació d'altres amb el propòsit d'aconseguir el millor encaix possible de les pràctiques, les sortides culturals i de camp o les proves d'avaluació, entre d'altres.

Sens dubte, un aspecte que cal millorar és el sistema de desplegament d'actuacions encaminades a assegurar i avaluar el nivell de llengua estrangera que en el cas del Grau d'Arqueologia ha sigut mínim. Les poques experiències que s'han fet en aquesta línia (com per exemple, el 50% de la docència del grup B de l'assignatura Gestió del Patrimoni Arqueològic o la assignatura optativa Classificació i Estudi dels Materials Mobles del Món Antic) no s'han acabat de consolidar. És el nostre propòsit tornar a assegurar els continguts en anglès en algunes assignatures, especialment, en seminaris o en altres activitats on sigui possible.

En general, creiem que existeix una evident correspondència entre el disseny del títol i els resultats globals de l'ensenyament. No obstant el grau de satisfacció és irregular segons els aspectes considerats. Pel que fa a la satisfacció dels graduats amb l'experiència educativa global de la titulació (Taula E64 de l'espai VSMA), l'alumnat està satisfet amb la titulació amb una puntuació que oscil·la entre el 3.92 (2018-19) i el 3.68 (2019-20), incrementant-se de manera clara respecte els cursos anteriors (3.54, 3.05 i 3.12). La majoria triaria novament la mateixa titulació i la mateixa universitat amb un 72% el curs 2018-19 i un 79% el curs 2019-20. Durant aquest dos cursos, la gran majoria dels ítems enquestats superen el 3.5 sobre 5, per exemple, un pla d'estudis adequat, un volum de treball exigít coherent amb el nombre de crèdits de les assignatures, una bona metodologia docent, els continguts del campus virtual, les pràctiques externes, el TFG, les accions de mobilitat o la biblioteca. Les habilitats comunicatives, les competències personals i les capacitats professionals adquirides també assolixen aquesta puntuació. La satisfacció del professorat és de 3.96 i 3.89, respectivament i el TFG es valora amb 3.68 i 3.83. Per contra, pocs ítems se situen per sota del 3 i cap d'ells de manera recurrent. En aquest sentit, la pitjor valoració s'observa en la resposta a les queixes i els suggeriments que se situa entre el 2.68 del curs 2018-19 i el 3.07 del curs 2019-20. En general, les puntuacions són més altes en aquest darrer curs que no en el primer.

Els casos del TFG i de Treball de Camp I i II (pràctiques) mereixen la nostra atenció (Taula E69 de l'espai VSMA). Amb una valoració alta (3.68 i 3.83), el TFG és valorat pels alumnes d'una forma molt semblant a la registrada a la Universitat de Barcelona i al altres graus de la nostra facultat i, per tant, es considera que ha

estat útil per consolidar les competències de la titulació (Taula E64 de l'espai VSMA). Igualment, hem de valorar molt positivament la puntuació del darrer curs que disposem dades (2019-20), malgrat la falta de normalitat motivada per la pandèmia i el confinament total o parcial que es va produir durant tot el segon semestre. Si tenim en compte les notes del curs 2019-20 (i les abans esmentades del curs 2020-21) i les comparem amb les dels anys anteriors, creiem que l'alumnat no es va veure massa afectat alhora d'avaluar-se. A la mateixa conclusió podem arribar si prenem en consideració la lleugera millora en la valoració del TFG del curs 2019-20 respecte el curs anterior.

A les assignatures Treball de Camp I i Treball de Camp II (abans Pràctiques I i II) s'observa un comportament molt semblant en tots els cursos amb unes taxes d'èxit i de rendiment molt elevades que s'apropen o assoleixen sovint el 100%. A més, es manté una taxa de no presentats molt baixa (rara vegada supera el 5%) i amb poquíssims abandons detectats ja que en aquests casos la majoria tornen a matricular les pràctiques el curs següent (Taula E69 de l'espai VSMA). Concretament, en els darrers tres cursos (2018-19, 2019-20 i 2020-21) i sumant les dues assignatures, el total de no presentats ha estat de dos, tres i cinc alumnes, respectivament. En el nostre grau, les pràctiques es troben ben considerades amb una puntuació de 3,7 al curs 2018-19, per sobre dels valors enregistrats a la nostra Facultat i prop dels de la Universitat de Barcelona, tot i que ha descendit fins un 3,12 al curs 2019-20 (Taula E64 de l'espai VSMA). Aquesta xifra mostra segurament un cert descontent de l'alumnat davant les decisions preses pel Consell d'Estudis d'Arqueologia com a conseqüència de la pandèmia. Com és sabut, la seva evolució a finals de la primavera i principis d'estiu va provocar la suspensió de les excavacions arqueològiques, raó per la qual el Grau va haver de substituir-les per altres tipus d'activitats pràctiques, principalment, tasques de laboratori i classificació de materials, dibuix arqueològic i processament de dades en general i anàlisi del context arqueològic-històric. Les excavacions arqueològiques són el gran atractiu del grau i segurament l'alternativa plantejada, malgrat superar àmpliament l'aprobat, no va complir les expectatives després d'un curs molt complicat a causa del confinament. Pel que fa al curs 2020-21, també afectat per la pandèmia, ja hem explicat que les pràctiques es van desenvolupar amb prou normalitat malgrat les mesures sanitàries que calia tenir presents i aplicar en tot moment.

Les enquestes sobre la satisfacció dels estudiants amb l'acció docent i formativa realitzada en les assignatures del grau (Taula E65 de l'espai VSMA) presenta una participació amb una resposta del 31.13% durant el curs 2018-19, del 34,69% per al primer semestre del curs 2019-20, del 26.74% per al segon i del 28.74% durant el curs 2020-21. Vegi's que s'han segregat els dos semestres del curs 2019-20 per valorar l'impacte de la pandèmia. La satisfacció amb les assignatures supera sempre el 7 en tots els cursos/semestres analitzats. El curs 2018-19 tenim algunes assignatures poc satisfactòries per part de l'alumnat amb puntuacions just per sota del 5. Per contra, cinc assignatures mostren valoracions per sobre del 8. El nombre d'assignatures poc valorades descendeix el curs següent amb només una lleugerament per sota del 5, en canvi, el nombre de les millors valorades puja a 12. S'observa, per tant, una millora notable i, el que és més important, un escàs impacte de la docència virtual com a conseqüència del confinament (mitjanes de 7.46 el primer semestre i de 7,2 en el segon). Aquestes dades s'han mantingut durant el darrer curs, tot i que la mitjana en la satisfacció ha descendit fins el 7.04. En aquesta cas, són 10 les assignatures que superen el 8 mentre que 4 estan per sota del 5. Possiblement, aquest descens en la mitjana ens estigui indicant un creixent cansament vers la virtualitat de les classes teòriques i teoricopràctiques.

Una situació ben diferent s'observa quan valorem si les activitats formatives han estat adequades. Efectivament, la mitjana d'aquests valors són 7.13 durant el curs 2018-19, 7.34/6.90 per al primer i segon semestre del curs 2019-20 i 7.04 durant el curs 2020-21. La necessitat d'adaptar les activitats a la virtualitat o de, en alguns casos, suspendre-les (cas d'algunes pràctiques i sortides) explica aquest descens de la mitjana durant el segon semestre del darrer curs. En aquest mateix sentit es pot entendre la lleugera millora del darrer curs quan, malgrat desenvolupar-se majoritàriament de manera virtual, sí que era possible realitzar presencialment les activitats pràctiques que, recordem, en el nostre cas són nombroses.

Pel que fa a si les activitats d'avaluació són adequades, no s'observen grans diferències entre el curs 2018-19 (7.04), el primer semestre de 2019-20 (7.11) i el curs 2020-21 (7.14). Aquesta qüestió no es planteja en l'enquesta del segon semestre, però sí es pregunta sobre l'adaptació del sistema d'avaluació a l'entorn virtual i sobre l'ajust dels criteris i procediments de l'avaluació als resultats d'aprenentatge esperats a les assignatures. Les mitjanes registrades (7.60 i 7.30) indiquen una bona adaptació als mitjans virtuals. Igualment, es considera que l'alumnat ha rebut suficient informació sobre l'adaptació de l'assignatura a l'entorn no presencial (7.48).

La càrrega de feina exigida a l'alumnat és molt semblant en tots els casos analitzats amb 7.21 el curs 2018-19, 7.44/7.52 el primer i segon semestre del curs següent i 7.37 del 2020-21. El material d'estudi i de consulta proposat és considerat prou útil amb 7.06, 7.61/7.39 i 7.14, respectivament. Finalment, l'alumnat sembla satisfet amb la tasca docent realitzada pel professorat amb valors de 7.19, 7.74/7.48 i 7.13, respectivament. Finalment, el professorat del grau també manifesta un grau de satisfacció alt (Taula E66 mde l'espai VSMA) amb una valoració de 4 punts. Els ítems considerats oscil·len entre els 3.5 i els 4.5 punts sobre 6 en tots els casos, excepte en el del perfil d'ingrés dels estudiants que és de 3.35. En general, els ítems més valorats són els recursos docents disponibles, el suport institucional, les metodologies docents i el sistema d'avaluació.

En general, i ateses les dades que disposem i que considerem prou representatives, pensem que el grau de satisfacció, tant per part de l'alumnat com dels graduats i també del professorat, és notable. A més, l'adaptació a la docència virtual durant el segon semestre del curs 2019-20 fou satisfactòria. Si analitzem les assignatures de manera més concreta s'observen poques puntuacions baixes, essent moltes més les que superen els 8 punts de valoració. No s'observa tampoc que les assignatures pitjor valorades siguin sempre les mateixes per la qual cosa creiem que es tracta de situacions puntuals que es resolen al curs següent amb l'arribada d'una nova cohort d'alumnes i, de vegades, també un canvi de professorat. En aquest sentit, els indicadors que valoren l'activitat del professorat de cada assignatura són gairebé sempre favorables amb només cinc casos amb valors per sota de 5 al llarg dels tres cursos analitzats. En canvi, fins a 38 assignatures es troben per sobre de 8. En general, aquestes dades són coincidents amb la satisfacció dels estudiants amb les assignatures i mostren un grau de satisfacció notable de l'alumnat ver el grau d'Arqueologia.

6.1.2. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació (6.3)

Els percentatges de respostes de les enquestes estan lluny de ser satisfactoris, tal com es conclou a tots els informes i també al darrer autoinforme d'acreditació. S'ha de reconèixer que la problemàtica de la feble participació de l'alumnat en les enquestes en línia no està resolta i és per això que és un tema recurrent a les

propostes de millora de tots els ensenyaments de la facultat. Malgrat tot, la participació dels graduats i graduades del Grau d'Arqueologia se situa en un 51.02% per el curs 2018-19 (amb 25 enquestes d'un total de 49 graduats) i un 34.55% pel curs 2019-20 (amb 19 de 55). El número de respostes es troba prop de les mitjanes de la Facultat i de la Universitat de Barcelona (Taula E64 de l'espai VSMA).

Indicadors de rendiment acadèmic (Taula E67)

En els cursos 2018-19 i 2019-20, les taxes de rendiment (81.67% i 90.51%) i d'eficiència (95.09% i 95.69%) són molt satisfactòries i es troben en la línia dels altres cursos anteriors. La durada mitjana dels estudis és de 4.78 i 4.39 anys, bastant similar a la dels anteriors cursos on rara vegada supera els cinc anys. Probablement, aquí es reflecteix el pes de l'alumnat a temps parcial que combina estudis i treball i la decisió d'una part de l'alumnat de presentar el TFG durant un cinquè any. Tot plegat, comporta que els estudis s'allarguin més enllà dels quatre anys.

La taxa d'abandonament (31.33% i 48.10%) és sempre preocupant i en aquests cursos s'ha incrementat clarament respecte els anteriors. Aquesta tendència alcista cal posar-la en relació, amb l'increment de la matrícula de setembre que va lligat al descens en el nombre de sol·licituds en primera opció i a l'entrada d'un alumnat menys vocacional. Es confirma, doncs, que hem superat l'èxit dels primers cursos on hi havia l'alta demanda d'una titulació completament nova. Aquests números no semblen massa diferents del que s'observa en la resta de graus de la Facultat.

Per últim, la taxa de graduació (48.19% i 39.24%) s'ha alentit respecte els valors, en molts casos superiors al 60%, que s'observaven des de que la primera promoció es va graduar, allà pel 2014, fins el curs 2017-18 quan encara era del 59.04%. Aquest descens cal relacionar-lo amb l'augment de la taxa d'abandonament. Tot sembla indicar que estem assistint a un canvi de tendència que caldrà afrontar els propers anys. En aquest sentit, serà important tenir en compte l'evolució de l'alumnat de la doble titulació per veure si pot frenar aquesta tendència.

	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Taxa de rendiment	85,27%	82,01%	81,67%	90,51%	-
Taxa d'eficiència	96,87%	93,52%	95,09%	95,69%	-
Durada mitjana dels estudis	4,62	5,02	4,78	4,39	-
Taxa d'abandonament	18,82%	22,89%	31,33%	48,10%	-
Taxa de graduació	63,53%	59,04%	48,19%	39,24%	-

TAULA 6.1.2.1: EVOLUCIÓ DELS INDICADORS DE RENDIMENT ACADÈMIC. TAULA E.6.7 DE L'ESPAI VSMA. UNITAT PROVEÏDORA: PLANIFICACIÓ ACADÈMICODOCENT

Evolució dels resultats globals de primer curs (Taula E68)

Les dades disponibles indiquen una taxa d'abandonament a primer del 38.60% el curs 2018-19 i del 25.58% el curs 2019-20. En general l'abandonament s'observa que és prou estable i se situa entorn al 25% a la majoria dels cursos amb l'excepció justament del curs 2018-19 que és molt més elevat. Com es pot veure, afecta a una quarta part de l'alumnat que possiblement abandona per causes diverses, malgrat que el percentatge que l'escull com a primera opció és força elevat (92.96% i 90.57%, respectivament). Suposem que la menor demanda en primera opció durant aquests cursos i, sobretot, l'increment del percentatge en l'accés al setembre, potser denota un menor interès en la disciplina i això també influeix en l'abandonament.

Cal recordar també que ni a l'ESO ni al Batxillerat hi ha cap matèria específica sobre Arqueologia i que només està present en els primers temes d'Història (i depèn del curs) amb una visió massa simplificada que rara vegada permet crear vocacions. Això pot provocar una doble circumstància amb alumnes que no es matriculen per desconeixement del que és veritablement l'Arqueologia i l'abandonament d'aquells altres que venen amb una idea equivocada i marxen perquè no és la seva vocació. A més, és possible que a la societat existeixi una visió distorsionada del què és l'Arqueologia. Normalment es projecta una imatge idealitzada vinculada a les civilitzacions antigues, quan avui dia té un component bastant diferent sovint molt vinculat a èpoques recents i amb metodologies específiques (més enllà del treball de camp i de laboratori vinculat a la classificació del material) que beuen de les ciències pures. És també una disciplina molt vocacional i, a més, el grau conté una experimentalitat elevada que potser fa abandonar un nombre considerable d'alumnes per manca de disponibilitat horària.

Les taxes de presentats (83.53% i 93.07%) i d'èxit (76.94 i 89,76%) al primer curs durant els dos darrers cursos són bastants diferents. En perspectiva, s'observa que el curs 2018-19 presenta unes dades bastant pitjors en comparació a tota la seqüència de dades que disposem. En qualsevol cas, el curs 2019-20 sembla haver-se tornat a la "normalitat" amb una millora de les dades en línia del que venim observant a tota la sèrie de dades.

Aquesta dinàmica també s'observa en la taxa de rendiment (64.27% i 83,54%) que s'ha de posar en relació amb la taxa d'abandonament, ja que quan menor és aquesta òbviament major és el rendiment. Novament, s'observen unes dades força baixes durant el curs 2018-19, però que es tornen a corregir durant el curs següent.

El curs 2014-15 es va començar a aplicar a tota la Facultat el Programa d'Acció Tutorial (PAT) amb l'objectiu de detectar els motius d'abandonament per tal de reduir-lo. Es perseguia un apropament més directe amb l'alumnat mitjançant un sistema de tutories grupals o individualitzades quan calia. Considerem que el seu impacte entre l'alumnat de primer curs ha estat més aviat moderat atès que si bé és cert que no hem observat un increment de l'abandonament en el grau des de la seva implantació, excepte en el cas abans al·ludit, també és evident que no l'ha fet descendir, estabilitzant-se entorn el 25%. Cal tenir present de totes formes que les característiques de l'alumnat de primer, des de fa ja uns cursos (números de matrícula més baixos i una major presència dels que entren al setembre), no són les mateixes dels primers cursos quan el grau pràcticament s'omplia amb la matrícula de juliol de primera opció.

	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019	2019 - 2020	2020-2021
Taxa d'abandonament	22,92%	26,53%	38,60%	25,58%	-
Taxa de presentats	89,26%	88,85%	83,53%	93,07%	-
Taxa d'èxit	90,35%	83,00%	76,94%	89,76%	-
Taxa de rendiment	80,64%	73,75%	64,27%	83,54%	-

TAULA 6.1.2.2: EVOLUCIÓ DELS RESULTATS GLOBAIS DE PRIMER CURS. TAULA E.6.8 DE L'ESPai VSMA. UNITAT PROVEÏDORA: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT

Qualificacions de les assignatures (Taula E69)

L'anàlisi de les dades referents a la qualificació de les assignatures durant els cursos 2018-19, 2019-20 i 2020-21 mostra unes tendències similars als cursos anteriors amb matisos pel que fa al primer. El curs 2018-19, els percentatges de No presentats i suspensos són més elevats a les assignatures de primer que a les de la resta de cursos. Això redunda en una taxa d'abandonament més alta a primer, com ja s'ha comentat.

El primer curs del grau presenta unes mitjanes en les taxes d'èxit, de rendiment i de no presentats (80.13%, 64.06% i 18.59%, respectivament) sensiblement pitjors que a segon (91.18%, 84.06% i 7.78%), tercer (96.72%, 92.77% i 4.09%) i quart (99.35%, 93.22% i 6.16%). En general, s'observa perfectament que les taxes milloren progressivament a partir de primer que és quan es produeix l'abandonament més gran. D'altra banda, les taxes mitjanes de les assignatures optatives (96.17%, 84.23% i 12.16%) són coherents amb les de les assignatures obligatòries de tercer i quart que és quan s'imparteixen. Tot i així, s'observa alguna assignatura optativa, com ara Cultura Ibèrica o Materials i Tecnologies de Producció d'Època Medieval, amb una taxa de no presentats semblants a les de primer i també una elevada taxa de rendiment. No s'observa, en aquest cas, cap tendència respecte altres cursos, com veurem, ja que aquest fenomen es dona sempre de manera molt puntual, mai es tracta de les mateixes assignatures.

Al curs 2019-20 s'observa una millora en les mitjanes de les taxes amb valors semblants als cursos anteriors. En general, tornem a coincidir en la particularitat del curs 2018-19 pel que fa a unes dades notablement pitjors a primer que les registrades en les anteriors cohorts i que, en tots aquests casos, podem qualificar de bones. En el curs 2019-20 observem que es recuperen les taxes a primer i que aquestes són sensiblement pitjors que la resta de cursos que presenten valors molt acceptables. D'aquesta manera, a primer, les mitjanes de les taxes d'èxit, de rendiment i de no presentats són 89.92%, 77.23% i 14.26%, respectivament. A segon, 96.95%, 90.64% i 6.44%. A tercer, 98.86%, 96.64% i 2.22%. A quart, 100.00%, 96.83% i 3.17%. Finalment, a les optatives tenim taxes semblants a les descrites a tercer i quart curs: 100.00%, 94.96% i 5.04%. En aquests cas, l'assignatura amb la taxa de no presentats més baixa és Colonitzacions Mediterrànies del Món Antic, confirmant-se allò que ja es deia en el paràgraf anterior en relació a les optatives. Aquestes dades mostren aparentment un escàs impacte de la pandèmia en l'índex de no presentats, malgrat el confinament que hi va haver durant el segon semestre.

A partir d'aquestes taxes ha estat possible fer una comparativa entre els dos semestres de 2019-20 per valorar l'afectació del confinament durant el segon semestre com a conseqüència de la pandèmia. Prèviament, hem separat les dades per cursos per evitar la distorsió provocada pel major abandonament que es detecta a primer i la menor incidència a segon. Tercer i quart curs, en canvi, s'han unificat per incloure també la informació de les optatives. Els resultats no mostren cap tendència perquè tots els valors són molts semblants, amb una lleugera pujada en les taxes d'èxit, de rendiment i de no presentats. En els primers dos casos, intuïm que l'alumnat ha tingut una mica més de facilitat per aprovar les assignatures durant el segon semestre (pràcticament inapreciable de segon a quart, però més destacada a primer), mentre que en la taxa de no presentats es possible que es detecti un baix increment de l'abandonament a primer (11.01% al primer semestre i 14.76% al segon) i tercer-quart (1.92% i 5.12%), però no a segon (6.80% i 6.08%).

Per últim, les dades del curs 2020-21 ens ajuda a acabar de valorar l'impacte de la pandèmia. En aquest curs observem un empitjorament de les mitjanes de les taxes especialment a primer i a segon curs respecte els anteriors cursos analitzats. Com és d'esperar aquestes taxes són pitjors que a tercer i quart. Així, a primer, les mitjanes de les taxes d'èxit, de rendiment i de no presentats són 85.32%, 68.61% i 19.46%, respectivament. A segon, 89.35%, 79.68% i 10.72%. A tercer, 97.26%, 93.68% i 4.10%. A quart, 99.56%, 95.68% i 3.97%. Per últim, a les optatives tenim novament taxes semblants a les descrites a tercer i quart curs: 97.87%, 89.96% i 3.21%, sense que s'observi una taxa de no presentats massa elevada. En definitiva, és possible que l'increment de les taxes de no presentats observats a primer i a segon mostrin l'impacte de

la pandèmia. Tot i optar per un sistema de docència mixt i malgrat el manteniment de la presencialitat en la majoria de les activitats pràctiques en el cas d'Arqueologia, sembla que un nombre més elevats d'alumnes que altres anys no vam poder seguir l'activitat docent amb suficient "normalitat", fet que segurament va provocar que no s'acabessin presentant a l'avaluació de les assignatures. No oblidem que són aquests dos cursos els més afectats per la pandèmia atès que l'alumnat de segon només va viure l'experiència universitària plenament al primer semestre del curs 2019-20, mentre que el de primer, tot i mantenir la presencialitat les primeres setmanes, a penes es van donar unes circumstàncies idònies com per adaptar-se a l'entorn universitari.

Pel que fa a les qualificacions obtingudes pels estudiants en les assignatures escollides per a l'anàlisi dels subestàndards 6.1 i 6.2, observem que es mouen en els paràmetres ja comentats. L'assignatura de primer és la que presenta una major taxa de no presentats que es va reduint progressivament. Les taxes d'èxit i rendiment mostren una tendència semblant incrementant-se fins assolir valors molt elevats en les assignatures de tercer i quart. Els suspensos són percentualment semblants a primer i segon curs i es redueixen considerablement a tercer i quart, mentre que els aprovats i els notables són les notes més freqüents en tots els casos. Val la pena recordar que l'alta matrícula observada a l'assignatura de primer és conseqüència de la suma dels alumnes de la doble titulació, impacte que encara no s'ha donat a la resta d'assignatures.

Assignatures	A	N	E	MH	S	Matriculats	NP	Taxa d'èxit	Taxa de rendiment	Taxa no presentats
Arqueometria i Mètodes Quantitatius (362855)	25	16	7	2	1	52	1	98,04%	96,15%	1,92%
Bioarqueologia, Antropologia Biològica i Forense (362857)	7	33	2	0	0	43	1	100%	97,67%	2,33%
Metodologia Arqueològica I (362847)	37	32	1	2	15	103	16	82,76%	69,90%	15,53%
Metodologia Arqueològica III (362849)	14	14	2	2	7	42	3	82,05%	76,19%	7,14%

TAULA 6.1.2.3: QUALIFICACIONS DE LES ASSIGNATURES DEL GRAU D'ARQUEOLOGIA (A, APROVAT; N, NOTABLE; E, EXCEL·LENT; MH, MATRÍCULA D'HONOR; S, SUSPENS). CURS 2020-2021. TAULA E.6.9. DE L'ESPAI VSMA. UNITAT PROVEÏDORA: RENDIMENT DE LES ACTES. PLANIFICACIÓ ACADÈMICO DOCENT.

En general, les dades observades els darrers cursos mostren una millora progressiva del rendiment i l'èxit a mesura que els alumnes van adquirint més competències i aprofundint en els coneixements. Les taxes de rendiment són relativament baixes en les assignatures de primer curs, fet que pot estar relacionat amb diversos motius com ara el desconeixement del que veritablement és l'Arqueologia, el canvi en els mètodes docents i el grau d'exigència que es produeix entre el Batxillerat i la Universitat o, encara més probablement, amb una baixa motivació de l'alumnat que no han accedit al Grau en primera opció o al setembre.

6.1.3. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació (6.4)

El Grau d'Arqueologia de la UB només disposa de les dades de la darrera enquesta d'inserció laboral realitzada pel sistema universitari català el 2020, referent al curs 2015-16. Aquesta és accessible només a través de portal EUC Dades. Malauradament, no podem analitzar la trajectòria de la inserció laboral perquè és la primera enquesta que disposem en tractar-se d'una titulació bastant nova (2010) i amb una primera

promoció graduada el curs 2013-14, just un curs després de l'anterior enquesta realitzada per l'AQU, corresponent al curs 2012-13 (enquesta 2017).

Referent a la inserció laboral dels titulats de Grau d'Arqueologia, en l'enquesta 2020 observem una participació del 43.6% dels enquestats potencials (24 de 55). La taxa d'ocupació figura que és del 83.3%, set punts per sobre de la UAB que conta amb un nombre d'enquestes molt similar al nostre (25 de 50). Les taxes d'adequació també són bastant semblants en el cas de les funcions específiques de la titulació (43.50% a 40%), de les funcions universitàries (17.4% a 20%) i de les no universitàries (39.1% a 40%). El grau de satisfacció general amb la feina actual dels nostres graduats i graduades és d'un 7.3 sobre 10, respecte a un 7 a la UAB. La velocitat d'inserció al mercat laboral és prou ràpida amb un 56.5% els tres primers mesos, un 26.1% abans d'un any i un 17.4% després d'un any. Són, per tant, dades bastant semblants a les de les UAB. Els tipus de contracte són predominantment fixos o indefinits (43.5%) i temporals (34.8%) més un 13% de "Becaris" i un 8,7% d'Autònoms. En el cas de la UAB hi ha un 52% de contractació temporal. Els guanys mensuals dels ocupats a temps complert se situa majoritàriament entre 1000-2000 € al mes, mentre que un 37.5% guanya per sota de 1000 € i un 18.8% per sobre de 2000 €, amb un sou brut mensual mig de 1570€, bastant superior als 1216€ dels graduats i graduades de la UAB.

6.2. Qualitat dels resultats dels programes formatius del Grau en Història

6.2.1. Els resultats d'aprenentatge assolits es corresponen amb els objectius formatius pretesos amb el nivell MECES de la titulació (6.1).

El pla d'estudis del Grau en Història pretén proporcionar els coneixements per a la interpretació del passat i de la realitat del present per a facilitar la seva presentació fent-los comprensibles a la societat. Amb aquests estudis es vol capacitar l'alumnat per a la reflexió i l'anàlisi sobre els esdeveniments i processos històrics que an comportat canvis en la humanitat (CG2; CE1, CE2, CE4, CE6). Pretén aportar a l'alumnat les eines necessàries per a l'estudi de la realitat social, econòmica, política i cultural de les societats en el passat i en el present (CE7, CE8, CE9, CE11, CE14). I vol proporcionar coneixements pràctics per a l'exercici de professions i activitats relacionades amb el coneixement del passat, la conservació del patrimoni i la seva difusió, entre d'altres (CG5; CE10). D'aquesta manera, vol contribuir a una formació completa i interdisciplinària que incorpori l'alumnat al món laboral i que doni accés a estudis de màster i de doctorat. Per últim, aquests objectius inclouen, també, els coneixements, eines i recursos necessaris per a poder exercir la docència de la Història en l'ensenyament secundari, una de les principals sortides laborals del nostre alumnat. És amb aquesta finalitat que es vol garantir l'adquisició de competències que permetin articular l'anàlisi de la Història en tots els seus aspectes teòrics i pràctics, incloent l'ús correcte de la terminologia històrica, i l'expressió oral i escrita, absolutament necessàries per a la difusió del coneixement històric (CG4, CG6; CE5, CE12).

En relació a aquests propòsits, el Grau en Història parteix de l'ambició que l'alumnat que el cursa posseeixi, en finalitzar els estudis, un seguit de competències generals o transversals (veure taula 6.2.1.1). En acabar el grau, doncs, l'alumnat haurà desenvolupat la sensibilitat per a comprendre i analitzar textos historiogràfics; respectarà l'ètica i la integritat intel·lectual; i dominarà els procediments que li permetran enfrontar-se a

l'estudi dels processos històrics a partir d'una comprensió i una anàlisi profunda de les fonts (CG1; CE3, CE4, CE5, CE6, CE7). L'alumnat també haurà après a treballar amb fonts (originals o editades), tant de forma individual com en equips que promoguin la recerca, en el context de l'elaboració dels treballs i les activitats d'avaluació previstos en els plans docents d'algunes assignatures (CG3, CG4). A més, haurà après a plantejar la seva recerca històrica en termes d'interdisciplinarietat, integrant-hi mètodes i coneixements d'altres disciplines del camp de les ciències humanes i socials que puguin resultar útils per al seu desenvolupament professional, cas de l'Antropologia, la Geografia o la Història de l'Art (CG2, CE13).

A nivell més específic, el grau assegura que l'estudiant conegui en profunditat els conceptes teòrics i pràctics fonamentals dels períodes històrics relacionats amb diversos territoris, així com els corrents historiogràfics que han produït els diferents models interpretatius de la nostra disciplina i la seva principal producció bibliogràfica. A més, l'alumnat haurà adquirit la capacitat per a interrelacionar recíprocament els aspectes històrics, culturals i ideològics del passat històric; i resultarà capaç, al mateix temps, de situar els fets, processos, persones i grups socials en un context que li permeti assolir una visió global del coneixement històric. Com a complement de la seva formació, l'estudiant també haurà conegut, a més, les diverses línies de recerca que es desenvolupen en l'actualitat. Així, amb tot aquest bagatge teòric i conceptual, aplicant els coneixements i habilitats adquirits al llarg del grau, l'alumnat serà de capaç de triar entre una ampla varietat d'opcions temàtiques per a enfocar el seu Treball de Fi de Grau. Tot i que aquest darrer no contempla el treball amb fonts originals, sí que pretén formar l'alumnat en el procés de recerca que condueix vers l'elaboració d'un discurs amb rigor crític i científic.

Les competències que es recullen a continuació són les generals (CG) i les específiques (CE) tal com estan definides a la memòria verificada. Estan en consonància amb les descrites per al segon nivell del MECES (referit a les titulacions de grau) i permeten assolir els objectius de l'aprenentatge abans descrits. Les competències concretes de cada assignatura es recullen en els seus respectius plans docents, disponibles al Campus Virtual (CVUB) i a la pàgina web del grau. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació de les assignatures del Grau en Història estan en consonància amb aquestes competències.

Llistat de competències de la titulació	
CG1	100001 Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica/capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
CG2	100002 Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica /capacitat per prendre decisions i adaptació a noves situacions)
CG3	100003 Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú/capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals)
CG4	100004 Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes/capacitat de cercar i integrar nous coneixements).
CG5	100005 Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions a l'àmbit propi/capacitat de manifestar visions integradores i sistemàtiques).
CG6	100006 Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i en una tercera llengua, dominant el llenguatge especialitat / capacitat de buscar usar i integrar la informació)
CE1	120886 Consciència de la diversitat d'àmbits i escales del coneixement històric. Història Universal, Història d'Europa, Històries regionals i locals (Macro i Microhistòria)
CE2	121726 Periodificar. Dividir la Història en períodes. Saber explicar i raonar què és el que caracteritza i diferencia cada període i com i per què es passa d'un al següent.
CE3	121724 Identificar les forces, les tendències, els processos, de caràcter general que condicionen cada una de les etapes de la Història. Concretar els fets i els personatges més rellevants i significatius cada període històric.

CE4	121723 Entendre, definir i explicar el significat dels principals conceptes de la Història i situar-los en els períodes en els quals tenen més rellevància històrica. Explicar el canvi de significació d'un mateix concepte al llarg del temps.
CE5	121729 Visió integradora. Capacitat de criticar els reduccionismes i les simplificacions que distorsionen la comprensió i l'explicació dels fets històrics.
CE6	120885 Capacitat d'aprofundir en diversos períodes històrics.
CE7	121730 Valoració crítica de la Història. Capacitat de fer un balanç de conjunt dels diferents períodes, processos i fets històrics.
CE8	121728 Coneixement i habilitat en el maneig de les fonts d'informació i dels instruments de treball de la ciència històrica. Arqueologia, Epigrafia, Paleografia, Numismàtica, Diplomàtica, Fonts Escrites, Fonts digitals, Fonts orals, Mètodes quantitius.
CE9	120893 Capacitat de donar coherència i significat a la informació recopilada a partir de la utilització dels recursos instrumentals de la Història. Criteris per establir la seva fiabilitat. Contrastar, organitzar i sistematitzar la informació.
CE10	120889 Consciència dels temes i problemes de la societat actual. Arrels històriques de les problemàtiques actuals (sostenibilitat, globalització, drets humans, igualtat de gènere, cultura de la pau). Relació passat / present.
CE11	120890 Oferir una visió autènticament universal de la Història. Capacitat de qüestionar els plantejaments, les visions unilaterals, eurocentristes. Consciència, respecte i crítica per punts de vista o experiències històriques que es deriven d'altres experiències culturals.
CE12	120891 Coneixement adequat de les diferents perspectives historiogràfiques en els diversos períodes i contextos històrics. Analitzar críticament els principals models interpretatius de la Història. Conèixer les obres i els autors bàsics, fonamentals de la historiografia de cada període històric.
CE13	120894 Interdisciplinarietat. Coneixement dels mètodes d'altres disciplines del camp de les ciències humanes i socials, com són Antropologia, Geografia i Història de l'Art, que puguin ser útils per a la Història.
CE14	120896 Capacitat de plantejar temes d'anàlisi i de reflexió que puguin contribuir a reforçar el pensament crític en el camp del coneixement històric i dels debats historiogràfics.

TAULA 6.2.1.1: COMPETÈNCIES DEL GRAU EN HISTÒRIA.

Des de la implantació del Grau en Història s'han dedicat molts esforços a millorar els plans docents ajustant-los en tot a allò previst a la memòria de verificació del grau, tal com permet constatar la finalització de les propostes de millora que, en aquest sentit, es van fer en els informes de seguiment precedents. Aquestes propostes de millora dels plans docents no només tenien com a objectiu l'ajust de les competències, sinó que també endegaven mesures per a dotar a cada assignatura d'un equip docent coordinat i per a revisar els temaris i evitar el solapament de continguts entre les assignatures. Tots els objectius es troben, a dia d'avui, acomplerts i implantats amb èxit. No obstant això, considerem que encara es podria endegar la revisió del pla docent d'alguna assignatura del Grau en Història per tal de millorar el seu apartat de competències, fet pel qual hem decidit integrar aquesta proposta en el pla de millores d'aquest autoinforme.

Aquesta precisió i ajust en els plans docents s'ha aconseguit gràcies a l'experiència docent del professorat del grau i a la progressiva aplicació de noves recomanacions com ara la "Guia per a la incorporació de la perspectiva de gènere en els plans docents i les assignatures de la Universitat de Barcelona" (2021). Així doncs, avui per avui, els plans docents i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de les competències i amb els objectius de la titulació. Les competències a assolir en cadascuna de les assignatures del grau (com també, les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació) es fan públiques a través dels canals oficials (principalment, la pàgina web del grau i el Campus Virtual de cada assignatura) i es defineixen tant als plans docents, com als programes de curs corresponents. Les competències esmentades permeten assolir als graduats el nivell suficient per a actuar en la professió d'historiador, tant en el seu vessant professional com en l'investigador.

Per tal de mostrar de forma individualitzada aquests elements que s'acaben d'exposar, i poder avaluar l'estàndard 6, s'han escollit quatre assignatures que corresponen a dues matèries de formació bàsica i dues obligatòries que pertanyen a cadascun dels quatre cursos del grau, a més del Treball Final de Grau. Aquest és el criteri que s'ha seguit per aquesta elecció, a més del fet que, totes sumades, recullen una bona part de

les competències del Grau en Història (veure taula 6.2.1.2):

- (361400) “Pensar la Història: Teories, Escoles, Interpretacions” (FB – 9 ECTS), 1er curs / 1er semestre
- (361406) “Gènere i Història” (FB – 6 ECTS), 2n curs / 1er semestre
- (361419) “Història de la Cultura i de les Institucions Europees” (OB – 6 ECTS), 3er curs / 1er semestre
- (361418) “Història d'Àsia: Imperis i Nacions” (OB – 6 ECTS), 4rt curs/2on semestre
- (361428) Treball Final de Grau (OB – 6 ECTS), 4rt curs/ 2on semestre

Les assignatures de formació bàsica, presents en els dos primers cursos del grau, tenen un pes rellevant dins del Pla d'Estudis, per això, hem triat dues d'elles per a la seva avaluació en aquest estàndard 6. La primera d'elles (“Pensar la Història: Escoles, Teories, Interpretacions”) té assignats 9 crèdits ECTS i s'imparteix en el primer semestre del primer curs. Aquesta és, doncs, una de les matèries que cursa l'alumnat només començar el Grau en Història, atès que la considerem fonamental per a posar les bases teòriques de l'aprenentatge de la Història. En el primer curs del grau s'imparteixen altres matèries de formació bàsica que es complementen entre elles i contribueixen, de forma coordinada i interdisciplinària, a l'estudi de la Història: “Antropologia i Història”; “Art i Història”; “Geografia i Història”; “Arqueologia” i “Fonts Històriques”. A més, el pla d'estudis contempla també dues assignatures obligatòries, “Prehistòria” i “Història Antiga”, que introdueixen l'alumnat en l'estudi dels períodes històrics més antics. L'elecció d'aquesta assignatura respon al fet que es tracta d'una assignatura de formació bàsica de caire teòric que permet que l'alumnat adquireixi unes competències fonamentals per la comprensió dels principals corrents historiogràfics, els autors més representatius i les seves principals obres. També es considera que és una assignatura que capacita per a la comprensió dels problemes de la societat actual a la llum dels esdeveniments històrics. Els seus objectius principals persegueixen que l'estudiant adquireixi una base teòrica que li permeti comprendre els textos historiogràfics, literaris i documentals escrits en les diferents èpoques, així com les tendències historiogràfiques. L'alumnat ha de ser capaç de conèixer els conceptes, autors i obres bàsics que li permetin comprendre les bases sobre les que es fonamenta el coneixement històric tant en el passat com actualment. A partir de l'estudi d'aquesta assignatura, l'estudiant pot assolir les competències i els coneixements necessaris per a desenvolupar l'estudi de la resta d'assignatures del grau.

La segona assignatura triada (“Gènere i Història”) té assignats 6 crèdits ECTS i s'imparteix al primer semestre del segon curs. Com s'ha especificat a l'estàndard 1, aquesta matèria resulta fonamental per a introduir en l'alumnat una part important de la perspectiva de gènere present al grau. D'aquesta manera, l'estudiant es familiaritza amb el bagatge teòric que necessita per a poder progressar adequadament en la seva formació i que podrà continuar desenvolupant a la resta d'assignatures del Grau en Història, on la perspectiva de gènere sempre hi és present en major o menor mesura. En el currículum del grau, aquesta matèria es troba acompanyada per altres tres assignatures de formació bàsica que permeten adquirir noves eines per a la recerca històrica (“Epigrafia i Numismàtica”, “Paleografia i Diplomàtica” i “Recursos informàtics i Mètodes Quantitatius en Història”) i per quatre assignatures obligatòries (“Història Medieval”, “Història Moderna”, “Història Contemporània” i “Món Actual”) que complementen la visió universal de la Història que l'alumnat ja està rebent des del segon semestre del primer curs. L'assignatura “Gènere i Història” té com a finalitat analitzar críticament els models interpretatius principals de la Història i incorporar, a partir de les diferents

perspectives historiogràfiques, els estudis feministes i els estudis de gènere que han tingut ressò dins l'àmbit de la Història. Així doncs, l'alumnat ha de ser capaç d'utilitzar la categoria gènere com a categoria d'anàlisi històrica i reconèixer en les fonts històriques la varietat de l'experiència de les subjectivitats femenines i masculines. A més, també es considera que és una assignatura que capacita per a la comprensió dels problemes de la societat actual i establir la relació entre el passat i el present, especialment pel que fa a la igualtat de gènere. Ara bé, per sobre de tot, pretén obrir diàleg lliure entre dones i homes, i fomentar el respecte a la diversitat i a les diferències, les opinions i els punts de vista plurals. Per últim, amb aquesta assignatura, l'alumnat ha d'adquirir una sèrie de competències fonamentals com són el treball en equip, la capacitat comunicativa, tan oral com escrita, i el coneixement i l'habilitat en el maneig de les fonts d'informació que permetin fer visible les experiències de les dones a la Història.

Les altres dues assignatures triades ("Història de la Cultura i de les Institucions Europees" i "Història d'Àsia: Imperis i Nacions") tenen assignats 6 ECTS i són de caràcter obligatori. La primera s'imparteix al primer semestre del tercer curs i la segona, al segon del quart any, doncs és en aquests cursos quan el currículum d'assignatures ofereix un major espectre temàtic i geogràfic dins l'estudi de la Història (principalment, Història d'Espanya, de Catalunya, d'Europa, d'Amèrica, d'Àfrica i d'Àsia). Ambdues matèries responen a períodes cronològics extensos i, sobretot, a dos àmbits territorials de cabdal importància per a conèixer la Història global. Amb la primera d'elles, l'alumnat adquireix una visió del procés polític i mental que ha conduït a la conformació d'Europa, al temps que pren consciència de les arrels històriques de les problemàtiques actuals generades a l'entorn de la construcció europea (sostenibilitat, globalització, drets humans, igualtat de gènere, cultura de la pau, etc.). Per altra banda, un altre dels objectius fonamentals de l'assignatura és el de permetre a l'alumnat adquirir un coneixement satisfactori sobre els territoris, les articulacions politicoinstitucionals, els processos, els esdeveniments, els moviments culturals, els personatges i els moments històrics fonamentals per entendre la història d'Europa com a conjunt (i, també, període a període). Per últim, un cop rebut tot el bagatge teòric de l'assignatura, l'alumne haurà millorat la seva capacitat de reflexió sobre els supòsits epistemològics i ideològics en què fonamenten les interpretacions sobre el passat d'Europa.

Pel que fa a la "Història d'Àsia", es tracta d'una de les matèries del grau que, com també és el cas de la "Història d'Amèrica" o la "Història d'Àfrica", inculca en l'alumnat la idea que cal defugir les concepcions eurocèntriques de la Història. Els objectius de coneixement d'aquesta matèria són dos: en primer terme, aproximar-se a la geografia i a la història contemporània d'Àsia, i, en segon lloc, donar a conèixer el procés històric que ha conduït a l'aparició i el desenvolupament posterior dels estats actuals d'Àsia en tres grans etapes: a) l'Àsia sota el domini d'imperis autòctons i forans (segles XVIII i XIX); b) la fallida i la desintegració dels sistemes imperials (final del segle XIX i primera meitat del segle XX); i c) la descolonització i la constitució d'estats nació a Àsia. L'alumne ha d'arribar a poder apropar-se a la realitat asiàtica entenent que la seva evolució històrica i els valors que la defineixen són diferents als del món occidental i que cal estar obert a l'ús de categories adequades, atès que les occidentals, en moltes situacions, no resulten útils per a entendre el món asiàtic. A més, a un nivell més pràctic, en acabar el curs, l'estudiant ha de tenir les capacitats de dominar els elements bàsics de la cartografia i la història de l'Àsia contemporània; d'entendre en clau històrica els fenòmens que defineixen l'Àsia contemporània; de saber identificar i utilitzar les fonts històriques del període (manuals, obres especialitzades, fonts periodístiques i audiovisuals, etc.); i, en darrer terme, ser capaç d'exposar i argumentar els coneixements adquirits de manera lògica i coherent.

Al costat d'aquestes matèries triades, s'ha afegit també el Treball Final de Grau (TFG), que presenta unes característiques pròpies encaminades a validar el conjunt de les competències i que abasta un ampli espectre cronològic i temàtic. El Treball Final de Grau permet que l'alumnat demostrï d'una manera integrada els continguts i les competències pròpies de l'ensenyament adquirides al llarg de la seva formació, entre les quals, la recerca bibliogràfica, l'anàlisi i la contrastació de la informació, així com també, la capacitat de fer-se comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit.

Competències de les assignatures seleccionades																				
Assignatures vinculades	CG1	CG2	CG3	CG4	CG5	CG6	CE1	CE2	CE3	CE4	CE5	CE6	CE7	CE8	CE9	CE10	CE11	CE12	CE13	CE14
Pensar la Història						✓										✓		✓		
Gènere i Història	✓	✓	✓			✓								✓		✓		✓		
Història de la Cultura i de les Institucions Europees		✓									✓					✓				✓
Història d'Àsia		✓									✓		✓		✓	✓	✓			
Treball Final de Grau	✓	✓		✓		✓					✓			✓	✓					✓

TAULA 6.2.1.2: COMPETÈNCIES DEL GRAU EN HISTÒRIA ASSOLIDES PER LES ASSIGNATURES SELECCIONADES (CURS 2020/2021). FONT: PLANS DOCENTS DEL CURS 2020/2021.

A la taula precedent, s'observa que algunes competències (CG5, CE1, CE2, CE3, CE4, CE6, CE13) no figuren en cap dels plans docents de les assignatures seleccionades, però sí que consten en els de moltes altres de les matèries del grau, cas de la CG5 (present al pla docent de "Geografia i Història"), de les competències CE1, CE2, CE3, CE4 i CE6 (directament relacionades amb els objectius formatius de totes les assignatures de temàtica d'Història universal del grau), i de la competència C13, que està present al pla docent de totes les assignatures interdisciplinàries que s'imparteixen al grau ("Antropologia i Història", "Art i Història", "Geografia i Història").

6.2.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i els sistemes d'avaluació són adequats per garantir l'assoliment dels resultats d'aprenentatge previstos.

Amb relació a l'adequació entre les competències, les activitats formatives i els sistemes d'avaluació que apareixen als plans docents, l'Informe d'Avaluació de la Sol·licitud d'Acreditació de Títol Oficial de l'any 2015 ja reconeixia que els sistemes d'avaluació eren adequats per a certificar els resultats de l'aprenentatge relacionat amb les assignatures. El grau permet al seu alumnat assolir el nivell suficient per actuar en la professió d'historiador tant en el vessant professionalitzador com en l'investigador. I això significa, doncs, que les assignatures que configuren els ensenyaments del centre estan utilitzant activitats formatives i sistemes d'avaluació pertinents que serveixen per a què els estudiants assoleixin les competències dels plans docents. La majoria dels alumnes s'acull a l'avaluació continuada, la qual cosa també contribueix a facilitar aquests processos d'assimilació.

Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació de cadascuna de les assignatures del grau es fan públiques a través dels canals oficials i es defineixen tant als plans docents, com als

programes de curs corresponents. A més, els docents fan servir el Campus Virtual de la seva assignatura per a oferir instruccions més precises i concretes. L'alumnat compta amb aquesta informació des del moment en què es matricula i, a més, el primer dia del curs, el docent de cadascun dels grups informa sobre elles al seu alumnat.

a) *Les activitats formatives i la metodologia docent del Grau en Història (curs 2020/2021)*

Seguint les directrius d'organització de la docència i dels horaris del Grau i de la Facultat, les activitats formatives de les assignatures s'estructuren tal com es mostra a la taula 6.2.2.1. D'una banda, aproximadament una tercera part de les hores que l'estudiant ha de dedicar a una assignatura són activitats de caire teòric o teoricopràctic (26,3%) que es desenvolupen de manera presencial en les aules i horaris i aprovats pel Consell d'Estudis i la Junta de Facultat. A l'entorn d'un 14,2% de la dedicació es desenvolupa en un altre horari, específicament destinat a les classes pràctiques, i es dedica a activitats complementàries a les sessions teòriques. Amb aquestes activitats s'assoleixen les hores de classes presencials que cal fer per a cada assignatura segons el seu creditatge: 60 h en el cas de les matèries de 6 ECTS; 90h, en el de les de 9 ECTS; i 120 h en les de 12 ECTS (al Grau en Història, aquesta és la situació d'"Història d'Àmerica", únicament). La resta d'hores que l'alumnat ha de dedicar a una assignatura es reparteixen entre el treball tutoritzat (24,2%) i el treball autònom (35,3%).

Activitats formatives /7216	AF1	AF2	AF3	AF4	AF5	AF6	AF7	AF8	AF9	AF10	AF11	AF12	AF13
Hores de docència (7.216 h)	1.900,5	456	186	250,5	22	6	16	22	32	9	30	1.737,5	2.548,5
Percentatge amb relació al total d'hores de docència al grau	26,3%	6,3%	2,6%	3,5%	0,3%	0,1%	0,2%	0,3%	0,4%	0,1%	0,4%	24,2%	35,3%
AF1: Teoria; AF2: Teoricopràctica; AF3: Seminari; AF4: Pràctiques amb documents; AF5: Pràctiques amb ordinadors; AF6: Pràctiques orals comunicatives; AF7: Pràctiques de laboratori; AF8: Sortida de camp; AF9: Sortida cultural; AF10: Tutorització per grups; AF11: Altres pràctiques; AF12: Treball tutelat/dirigit; AF13: Aprenentatge autònom													

TAULA 6.2.2.1. HORES DE LES ACTIVITATS FORMATIVES DEL GRAU EN HISTÒRIA SEGONS TIPOLOGIA (CURS 2020/2021). FONT: PLANS DOCENTS DEL CURS 2020/2021.

La distinció entre les activitats "Teoria" i "Teoricopràctica" és molt subjectiva i ha estat interpretada de manera diferent en l'elaboració dels plans docents. Per a la majoria del professorat, "Teoria" és sinònim de classe teòrica magistral. En canvi, la categoria "Teoricopràctica" es percebuda com una sessió teòrica més participativa amb alguna activitat pràctica associada tipus debat. Un cas molt singular del Grau en Història és el de l'assignatura "Paleografia i Diplomàtica", que només dedica 9 h a la docència teoricopràctica i, per contra, destina 45 h a les pràctiques amb documents. Això és degut al fort caràcter instrumental de l'assignatura i a la seva orientació eminentment pràctica i aplicativa del bagatge teòric impartit a l'alumnat.

Les competències de tipus generals s'adquireixen en totes les activitats formatives, tant en les de caire més teòric com en les més pràctiques. Pel que fa a les competències específiques, les activitats formatives que hi estan relacionades varien segons l'èmfasi més teòric o més aplicat de cada competència. La dimensió teòrica de les competències va lligada a activitats formatives de tipus teòric (teoria, teoricopràctica i seminaris), al treball tutelat i a l'aprenentatge autònom. Les metodologies docents que s'empren en aquest tipus d'activitat són les classes magistrals, les sessions i seminaris d'anàlisi i de discussió de conceptes i continguts teòrics

a partir de textos, la realització individual o en grup de treballs de tipus bibliogràfic, les tutories individuals o en grup, i la lectura i reflexió de documents. La dimensió més aplicada de les competències (capacitat d'aplicar els conceptes teòrics a casos pràctics i les habilitats instrumentals) és objecte d'activitats formatives més pràctiques (seminaris i conferències, sortides culturals i de camp, exercicis amb ordinadors, visionat i debat sobre material audiovisual, resolució i correcció d'exercicis pràctics, presentació de treballs, i tutories en grup per al seguiment dels treballs o sessions amb grups reduïts). Cal destacar com l'assignatura "Recursos Informàtics i Mètodes Quantitatius en Història" realitza la totalitat de les seves hores de docència (teòrica i pràctica) en un aula d'informàtica. De manera més puntual, altres assignatures fan ús també de la sala d'ordinadors (cas, per exemple, de "Geografia i Història", "Història Medieval" o "Història d'Àfrica").

La metodologia docent al Grau en Història ha apostat sempre per la presencialitat i, per això, tradicionalment, aquesta docència s'havia impartit a les aules de la Facultat de Geografia i Història. Ara bé, en consonància amb el context de la pandèmia, el Consell d'Estudis del Grau en Història va donar instruccions per tal que la docència teòrica es fes en format virtual emprant la plataforma BBCollaborate que la UB va posar a disposició del professorat, i aquest fou el format docent durant el segon semestre del curs 2019/2020 i durant tot el curs 2020/2021, excepte pels alumnes de primer curs, en considerar-se que, en tractar-se de l'alumnat més sensible a l'abandonament, el tracte més humà i personalitzat que permetia la presencialitat incidiria molt positivament a fidelitzar-los i animar-los a prosseguir els seus estudis en el grau. Com que no tots els alumnes comptaven amb l'equipament informàtic per a seguir la docència *online*, a petició dels consells d'estudis de la UB, es van implementar ajuts per tal que els estudiant que no s'ho podien permetre poguessin adquirir un ordinador.

Les activitats pràctiques que es realitzen en aquestes assignatures constitueixen el 14,2% del percentatge de les hores total del grau. Són variades i de diversa índole (tal com s'ha indicat més amunt), tot i que predominen dos formats: el de seminari (AF, 3; 2,6%) i el de pràctiques amb documents (AF, 4; 3,5%). Especialment rellevant resulta aquesta darrera activitat en un grau que forma historiadors que hauran de construir les seves hipòtesis i els seus discursos científics a partir d'un anàlisi rigorós i profund de les fonts preservades de l'època històrica objecte del seu estudi. Per altra banda, a partir de la taula 6.2.2.1 es constata el poc pes que en la formació del grau tenen les pràctiques orals comunicatives (AF6). Tenint en compte que una de les competències generals del grau (CG6) és fomentar la capacitat d'expressar-se oralment, considerem molt necessari incloure una proposta de millora destinada a conscienciar al professorat que implementi activitats pràctiques d'expressió oral als seus plans docents.

Aquestes activitats, que consten en els horaris publicats a la pàgina web del grau i que són posades en coneixement de l'alumnat a través del Campus Virtual de cada assignatura, tenen un calendari paral·lel a la resta d'activitats teòriques i la seva planificació està coordinada pel cap d'estudis del Grau en Història. Sempre ha existit la voluntat d'evitar en tot moment que es produeixin solapaments entre els horaris de les classes teòriques i els d'aquestes activitats pràctiques. Des que la UB va implementar l'eina de calendari CRONOS resulta més fàcil detectar aquests solapaments i corregir-los, però el cert és que caldria millorar el sistema per tal que aquesta situació no es produeixi en cap cas, per exemple, creant franges horàries d'ús exclusiu per a les pràctiques en cadascun dels cursos del grau en aquelles hores que no estiguin ocupades ni per matèries obligatòries ni per les de formació bàsica.

En el context de la pandèmia, durant els cursos 2019/2020 i 2020/2021, el Consell d'Estudis va recomanar que les activitats pràctiques fossin totes elles virtuals, excepte en aquells casos en què hi hagués una raó de pes que justificués la presencialitat. Al curs 2019/2020, aquesta adaptació de les estratègies docents va comportar la total desaparició de les sortides (culturals o de camp) i, per contra, un notable i lògic increment de les activitats virtuals; pel que fa a les pràctiques de laboratori, es van substituir per exercicis pràctics virtuals. Al curs 2020/2021, es van recuperar totes les tipologies de pràctiques que la pandèmia havia obligat a suspendre, però, al mateix temps, una part del professorat va voler treure profit de les experteses adquirides durant el període de docència virtual i va dissenyar algunes de les activitats pràctiques de les seves assignatures amb un suport virtual. Sens dubte, aquest fet constitueix un encomiable exemple de com la pandèmia ens ha obligat a reflexionar sobre les possibilitats de millorar les estratègies docents que cadascun de nosaltres havia dut a terme fins aleshores.

Totes aquestes activitats teòriques i pràctiques permeten assolir el total de les hores de classes presencials que cal realitzar per a cada matèria (ja esmentades més amunt). La resta d'hores que l'alumnat ha de dedicar a una assignatura es reparteix entre el treball tutelat i/o dirigit (realització de treballs fora de l'aula tant a nivell individual com en grup; 24,2%) i el procés d'aprenentatge autònom (35,3%). Ambdues activitats representen, aproximadament, les altres dues terceres parts de les hores de dedicació que l'alumnat ha de dedicar per a una adequada progressió dins els estudis al grau.

El Treball Final de Grau (TFG) no comporta activitats específiques a l'aula, malgrat que això depèn del tutor o tutora, que és l'encarregat de plantejar sessions presencials en grup o individuals en funció de les seves necessitats docents o amb la finalitat de preparar la presentació oral i la defensa del TFG. La dedicació de l'alumnat és de 50 h de treball tutelat/dirigit i 100 h d'autònom. La Facultat de Geografia i Història disposa d'una normativa de TFG comuna a tots els graus a partir de la qual es fan les adaptacions específiques a cada grau. Davant del volum de TFG's que es generen al Grau en Història (més de 200 per curs), es va decidir reforçar la coordinació del TFG augmentant a dos els seus integrants. Així doncs, durant aquest quinquenni, els professors que han assumit aquesta tasca han estat la Dra. Meritxell Tous i el Dr. Jordi Ibarz. Són ells els qui dirigeixen la Comissió del Treball de Fi de Grau. Aquesta Comissió està formada per representants de cadascuna de les àrees implicada en el TFG (en un nombre total de sis), pels dos coordinadors del TFG i pel cap d'estudis; i té la funció de vetllar pel compliment de la normativa i la seva adaptació a l'especificitat del grau.

No obstant tot el que s'acaba d'explicar, al llarg dels anys que separen la memòria de verificació (2009) dels cursos que ara són objecte d'anàlisi, els docents del Grau en Història han implementat algunes activitats formatives noves, com a conseqüència de la seva experiència en el dia a dia de la docència de la seva assignatura i, també, en funció de l'oportunitat o el profit per a l'alumnat. Per aquest motiu, als plans docents d'unes poques assignatures del grau s'ha inclòs un apartat d'"Altres pràctiques" i un altre de "Tutorització per grups", dues activitats formatives que no apareixen a la memòria de verificació. Aquest és el cas, per exemple, de "Gènere i Història", una de les assignatures avaluades en aquest estàndard, on "Altres pràctiques" s'ha utilitzat per a donar cobertura a un tipus de pràctica que no ha estat la mateixa per a tots els grups de l'assignatura. Així doncs, mentre que uns les han dedicat a conferències, en d'altres s'ha concretat en una sortida cultural o s'ha destinat a preparar una activitat d'aprenentatge i servei, vinculada al projecte "Compartir

idees” de la Universitat de Barcelona. La resta d’activitats s’adiuen escrupolosament amb el que estipula la memòria de verificació.

D’acord amb les directrius acadèmico-docents que es donen a l’inici de cada curs des de la Comissió Acadèmica de la Facultat i que són assumides pel Consell d’Estudis, partint sempre d’allò que es dicta des de l’àrea acadèmica de la Universitat, la docència de les assignatures es distribueix amb un nombre determinat d’hores (veure taula 6.2.2.1). Pel que fa a les assignatures obligatòries i de formació bàsica, que tot l’alumnat ha de cursar, els horaris no varien d’un curs a l’altre. En algun cas, per tal de facilitar la matrícula dels qui segueixen vies lentes (aquells alumnes que matriculen menys de 60 ECTS l’any), les assignatures d’un grup van pujant o baixant, de curs en curs, dins la franja horària de tres hores que s’ha assignat a totes les assignatures d’un mateix grup (és a dir de 8 a 11 pels grups A i B; d’11 a 14 h pel grup C; de 15:30 a 18:30 pel grup D; i de 17 a 20 h pel grup E). Aquesta alternança horària resulta especialment útil en els grups de tarda, doncs facilita que aquells alumnes que compatibilitzen feina i estudis i només disposen d’unes hores concretes per a acudir a la facultat puguin cursar en les franges horàries de què disposen totes les assignatures del grau.

Cal tenir en compte que les assignatures dels tres primers cursos tenen 5 grups: 3 d’ells en torns de matí i 2 en el de tarda, mentre que les assignatures de quart tenen menys grups, tot i que també en dos torns: 3 grups al matí i 1 a la tarda. Tot atenent a la proposta de millora especificada en els informes de seguiment previs i destinada a revisar el nombre de grups de les assignatures del grau, cada any, amb ocasió de la programació del nou curs, el Consell d’Estudis revisa el nombre de grups de cada assignatura (obligatòries i optatives), en funció de la matrícula obtinguda en el curs previ, per tal de determinar quants grups li corresponen. És per això que, des de fa ja alguns anys, les matèries de quart curs es van reduir a quatre grups i que es va establir un criteri per a desdoblar, únicament (en un torn de matí i un altre de tarda), les assignatures optatives que al curs anterior van obtenir una matrícula superior a 40 alumnes.

Pel que fa a les assignatures objecte d’estudi en aquest estàndard, per consens dins del Consell d’Estudis del Grau en Història, i d’acord amb el Departament d’Història i Arqueologia, les matèries “Pensar la Història” i “Gènere i Història” s’han repartit entre professorat de cinc de les àrees de coneixement (Història Antiga, Història Medieval, Història Moderna, Història Contemporània i Història d’Amèrica). Cadascun dels cinc grups d’aquestes assignatures són assumits per un (o dos docents, màxim) que organitzen la seva docència d’acord amb les instruccions de l’equip de coordinació de l’assignatura; aquest equip docent és també el qui s’encarrega d’elaborar el pla docent, revisar-lo quan s’escau i dissenyar i fixar les activitats d’avaluació. L’assignatura “Història de la Cultura i de les Institucions Europees” es divideix entre el professorat de les àrees de coneixement que asseguren la qualitat de la docència sobre els quatre períodes històrics que constitueixen els blocs temàtics de la matèria (èpoques antiga, medieval, moderna i contemporània). L’equip docent coordina tant el conjunt de professorat de tots els grups (un total de 4 per grup) com dins de cada grup. S’eviten així solapaments, reiteracions i desajustos entre els diferents grups en quant al temari i a l’avaluació. El paper de la coordinació docent d’aquesta assignatura ha esdevingut fonamental per a la docència i el correcte desenvolupament de les activitats avaluatives. L’assignatura “Història d’Àsia” s’assigna únicament al professorat de l’àrea d’Història Contemporània ateses les característiques del temari, centrat sobretot en aquesta època històrica, i acostuma a tenir un sol docent per grup, atesa la homogeneïtat cronològica i temàtica que presenta la matèria.

Les activitats formatives i la metodologia docent en cadascuna de les assignatures triades per al seu anàlisi en aquest estàndard tenen com a finalitat que l'alumnat assoleixi les competències definides a cada assignatura. Seguint les directrius sobre la docència i els horaris del Grau en Història rebudes des del Consell d'Estudis i des de la Facultat, les seves activitats formatives s'estructuren com es pot veure a la taula 6.2.2.2. Totes elles estan en consonància amb les competències dels seus plans docents i són conseqüents amb els objectius formatius que persegueixen. Les estratègies docents desenvolupades en aquestes assignatures permeten la construcció del coneixement teòric que l'alumnat necessita per a poder exercir professionalment i, per altra banda, gràcies a les activitats pràctiques s'aprèn a treure profit i a emprar de manera més aplicada tot el saber erudit adquirit a les sessions teòriques. Com ja s'ha comentat anteriorment, l'establiment del catàleg de pràctiques de cadascuna d'aquestes assignatures és el resultat, en bona mesura, de l'experiència docent adquirida pel professorat que les imparteix al llarg del quinquenni objecte d'aquets anàlisi.

Activitats formatives	Pensar la Història	Gènere i Història	Història de la Cultura i de les Institucions Europees	Història d'Àsia	Treball Final de Grau
Teoria		45 (30%)	45 (30%)	45 (30%)	
Teoricopràctica	67,5 (30%)				
Seminari	15 (6,7%)	3 (2%)	12 (8%)		
Tutorització per grups					
Pràctiques amb documents		3 (2%)		9 (6%)	
Taller experimental					
Pràctiques amb ordinador					
Pràctiques de problemes					
Sortides de camp					
Sortides culturals					
Altres pràctiques		3 (2%)			
Treball tutelat/dirigit	67,75 (30%)	43 (28,7%)	36 (24%)	45 (30%)	50 (33,3%)
Aprenentatge autònom	75 (33,3%)	53 (35,3%)	57 (38%)	51 (34%)	100 (66,7%)
TOTAL	225 h (100%)	150 h (100%)	150 h (100%)	150 h (100%)	150 h (100%)

TAULA 6.2.2.2. HORES I TIPOLOGIA DE LES ACTIVITATS FORMATIVES A LES ASSIGNATURES SELECCIONADES PEL GRAU EN HISTÒRIA (CURS 2020/2021). FONT: PLANS DOCENTS DEL CURS 2020/2021.

El procés d'aprenentatge a l'assignatura "Pensar la Història" fonamenta en la lectura de textos i les explicacions per part del professorat que aclareixen aquests conceptes i repassen també la producció historiogràfica al llarg dels segles, incidint en els corrents historiogràfics més recents. Partint d'aquests objectius l'assignatura proporciona a l'alumnat les competències necessàries i els coneixements teòrics fonamentals per a iniciar treballs de recerca en arxius i biblioteques, ja sigui amb documentació original (fonts editades) o amb obres bibliogràfiques. A més, també facilita l'anàlisi profunda de totes les fonts per a construir el coneixement històric; i promou la reflexió, la creació d'un discurs històric i la seva difusió en el món acadèmic i en l'extraacadèmic.

Per tal d'assolir els objectius docents de l'assignatura "Gènere i Història", una de les estratègies més utilitzades són les classes magistrals participatives, on es combina l'explicació dels continguts de l'assignatura amb el debat a l'aula (especialment en el bloc introductori, on es tracta d'aprendre diversos conceptes relacionats amb el gènere). En aquest sentit, tot sovint es tracta de prendre com a punt de partida

la pròpia experiència de l'alumnat i dels seus coneixements per tal de construir la lliçó amb les seves aportacions al debat. Per altra banda, són fonamentals per al bon funcionament de l'assignatura les sessions dedicades a la lectura i l'anàlisi de diverses fonts d'informació: des de textos de caràcter historiogràfic fins a fonts documentals i iconogràfiques, entre d'altres, que permetin a l'alumnat aprendre a llegir les fonts amb perspectiva de gènere. Al llarg del curs, es programen, per als cinc grups de l'assignatura, tres seminaris impartits per d'especialistes en Història de les dones o del gènere, en què es tracten temes concrets relacionats amb les últimes línies de recerca de la disciplina. En algun del grups, les activitats pràctiques es complementen amb una sortida que permet fer una lectura de l'entorn físic en clau de dona. A més, es fomenta la participació de l'alumnat en conferències i jornades relacionades amb els continguts de l'assignatura, per tal que puguin conèixer altres realitats més enllà de l'aula.

La docència de l'assignatura "Història de la Cultura i de les Institucions Europees" s'organitza entorn les classes magistrals, tot i que fomentant també el debat entre el docent i els alumnes per tal d'estimular i desvetllar l'esperit crític d'aquests darrers. En aquestes sessions s'exposen els principals continguts teòrics d'acord amb un temari que estructura els seus blocs en funció de quatre moments històrics: l'antiguitat grecoromana i les èpoques medieval, moderna i contemporània. Per a cadascun dels blocs, l'equip docent de l'assignatura ha definit dos temes que sempre en constant revisió: el primer d'ells, està dedicat al pensament polític que ha anat vehiculant la idea d'Europa en cadascun dels moments històrics indicats; i l'altre es troba més centrat en les manifestacions culturals i els aspectes institucionals que sustenten la idea d'una "identitat cultural europea". Per tal d'analitzar amb més detall algun dels aspectes del temari i oferir l'oportunitat d'escoltar a algun especialista en temes de construcció europea, per a cadascun dels quatre blocs, s'ofereixen dos seminaris d'una hora i mitja. Cadascun d'ells s'organitza en base a dues línies temàtiques i transversals que recorren els quatre blocs temporals: una línia temàtica centrada a l'entorn de l'"evolució del pensament polític" i una altra dedicada a l'estudi de les "manifestacions culturals i institucionals". El docent de cada bloc ofereix un seminari per a cadascuna de les dues línies i l'estudiant ha d'escollir una d'aquestes línies temàtiques, participar en els quatre seminaris que li pertoquen i redactar un treball breu (de quatre pàgines) ampliant alguns dels aspectes tractats al seminari.

La metodologia escollida per a impartir els coneixements de l'assignatura "Història d'Àsia" aspira a cobrir les carències bàsiques que els estudiants presenten en relació als seus coneixements previs sobre la història d'aquest continent. Per aquest motiu, s'incideix en el treball amb documents històrics (majoritàriament desconeguts), en visualitzar una història poc assimilada (amb l'excepció d'alguns moments icònics) i en introduir els recursos que permeten conèixer i aprofundir en la història contemporània d'Àsia. D'aquesta manera, es combinen classes fonamentalment de caràcter explicatiu amb activitats complementàries d'anàlisi i debat sobre documents i materials audiovisuals. L'estudiant disposa al Campus Virtual d'un dossier específic per a l'assignatura amb les informacions i materials necessaris per a seguir-la.

Al curs 2019/2020, "Pensar la Història", "Gènere i Història" i "Història de la Cultura i de les Institucions Europees" no es van veure afectades per la crisi sanitària de la Covid-19, doncs són assignatures del primer semestre i, per tant, van poder desenvolupar-se amb la metodologia presencial habitual. En canvi, les assignatures del segon semestre sí que van haver d'adaptar al format de docència virtual les seves classes teòriques i de pràctiques amb documents (cas d'"Història d'Àsia") i les tutories individuals (cas del Treball Final de Grau). Al curs 2020/2021, totes aquestes cinc matèries es van adaptar al format de docència virtual

tant pel que fa a les sessions teòriques com a les activitats pràctiques emprant com a suport la plataforma BBCollaborate, posada a disposició del professorat per decisió del rectorat de la UB.

b) Els sistemes d'avaluació a les assignatures del Grau en Història (curs 2020/2021)

Pel que fa als sistemes d'avaluació, el sistema d'avaluació de la UB és el de l'avaluació continuada, segons marca la normativa d'avaluació. Totes les assignatures del grau s'adapten a aquesta normativa amb excepció del Treball Final de Grau i les Pràctiques Externes, que són considerades assignatures singulars. Les assignatures del Grau en Història han registrat una progressiva millora pel que fa a la concreció de l'avaluació continuada i de l'avaluació única com a conseqüència de la seva adequació a la nova "Normativa Reguladora de l'Avaluació i la Qualificació dels Aprenentatges" aprovada per la UB a principis de l'any 2020.

El sistema d'avaluació de cada assignatura consta al corresponent pla docent i és revisat anualment pel cap d'estudis i aprovat pel Consell d'Estudis i el consell del departament que té assignada aquella matèria. Per una banda, aquesta revisió es fa amb l'objectiu que es compleixi la normativa d'avaluació dels aprenentatges de la Universitat de Barcelona. Per l'altra, també és el resultat de les reflexions de cada equip docent arrel dels resultats del curs anterior. El instruments d'avaluació que contempla cada assignatura són els explicitats a la taula 6.2.2.3.

Instruments avaluadors	Pensar la Història	Gènere i Història	Història de la Cultura i de les Institucions Europees	Història d'Àsia	Treball Final de Grau
Examen parcial 1		25%	26%	30%	
Examen parcial 2		25%	34%	30%	
Examen final	30%				
Exercicis pràctics	60%				
Treball escrit individual (tutelat o dirigit)			40%		50%
Treball escrit en grup		40%			
Presentació oral					20%
Ressenya				20%	
Comentari de material audiovisual				20%	
Pràctiques avaluables	10%	10%			
Informe del tutor					30%

TAULA 6.2.2.3. TIPOLOGIA DE SISTEMES D'AVALUACIÓ CONTINUADA A LES ASSIGNATURES SELECCIONADES PEL GRAU EN HISTÒRIA (CURS 2020/2021). FONT: PLANS DOCENTS DEL CURS 2020/2021.

En totes les assignatures objectes d'anàlisi en aquest estàndard, el sistema d'avaluació contemplat sempre és l'avaluació continuada, amb un desplegament de diverses proves al llarg del període docent que, en alguns casos, es perllonguen fins al període d'avaluació, sobretot en els casos en què s'estipulen dues proves parcials o un examen final. Tant el tipus de prova com els percentatges que els corresponen i les indicacions sobre com s'han de dur a terme, estan fixades als plans docents corresponents. Allà es donen orientacions clares, sobre com s'han de desenvolupar aquestes proves (per exemple, les pautes que regeixen els treballs en grup). A més, també s'indica si hi ha presentació oral i si aquesta repercuteix, o no, en la nota final. Els percentatges són correctes en tots els casos i en cap cas superen el 60%, tal com estableix la normativa

d'avaluació. Les proves estan relacionades amb les competències del grau tant pel que fa a continguts (que és l'aspecte principal que s'avalua) com amb relació a les habilitats o tècniques (que s'avaluen, preferentment, en proves de caràcter més pràctic, tipus treballs).

Igual com passa als plans docents de la resta de les assignatures del grau, en els d'aquestes quatre assignatures es fixen també les proves que formen part de l'avaluació única, una possibilitat que és utilitzada per un percentatge molt baix de l'alumnat (normalment, els qui compatibilitzen feina i estudis). L'alumnat del Grau en Història entén que resulta molt més formatiu i adient per a l'assimilació dels continguts la seqüència d'una avaluació continuada, complementada amb un seguiment per part del professorat mitjançant tutories o sessions de treball dins a l'aula i per les activitats pràctiques que millor poden contribuir a fixar els coneixements. En dos casos ("Pensar la Història" i "Gènere i Història"), els plans docents comptabilitzen un 10% de "Pràctiques avaluables", que corresponen a activitats derivades de les pràctiques que es realitzen en el marc de seminaris programats.

Al curs 2020/2021, l'equip docent de l'assignatura "Pensar la Història", després d'una acurada revisió del pla docent, va implantar un nou sistema d'avaluació més directament relacionat amb les activitats pràctiques. Es descarregava així el pes de l'examen final per a repartir els percentatges de les qualificacions entre altres activitats, incloent-hi la presentació de treballs per part de l'alumnat davant tot el grup-classe. Com que la docència aquell curs va ser de tipus virtual, l'avaluació també es va dur a terme per aquest sistema, amb bons resultats per part de l'alumnat. Així doncs, es van desenvolupar treballs per grups presentats de forma oral, amb suport audiovisual, davant el grup-classe en un calendari establert pel docent. En aquests treballs, per un banda, es va valorar l'estructura (30%) (introducció, desenvolupament, conclusions i fonts utilitzades); i, per l'altra, la redacció (coherència i ortografia) i l'exposició oral (10%) (temps utilitzat amb relació a les indicacions del professorat, suport audiovisual, claredat d'aquest darrer i estructura de l'exposició). L'avaluació contemplava també un examen final (30%) sobre conceptes teòrics impartits en l'assignatura. Aquest examen constava de 10 preguntes curtes tipus test i 5 preguntes a desenvolupar (es valorava l'estructura de l'exposició, la concisió i la claredat dels conceptes). El sistema d'avaluació també recollia tres treballs derivats dels seminaris previstos en la programació del curs (30%), i que eren l'activitat complementària per a la realització del treball en grup. En cadascun dels tres exercicis es valorava la feina feta pel grup en el període de temps (lliurament del títol, metodologia a seguir, bibliografia i fonts).

Amb relació a l'assignatura "Gènere i Història", el sistema d'avaluació continuada consisteix, en primer lloc, en la presentació d'un treball en grup, tan de forma escrita com oral (40% de la nota). Amb aquest treball es tracta d'analitzar un esdeveniment de l'actualitat o del passat històric, o un personatge (o personatges) des de la perspectiva de gènere i els marcs teòrics treballats en el bloc introductori de l'assignatura. Resulta imprescindible, doncs, que el tema escollit permeti l'aplicació de conceptes com ara: masculinitat/feminitat, sexe, socialització, identitats de gènere; marques, atributs, funcions, rols etc. de gènere; androcentrisme, patriarcat, sexualitat, interseccionalitat, estereotips, sostre de vidre i altres. Tanmateix, a l'alumnat que així ho desitgi s'ofereix la possibilitat de substituir aquest treball per la participació en una activitat d'aprenentatge i servei, vinculada al projecte "Compartir idees" de la Universitat de Barcelona. La proposta consisteix en què l'alumne ha de preparar una conferència-taller sobre temes vinculats als continguts de l'assignatura, que posteriorment haurà d'impartir a instituts d'ensenyament secundari A més, els alumnes han de realitzar dues proves escrites de caràcter individual en què han de demostrar que dominen els conceptes treballats a l'aula

a partir de l'anàlisi de fonts, com ara textos, articles, documents o imatges (cadascun d'ells suposa el 25% de la qualificació final). En darrer terme, sota el concepte "Pràctiques avaluables", l'alumne ha de presentar una memòria sobre les pràctiques complementàries que es desenvolupen al llarg de l'assignatura, cas dels seminaris o les sortides, o bé sobre les activitats fora de l'aula proposades pel professorat (10 % de la nota). L'avaluació continuada de l'assignatura "Història de la Cultura i de les Institucions Europees" consisteix en dues proves escrites eliminatòries de matèria amb un valor total del 60 % de la nota final. La primera prova escrita té un valor del 26 % de la nota final, correspon als blocs d'història antiga (9 %) i medieval (17 %), i es fa un cop s'hagi impartit la matèria corresponent a aquests dos blocs. La segona prova escrita té un valor del 34 % de la nota final, correspon als blocs d'història moderna (17 %) i contemporània (17 %) i té lloc a l'aula, el dia i l'hora previstos per a l'examen d'avaluació única. A més d'aquestes dues proves parcials, cal que l'alumne redacti quatre escrits breus (un per a cadascun dels quatre blocs temàtics) relacionats amb la matèria treballada a cadascun dels quatre seminaris de la línia temàtica escollida. Cada treball s'ha de fer seguint les instruccions del docent responsable del seminari i té una extensió màxima de quatre pàgines. En total, els quatre escrits tenen un valor del 40 % de la nota final (cada escrit suposa el 10 %). Als cursos 2019/2020 i 2020/2021, el sistema d'avaluació es va veure afectat per la crisi sanitària de la Covid-19, i va caldre fer alguns ajustaments. Com que l'examen de conceptes no es podia fer presencialment, es va considerar que no podia consistir en el desenvolupament d'un tema *in extenso* i, per tant, se li va donar el format de comentari de text. Pel que fa al seminari, aquest es va veure afectat pel tancament de les biblioteques, per la qual cosa es van intensificar les activitats de tutoria i es van buscar repositoris de documentació dels quals l'alumnat pogués treure profit.

Pel que fa al sistema d'avaluació de la matèria "Història d'Àsia", aquest persegueix avaluar els tres objectius formatius que vertebraven el curs: en primer terme, els coneixements teòrics (mitjançant dos exàmens conceptuals, cadascun dels quals compta un 30 % de la nota final); a continuació, l'anàlisi de documents o fonts (mitjançant la ressenya d'un llibre o article, que suposa un 20 % de la nota); i, per últim, l'anàlisi del material audiovisual (mitjançant un comentari sobre documentals audiovisuals utilitzats durant el curs, amb un valor del 20 % de la nota). Al curs 2019/2020, davant el tancament de les biblioteques públiques i la impossibilitat per a l'alumnat d'accedir al préstec de llibres, es va decidir fer un canvi en el sistema d'avaluació i la ressenya va ser substituïda per un comentari de text sobre uns documents que es van penjar al Campus Virtual.

En totes quatre assignatures, l'avaluació única consisteix en una prova escrita sobre els continguts teòrics amb el valor del 100% de la nota final.

El TFG disposa d'un protocol especial que depèn de la normativa pròpia de la Facultat de Geografia i Història i que s'explica al pla docent de l'assignatura. En consonància amb una de les propostes del pla de millores de l'acreditació del Grau en Història de l'any 2015, aquest protocol fou objecte d'una revisió per tal d'aconseguir una assignació més objectiva de tutors i tutores. Atès l'elevat nombre d'alumnes que cada any matriculen aquesta assignatura (sempre superior als 200 TFG) i, per tal que la temàtica dels TFG s'ajusti al màxim als interessos de cada estudiant, se'ls ofereix la possibilitat d'escollir (en ordre de preferència) dos dels sis blocs temàtics ofertats i, també, dos tutors o tutores dels blocs proposats, que són els següents:

- 1.- Prehistòria
- 2.- Història Antiga

- 3.- Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica
- 4.- Història Moderna
- 5.- Història Contemporània i Món Actual
- 6.- Història d'Amèrica i d'Àfrica

Per a l'assignació del tutor o tutora, en primer lloc, es té en compte el bloc temàtic escollit per l'alumne (sempre en ordre de preferència). L'assignació definitiva es fa per nota mitjana d'expedient i temàtica escollida, mirant sempre d'adequar els tutors i les tutores disponibles a la demanda de temes escollits per l'alumnat. En el cas que un determinat bloc temàtic no pogués assumir tanta càrrega de TFG's, s'utilitza la segona opció de bloc temàtic triada per l'alumne. Val a dir que aquesta alternativa s'utilitza molt esporàdicament i que, habitualment, es busca un tutor o tutora corresponent al bloc temàtic de la primera tria. Valorem positivament aquest canvi en el protocol doncs el fet que els alumnes triïn dos blocs temàtics i dos tutors permet que, en la gran majoria dels casos, l'alumne tingui un dels tutors que demana.

No hi ha un model únic de TFG, malgrat que en la majoria dels casos es recomana la realització d'un estat de la qüestió, doncs això suposa un tipus d'investigació imprescindible per a la iniciació a la recerca bàsica o aplicada. Pel que fa a la temàtica del TFG, normalment, els tutors i tutores l'ofereixen en relació a les seves línies de recerca o de transferència de coneixement. Això no impedeix, però, que alumne pugui proposar al seu tutor un tema que sigui del seu interès.

Un cop escollit el tema, s'aplica el següent protocol:

- 1) Presentació al tutor o tutora de l'Annex 1 (finals de febrer), on l'alumne presenta la temàtica acordada mitjançant un títol, un resum del tema i un cronograma, i fa constar l'idioma en què redactarà el treball.
- 2) Presentació al tutor o tutora de l'Annex 2 (mitjans de març), que valora la feina realitzada durant la fase de recerca bibliogràfica.
- 3) Presentació de l'Annex 3 (mitjans d'abril), que a més de constatar la progressió de l'alumne, també inclou l'elecció de la convocatòria en què el TFG es presentarà a la comissió d'avaluació (juny o setembre) i de la llengua en que es farà la defensa.
- 4) Presentació al tutor o tutora de l'Annex 4 (mitjans de juny), que a més de constatar la progressió de l'alumne amb relació a la darrera reunió, va acompanyat de l'esborrany final del TFG per a la revisió final de part del seu tutor o tutora.
- 5) Presentació, per part del tutor o tutora, de l'informe final amb la seva recomanació sobre si el TFG es pot defensar o no davant la comissió avaluadora. S'inclou també la rúbrica amb la valoració individualitzada dels aspectes formals (15%), l'estructura (20%), l'anàlisi i interpretació dels resultats (30%), les conclusions (20%) i la bibliografia (15%). La qualificació del tutor/a representa el 30% del total. Com a conseqüència del confinament domiciliari durant el segon quadrimestre del curs 2019/2020, i amb la finalitat d'assolir una major implantació del Campus Virtual en aquesta assignatura (en consonància amb les propostes del pla de millores dels informes de seguiment), tots els annexes del TFG que, fins aquell moment es lliuraven en paper, es van adaptar per a poder ser tramesos com a tasques del Campus Virtual, amb la signatura digital de l'estudiant i del tutor via l'aplicació SignaSuite. Aquesta implantació ha suposat una millora substancial, doncs permet tenir tota la informació integrada en una única plataforma i, evidentment, fer un millor seguiment i avaluació de cada estudiant. Caldria destacar aquí la gran implicació del professorat del Grau en Història en la

tutorització dels TFG, doncs cadascun d'ells dedica a aquesta tasca molt més de les 4 hores per TFG que se li assignen al PDA.

6) El 70% restant de la qualificació final l'atorga una comissió avaluadora integrada per dos docents i de la qual no pot formar part el tutor/a. El membres de cada comissió s'escullen per sorteig a partir d'una bossa integrada per tot el professorat permanent que imparteix docència al Grau en Història i que, ocasionalment (en cursos amb una gran matriculació de TFG's), també inclou altres categories professionals no estables. Un dels dos membres de la comissió, com a mínim, pertany al mateix bloc temàtic dels TFG's avaluats. El 70% de la nota que atorga la comissió avaluadora es reparteix de la manera següent: 50% per l'avaluació del treball escrit, i un 20% per l'exposició oral. A l'igual que el tutor, la comissió avaluadora també utilitza el sistema de rúbriques, de les quals dues són individuals i una, conjunta. Les dues individuals corresponen a l'avaluació del treball escrit i a la de la presentació oral. La primera d'elles (avaluació del treball escrit) suposa el 50% de la qualificació final i els seus percentatges són els mateixos que figuren a la rúbrica del tutor: aspectes formals (15%), estructura (20%), anàlisi i interpretació dels resultats (30%), conclusions (20%) i bibliografia (15%). La rúbrica de la presentació oral proporciona una qualificació equivalent al 20% de la nota final, amb els percentatges següents: estructura (30%), exposició oral (30%), utilització del temps (10%) i defensa (30%). Finalment, la rúbrica conjunta consigna tant l'avaluació del tutor com les dels dos membres de la comissió avaluadora. Totes aquestes rúbriques també s'envien signades digitalment per ambdós membres mitjançant l'aplicació SignaSuite.

D'acord amb una altra de les propostes del pla millores present als informes de seguiment previs, va sorgir també la iniciativa d'implementar un sistema de rúbriques al curs 2018/2019. Aquesta innovació ha comportat un avenç notable a l'hora de clarificar i unificar els criteris d'avaluació que han de guiar a tot el professorat involucrat en l'assignatura del TFG, ja sia com a tutors i tutores o com a membres de les comissions avaluadores. Al mateix temps, també ha representat un gran avenç pels alumnes. Les rúbriques són públiques i se les pot consultar al Campus Virtual des del primer dia de curs. Aquest fet permet que l'estudiant entengui i conegui detalladament els criteris d'avaluació des del moment en què comença a plantejar-se el seu TFG, alhora que poden preparar el seu treball escrit i la seva presentació oral en funció dels criteris especificats en elles. I és que, evidentment, l'objectiu final de la implantació de la rúbrica ha estat la millora dels resultats i dels aprenentatges. Des de la coordinació de l'assignatura, la percepció dels alumnes sobre les rúbriques, en general, és bona. Aquests darrers destaquen que les rúbriques els ajuden a tenir clars els objectius del TFG i a saber com seran avaluats pel tutor i per la comissió. Cal remarcar que el TFG dona molta importància a la competència general CG6 del Grau en Història ("Capacitat comunicativa: capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i en una tercera llengua, dominant el llenguatge especialitzat; capacitat per a cercar, usar i integrar la informació"). El Grau en Història ha fet una aposta clara i ferma en el compliment d'aquesta competència garantint a tot el seu alumnat el fet de presentar i defensar oralment el seu treball.

Al curs 2017/2018, com a conseqüència de les experiències derivades del funcionament de les comissions avaluadores als cursos precedents, també es va implementar un altre canvi substancial en les comissions avaluadores, que van passar de constituir-se amb tres membres a funcionar amb dos integrants. Aquesta mesura es va adoptar perquè no hi havia suficient professorat permanent per a poder dotar de tres membres totes les comissions necessàries per avaluar els TFG que genera el grau. Tot i la reducció a dos membres,

aquestes comissions no han deixat de complir correctament amb les seves funcions i el fet que un dels dos membres pertanyi sempre al bloc temàtic en què s'inscriuen els TFG avaluats garanteix l'eficiència el procés avaluador. Es més, es reconeix al professorat un alt grau de compromís ètic doncs, des de la implantació de les comissions de dos membres, mai no s'ha produït cap tipus d'incidència.

Les dades de matriculació i d'avaluació dels TFG per a cadascun dels cursos acadèmics del quinquenni són les següents:

- Al curs 2016/2017 es van matricular 270 alumnes, que van obtenir les qualificacions següents: 14 matrícules de honor (només a la convocatòria de juny), 39 excel·lents, 125 notables, 24 aprovats, 1 suspens i 67 no presentats.
- Al curs 2017/2018 es van matricular 224 alumnes, amb les qualificacions següents: 11 matrícules de honor (només a la convocatòria de juny), 32 excel·lents, 85 notables, 22 aprovats, 2 suspens i 72 no presentats.
- Al curs 2018/2019 es van matricular 224 alumnes, amb les qualificacions següents: 10 matrícules de honor (només a la convocatòria de juny), 28 excel·lents, 102 notables, 28 aprovats, 2 suspens i 54 no presentats.
- Al curs 2019/2020 es van matricular 207 alumnes, amb les qualificacions següents: 8 matrícules de honor (només a la convocatòria de juny), 32 excel·lents, 93 notables, 22 aprovats, 1 suspens i 51 no presentats.
- Al curs 2020/2021 es van matricular 234 alumnes, amb les qualificacions següents: 11 matrícules de honor (només a la convocatòria de juny), 51 excel·lents, 83 notables, 23 aprovats, 1 suspens i 65 no presentats.

Estem convençuts del fet que les qualificacions mostren clarament el bon funcionament del procés d'avaluació del TFG. Cal destacar, així mateix, l'elevat percentatge de no presentats (que se situa entorn al 26,66%), malgrat els esforços de la Coordinació del TFG en el marc de les sessions informatives, que és quan s'explica en què consisteix el Treball Final de Grau i s'aconsella a l'alumnat que no el matriculi si no es veu en disposició real de poder-lo acabar. Per tal de resoldre el dubte de si aquest percentatge reflecteix la incapacitat d'alguns alumnes per a afrontar aquesta assignatura o si es deu a circumstàncies personals, com ara la manca de temps, al full de matrícula del TFG del curs 2021/2022 es va incloure la pregunta de si el TFG ja havia estat matriculat anteriorment. Tot i que les dades de què disposem només fan referència a aquest curs en concret, els resultats mostren com 78 alumnes han tornat a matricular-se d'aquesta assignatura, la qual cosa suggereix que l'elevat percentatge de no presentats es deuria, majoritàriament, a la necessitat d'una major dedicació horària i a una voluntat de realitzar un TFG que realment els satisfaci i els permeti demostrar totes les competències, coneixements i habilitats adquirides al llarg dels seus estudis.

Com a conseqüència del confinament domiciliari durant el segon quadrimestre del curs 2019/2020, una part important de l'alumnat es va veure afectat perquè els va resultar impossible accedir a certs recursos bibliogràfics, i això va obligar, en alguns casos, a redefinir els objectius d'alguns TFG's. Cal dir també que les tutories es van mantenir virtualment i que les comissions es van desenvolupar amb el recolzament de la plataforma virtual BBCollaborate sense incidents remarcables. L'evolució de la pandèmia durant el curs 2020/2021, no va suposar cap canvi amb respecte als procediments virtuals desenvolupats al curs precedent i tant l'activitat de tutorització com les defenses es van dur a terme amb total normalitat. La pandèmica tampoc

no va afectar a les qualificacions del TFG, doncs si comparem les notes dels darrers tres cursos, no es detecta massa diferència entre elles. La taula 6.2.2.4 recull la llista completa dels TFG's presentats al curs 2020/2021 acompanyada de la qualificació obtinguda per cadascun d'ells.

Títol	Qualificació
Els focs a la Mediterrània occidental. Rutes de navegació	10,0 - MH
La transición bajomedieval. Más de un siglo de historiografía económica	10,0 - MH
Raimon de Penyafort. Sant, jurista, confessor i inquisidor	9,9 - MH
El Solsonès: territori carlí. Aproximació bibliogràfica al carlisme del Solsonès	9,9 - MH
Formació, funcionament i exercici de la justícia senyorial a la Catalunya dels segles XIV i XV	9,8 - MH
La transformació d'Anatòlia entre els segles XIII i XIV. Un estat de la qüestió sobre la construcció del <i>beylik</i> d'Osman	9,8 - MH
La immigració peninsular a Catalunya (1940-1975)	9,8 - MH
La música como instrumento político. Rock radical Vasco y la Izquierda Abertzale	9,8 - MH
Estructuras en el caos mundial. Globalización entre 1989-2019	9,7 - MH
Los fundamentos del estado moderno en la Corona de Aragón	9,6 - MH
La construcció dels mercats coberts a l'Europa contemporània (1820-1936)	9,8
El inicio de la real renta de correos en América	9,7
La clandestinitat del Partit Comunista Portuguès (1926-1974). Un estat de la qüestió	9,6
Represión, opinión y leyenda negra	9,6
La Via Augusta. El corredor mediterrani de la Roma Antiga	9,6
Les formulacions imperials durant el dominat	9,6
Las colectivizaciones en Cataluña durante la Guerra Civil (1936-1939)	9,6
La prostitució a la Catalunya medieval (segles XIV i XV)	9,6
Teatre en transició. L'escena teatral catalana durant la Transició política espanyola (1975-1982)	9,5
La construcció de l'Espanya Nacional (s. XIX)	9,5
Isabel I de Inglaterra (1533-1603). Formas de representación de una monarca femenina en la Edad Moderna	9,5
El mundo funerario del Egipto romano. Cambios y continuidades respecto a la época faraónica	9,5
Les dones a Teotihuacan. Estudi de gènere de les dinàmiques socials a la ciutat dels déus	9,5
El ocaso neandertal	9,5

La Poble de Lillet dins les baronies de Mataplana i Pinós (segles XIII al XV)	9,4
La guerra civil a la comarca de l'Anoia (1936-1939). Estat de la qüestió	9,4
Franco y el eje. España en la Segunda Guerra Mundial	9,4
Naixement, vida i mort del call de Tàrraga. La comunitat jueva targarina entre els segles XIII i XV	9,4
Carles de Borbó a Nàpols i Sicília	9,3
Masonería y feminismo	9,3
La ciutat romana al Nord-Est del <i>conventus Tarraconensis</i> . Revisió d'un problema historiogràfic des de la perifèria acadèmica	9,3
Eulàlia de Barcelona, verge i màrtir. Aproximació a un cas de culte als sants a la Hispània tardoantiga (ss. IV-IX)	9,3
Mateo Morral (1879-1906). Causes de un regicidi	9,3
La convergència entre paganisme, màgia, satanisme i heretgia. La gestació i el naixement de la bruixeria europea	9,3
El catalanisme polític de 1874 a 1931. Un estat de la qüestió	9,3
El papel político-social y económico de las mujeres de la corte del Califato Omeya de Córdoba	9,2
Dinámicas de interacción colonial e imperial en el Mediterráneo occidental	9,2
El debat historiogràfic entorn l'epidèmia gripal del 1918	9,2
El districte musulmà de Siurana (714-1153). La frontera més llunyana d'Al-Andalus	9,2
Mijail Gorbachov. Personaje clave de la historia del s. XX	9,2
Els castells de la Tordera. Estudi de l'evolució d'una línia militar entre els segles IX i XIII	9,2
Presència catalana a la desembocadura de l'Orinoco	9,1
Violència a la rereguarda Republicana a Catalunya (1936-1939)	9,1
La economía de Tarraco durante el alto imperio	9,1
La ilustración española ante la educación de las mujeres	9,1
L'exili de dirigents nacionalsocialistes a Espanya. La seva acollida i la seva ocultació (1945-2000)	9,1
Associacionisme popular a Catalunya (1860-1930). Aproximació a les societats corals de Josep Anselm Clavé	9,1
María Magdalena. La discípula ideal	9,1
La implantació romana en el territori cessetà (226-76 aC)	9,0
Menorca al segle XVIII. Política, economia i societat d'una illa en disputa	9,0
El recorregut del sufragi femení a l'Espanya contemporània (1868-1931)	9,0
Els orígens dels mossos d'Esquadra (1719-1735)	9,0

Los comuneros de Castilla contra Carlos I. Un estado de la cuestión en torno a la Guerra de las Comunidades (1520-1522)	9,0
El vino y la vid en la península ibérica. Del inicio a la edad media	9,0
De fetillera a bruixa. Pràctiques màgic-medicinals a Catalunya abans i durant la cacera de bruixes (segles XIV-XVI)	9,0
L'antic Egipte i la qüestió racial	9,0
El moviment guerriller antifranquista a Catalunya	9,0
El mito y lo femenino. Análisis del papel de la mujer en la mitología griega	9,0
La conca del Cardener de l'Ibèric Ple a la transformació romana. Estat de la qüestió	9,0
Els maquis garrotxins. La resistència oblidada	9,0
La búsqueda de un <i>settlement</i> : la Restauración Inglesa	9,0
La sentència arbitral de Guadalupe (1486). Contingut i interpretacions	9,0
Del Calmecac a l'Imperial Colegio de la Santa Cruz de Tlatelolco. L'educació a Mèxic Tenochtitdan (segles XV i XVI)	9,0
Música i propaganda en el primer franquisme	8,8
L'exili femení a Mèxic posterior a la Guerra Civil Espanyola. Anàlisi des de la perspectiva de gènere	8,8
Guatemala 1954: Jacobo Árbenz, la Reforma Agrària, la CIA i la United Fruit Company	8,8
Del Mississipi a Anglaterra. El blues, el rock i l'evolució de la música occidental en la cultura de masses del segle XX	8,7
El trentisme a Catalunya	8,7
La violència sexual com a arma de guerra global	8,7
La concepción del poder a través de la obsidiana en Teotihuacán	8,6
Articulació ideològica de l'estat faraònic i instrumentalització a través de les institucions durant el Regne Antic (2650-2150 aC)	8,6
Les guerres confederades d'Irlanda (1641-1653) amb Carles I d'Anglaterra	8,6
La controvèrsia de la sobirania del Sàhara	8,6
Qui va voler la Guerra Civil?	8,6
Desafíos en la evangelización de Japón (1543-1614)	8,6
El culto a Isis en el mundo romano	8,5
El despertar de Alemania. Factores para entender el ascenso del partido nazi al poder	8,5
L'origen dels mossos d'esquadra i els seus inicis al segle XVIII	8,5
El movimiento vecinal en Barcelona (1970-1979)	8,4
El comtat d'Urgell. Sis segles d'existència entre l'expansió del Casal de Barcelona i l'Al-Andalus	8,4

El colonato bajoimperial. Análisis histórico y reflexiones sobre su debate historiográfico	8,4
Barça i catalanitat. La vinculació del Futbol Club Barcelona en reivindicacions cultural i polítiques a Catalunya	8,4
Les societats laborals. De resistència obrera a agent social cooperatiu	8,4
Realidad y constructo. Un estado de la cuestión sobre la importancia del trabajo femenino en las economías domésticas de finales del XIX y principios del XX: el caso español	8,3
Orígenes del pistolero en la Barcelona de entreguerras	8,3
Més que un club? El rerefons sociopolític del Barça (1918-1975)	8,3
Un estado de la cuestión acerca de las causas del crac de 1929	8,3
El nacionalismo aragonés y su evolución contemporánea	8,3
Les dones del 1936. De la combatent a la indispensable	8,3
Trabajo infantil durante el franquismo (1939-1975)	8,3
El edicto de expulsión. Una cuestión judía	8,3
La participación catalana en la esclavitud atlántica (siglos XVI-XVIII)	8,2
Els Fets de Juliol de 1936 a la ciutat de Lleida	8,2
La relació entre el futbol i el règim franquista	8,2
La necesidad de la tragedia. La evolución de la mentalidad acerca de Hiroshima y Nagasaki	8,2
Tiberio. Aproximación historiográfica al heredero de Augusto a comienzos de la era imperial	8,2
La migración andaluza hacia Barcelona en los años 60	8,2
El surgimiento de los feminismos en España. ¿Un caso singular?	8,1
L'anarcosindicalisme en la Catalunya revolucionaria	8,1
La dictadura de Macías Nguema (1968-1979). Un estat de la qüestió	8,1
Abd el Krim. Del col·laboracionisme al lideratge de la resistència rífenya	8,1
Epidèmies i reaccions socials a la Catalunya del segle XIV	8,1
El cooperativisme agrari a Catalunya (1920-1936)	8,1
La trama parapolicial española y su lucha contra ETA (1983-1987)	8,0
La repressió franquista a la Costera i la Vall d'Albaida	8,0
<i>Imperium sine fine</i> . La Eneida y la construcción de la ideología augustea	8,0
El anarquismo individualista y la "propaganda por el hecho". Un estado de la cuestión	8,0

El Camino Español. De Génova a Bruselas (1567-1634)	8,0
1939: Condiciones y vivencias del exilio republicano y su estancia en Francia	8,0
L'exèrcit roig a Afganistan. Conflicte, causes i conseqüències	8,0
Gustavo Adolfo II. Reformas e implicación en la Guerra Europea	7,9
La música durant el franquisme. Un estat de la qüestió	7,9
La Industria textil. Necesidad inmediata y expresión de distinción social en la España de Época Moderna	7,8
Els ilaraugates. Mite o gènesis de l'Ebre iber	7,8
La visión de Europa sobre América (1492-1521)	7,8
Ejercicio y uso de la prostitución en la España moderna. Intereses civiles y religiosos	7,7
Nodrizas esclavas en la Cataluña de la Baja Edad Media. La concepción de la esclavitud y la lactancia subrogada	7,7
L'anarquisme català del tombant de segle. El sorgiment d'un moviment obrer propi	7,7
Bandolerisme a l'Alt Urgell. Famílies, frontera i conflictes jurisdiccionals	7,7
Característiques de l'Islam xiïta en la revolució d'Iran	7,7
La primera Guerra Mundial desde la trinchera británica	7,6
Los distintos regímenes en la Europa de entreguerras	7,6
Religión y educación en el mundo carolingio	7,6
El corsarisme a les Balears als segles XVII-XVIII. El cas de Menorca sota el domini anglès	7,6
Las misiones internas de los jesuitas en la España postridentina	7,6
La evolución de las distintas percepciones de los reinos de la Península Ibérica sobre los otomanos en la Baja Edad Media y en los tiempos de los Reyes Católicos	7,5
La influencia del franquismo y el fascismo en el fútbol	7,5
La formació del nacionalisme radical català (1901-1923)	7,5
La religió funerària egípcia. Els dominis d'Osiris	7,5
La comunidad judía de Barcelona de los siglos XIV y XV	7,5
Carles III. Acció i obra de govern en l'entorn polític, econòmic i social a Espanya i a Catalunya	7,4
La restauración Meiji. La transición de un estado feudal a un Japón Moderno	7,4
En torno a la locura (o no) de Juana I de España	7,4
La formación del monacato primitivo en el Imperio Romano durante la antigüedad tardía (ss. III-VI). De los orígenes hasta la regla de San Benito	7,4
El rerefons social del futbol en la societat europea dels segles XX-XXI	7,4

Educació al món antic. Estudi comparatiu dels sistemes educatius d'Esparta i Atenes	7,4
L'agogé espartana. Un procés continu de selecció	7,4
El futbol com instrument polític durant el franquisme	7,3
Interpretant Lulius Caesar. La seva dualitat	7,3
Polítiques i reaccions socials a la pesta a l'edat moderna	7,3
Paz Hispánica. ¿Éxito o fracaso?	7,2
Vic i el seu comerç a l'edat mitjana	7,2
El culto a las reliquias en los siglos XV-XVI	7,2
El discurso higienista y su concepción de la mujer. Sexualidad, higiene y moralidad	7,1
El fenomen del pujolisme a Catalunya	7,1
La División Azul durante la Segunda Guerra Mundial (1941-1943)	7,0
«Quedà poblada de cathalans e gascons»	7,0
Las esterilizaciones forzadas durante el fujimorismo (1996-2000)	7,0
Les colònies industrials del sector textil a la llera del riu Llobregat durant la segona meitat del segle XIX. Un estat de la qüestió sobre el procés d'assentament i la seva presència en el territori català	7,0
La comunitat LGBT durant el franquisme. La historiografia d'una repressió	6,8
El conflicte armat a Irlanda del Nord. Els <i>troubles</i> i la sortida del conflicte	6,8
Ascetismo femenino en la aristocracia romana del siglo IV	6,7
La consideración de la mujer en la época antigua	6,7
La Nueva Novela Latinoamericana en el análisis de las revoluciones del continente. Entre Literatura e Historia	6,7
La Industria de la automoción en España. Un recorrido a través de su historia según diferentes perspectivas	6,6
Rituals funeraris a Tarraco durant els segles III-V	6,6
Les brigades internacionals (1936-39). Historiografia del segle XXI	6,5
40 aniversario del 23-F	6,4
La figura del Gran Capitán y las Guerras de Italia	6,4
El rol de la prensa local de la Part Forana a la segona meitat del segle XX. Mallorca com a font historiogràfica	6,4
Dhuoda. Dona, maternitat i noblesa a la Catalunya carolíngia	6,3
23F. Cop d'estat fallit?	6,3

La creació de l'euro. Debat al voltant de la moneda única	6,3
El comerç marítim català des de la ciutat de Barcelona durant els segles XIII i XIV	6,2
Carlos V y el conflicto protestante (1516-1556)	6,1
L'anatomia de l'inventor	5,9
Mudèjars i jueus dins la societat catalana baixmedieval	5,8
Entre la militància politicoideològica i la crítica historiogràfica. Les interpretacions de la Revolució de Setembre de 1868	5,8
Estudios sobre la cultura política republicana durante el siglo XIX y la Restauración Borbónica	5,7
Contactes dels pobles nòrdics a la Península Ibèrica durant els segles IX-XI	5,6
Memoria e historia. El papel de la víctima	5,2
El socialismo utópico y los inicios del feminismo	5,0
Los niños de Rusia	5,0
L'estatut d'Autonomia de Catalunya de 1932. Estat de la qüestió d'una reivindicació política i cultural	5,0
La Batalla de l'Ebre	4,3

TAULA 6.2.2.4. TREBALLS FINAL DE GRAU DEFENSATS DURANT EL CURS 2020-2021 AL GRAU EN HISTÒRIA. FONT: BASE DE DADES DE LA COORDINACIÓ DEL TFG.

Un darrer aspecte en què ja s'ha avançat força, però que encara cal millorar és el desplegament d'actuacions encaminades a assegurar el nivell de llengua estrangera, tant per incentivar l'aprenentatge de llengua estrangera entre l'alumnat propi del grau com per afavorir la matriculació de l'alumnat al programa Erasmus. Actualment, s'han consolidat tres assignatures que tenen un grup que s'imparteixen en anglès ("Història Medieval", "Història Moderna de Catalunya" i "Història d'Àsia"). En anys alterns, s'hi afegeix una quarta matèria en anglès ("Pensament, Religió i Sabers a l'Època Moderna"), amb la qual cosa, el Grau en Història ofereix, en llengua anglesa, un mínim de 21 ECTS i un màxim de 27 ECTS, essent el grau de la Facultat de Geografia i Història que més oferta fa d'assignatures en una llengua estrangera. Tal com figura entre les propostes de millores dels informes de seguiment previs, el nostre propòsit és ampliar el catàleg d'assignatures en anglès, però aquesta proposta de millora va quedar aturada per causa de la crisi sanitària de la Covid-19 i tornarà a ser presa en consideració al proper curs 2021/2022. Igualment, considerem que, encara que la docència teòrica es faci majoritàriament en català o castellà, l'anglès es podria implementar en alguna de les activitats pràctiques de cadascuna de les assignatures de grau (tant a nivell oral com a l'escrit).

3) Les taxes de satisfacció i de rendiment del grau d'Història (curs 2019/2020)

Una altra evidència que ens permet saber l'adequació de les competències, les activitats formatives i dels sistemes d'avaluació és el grau de satisfacció que expressen els alumnes en les enquestes d'opinió. Pel que fa al Grau en Història, aquestes enquestes testimonien un nivell de satisfacció que s'ha mantingut dins una constant de valoració alta en els quatre cursos pels quals tenim dades del Gabinet Tècnic del Rectorat al

VSMA, doncs no consten dades pel curs 2020/2021 (veure taula 6.2.2.5, amb una escala de valoració entre 1-5). El percentatge de respostes (39,75%) supera la mitjana de la UB (34,02%) i queda molt poc per sota del de la Facultat (41,98%), tot i que en els cursos precedents, en canvi, ha tendit a quedar per sobre.

La satisfacció dels graduats amb l'experiència educativa global de la titulació (I20), es troba en una tendència de clara progressió que ha anat augmentant des del curs 2016/2017, on se situava en 3.74 punts (sobre 5) fins als 4.05 punts del curs 2019/2020; a la resta de cursos la qualificació obtinguda ha estat de 3.98 punts (curs 2017/2018) i 4,01 punts (curs 2018/2019). Cal destacar, de manera molt especial, la rellevància del fet que la puntuació més alta del quinquenni hagi estat l'obtinguda pel curs 2019/2020, doncs fou el primer dels dos cursos que es van veure afectats per la crisi sanitària de la Covid-19. Quan, al març del 2020, se'ns va enviar a tothom, professors i alumnes, a casa i se'ns va indicar que calia adaptar la nostra docència al format virtual, molts pocs de nosaltres teníem experiència suficient per a garantir l'èxit, a curt termini, d'aquest canvi d'escenari docent. En la meua opinió, doncs, aquesta puntuació premia amb tota justícia els esforços, l'entusiasme i la professionalitat amb què el professorat del Grau en Història va afrontar aquest repte docent. Sense dubte, la qualitat de la docència impartida al grau i la professionalitat del seu professorat són dos dels factors que expliquen la fidelitat del nostre alumnat, doncs la gran majoria dels graduats enquestats triaria cursar una altra vegada el Grau en Història (I21), tal com mostren els percentatges que ha obtingut aquesta pregunta a les enquestes corresponents als cursos del quinquenni: 82,35% (curs 2016/2017), 79,3% (curs 2017/2018), 76% (curs 2018/2019) i 73,44% (curs 2019/2020). La gran majoria també triaria novament la UB per a cursar uns altres estudis, amb uns percentatges molts semblants als de la titulació.

Instruments avaluadors	UB	Facultat	Ensenyament
Graduats	7433	424	161
Nombres de respostes	2529	178	64
Participació	34,02%	41,98%	39,75%
I1 - L'estructura del pla d'estudis ha permès una progressió adequada del meu aprenentatge	3.68	3.72	3.52
I2 - Hi ha hagut una bona coordinació en els continguts de les assignatures per evitar solapaments	3.30	3.61	3.33
I3 - El volum de treball exigit ha estat coherent amb el nombre de crèdits de les assignatures	3.47	3.85	3.69
I4 - Estic satisfet/a amb el professorat	3.68	3.87	3.84
I5 - La metodologia docent emprada pel professorat ha afavorit el meu aprenentatge	3.33	3.52	3.42
I6 - La tutorització ha estat útil i ha contribuït a millorar el meu aprenentatge	2.99	3.43	3.25
I7 - El campus virtual ha facilitat el meu aprenentatge	3.98	3.86	3.78
I8 - Els sistemes d'avaluació han permès reflectir adequadament el meu aprenentatge	3.11	3.46	3.31
I9 - Les pràctiques externes m'han permès aplicar coneixements adquirits durant la titulació	3.66	3.23	3.08

I10 - Les accions de mobilitat que he realitzat han estat rellevants per al meu aprenentatge	3.71	3.76	3.45
I11 - El treball de fi de grau m'ha estat útil per consolidar les competències de la titulació	3.81	3.97	4.06
I12 - Les instal·lacions (aules i espais docents) han estat adequades per afavorir el meu aprenentatge	3.31	3.47	3.47
I13 - Els recursos facilitats pel serveis de biblioteca i de suport a la docència han respost a les meves necessitats	3.92	4.10	4.11
I14 - Els serveis de suport a l'estudiant (informació, matriculació, tràmits acadèmics, beques, orientació, etc.) m'han ofert un bon assessorament i atenció	3.24	3.25	3.18
I15 - He rebut resposta adequada de les meves queixes i suggeriments	3.11	3.21	3.21
I16 - La informació referent a la titulació al web és accessible i m'ha resultat útil	3.59	3.53	3.43
I17 - La formació rebuda m'ha permès millorar les meves habilitats comunicatives	3.69	3.80	3.89
I18 - La formació rebuda m'ha permès millorar les meves competències personals (nivell de confiança, aprenentatge autònom, presa de decisions, resolució de nous problemes, anàlisi crítica, etc.)	3.74	3.81	3.75
I19 - La formació rebuda m'ha permès millorar les meves capacitats per a l'activitat professional	3.64	3.33	3.35
I20 - Estic satisfet amb la titulació	3.93	4.03	4.05
I21 - Si tornés a començar, triaria la mateixa titulació	77,01%	75,14%	73,44%
I22 - Si tornés a començar, triaria la mateixa universitat	76,09%	81,92%	82,81%

TAULA 6.2.2.5. SATISFACCIÓ DELS GRUATS EN HISTÒRIA AL CURS 2019/2020 AMB L'EXPERIÈNCIA EDUCATIVA GLOBAL DE LA TITULACIÓ. TAULA E6.4 DE L'ESPAI VSMA. FONT: GABINET TÈCNIC DEL RECTORAT (ESCALA DE VALORACIÓ ENTRE 1 I 5).

Pel que fa a l'enquesta de satisfacció dels graduats sobre el curs 2019/2020, dos terços dels ítems superen el 3.4 sobre 5, essent les puntuacions més altes les referides a un volum de treball exigint coherent amb el nombre de crèdits de les assignatures (I3), la satisfacció amb el professorat (I4), una bon ús del Campus Virtual (I7), la utilitat del TFG (I11), els materials de suport a la docència (I13) i la millora tant de les habilitats comunicatives (I17) com de les competències personals (I18). Cal destacar, molt especialment, la satisfacció amb el professorat (I4), que assoleix 3.84 punts en un curs en què la docència presencial es va veure tan greument afectada per la crisi sanitària de la Covid-19. De fet, podem constatar com, a l'inici del quinquenni, aquest ítem es valorava molt per sota, amb 3.45 punts (al 2016/2017) i amb 3.62 punts (al curs 2017/2018), mentre que al curs 2018/2019, va experimentar un augment molt notable (3.93 punts) que es va mantenir més o menys igual pel curs 2019/2020, tot i el nou paradigma de docència virtual. Per contra, no hi ha cap ítem per sota del 3. Les puntuacions més baixes les obtenen els serveis de suport sobre tràmits acadèmics (I14), amb un 3.18, i les pràctiques externes (I19), amb un 3.08, però caldria aclarir que els alumnes que les cursaven durant aquest curs 2019/2020 es van veure afectats pel confinament i van experimentar serioses dificultats per a poder dur-les a terme. Una de les propostes de millora que es va endegar en aquest quinquenni fou la de revisar els solapaments temàtics als plans docents de les assignatures del grau. Per tant, resulta molt interessant que l'ítem sobre la coordinació en els continguts de les assignatures per a evitar solapaments (I2) hagi obtingut una puntuació cada cop més alta: 2.67 (curs 2016/2017), 2.71 (curs 2017/2018), 3.14 (curs 2018/2019) i 3.33 (curs 2019/2020). De tot això, es pot deduir tant la idoneïtat de la mesura com l'èxit de la millora endegada.

No obstant això, l'ítem que, de manera sistemàtica, sempre ha estat molt ben valorat pels graduats és el TFG (I11), amb una puntuació a l'entorn dels 4 punts: 4.10 (curs 2016/2017), 3.88 (curs 2017/2018), 3.92 (curs 2018/2019), i 4.06 (curs 2019/2020). Aquesta valoració sempre queda per sobre de l'obtinguda tant per la UB com per la Facultat, de manera que podem considerar que l'alumnat del Grau en Història troba que aquesta tasca li ha resultat útil per a consolidar les competències de la titulació i els coneixements teòrics adquirits.

Amb relació a les enquestes de satisfacció dels estudiants sobre l'acció docent i formativa durant el curs 2019/2020 (taula 6.2.2.6), cal destacar, en primer lloc, la baixa participació de l'alumnat, que oscil·la entre el 14% i el 25% de mitjana (amb algunes poques excepcions que arriben al 37%); s'ha de tenir en compte que al VSMA s'han segregat els dos semestres del curs 2019-20 per tal de valorar l'impacte de la pandèmia. Al segon semestre, els percentatges de resposta es van incrementar una mica més, però tampoc no hi ha cap assignatura que superi el 33%. Amb aquestes xifres tan baixes de participació, qualsevol intent d'interpretació ha de procedir amb molta prudència. En qualsevol cas, cal indicar que tots els indicadors són favorables, i que només hi ha una assignatura valorada per sota de 5 en el còmput global ("Història de l'Amèrica Colonial"). Tenint en compte que, en els cursos previs, aquesta mateixa matèria sempre ha obtingut una puntuació superior a 7 i que, al curs 2020/2021, ha assolit un 8.86, caldria pensar en algun problema puntual en el procés d'adaptació a les estratègies de docència virtual. Les assignatures més ben valorades, la "Història de Roma" i "Vells i Nous Conflictes en el Món Actual" obtenen un 9.75 i un 9.60, respectivament. En general, la gran majoria de les matèries del grau presenten una puntuació superior a 7 en tots els ítems. A mode de comparació, al curs 2018/2019, només quatre assignatures van ser puntuades amb una qualificació superior a 9, mentre que al curs 2019/2020 han augmentat a sis. Aquesta dada constitueix, doncs, un altre indicatiu de l'excel·lència amb què el professorat del Grau en Història va assumir el repte d'adoptar les seves estratègies de docència presencials a la virtualitat exigida per a poder afrontar la pandèmia.

Si posem l'atenció en la valoració de les activitats formatives, al primer semestre del curs 2019/2020, la puntuació mitjana d'aquest ítem fou de 7.14. En canvi, al segon semestre, que fou l'afectat per la pandèmia, la mitjana va baixar a 6.5. Aquest descens en la mitjana de la satisfacció de l'alumnat és conseqüència de la baixa puntuació obtinguda per les assignatures "Paleografia i Diplomàtica" (4,71) i "Història de l'Amèrica Colonial" (3.18) que, a judici de l'alumnat, no haurien adaptat d'una manera adequada les seves estratègies docents. En canvi, al curs 2020/2021, curs en què aquestes dues matèries van continuar impartint-se virtualment, el grau de satisfacció d'aquesta segona matèria es va incrementar a 8.86, mentre que per a "Paleografia i Diplomàtica" no tenim cap dada al VSMA. Caldria afegir, a més, que la mitjana obtinguda en aquest ítem per les matèries del grau en aquest mateix curs 2020/2021 fou de 7.38, és a dir, una xifra més alta encara que l'índex referit al primer semestre del curs 2019/2020, en què la docència es va poder impartir presencialment.

Pel que fa a la valoració sobre la idoneïtat de les activitats d'avaluació, no s'observen grans diferències entre el curs 2018/2019, el primer semestre de 2019/2020 i el curs 2020/2021. Aquesta qüestió no es planteja en l'enquesta del segon semestre del curs 2019/2020, però allà sí que es pregunta sobre l'adaptació del sistema d'avaluació a l'entorn virtual i sobre l'ajust dels criteris i procediments de l'avaluació als resultats d'aprenentatge esperats a les assignatures. Les mitjanes registrades (7.21 i 7.01) indiquen una bona adaptació als mitjans virtuals. Igualment, els estudiants consideren haver rebut informació suficient sobre l'adaptació de l'assignatura a l'entorn no presencial (amb mitjanes que, normalment, superen els 7 punts).

Finalment, l'alumnat sembla satisfet amb la tasca docent realitzada pel professorat durant el període de la pandèmia amb valors força constants de 7.2 (pel primer semestre del curs 2019/2020), de 7 (pel segon semestre del curs 2019/2020), i de 7.36 (pel curs 2020/2021).

Assignatura	Codi	Matriculats	% respostes	Satisfacció global	Activitats formatives	Activitats d'avaluació	Càrrega de treball	Material d'estudi	Activitat professorat
Antropologia i Història	361407	270	26,67%	7,39	7,27	7,37	7,71	7,25	7,54
Arqueologia	361402	335	20,90%	6,28	5,93	6,41	6,74	6	6,22
Art i Història	361409	288	37,50%	8,07	7,68	7,18	7,90	7,81	8,31
Economia i Societat en el Món Contemporani	364006	87	19,54%	7	6,71	7	5,94	7,47	6,73
Epigrafia i Numismàtica	361404	182	21,43%	6,97	6,82	7,41	7,15	7,51	8,05
Gènere i Història	361406	196	22,45%	6,55	6,27	6,26	6,84	6,80	6,14
Història Contemporània de Catalunya	361427	210	24,76%	6,50	6,33	6,25	6,12	6,65	6,66
Història Contemporània d'Espanya	361426	213	18,78%	7,48	7,53	6,90	7,23	7,50	8,08
Història d'Àfrica	361417	203	18,72%	5,24	5,63	5,97	5,79	6,16	5,42
Història de la Cultura i de les Institucions Europees	361419	177	17,51%	6,48	7,42	7,13	6,52	6,84	8,02
Història de Roma	364015	45	17,78%	9	9,13	7,75	8,88	9,88	9,75
Història Medieval	361412	207	20,29%	5,76	5,76	5,46	5,88	6,23	6,21
Història Moderna	361413	192	24,48%	7,83	7,33	7,56	7,93	7,73	8,26
Història Moderna de Catalunya	361425	204	21,08%	7,14	6,81	6,60	6,88	6,93	7,67
Història Moderna d'Espanya	361424	198	19,19%	6,08	6,29	6,66	7,11	6,68	6,71
Paleografia de la Corona d'Aragó	364016	25	24%	8,17	7,83	8,67	8,33	8,83	8,33
Pensar la Història: Escoles, Teories, Interpretacions	361400	288	21,53%	7,08	7,36	7,36	7,74	7,31	7,37
Poders a l'Època Moderna	364019	15	26,67%	8,50	8,50	6,75	8,50	8	9,25
Prehistòria de la Península Ibèrica	361420	181	20,99%	7,32	7,29	7,55	7,74	7,16	7,91
Societat i Formes de Vida a l'Època Moderna	364021	50	14%	7,29	5,86	6,86	6,29	5,86	7,29
Urbanisme i Arquitectura del Món Antic	364022	36	19,44%	8	8,29	8	8,14	8,29	8,88
Vells i Nous Conflictes en el Món Actual	364008	89	14,61%	9,54	9,15	9,23	9	9,62	9,60

Assignatura	Codi	Matriculats	respostes	Satisfacció global	Activitats formatives	Càrrega de treball	Material d'estudi	Activitat professorat	Informació suficient adaptació	Sistema avaluació	Criteris avaluació
Camp i Ciutat en el Món Medieval	364003	45	17,78%	8,63	9,13	9	9	9,38	9,63	9	9
Cultura Ibèrica	364004	52	32,69%	6,29	7,24	6,59	7,47	7,63	7,88	6,35	6,81
Cultures i Mentalitats a l'Edat Mitjana	364005	47	25,53%	8,67	9,25	8,08	8,75	8,75	9,25	9,25	8,75
Fonts Històriques	361405	301	20,27%	6,13	5,56	5,10	5,97	5,71	5,90	5,84	5,75
Franquisme, Transició i Democràcia	364007	116	22,41%	7,92	6,32	7,19	7,54	7,20	6,65	7,15	6,69
Geografia i Història	361408	277	22,74%	4,97	5,05	5,15	5,57	4,50	5	5,35	5,48
Hispania Antiga	361421	199	24,12%	7,38	7,52	7,19	7,60	8,22	8,09	7,48	7,19
Història Antiga	361411	281	22,06%	8,56	8,13	8,73	8,76	8,74	8,37	8,92	8,55
Història Contemporània	361414	227	22,03%	8,10	7,47	7,98	8,22	8,15	7,98	7,90	7,88
Història Contemporània i Cinema	364009	72	15,28%	7,64	7,82	8,36	8,18	8,42	8	8,82	7,91
Història d'Amèrica	361416	157	22,93%	7,08	5,53	7,11	6,75	6,92	6,39	7,22	7,14
Història d'Àsia: Imperis i Nacions	361418	235	20,43%	7,27	7,06	7,19	7,67	7,67	7,58	7,58	7,17
Història de Grècia	364013	82	15,85%	7,08	6,67	7,23	7,38	7,08	7,92	7,46	7,08
Història de l'Amèrica Colonial	364010	47	25,53%	4	3,18	5,45	4,09	3,80	3,27	3,91	4,45
Història de l'Amèrica Contemporània	364011	32	18,75%	6,33	4,50	6,17	5	5,60	5,33	5,67	5,50
Història de l'Antiguitat Tardana	364014	60	31,67%	7,58	7,11	7,53	8,21	8,05	7,53	7,84	8,16
Història de Roma	364015	48	31,25%	7,80	7,86	9	8,20	8,64	8,21	9,13	8,53
Història Medieval de Catalunya	361423	196	25%	8,04	7,86	8,17	8,25	8,17	8,08	8,50	8,28
Història Medieval d'Espanya	361422	196	20,41%	7,10	6,25	7,08	7,38	6,95	6,95	6,90	7,08
Món Actual	361415	219	22,83%	7	5,78	7,22	7,30	6,69	6,36	7,14	6,34
Paleografia i Diplomàtica	361403	202	15,35%	5,35	4,71	6,65	5,45	4,93	4,97	6,74	6,45
Pensament i Política en el Món Contemporani	364017	95	16,84%	6,19	5,19	6,25	6,25	4,75	5,31	6,19	5,44
Pensament, Religió i Sabers a	364018	76	19,74%	5,87	5,20	6,40	5,13	5,13	4,93	5,93	6,33

l'Època Moderna											
Prehistòria	361410	298	17,11%	6,98	6,27	7,37	6,78	6,75	6,73	6,24	6,24
Recursos Informàtics i Mètodes Quantitatius en Història	361401	195	22,56%	7,11	6,95	6,57	6,95	7,30	7,41	7,91	7,25

TAULES 6.2.2.6. SATISFACCIÓ DELS ESTUDIANTS AMB L'ACTUACIÓ DOCENT I FORMATIVA DEL CURS 2019/2020. TAULES E.6.5 (PRIMER SEMESTRE) I E.6.5BIS (SEGON SEMESTRE) DE L'ESPAI VSMA. FONT: GABINET TÈCNIC DEL RECTORAT (ESCALA DE VALORACIÓ ENTRE 0 I 10).

Finalment, les enquestes del professorat del grau, referides només al curs 2020/2021 (el VSMA no permet la consulta de les enquestes de cursos anteriors), també manifesten un grau de satisfacció alt (veure taula 6.2.2.7) amb una valoració global mitjana entorn el 4 punts. La puntuació de cada ítem oscil·la entre els 3.35 punts i els 4.3 (amb una escala de valoració sobre 6). Com acostuma passar en aquestes enquestes, l'ítem que sempre rep la puntuació més baixa és el referit al perfil d'ingrés dels estudiants. Entre els ítems més valorats hi ha el del rendiment acadèmic dels alumnes als quals s'ha impartit classe (3.81) i el de l'organització del desplegament del pla d'estudis (3.81). Ara bé, val la pena subratllar que els tres ítems que han rebut la màxima valoració fan referència a l'adaptació de la docència virtual, un fet mitjançant el qual el professorat del grau reconeix la gran il·lusió i dedicació amb què va afrontar aquest repte. Així doncs, les metodologies docents emprades han rebut la màxima qualificació de l'enquesta (4.30), una puntuació seguida de ben de prop per la valoració del sistema d'avaluació (4.17). No ens ha d'estranyar, doncs, que el grau de satisfacció amb la titulació tingui una puntuació força alta (4,16).

	Nombre de respostes	Desviació estàndard	Valoració mitjana
El perfil d'ingrés dels estudiants	32	1,02	3,35
El treball i la dedicació dels estudiants	32	0,80	3,44
El rendiment acadèmic obtingut pels estudiants de les matèries que heu impartit	32	0,97	3,81
El nivell formatiu assolit pels estudiants que es titulen	32	1	3,63
L'estructura del pla d'estudis (matèries i el seu pes)	32	1,01	3,63
El perfil de competències (resultats d'aprenentatge previstos) en la titulació	32	0,82	3,79
L'organització del desplegament del pla d'estudis (grups, horaris, etc.)	32	1	3,81
La coordinació amb la resta de docents de la titulació	32	1,14	3,46
(Si hi heu participat) L'organització i l'avaluació dels treballs fi de màster	32	0,92	3,91
(Si hi heu participat) L'organització i l'avaluació de les pràctiques externes	32	0,76	4,00
Els recursos docents disponibles	32	1,07	3,67
El suport institucional per al desenvolupament de l'activitat docent (GR@D, Campus Virtual, CRAI...)	32	1,15	3,71
Les condicions i la qualitat de les instal·lacions	32	1,16	3,48
Les metodologies docents que heu utilitzat	32	0,88	4,30
El sistema d'avaluació que heu utilitzat	32	1,01	4,17
La vostra satisfacció amb la titulació	32	0,75	4,16

TAULA 6.2.2.7. SATISFACCIÓ DEL PROFESSORAT AMB EL DESPLEGAMENT DE L'ENSENYAMENT (CURS 2020/2021). TAULES E.6.6 DE L'ESPAI VSMA. FONT: GABINET TÈCNIC DEL RECTORAT (ESCALA DE VALORACIÓ ENTRE 1 I 6).

En general, i ateses les dades de què disposem, es constata que el grau de satisfacció és notable, tant per part de l'alumnat com dels graduats i, també, del professorat. A més, tots els ítems analitzats indiquen que l'adaptació a la docència virtual durant el segon semestre del curs 2019/2020 i durant tot el curs 2020/2021 fou força satisfactòria (llevat de dos casos que, no obstant, van millorar d'un curs a l'altre en la valoració dels estudiants). Si s'analitzen les assignatures de manera més concreta, només hi ha una matèria amb una puntuació baixa en el còmput global, essent moltes més les que superen els 8 punts de valoració, a més d'un grup gens menyspreable que assoleix la franja dels 9 punts.

Curs	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Taxa de rendiment	81,44%	80,91%	80,39%	87,45%	—
Taxa d'eficiència	92,56%	93,25%	93,33%	92,97%	—
Durada mitjana dels estudis	5,01	5,08	5,33	5,01	—
Taxa d'abandonament	32,07%	37,25%	32,43%	35,98%	—
Taxa de graduació	36,73%	40,20%	41,31%	45,61%	—

TAULA 6.2.2.8: INDICADORS DE RENDIMENT ACADÈMIC. TAULA E.6.7 DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADÈMICODOCENT.

Amb referència a les taxes d'èxit, de rendiment i d'eficiència, els resultats generals del Grau en Història durant el període avaluat són bons. Es tracta de valors similars als dels altres graus de la Facultat (Arqueologia, Antropologia, Geografia i Història de l'Art) i també als d'altres graus de Ciències Socials i Humanitats de la UB (Sociologia i Filosofia). Aquestes dades demostren que tant les activitats formatives i els sistemes d'avaluació aconsegueixen amb els seus objectius i mostren un bon aprofitament per part de l'alumnat.

Als cursos 2018/2019 i 2019/2020, les taxes de rendiment (80,39% i 87,45%) i d'eficiència (92,56% i 95,69%) han estat molt satisfactòries. Ara bé, mentre que la taxa d'eficiència s'ha mantingut molt constant en tots els cursos del quinquenni, la de rendiment, en el curs 2019-2020 ha experimentat un gran increment de més de set punts (veure taula 6.2.2.8). La durada mitjana dels estudis és de 5 anys i escaig, com en els dos cursos anteriors i, com passa també a la resta de graus que s'imparteixen a la Facultat de Geografia i Història. Aquest any de més que cursa una part dels estudiants del grau, d'una banda, s'explicaria pel pes de l'alumnat que cursa els estudis a temps parcial (combinant estudis i feina) i, en menor mesura, pel fet que alguns alumnes prefereixen dedicar un cinquè any a redactar el seu TFG amb una major disponibilitat de temps i dedicació.

La comparació entre les taxes de rendiment i les d'eficiència, juntament amb les d'alumnes no presentats, constaten que els crèdits no superats tenen poc pes en la trajectòria dels estudiants i que, per tant, no són una causa massa rellevant d'allargament dels estudis. La majoria d'estudiants superen els crèdits que matriculen cada curs i, entre els que no ho fan, la causa principal és que no es presenten a l'avaluació. Així, per exemple, al curs 2018/2019, la diferència entre la taxa de rendiment i la d'èxit va ser de 4 punts mentre que la d'eficiència, que reflecteix els crèdits superats sobre els matriculats, va ser de 6 punts amb referència a la d'èxit i de 13 punts amb relació a la de rendiment. En canvi, al curs 2019/2020, la diferència entre la taxa d'eficiència no va arribar al punt amb respecte de la d'èxit i va ser de 5 punts i mig amb respecte de la de rendiment. Això significa, doncs, que en aquest curs afectat pel confinament associat a la crisi sanitària de la Covid-19, l'alumnat va participar de manera més massiva a les proves d'avaluació.

La taxa d'abandonament (32,43% i 35,98%), tot i que sempre preocupant, no sembla haver-se incrementat d'una manera decisiva per l'impacte de la crisi sanitària de la Covid-19 i, en aquests cursos, s'ha incrementat clarament respecte dels anteriors. Fins i tot, els índexs del curs 2019/2020 són més baixos que els del 2017/2018, caracteritzat per la normalitat acadèmica. Les causes de l'abandonament serien, bàsicament, dues: 1) la dificultat que suposa fidelitzar aquella part de l'alumnat que té una mitja baixa i que ha accedit als estudis d'Història sense que realment fossin la seva primera opció (una realitat que, sobretot, es dona entre l'alumnat que accedeix per la via de la selectivitat de setembre i que explica perquè la xifra més important d'abandonament es produeix en el pas de primer a segon i, sobretot, en el primer semestre); i 2) la renúncia d'una part dels estudiants que, pensant que podrien compatibilitzar la seva feina amb els estudis del grau, descobreixen que això els resulta molt difícil, bé per incompatibilitat horària bé perquè, realment, no poden dedicar el volum d'hores que requereix el procés d'aprenentatge dins el grau.

Aquest abandonament es dona més fàcilment entre els alumnes més joves, doncs es matriculen a la universitat condicionats per les premisses i conductes d'escolarització anual que han caracteritzat els seus estudis previs i, per tant, troben natural continuar amb una matrícula més sense reflexionar massa sobre el tribut de temps i dedicació que això els pot ocasionar. En canvi, l'abandonament de la gent de més edat és més infreqüent, doncs, quan van triar iniciar els estudis d'Història, van haver de mesurar amb atenció les seves possibilitats de temps i de dedicació. Un altre factor del qual també caldria valorar la incidència en l'abandonament és el de les dificultats econòmiques, però no comptem amb indicadors per a poder-ho. Els preus de matrícula elevats que han de suportar els estudiants de les universitats catalanes i la manca d'una política de beques ampla han estat factors que, sens dubte, han provocat una part de l'abandonament. La rebaixa de les taxes universitàries amb ocasió de la crisi de la Covid-19 segur que tindrà efectes positius en la reducció de l'abandonament.

Per últim, la taxa de graduació (41,31% i 45,61%) es troba en un procés de creixement constant i d'increment significatiu amb respecte els primers cursos del quinquenni. Així doncs, entre el curs 2016/2017 i el 2019/2021, el percentatge ha assolit quasi nou punts sencers. Malauradament, el VSMA no mostra encara les dades corresponents al curs 2020/2021, doncs resultaria molt interessant per a l'adequada valoració d'aquest ítem saber si aquesta tendència a l'alça s'ha vist estroncada pels efectes de la crisi sanitària de la Covid-19, tot i que la impressió que es desprèn del gran nombre d'alumnes avaluats a les actes de les assignatures del curs passat no sembla augurar una davallada d'aquest percentatge i, en el cas que així fos, no seria massa significativa. Cal recordar també que les xifres que recull la taxa de graduació són més baixes que la graduació real, calculada a partir del total de graduats en cadascuna de les cohorts. La taxa de graduació és un índex que només recull les persones que es graduen en els quatre anys previstos més un (en total, doncs, cinc cursos), i no tot l'alumnat que finalitza els estudis d'un grau. Per tant, tots aquells estudiants que acaben el grau en més de 5 anys queden fora del recompte. Si es té en compte que la durada mitjana dels estudis al Grau en Història sempre ha estat superior a 5 anys en tots els cursos considerats, es pot comprendre millor la repercussió negativa d'aquest escriu en la durada dels estudis a l'hora de calcular la taxa de graduació.

Curs	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Taxa d'abandonament	26,84%	26,83%	30,41%	23,47%	—
Taxa de presentats	91,24%	84,86%	84,63%	88,70%	—
Taxa d'èxit	85,09%	85,93%	84,37%	92,05%	—
Taxa de rendiment	77,64%	72,92%	71,39%	81,65%	—
Taxa d'abandonament	26,84%	26,83%	30,41%	23,47%	—

TAULA 6.2.2.9: INDICADORS DE RENDIMENT ACADÈMIC. TAULA E.6.7 DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADÈMICODOCENT. Nota metodològica: COM A ALUMNES DE 1R CURS S'HAN CONSIDERAT ÚNICAMENT ELS ESTUDIANTS QUE ACCEDEIXEN PER PRIMER COP A LA UNIVERSITAT. ACCÉS PER PREINSCRIPCIÓ, VIES 0, 1 I 4; SENSE CRÈDITS RECONEGUTS NI CONVALIDATS (EXCEPTE CONVALIDACIÓ DE CFGS I/O RECONeixEMENT PER ENSENYAMENT PROPI I EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL).

Pel que fa a l'evolució dels resultats globals de primer curs (veure taula 6.2.2.9), les dades disponibles indiquen una taxa d'abandonament a primer curs del 30,41% al curs 2018/2019 i del 23,47% al curs 2019/2020. Amb aquests percentatges, estariem davant un procés de reducció del ritme d'abandonament, atès que la taxa del curs 2019/2020 és la més baixa de tot el quinquenni, a una diferència de més de set punts respecte del curs immediatament precedent. De nou, el fet que al VSMA manquin les dades del curs 2020/2021 no ens permet certificar la tendència a la baixa de l'abandonament ni tampoc valorar l'impacte de l'adaptació de les estratègies docents presencials a virtuals entre l'alumnat de primer curs. Tot i que, segurament, són molt diversos els motius que poden justificar aquest abandonament, el fet que en el darrer curs amb dades al VSMA la taxa sigui tan baixa (un alumne de cada quatre) tindria a veure amb dos fets que ja es van analitzar a l'estàndard 1: 1) el fet que són molts els alumnes que trien Història en primera opció; i 2) el fet que bona part d'aquests estudiants arriben a mitjanes superiors a 7. Com que els estudis en Història són clarament vocacionals, caldria esperar que si, cada vegada més, els alumnes que arriben al nostre grau ho fan perquè senten un veritable interès i estan més preparats, en trobar-se a les aules un professorat expert i amb una sòlida formació històrica (tal com el Consell d'Estudis recomana que sigui el professorat de primer curs), la taxa d'abandonament s'hauria de mantenir en cotes baixes.

En aquesta reducció de l'abandonament al primer curs del Grau en Història potser caldria considerar, també, el paper del Programa d'Acció Tutorial (PAT), implementat a tota la Facultat de Geografia i Història al curs 2014/2015. Amb ell, es buscava aconseguir un apropament més directe amb l'alumnat de primer curs i detectar les seves dificultats en el procés d'integració dins els estudis universitaris. Per això, es va establir un sistema de tutories grupals i individualitzades que es van constituir en fòrums de debat per a captar la percepció dels alumnes de primer sobre el seu aprenentatge al grau. Més endavant, la Facultat va decidir implementar el PAT en cadascun dels quatre cursos del Grau en Història per tal que l'alumnat pogués gaudir d'aquest acompanyament al llarg de tot el seu temps d'estudis.

Les taxes de presentats (84,63% i 88,70%) i d'èxit (84,37 i 92,05%) a primer durant els dos darrers cursos han estat força diferents. Mentre que les taxes de presentats han experimentat un augment de quatre punts amb respecte dels dos cursos previs, la taxa d'èxit del 2019/2020 ha experimentat un sobtat increment de quasi vuit punts amb relació al curs precedent. En l'augment d'aquests valors, segurament, degué influir el confinament a casa i el fet que els exàmens es van fer en un format virtual que evitava el típic examen de desenvolupament llarg. Aquestes dinàmiques vers l'alça s'observen també en la taxa de rendiment (71,39% i 81,65%), els percentatges de la qual s'han de posar en relació amb la tendència a la baixa de la taxa

d'abandonament, atès que, com més reduïda és aquesta, major és la de rendiment. De nou, la diferència amb el percentatge del curs 2018/2019 és molt alta (10 punts sencers), un fet que es pot explicar, segurament, perquè, en evitar-se les avaluacions amb el típic examen de desenvolupament llarg, sempre més intimidant pels alumnes de perfil acadèmic baix, l'alumnat es va sentir més motivat a participar del procés d'avaluació.

Assignatures	A	N	E	MH	S	Matriculats	NP	Taxa d'èxit	Taxa de rendiment	Taxa no presentats
Antropologia i Història (361407)	92	143	10	10	19	298	24	93,07%	85,57%	8,05%
Arqueologia (361402)	117	83	20	13	39	292	20	85,66%	79,79%	6,85%
Art i Història (361409)	118	104	31	5	18	300	24	93,48%	86%	8%
Bizanci i Islam (364002)	6	5	0	1	1	14	1	92,31%	85,71%	7,14%
Camp i Ciutat en el Món Medieval (364003)	6	18	2	2	0	29	1	100%	96,55%	3,45%
Cultura Ibèrica (364004)	10	15	1	1	1	30	2	96,43%	90%	6,67%
Cultures i Mentalitats a l'Edat Mitjana (364005)	7	29	4	3	1	45	1	97,73%	95,56%	2,22%
Economia i Societat en el Món Contemporani (364006)	15	27	6	2	1	55	4	98,04%	90,91%	7,27%
Epigrafia i Numismàtica (361404)	75	68	17	15	28	220	17	86,21%	79,55%	7,73%
Fonts Històriques (361405)	95	92	7	7	32	280	47	86,27%	71,79%	16,79%
Franquisme, Transició i Democràcia (364007)	40	40	6	0	6	101	9	93,48%	85,15%	8,91%
Gènere i Història (361406)	76	95	24	8	5	218	10	97,60%	93,12%	4,59%
Geografia i Història (361408)	99	91	31	7	29	313	56	88,72%	72,84%	17,89%
Hispania Antiga (361421)	66	59	14	10	10	197	38	93,71%	75,63%	19,29%
Història Antiga (361411)	119	73	17	14	20	287	44	91,77%	77,70%	15,33%
Història Contemporània (361414)	93	69	8	6	17	212	19	91,19%	83,02%	8,96%
Història Contemporània de Catalunya (361427)	54	88	17	4	8	181	10	95,32%	90,06%	5,52%
Història Contemporània d'Espanya (361426)	50	86	21	7	7	171	0	95,91%	95,91%	0%
Història Contemporània i Cinema (364009)	16	27	13	4	3	70	7	95,24%	85,71%	10%
Història d'Àfrica (361417)	80	58	13	12	13	185	9	92,61%	88,11%	4,86%
Història d'Amèrica (361416)	43	91	20	11	8	178	5	95,38%	92,70%	2,81%
Història d'Àsia: Imperis i Nacions (361418)	41	77	33	10	7	178	10	95,83%	90,45%	5,62%
Història de Grècia (364013)	21	17	3	3	1	50	5	97,78%	88%	10%
Història de la Cultura i de les	62	88	9	8	7	188	14	95,98%	88,83%	7,45%

Institucions Europees (361419)										
Història de l'Amèrica Colonial (364010)	16	16	10	1	0	48	5	100%	89,58%	10,42%
Història de l'Amèrica Contemporània (364011)	8	20	16	0	3	48	1	93,62%	91,67%	2,08%
Història de l'Amèrica Prehispànica (364012)	10	11	7	0	0	32	4	100%	87,50%	12,50%
Història de l'Antiguitat Tardana (364014)	12	18	15	4	0	56	7	100%	87,50%	12,50%
Història de Roma (364015)	12	31	15	5	1	69	5	98,44%	91,30%	7,25%
Història Medieval (361412)	70	72	28	13	28	217	6	86,73%	84,33%	2,76%
Història Medieval de Catalunya (361423)	57	71	8	9	9	173	19	94,16%	83,82%	10,98%
Història Medieval d'Espanya (361422)	76	66	21	9	14	205	19	92,47%	83,90%	9,27%
Història Moderna (361413)	95	87	12	8	7	225	16	96,65%	89,78%	7,11%
Història Moderna de Catalunya (361425)	58	96	12	11	0	184	7	100%	96,20%	3,80%
Història Moderna d'Espanya (361424)	62	91	8	4	2	172	5	98,80%	95,93%	2,91%
Món Actual (361415)	86	76	15	9	17	219	16	91,63%	84,93%	7,31%
Paleografia de la Corona d'Aragó (364016)	0	3	8	1	0	12	0	100%	100%	0%
Paleografia i Diplomàtica (361403)	64	89	13	14	4	211	27	97,83%	85,31%	12,80%
Pensament i Política en el Món Contemporani (364017)	27	29	10	6	2	80	6	97,30%	90%	7,50%
Pensament, Religió i Sabers a l'Època Moderna (364018)	23	26	4	5	1	68	9	98,31%	85,29%	13,24%
Pensar la Història: Escoles, Teories, Interpretacions (361400)	90	133	6	6	12	273	26	95,14%	86,08%	9,52%
Poders a l'Època Moderna (364019)	29	12	1	2	0	47	3	100%	93,62%	6,38%
Pràctiques Externes Optatives (364020)	0	3	2	1	0	7	1	100%	85,71%	14,29%
Prehistòria (361410)	114	66	3	14	40	273	36	83,12%	72,16%	13,19%
Prehistòria de la Península Ibèrica (361420)	65	60	14	8	23	179	9	86,47%	82,12%	5,03%
Recursos Informàtics i Mètodes Quantitatius en Història (361401)	53	68	36	13	24	210	16	87,63%	80,95%	7,62%
Societat i Formes de Vida a l'Època Moderna (364021)	8	19	2	3	0	33	1	100%	96,97%	3,03%
Treball Final de Grau (361428)	23	83	51	11	1	234	65	99,41%	71,79%	27,78%

Urbanisme i Arquitectura del Món Antic (364022)	8	11	3	2	0	24	0	100%	100%	0%
Vells i Nous Conflictes en el Món Actual (364008)	8	51	26	6	1	95	3	98,91%	95,79%	3,16%

TAULA 6.2.2.10: QUALIFICACIONS DE LES ASSIGNATURES DEL GRAU EN HISTÒRIA (CURS 2020/2021). TAULA E.6.9 DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

Pel que fa a les qualificacions de les assignatures, les dades referides als cursos 2018-2021 configuren un escenari en què a l'entorn d'una quarta part de l'alumnat que inicia el Grau en Història no finalitza els seus estudis, però que, en canvi, aquells que continuen superen les assignatures i els cursos adequadament i assolixen un grau d'aprofitament notable (veure taula 6.2.2.10). En general, doncs, s'observa que les taxes milloren progressivament a partir de primer, que és quan es produeix l'abandonament més gran (veure taula 6.2.2.11). Aquesta és la realitat que es pot deduir, per exemple, a partir de les taxes de no presentats de les assignatures de primer, que són sempre les més altes del grau. Aquests índexs són més elevats al segon semestre, la qual cosa indicaria que la major part dels alumnes que decideixen abandonar els estudis ho fan en el primer semestre. De fet, al primer semestre també hi ha més suspesos que al segon semestre. Per tant, caldria suposar que els qui acaben abandonant són, principalment, aquells alumnes que, per desmotivació, ja no van seguir l'avaluació de les assignatures del primer semestre i, a més, una part dels qui es van decebre per causa dels mals resultats obtinguts a les avaluacions del primer semestre. Amb aquestes dades, per tal de combatre l'abandonament a primer curs, potser, caldria buscar la manera de motivar l'alumnat i ajudar-lo a trobar estratègies que li permetin superar amb èxit les avaluacions del primer semestre. Una de les solucions possibles seria potenciar més el Pla d'Acció Tutorial per tal de detectar i recolzar, molt especialment, aquella part de l'alumnat que se sent frustrada pel seu baix rendiment en aquest primer semestre.

A partir de segon, les taxes d'abandonament i de suspens es redueixen molt i, de fet, a tercer i a quart el percentatge de suspesos és molt baix, de la qual cosa es pot deduir que els estudiants d'aquests cursos prefereixen no presentar-se abans que suspendre. Pel que fa a les notes mitjanes, un 40% dels alumnes de primer superen les assignatures amb un aprovat, però a partir de segon ja es comença a detectar una tendència que iguala la xifra d'aprovats i de notables; i a tercer i a quart, la nota mitjana de més de la meitat de l'alumnat ja és de notable. A més, proporcionalment, a tercer i a quart també hi ha més excel·lents que a primer i a segon.

Pel que fa a la incidència de la crisi sanitària de la Covid-19 en les taxes d'abandonament i suspens, es pot observar que al curs 2019/2020, l'abandonament al segon semestre del primer curs va ser tant alt com en els anys precedents i, en això, la pandèmia no va tenir cap incidència, doncs el primer semestre va ser presencial. Molt més important per a valorar la influència de la Covid-19 és la taxa de suspesos, que sí que es va reduir molt al segon semestre si la comparem amb els percentatges de la primera part de l'any i, sobretot, amb els dels dos cursos precedents. La reducció dels percentatges d'aquests valors (abandonament i suspesos) al segon semestre del curs 2019/2020 encara presenta una davallada més gran a la resta de cursos del grau, sobretot, a tercer i quart. El fet que el confinament durés tot el període de docència del segon semestre va tenir una incidència decisiva en aquest baix índex de suspesos, doncs les restriccions de mobilitat van

permetre a l'alumnat dedicar més temps a la seva formació i, per tant, això els va permetre superar amb èxit els seus estudis. Al curs 2020/2021, la taxa de no presentats, en general, es va mantenir més baixa que en els cursos previs a la crisi sanitària de la Covid-19 (tot i que depèn una mica de cada assignatura), però, per contra, la taxa de suspesos va augmentar, probablement perquè, en no estar confinats, no tots els alumnes es trobaven suficientment motivats per a seguir les classes *online* i no van dedicar als seus estudis el mateix temps que durant el període de restriccions de mobilitat.

Percentatges de No presentats (NP) i Suspesos (S) (cursos en ordre cronològic descendent)								
Assignatures de primer curs								
	2020/2021		2019/2020		2018/2019		2017/2018	
Primer semestre	NP	S	NP	S	NP	S	NP	S
Antropologia i Història	8,05%	6,38%	16,97%	2,95%	18,88%	5,94%	17,99%	10,04%
Arqueologia	6,85%	13,36%	10,39%	11,57%	17,18%	29,55%	18,49%	14,72%
Art i Història	8,00%	6,00%	13,10%	10,34%	15,44%	7,72%	16,73%	13,47%
Pensar la Història	9,52%	4,40%	13,15%	9,34%	16,55%	11,15%	15,71%	7,66%
Segon semestre								
Fonts Històriques	16,79%	11,43%	19,12%	5,33%	24,04%	10,10%	20,39%	12,94%
Geografia i Història	17,89%	9,27%	26,62%	4,78%	31,73%	2,58%	26,27%	4,31%
Història Antiga	15,33%	6,97%	17,63%	4,07%	25,09%	7,56%	24,15%	7,92%
Prehistòria	13,19%	14,65%	17,36%	5,47%	23,29%	17,12%	16,86%	19,92%
Assignatures de segon curs								
Primer semestre								
Epigrafia i Numismàtica	7,73%	12,73%	9,24%	1,63%	12%	6,50%	12,33%	6,77%
Gènere i Història	4,59%	2,29%	4,57%	3,55%	9,23%	4,62%	8,02%	0,42%
Història Medieval	2,76%	12,90%	5,80%	4,83%	6,28%	15,18%	6,31%	10,19%
Història Moderna	7,11%	3,11%	9,90%	4,69%	9,18%	8,21%	6,72%	9,66%
Segon semestre								
Història Contemporània	8,96%	8,02%	6,01%	2,15%	13,33%	10,00%	5,98%	6,77%
Món Actual	7,31%	7,76%	7,11%	0,44%	14,55%	4,55%	10,04%	3,77%
Paleografia i Diplomàtica	12,80%	1,90%	9,13%	1,44%	15,46%	4,83%	13,64%	3,64%
Recursos Informàtics i Mètodes Quantitatius en Història	7,62%	11,43%	12,94%	6,47%	18,56%	4,64%	12,04%	1,85%
Assignatures obligatòries de tercer curs								
Primer semestre								
Història d'Àfrica	4,86%	7,03%	4,50%	4,50%	4,04%	10,60%	6,44%	0%
Història de la Cultura i de les Institucions Europees	7,45%	3,72%	5,11%	7,95%	4,48%	6,47%	3,65%	7,81%
Prehistòria de la Península Ibèrica	5,03%	12,85%	2,22%	4,44%	4,21%	8,88%	8,00%	7,00%
Segon semestre								
Hispania Antiga	19,29%	5,08%	3,59%	3,59%	9,96%	4,98%	11,87%	5,93%
Història d'Amèrica	2,81%	4,49%	0,63%	3,16%	2,90%	4,35%	4,81%	7,69%
Història Medieval de Catalunya	10,98%	5,20%	1,58%	0,53%	4,29%	1,43%	7,73%	1,45%

Història Medieval d'Espanya	9,27%	6,83%	3,13%	0,53%	5,15%	6,00%	9,90%	7,29%
Assignatures obligatòries de quart curs								
Primer semestre								
Història Contemporània de Catalunya	5,52%	4,42%	5,88%	1,96%	8,70%	8,70%	13,64%	5,45%
Història Contemporània d'Espanya	0%	4,09%	1,46%	2,92%	5,47%	8,46%	10,42%	8,85%
Història Moderna de Catalunya	3,80%	0%	6,60%	3,05%	5,59%	8,94%	9,26%	2,31%
Història Moderna d'Espanya	2,91%	1,16%	3,13%	0,52%	9,00%	3,79%	8,06%	7,58%
Segon semestre								
Història d'Àsia	5,62%	3,93%	5,56%	0,43%	7,14%	6,30%	11,34%	7,56%

TAULA 6.2.2.11: PERCENTATGES DE NO PRESENTATS I DE SUSPESOS A LES ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DEL GRAU EN HISTÒRIA (CURSOS 2018-2021). FONT: ELABORACIÓ PRÒPIA A PARTIR DE LES DADES DE LA TAULA E.6.9 DEL VSMA. NOTA METODOLÒGICA: PER TAL DE DESTACAR LES DADES DEL CURS 2020/2021, L'ORDENACIÓ DE LES COLUMNES SEGUEIX UN ORDRE DE CURSOS DESCENDENT.

L'evolució de les qualificacions, en els darrers tres cursos del quinquenni (2018-2020), de les quatre assignatures triades per a l'anàlisi en aquest estàndard 6 resulta molt útil doncs cadascuna d'aquestes assignatures representa un dels cursos del Grau en Història (veure taula 6.2.2.12). Pel que fa a l'assignatura de primer ("Pensar la Història"), com totes les assignatures de primer, té una major taxa de no presentats que les matèries de la resta de cursos. Ara bé, com que la seva docència té lloc al primer semestre, realment, no es va veure afectada pel canvi d'estratègia docent fins al curs 2020/2021. Per això, la reducció del percentatge de no presentats i suspesos no s'acusa fins aleshores. A la resta d'assignatures, en canvi, la taxa de no presentats no va variar gaire amb la docència virtual i el fet que l'assignatura s'impartís en el primer o el segon semestre no va tenir cap incidència. Això significa que, durant el període de docència virtual, aquells a qui més va estimular el sistema d'avaluació virtual va ser als alumnes de primer. Per això, el nombre de suspesos de "Pensar la Història" en l'únic curs que va impartir-se en format virtual va passar de 27 a 31.

Aquest descens en els suspesos també es detecta en el cas de "Gènere i Història" i d'"Història de la Cultura i de les Institucions Europees" en el moment en què van començar a aplicar estratègies d'avaluació *online* (curs 2020/2021). Pel que fa a "Història d'Àsia", com que aquesta matèria s'imparteix al segon semestre, va fer el canvi d'estratègia avaluadora al curs 2019/2020 i, en conseqüència, de 15 suspesos al curs anterior, va passar a només 1. Sens dubte, el confinament i les restriccions de mobilitat hi van tenir molt a veure doncs, al curs següent, amb una docència que continuava essent *online*, però amb un alumnat amb una major llibertat de moviments, el nombre de suspesos va ascendir a 7, una xifra que, no obstant, queda lluny dels 15 suspesos al darrer curs amb presencialitat. De tot això, cal deduir, doncs, que els alumnes se senten més motivats a participar amb un sistema d'avaluació en suport virtual que defugui el tradicional examen presencial de desenvolupament tipus tema. I és per això que una de les propostes de millora que volem endegar al Grau en Història és potenciar formes d'avaluació virtual que permetin examinar l'alumne sense que això comporti una pèrdua de rigor ni devaluï el concepte d'avaluació.

Pel que fa a la nota mitjana, a "Pensar la Història", abans de la pandèmia, la nota més recurrent entre els alumnes era l'aprobat, però al curs 2020/2021, el primer que es va veure afectat per la crisi sanitària, el nombre de notables va superar al d'aprobat. En canvi, a les assignatures de segon, tercer i quart la nota més habitual entre els alumnes ja era el notable, per la qual cosa la pandèmia no sembla haver tingut una incidència tan gran. Això significa, doncs, que els alumnes de segon, tercer i quart tenien un major compromís

amb els seus estudis, no es van sentir desanimats amb el context derivat de la crisi sanitària de la Covid-19 i van buscar la manera d'adaptar-s'hi i continuar traient profit al seu procés formatiu.

Assignatures	Aprovats	Notables	Excel.lents	MH	Suspensos	Matriculats	No Presentats	Taxa d'èxit	Taxa de rendiment	Taxa no presentats
Pensar la Història (1er curs)	120 (2018-19)	59 (2018-19)	8 (2018-19)	14 (2018-19)	31 (2018-19)	278 (2018-19)	46 (2018-19)	86,64% (2018-19)	72,30% (2018-19)	16,55% (2018-19)
	109 (2019-20)	88 (2019-20)	14 (2019-20)	13 (2019-20)	27 (2019-20)	289 (2019-20)	38 (2019-20)	89,24% (2019-20)	77,51% (2019-20)	13,15% (2019-20)
	90 (2020-21)	133 (2020-21)	6 (2020-21)	6 (2020-21)	12 (2020-21)	273 (2020-21)	26 (2020-21)	95,14% (2020-21)	86,08% (2020-21)	9,52% (2020-21)
Gènere i Història (2on curs)	51 (2018-19)	77 (2018-19)	27 (2018-19)	7 (2018-19)	9 (2018-19)	195 (2018-19)	18 (2018-19)	91,53% (2018-19)	83,08% (2018-19)	9,23% (2018-19)
	68 (2019-20)	83 (2019-20)	20 (2019-20)	6 (2019-20)	7 (2019-20)	197 (2019-20)	9 (2019-20)	94,15% (2019-20)	89,85% (2019-20)	4,57% (2019-20)
	76 (2020-21)	95 (2020-21)	24 (2020-21)	8 (2020-21)	5 (2020-21)	218 (2020-21)	10 (2020-21)	97,60% (2020-21)	93,12% (2020-21)	4,59% (2020-21)
Història de la Cultura i de les Institucions Europees (3er curs)	86 (2018-19)	74 (2018-19)	11 (2018-19)	8 (2018-19)	13 (2018-19)	201 (2018-19)	9 (2018-19)	93,23% (2018-19)	89,05% (2018-19)	4,48% (2018-19)
	68 (2019-20)	56 (2019-20)	17 (2019-20)	10 (2019-20)	14 (2019-20)	176 (2019-20)	9 (2019-20)	90,42% (2019-20)	85,80% (2019-20)	5,11% (2019-20)
	62 (2020-21)	88 (2020-21)	9 (2020-21)	8 (2020-21)	7 (2020-21)	188 (2020-21)	14 (2020-21)	95,98% (2020-21)	88,83% (2020-21)	7,45% (2020-21)
Història d'Àsia (4rt curs)	67 (2018-19)	105 (2018-19)	7 (2018-19)	9 (2018-19)	15 (2018-19)	238 (2018-19)	17 (2018-19)	85,07% (2018-19)	78,99% (2018-19)	7,14% (2018-19)
	52 (2019-20)	82 (2019-20)	50 (2019-20)	9 (2019-20)	1 (2019-20)	234 (2019-20)	13 (2019-20)	87,33% (2019-20)	82,48% (2019-20)	5,56% (2019-20)
	41 (2020-21)	77 (2020-21)	33 (2020-21)	10 (2020-21)	7 (2020-21)	178 (2020-21)	10 (2020-21)	95,83% (2020-21)	90,45% (2020-21)	5,62% (2020-21)

TAULA 6.2.2.12: QUALIFICACIONS DE LES ASSIGNATURES OBJECTE D'ANÀLISI DEL GRAU EN HISTÒRIA (CURSOS 2018-2021). TAULA E.6.9 DE L'ESPAI VSMA. FONT: PLANIFICACIÓ ACADEMICODOCENT.

6.2.3 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació (6.4)

Referent a la inserció laboral dels titulats de grau en Història (veure taula 6.2.3.1) al VSMA només comptem amb l'enquesta del 2017 (que fa referència als titulats del curs 2012/2013, i a la qual van respondre més de la meitat dels 203 graduats). Ara bé, a través del portal EUC Dades, es poden consular també les dades de la darrera enquesta d'inserció laboral realitzada pel sistema universitari català el 2020, referent al curs 2015/16.

La taxa d'ocupació dels graduats en Història ha augmentat de manera notable amb relació a les enquestes del 2014 i del 2011, posant-se al mateix nivell de les dades de l'enquesta de 2008 (referida als titulats del

curs 2003/2004). Així doncs, si en el 2014 aquest índex se situava en el 54,55%, per sota de la taxa d'ocupació a Catalunya, a l'enquesta del 2017 es troba ja en el 79,82%, i més de tres punts per sobre de l'indicador de Catalunya. A l'enquesta del 2020, tot i que la baixada d'1,5 punts no resulta massa rellevant si ho comparen amb la baixada d'aquest índex a nivell de Catalunya, que ha estat de sis punts. Per tant, es pot considerar que als titulats en Història de la UB els costa menys trobar feina que als titulats d'altres universitats catalanes. La taxa d'atur (13,80%) a l'enquesta del 2020 ha pujat una mica amb relació a l'enquesta del 2017 (9,65%), però continua estant molt lluny de les cotes d'atur que van reflectir les enquestes de 2014 (37,50%) i de 2011 (23,85%). Per altra banda, la taxa d'atur també s'ha incrementat en cinc punts a nivell de Catalunya i és molt més alta a altres centres universitaris propers, cas de la Universitat de Girona (36,80%) o la Rovira i Virgili (45%).

	Enquesta 2020		Enquesta 2017		Enquesta 2014		Enquesta 2011	
	Titulats 2015-16		Titulats 2012-13		Titulats 2009-10		Titulats 2006-07	
	UB	Catalunya	UB	Catalunya	UB	Catalunya	UB	Catalunya
Taxa d'ocupació	78,20%	72,00%	79,82%	76,2%	54,55%	61,5%	65,14%	71,1%
Taxa d'atur	13,80%	19,40%	9,65%	14,80%	37,50%	29,50%	23,85%	20,89%
Taxa d'inactivitat	8,00%	8,60%	10,53%	8,97%	7,95%	9,00%	11,01%	8,00%
Taxa d'adequació (funcions específiques de la titulació)	25,00%	23,20%	15,93%	22,27%	23,68%	24,00%	21,00%	25,12%
Taxa d'adequació (funcions universitàries)	29,30%	32,70%	31,86%	28,64%	25,00%	21,14%	33,00%	27,96%
Taxa d'adequació (funcions no universitàries)	45,10%	44,00%	52,21%	49,09%	51,32%	54,86%	46,00%	46,92%
Grau de satisfacció amb la feina (sobre 10)	7,90	7,60	6,84	6,89	6,84	6,74	7,22	7,01
Mitjana de valoració de la formació teòrica rebuda (sobre 10)	4,30	4,30	3,88	3,89	3,42	3,55	3,87	4,00
Mitjana de valoració de la formació pràctica rebuda (sobre 10)	3,10	3,50	3,36	3,45	2,46	2,71	3,08	3,57
Nombre de titulats	172	334	203	383	208	348	185	347
Nombre de respostes	87	175	114	223	88	200	109	225
% respostes	50,60%	52,40%	56,16%	58,22%	42,31%	57,47%	58,92%	64,84%

TAULA 6.2.3.1. SATISFACCIÓ DE LA INSERCIÓ LABORAL DELS TITULATS DE GRAU. TAULA E.6.12G DE L'ESPai VSMa COMPLETADA AMB LES DADES DE L'ENQUESTA DEL 2020 DEL PORTAL EUC DADES. FONT: APQUB – AQU.

Una altra dada molt positiva fa referència a la taxa d'adequació referida a funcions específiques de la titulació (25%), que és la més alta de la dècada i la més alta de les universitats catalanes, amb excepció de la Rovira i Virgili. De fet, aquesta taxa ha pujat 10 punts amb relació a l'enquesta del l'any 2017 (15,93%), mentre que l'increment a nivell de Catalunya no ha arribat a un punt. Això significa, doncs, que les oportunitats laborals dels titulats en Història de la UB han millorat molt en els darrers quatre anys. En canvi, la taxa d'adequació referida a les funcions universitàries (29,30%) no ha experimentat cap increment amb la de l'any 2017 (31,86%), però no ha experimentat una gran davallada, per la qual cosa podem considerar que es manté més o menys estable. Ara bé, si sumem els percentatges d'aquestes dues taxes, resulta que un 54,30% dels titulats en Història tenen un feina relacionada amb els seus estudis, és a dir, que un de cada dos historiadors està exercint en algun àmbit que li permet treure profit a la seva formació, en la major part dels casos, probablement, en l'àmbit de l'educació. Pel que fa a la velocitat d'inserció, aquesta és prou ràpida: un 64,60%

dels titulats han trobat feina en menys de tres mesos després de graduar-se, mentre que només a un 14,60% els ha costat més d'un any. De tots aquells graduats que han trobat feina, un 66,20% treballen a temps complet, i més de la meitat dels qui treballen tenen sous més alts de 1.000 €. Els guanys bruts mensuals se situen en una mitjana de 1.617 €, molt per sobre de la mitjana dels graduats en Història a la resta d'universitats catalanes (veure taula 6.2.3.2). La major dels qui treballen ho fan a la província Barcelona (92,7%) en l'àmbit privat (71,60%), però quasi la meitat tenen contractes temporals (46,30%) o treballen com autònoms (8,50%), front al 39% que gaudeix d'un contracte fix o indefinit.

	Jornada a temps complet	Guanys mensuals (per ocupats a temps complet)			Guanys bruts mensuals (titulats a temps complet)
		<1.000€ / mes	De 1.000€ a 2.000€ mes	> 2.000€ / mes	Mitjana
Universitats públiques catalanes	Sí				
Universitat de Barcelona (UB)	66,20%	29,40%	43,10%	27,50%	1.617 €
Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)	60,00%	39,10%	47,80%	13,00%	1.380 €
Universitat de Girona (UdG)	76,50%	78,60%	14,30%	7,10%	1.080 €
Universitat Rovira i Virgili (URV)	57,90%	90,00%	10,00%	—	979 €
Universitat de Lleida (UdL)	No hi han dades				
Total 2020	63,30%	45,70%	35,20%	19,00%	1.422 €
Total 2017	53,60%	46,80%	39,00%	14,30%	1.438 €
Total 2014	55,70%	65,80%	21,90%	12,30%	1.292 €
Total 2011	67,50%	40,40%	34,90%	24,80%	1.619 €
Total 2008	82,70%	45,50%	43,20%	11,40%	1.396 €

TAULA 6.2.3.2. CONDICIONS LABORALS DELS TITULATS EN HISTÒRIA DE LES UNIVERSITATS CATALANES (ENQUESTA DEL 2020 DEL PORTAL EUC DADES). FONT: AQU.

Amb relació al grau de satisfacció, en termes generals, els graduats en Història no estan insatisfets amb la feina que fan (7.9 punts sobre 10), tot i que consideren que més de la meitat dels enquestats la formació rebuda no els serveix de gaire a les seves tasques actuals. Caldria considerar, però, que quasi la meitat dels enquestats està treballant en feines no relacionades amb la titulació i que, per tant, la seva resposta en aquest ítem té una incidència negativa en la qualificació obtinguda.

6.3. Qualitat dels resultats dels programes formatius del Grau en Història de l'Art

6.3.1. Els resultats d'aprenentatge assolits es corresponen amb els objectius formatius pretesos amb el nivell MECES de la titulació.

El Grau d'Història de l'Art de la UB albira capacitar els alumnes per a desenvolupar totes les activitats associades al domini d'aquesta disciplina científica i humanística en les àrees de treball que requereixen la presència i participació dels historiadors de l'art. Entre els objectius bàsics hi ha el de dotar-los dels coneixements, eines i recursos necessaris per a poder exercir tant en l'ensenyament reglat com en qualsevol àmbit professional vinculat a la docència, difusió, orientació, documentació, estudi, recerca, valoració, crítica, exposició, comercialització o gestió de l'art i del patrimoni artístic. Els estudis forneixen les competències de

caire disciplinar escaients en funció de les distintes matèries programades i obertes a altres camps de coneixement perquè hom pugui portar a terme una activitat professional plena en tots els espais d'activitat propis o afins i en un marc d'igualtat d'oportunitats. Així mateix els nostres estudis enriqueixen les aportacions d'altres espais de treball vinculats al coneixement de l'art, la intervenció i gestió del patrimoni i la pràctica de les arts en general. Amb aquesta finalitat es vol garantir l'adquisició de competències que permetin articular l'anàlisi de l'art, localment i en el decurs del temps, sense prescindir dels seus llenguatges i de l'especificitat de les tècniques i realitats artístiques plurals sigui d'èpoques passades o de l'art del món contemporani.

En cursos anteriors, els alumnes havien alertat de certs solapaments de continguts entre assignatures. Si bé és impossible eliminar-los del tot, atès que hi ha conceptes i idees que per força s'han de repetir o s'han de tornar a analitzar per garantir la correcta assimilació de determinades matèries, d'ençà del curs 2016-2017 no es té constància de cap queixa al respecte. Això, ha estat possible gràcies a les reunions mantingudes amb els professors responsables d'assignatures que podrien donar peu a aquests solapaments, a un control més estret dels continguts publicats en els Plans Docents, i al diàleg amb els mateixos estudiants. Tanmateix, convé seguir treballant en aquesta mateixa direcció, sobretot pel que fa a les assignatures de primer. Al respecte, el Consell d'Estudis té previst iniciar un seguiment dels continguts impartits en les matèries més instrumentals que els estudiants cursen només iniciar el grau. És important que els conceptes claus que després es repeteixen durant tota la carrera, siguin apresos i interioritzats a primer curs. Ens referim, sobretot, a les assignatures següents: Iconografia, Mètodes i fonaments del treball historicoartístic i Llenguatges artístics.

A partir d'aquí, en la selecció de les assignatures del Grau d'Història de l'Art s'ha tingut en compte la seva ubicació dins el Grau (totes elles amb una càrrega de 6 crèdits ECTS):

- Una assignatura de primer curs.
 - **Història de la Música: Llenguatges i Metodologies** (codi 360235; Assignatura 1). Aquesta assignatura s'inscriu en un àrea de coneixement afí i molt important en la formació dels nostres estudiants: la història de la música..
- Dues assignatures de segon curs.
 - **Art de Roma i l'Antiguitat Tardana** (codi 360104; Assignatura 2).
 - **Teoria de l'Art** (codi 360187; Assignatura 3).
- Una assignatura de tercer curs: **Últimes Tendències de l'Art** (Des de 1960 fins a l'Actualitat) (codi 360210; Assignatura 4).

Aquesta selecció, a la qual s'hi afegeix el Treball Final de Grau (TFG), cobreix gairebé totes les competències que l'alumnat ha d'adquirir al llarg del Grau i es justifica per la necessitat d'analitzar la diversitat temporal i temàtica a tractar, començant per l'assignatura introductòria de Formació Bàsica, que té la singularitat de no pertànyer a l'àmbit de les arts plàstiques o l'arquitectura *stricto sensu*. En canvi, les de segon curs sí que són obligatòries pròpies d'Història de l'Art, l'una amb una geografia i cronologia àmplia i específica del món antic, i l'altra amb una forta càrrega de conceptes teòrics, essencials per a un futur historiador/a de l'art. La de tercer curs és una obligatòria centrada en el període contemporani, un dels més ben valorats pels estudiants com es dedueix per les seves preferències a l'hora de triar el tema dels seus respectius TFG's.

Com s'ha dit, aquesta tria es complementa amb el Treball Final de Grau (TFG), que tot l'alumnat ha d'elaborar durant el quart curs del Grau. De fet es tracta de l'última assignatura que han de matricular, és a dir, que no el poden començar a fer si, prèviament, no han matriculat els 234 crèdits ECTS corresponents a la resta de matèries, obligatòries i optatives, previstes en el Pla d'Estudis. El TFG té unes característiques pròpies encaminades a validar el conjunt de les competències i que abasta un ampli espectre cronològic, estilístic, tipològic i temàtic.

Les competències que es recullen a continuació són les generals i les específiques definides a la memòria verificada i tenen com objectiu assolir uns resultats d'aprenentatge d'acord amb aquests perfils i estan en consonància amb els descrits per al 2on nivell del MECES (grau). En canvi, les competències particulars de cada assignatura es recullen en els seus respectius Plans docents disponibles al Campus Virtual (CVUB).

Llistat de competències de la titulació	
CG1	Obtenir una consciència crítica de les coordenades espacials-temporals de la Història de l'Art [120823].
CG2	Obtenir una visió diacrònica general i regional de la Història de l'Art que permeti situar els principals processos artístics universals [120824].
CG3	Saber interpretar les aportacions derivades de la Historiografia de l'Art [120825].
CG4	Adquirir una visió de forma integrada i a la vegada diferenciada dels diferents llenguatges artístics, de les diverses tècniques de producció artística i dels instruments d'anàlisi aplicats a la Història de l'Art [120826].
CG5	Interpretar els fonaments de la teoria de l'art i del desenvolupament històric del pensament estètic [120827].
CG6	Aprendre a treballar les fonts documentals i literàries de la Història de l'Art [120828].
CG7	Adquirir nocions d'iconografia i aprendre a interpretar-la en l'obra d'art [120829].
CG8	Obtenir coneixement pràctic dels processos bàsics de la metodologia científica en Història de l'Art [120900].
CG9	Desenvolupar visions crítiques de la història i les problemàtiques actuals en la conservació, documentació, difusió i gestió del patrimoni històric-artístic i cultural [120901].
CG10	Saber treballar amb coneixements de Museologia i saber aplicar-los en la Museografia i en la gestió de col·leccions artístiques [120902].
CG11	Adquirir coneixements generals sobre Història Universal (incidint fonamentalment en els aspectes socials i culturals) i de les distintes ciències i tècniques historiogràfiques [120904].
CT1	Compromís ètic [100001].
CT2	Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat [100002].
CT3	Treball en equip [100003].
CT4	Capacitat creativa i emprenedora [100004].
CT5	Sostenibilitat [100005].
CT6	Capacitat comunicativa [català, castellà i una tercera llengua] [100006].
CT7	Capacitat de lectura de l'entorn [120645].
CT8	Dots d'observació visual [120648].

TAULA 6.3.1.1: COMPETÈNCIES DEL GRAU EN HISTÒRIA DE L'ART.

Competències de les assignatures seleccionades																			
Màteria/ Assignatures vinculades	CG1	CG2	CG3	CG4	CG5	CG6	CG7	CG8	CG9	CG10	CG11	CT1	CT2	CT3	CT4	CT5	CT6	CT7	CT8
Assignatura 1 [360235]				✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
Assignatura 2 [360104]	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
Assignatura 3 [360187]	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
Assignatura 4 [360210]	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
Treball Final de Grau	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓

TAULA 6.2.1.2: COMPETÈNCIES DE LES ASSIGNATURES SELECCIONADES.

Les competències a assolir, les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació de cada assignatura es fan públiques a través dels canals oficials i es defineixen tant als plans docents, com als programes de curs corresponents i a les instruccions més precises recollides en els respectius CVUB, i que s'anuncien a l'alumnat a l'inici de curs.

6.3.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i els sistemes d'avaluació són adequats per garantir l'assoliment dels resultats d'aprenentatge previstos.

Les competències, activitats formatives i els sistemes d'avaluació dels plans docents publicats en els canals públics que ofereix la UB, permeten assolir als graduats el nivell suficient per actuar en la professió d'historiador d'art, tant en el vessant professional com en l'investigador.

Al llarg dels anys que separen la Memòria de Verificació [2015] dels cursos que ara s'analitzen, els docents han implementat noves activitats formatives, les quals s'han anat adaptant al dia a dia que l'experiència en el desenvolupament de les assignatures els ha fet veure oportú o de profit per l'alumnat. A més a més, les excepcionals circumstàncies derivades de la crisi sanitària de la Covid-19 (curs 2019-2020) han comportat un notable increment de les activitats virtuals, primer com a resposta forçada a la situació generada, i després, per integrar-se com una eina més del procés didàctic i d'aprenentatge.

Així, d'acord amb les directrius d'organització de la docència i dels horaris del Grau i de la Facultat de Geografia i Història (FGiH), les activitats formatives de les assignatures s'estructuren de la manera següent:

1. Primer, aproximadament una tercera part de les hores que l'estudiant ha de dedicar a una assignatura són de tipus "teòric" o "teoricopràctic" i es desenvolupen de manera presencial, en les aules i horaris i aprovats per la Junta de Facultat. Aquest tipus de sessions solen consistir en classes magistrals; comentari de textos i/o obres; debats; exercicis pràctics; presentació de treballs; exercicis d'avaluació; visionat i comentari de material audiovisual; resolució i correcció d'exercicis.

En segon lloc, al voltant del 6% de la dedicació es dedica a activitats pràctiques de diversa índole, com ara tutories en grup per al seguiment dels treballs o sessions amb grups reduïts, visites culturals i o de camp, anàlisi de documents i bibliografia, exercicis amb ordinadors, seminaris, conferències. Amb aquestes activitats s'assoleixen les quasi 60 hores de classes presencials que cal fer per cada 6 crèdits ECTS.

2. La resta d'hores que l'alumnat ha de dedicar a una assignatura es reparteix entre el treball tutelat i/o dirigit (realització individual o en grup de treballs fora de l'aula) i el procés d'aprenentatge autònom. Això es computa en un total de 90 hores, que sumades a les anteriors, dona una xifra total de 150 hores programades per a cada assignatura. En el cas del TFG, la distribució d'hores s'organitza en base al treball tutelat/dirigit (50) i a l'aprenentatge autònom (100), encara que, lògicament, en aquest cas es tracta d'una mera aproximació, car la majoria d'estudiants hi acaben invertint un temps superior.

Aquestes activitats formatives es poden consultar als respectius plans docents de les assignatures, mentre que en llurs CVUB s'especifiquen amb detall quan s'han de realitzar (dies i lloc), material complementari i qualsevulla informació addicional per treure'n al màxim de profit.

Activitats formatives del Grau en Història de l'Art	
Activitat formativa 1 [AF1]	Teoria
Activitat formativa 2 [AF2]	Teoricopràctica
Activitat formativa 3 [AF3]	Tutorització per grups
Activitat formativa 4 [AF4]	Pràctiques de problemes
Activitat formativa 5 [AF5]	Exercicis pràctics
Activitat formativa 6 [AF6]	Pràctiques amb ordinadors
Activitat formativa 7 [AF7]	Pràctiques amb documents
Activitat formativa 8 [AF8]	Pràctiques de laboratori
Activitat formativa 9 [AF9]	Pràctiques clíniques
Activitat formativa 10 [AF10]	Pràctiques del Servei de Desenvolupament del Medicament
Activitat formativa 11 [AF11]	Pràctiques especials
Activitat formativa 12 [AF12]	Pràctiques orals comunicatives
Activitat formativa 13 [AF13]	Sortida de camp
Activitat formativa 14 [AF14]	Sortida cultural
Activitat formativa 15 [AF15]	Seminari
Activitat formativa 16 [AF16]	Taller experimental
Activitat formativa 17 [AF17]	Pràctiques externes
Activitat formativa 18 [AF18]	Altres pràctiques
Activitat formativa 19 [AF19]	Treball tutelat / dirigit
Activitat formativa 20 [AF20]	Aprenentatge autònom

TAULA 6.3.2.1: LLISTA D'ACTIVITATS FORMATIVES DEL GRAU EN HISTÒRIA DE L'ART

Assignatura	Activitats formatives
<i>Història de la Música: Llenguatges i Metodologies</i>	AF2, AF4, AF15, AF19 i AF20
<i>Art de Roma i l'Antiguitat Tardana</i>	AF1, AF13, AF15, AF19 i AF20
<i>Teoria de l'Art</i>	AF2, AF12, AF15, AF19 i AF20
<i>Últimes Tendències de l'Art (Des de 1960 fins a l'Actualitat)</i>	AF2, AF15, AF18, AF19 i AF20
TFG	AF19 i AF20

TAULA 6.3.2.2: ASSINATURES ACREDITADES AMB LES CORRESPONENTS ACTIVITATS FORMATIVES QUE CONTENEN.

En relació amb el sistema d'avaluació el gran nombre d'alumnes matriculats/des en totes les assignatures del grau en història de l'Art (entre 40 i 70 per a les obligatòries) incloses les optatives (algunes per sobre dels 50 alumnes) incrementa la dificultat de portar a terme l'avaluació continuada, si bé, tot el professorat la posa en pràctica d'acord amb la normativa vigent. Emperò, cal subratllar que l'experiència acumulada en els darrers anys, unit al control exercit des del Consell d'Estudis per garantir la claredat metodològica i avaluadora dels plans docents, ha permès que aquest sistema s'implanti i implementi cada cop de manera més eficaç, bo i sabent el gruix de feina addicional que comporta diversificar els exercicis i el seguiment individual de l'alumne. Igualment, una de les lectures positives de la crisi de la Covid-19 ha estat la renovació i diversificació dels procediments d'avaluació, en els quals ara les NTIC tenen una presència molt superior a la que tenien abans del curs 2019-2020.

Si prenem com a indicador orientatiu les assignatures seleccionades, en la taula següent (veure taula 6.3.2.3) podem constatar que el professorat utilitza diferents instruments per valorar el rendiment de l'alumnat.

Instrument avaluador	Assignatura 1 [360235]	Assignatura 2 [360104]	Assignatura 3 [360187]	Assignatura 4 [360210]
Treball escrit individual	20%			
Treball escrit en grup		15%		
Examen parcial 1	20%	10%		
Examen parcial 2		10%		
Examen parcial 3		10%		
Examen parcial 4				
Examen final	40%	50%	40%	50%
Presentació oral		5%		
Resolució d'exercicis: congrés virtual			60%	
Treball de recerca en grup				50%
Altres tasques avaluables	20%			

TAULA 6.3.2.3: INSTRUMENTS PER VALORAR EL RENDIMENT DE L'ALUMNAT EN LES ASSIGNATURES SELECCIONADES.

Com és lògic, totes les assignatures van haver d'adaptar, i en alguns casos modificar, les metodologies i/o estructura de les proves d'avaluació arran de l'esclat de la crisi de la Covid-19 el març de 2020, fet que va suposar un esforç addicional de feina al professorat. Així, en el curs 2020-2021, malgrat la possibilitat que oferia la UB de fer exàmens de manera presencial, el professorat de les assignatures escollides va optar per fer tots els exercicis i/o el lliurament dels treballs de manera telemàtica. Es tracta d'una solució coherent, atès

que amb l'excepció de l'assignatura de primer (assignatura 1) en què un terç del curs es va poder fer a les aules (això sí, en format híbrid, per tal de facilitar el seguiment als alumnes confinats o amb dificultats de desplaçament), la resta es van haver d'impartir íntegrament en mode virtual.

Començant precisament per **l'assignatura 1**, el treball escrit individual consisteix en elaborar les notes al programa de mà d'un concert de música proposat pel professor. Això respon a un doble objectiu: d'un banda, que els alumnes sàpiguen informar al públic sobre la història i el context de les obres, i, per l'altra, sàpiguen oferir una guia d'escolta, un mapa sonor, perquè l'oient/públic sàpiga que anirà a escoltar el dia del concert. En canvi, la primera prova escrita consta de 4 parts: un qüestionari de 10 preguntes tipus test; unes preguntes de relacionar; un comentari de text i grans temes a desenvolupar; i una audició musical. A final de curs es fa una segona prova escrita, que suposa el guix de la qualificació final, i que segueix la mateixa estructura que l'anterior. En darrera instància, es proposa a l'alumne altres exercicis avaluable repartits en dues activitats: lectures de textos/articles a partir dels quals han d'elaborar un resum i un petit comentari de text; comparar dos textos d'estètica de la música.

Pel que fa a **l'assignatura 2** ha anat variant el seu procediment d'avaluació en els últims cursos per tal d'adaptar-lo de manera més eficaç a un model d'avaluació continuada i amb la intenció d'introduir les múltiples possibilitats que ofereix el moodle de la Universitat. Així, es van fer 3 qüestionaris parcials auto avaluable de 10 preguntes curtes, de tal manera que, un cop respost, l'estudiant coneixia al moment la qualificació obtinguda i la pertinent retroacció, que li permetia saber en què havia fallat i perquè, i els encerts. Una segona prova consisteix en un treball escrit (per parelles o grups de tres) sobre una obra relacionada amb la matèria, de la qual, a més, n'han de fer una exposició oral. A l'últim, el guix de la nota es concentra en un examen final en què l'estudiant ha de fer un comentari d'una obra tractada a classe, respondre un altre breu qüestionari de 10 preguntes auto avaluable, i desenvolupar un tema transversal, és a dir, que implica tenir en compte el contingut de diferents temes treballats al llarg del curs.

En relació amb **l'assignatura 3**, com a novetat per al curs 2020-2021, s'ha aplicat la metodologia docent consistent en L'Aprenentatge Basat en Projectes arran de la participació de la professora en el projecte d'Innovació Docent "RIMDA. Docència Mixta". El projecte desenvolupat ha consistit en la celebració d'un congrés virtual de Teoria de l'Art en el qual els ponents participants havien d'exposar la relació entre una obra d'art i una teoria o teories en les quals l'obra ha estat basada. Les modalitats de comunicació van ser: ponència acompanyada d'un document en un format tipus .ppt (individual) o pòster (per parelles). Alhora, un grup de 5 persones exercia el rol de comitè organitzador del congrés. En primer lloc, doncs, cada alumne triava lliurement si volia presentar una ponència individual, un pòster en col·laboració, o bé formar part del mencionat comitè. En els dos primers casos, van haver d'enviar una proposta de comunicació (títol, resum i paraules claus) a l'eina "Base de dades" del CVUB per a la seva avaluació prèvia al congrés. En tots els casos, hi va haver un seguiment a partir de tutories. Les ponències es van exposar oralment per mitjà de l'eina BBCollaborate durant tres sessions i havien d'anar acompanyades d'un document (.ppt o .pdf) que sintetitzés el contingut de l'exposició. El comitè organitzador, a més de recollir les propostes de cada alumne (de la Base de dades) i valorar si s'adien a les directrius de la professora, d'organitzar el calendari de presentacions, dissenyar un logotipus i presentar individualment cada ponència, en feia una valoració general de tot l'acte. Des d'un punt de vista valoratiu, el 80% de la qualificació de l'exercici va consistir en l'avaluació de l'exposició oral i el document de la presentació per part de la professora. El 20% restant equivalia de

la coavaluació i autoavaluació del propi treball i de dos més a partir d'una rúbrica emplenada a través de l'eina "Taller" del CVUB. Cal puntualitzar que el comitè tenia una rúbrica diferent per adequar-se al tipus de treball realitzat en cada cas.

Quant a l'altre exercici consistia en un examen a celebrar el dia fixat per a l'avaluació final, i que implicava fer una reflexió sobre alguna de les activitats proposades al curs (visionat de documental, ressenya de llibres, conferències o documentals) a desenvolupar en 2 pàgines, i un comentari d'imatges tot aplicant la matèria impartida a l'assignatura.

A propòsit de l'**assignatura 4**, igual que la 3, la professora ha aplicat la metodologia docent consistent en L'Aprenentatge Basat en Projectes arran de la seva participació en el projecte d'Innovació Docent "RIMDA. Docència Mixta". A partir d'aquesta premissa, es plantejava la realització de dos exercicis equivalents al 50% de la nota final cadascun. El primer, consistia en l'elaboració d'una proposta expositiva, és a dir, d'un treball en grup dins de l'estratègia d'aprenentatge basat en projectes (ABPr), que consisteix en fer un projecte propi de la disciplina per donar resposta a un repte. Per assolir els objectius, es va proposar dur a terme el disseny conceptual d'una exposició dividida en tres fases: planificació, desenvolupament i presentació dels resultats. D'altra banda, els estudiants també havien de fer una prova escrita, el dia fixat per a l'avaluació final, fonamentada en una reflexió crítica d'una o varies de les conferències d'una jornada d'estudi celebrada durant el curs i directament relacionada amb el temari de l'assignatura (d'un màxim de 5 pàgines, amb el pertinent ús de referències bibliogràfiques).

Menció a banda mereix el **TFG**, que té unes activitats formatives i un sistema d'avaluació específiques degut a les seves característiques particulars. Es tracta d'un treball autònom i individual que l'estudiant realitza sota la tutela d'un/a professor/a del Grau, consistent en un estat de la qüestió sobre un tema pactat entre les parts discent i docent. Si bé hi ha alumnes que tenen la capacitat d'elaborar treballs de recerca que atresoren un alt nivell de maduresa, en general es tracta d'un exercici plantejat com un camp de proves per a futures recerques.

Ja fa temps que per tal de facilitar la lliure elecció entre l'alumnat i garantir una bona direcció, s'han creat deu blocs temàtics afins a les especialitats del professorat i consegüent amb la diversitat temàtica de les matèries impartides en el grau i, també: Antic; Medieval; Modern; Primeres Avantguardes; Últimes Tendències; Teoria i Estètica; Bens Culturals i Museografia; Cinema; Teatre; i Música. Tanmateix, l'alumnat sol mostrar preferència vers els temes d'art contemporani, de tal manera que els treballs sobre Primeres Avantguardes i Últimes Tendències artístiques són els més sol·licitats.

Un cop escollit el tema, s'aplica el següent protocol:

1. Lliurament al tutor/a de l'Annex 1, abans de Nadal, en què l'estudiant precisa la temàtica acordada amb un títol, un resum i una proposta cronograma.
2. Lliurament al tutor/a de l'Annex 2a (finals de gener) i 2b (principi de maig) sobre els avenços del treball.
3. Lliurament al tutor/a de l'Annex 3, al començament del mes de maig, amb la tria de la convocatòria a què l'alumne/a es presentarà (juny o setembre)
4. Presentació, per part del tutor/a, de l'Annex 4 amb la recomanació perquè l'alumne/a presenti el seu TFG i el defensi davant la Comissió Avaladora que correspongui. L'annex també inclou un informe

amb la valoració individualitzada dels objectius, les competències, la metodologia, els resultats i els aspectes formals del TFG i l'atorgament d'una nota que suposa el 30% del total.

5. El 70% restant de la nota es competència de la Comissió Avaluadora formada per dos professors/es (mai el/la tutor/a) i escollida per la comissió de TFG's del grau. El 70% de la nota que atorguen es reparteix de la següent manera: 50% per l'avaluació del treball escrit i un 20% per l'exposició oral (en base a aspectes concrets que s'ha de puntuar amb un sistema similar al de rúbriques).

Les comissions avaluen els treballs en base a un document marc comú a tots els graus de la FGiH i fonamentat en els ítems següents: contingut, aspectes formals, objectius, metodologia i presentació oral. El curs 2018-2019, un total de 130 alumnes van matricular el TFG i van assolir unes notes finals amb una clara tendència a l'alça: 5 matrícules d'honor, 15 excel·lents, 52 notables, 22 aprovats, 2 suspensos i 34 no presentats. Una tònica similar es detecta en els cursos posteriors. El 2019-2020, els resultats obtinguts pels 125 treballs matriculats foren els següents: 3 matrícules d'honor, 17 excel·lents, 55 notables, 14 aprovats i 36 no presentats. En aquest darrer cas, l'esclat de la crisi de la Covid-19 ens va obligar a adaptar el procediment d'avaluació que, per primer cop, es va fer de manera telemàtica i no presencial. També es va obrir un tercer cicle d'avaluació el mes de juliol, a banda dels ja establerts de juny i setembre. El repte va ser majúscul però el resultat va ser òptim ja que no hi va haver cap incidència, tret d'algun problema tècnic puntual. Finalment, el 2020-2021 es va assolir la xifra rècord de 154 matrícules, traduïdes en les següents qualificacions: 9 matrícules d'honor, 15 excel·lents, 61 notables, 19 aprovats, 2 suspens i 48 no presentats. Igual que en l'anterior, totes les defenses (incloses les del mes de setembre) es van fer de manera telemàtica, però retornant als dos torns d'avaluació.

Una de les raons de l'èxit de les qualificacions assolides pels nostres estudiants rau en el guiatge del professorat, que fa un seguiment acurat de l'elaboració del treball i, arribat el dia, aconsella a l'alumne/a a presentar-lo, o bé a seguir treballant-hi més i posposar la lectura per poder aspirar a una avaluació al més positiva possible. Al cap i a la fi, el TFG és un camp de proves en què l'alumne ha de començar a familiaritzar-se amb les eines pròpies de l'investigador, sobretot des d'un punt de vista metodològic, però també en l'ús de les fonts i en la seva capacitat d'anàlisi i crítica. Quant a la dedicació dels tutors/es, la seua implicació és absoluta i depassa, amb escreix, les hores que se li assignen al seu POA. D'altra banda, considerem que el procés d'avaluació funciona correctament, i malgrat que potser es podria millorar amb la implementació d'un sistema de rúbriques, es tracta d'una qüestió que s'està debatent en el si del Consell d'Estudis i de la mateixa comissió de TFG. Igualment, destaquem l'elevat percentatge de no presentats que se situa entorn al 26%, malgrat els esforços en explicar què és el TFG i el consell de no matricular-lo si no s'està en disposició real d'acabar-lo.

En resum, l'organització general dels TFG's és bona, si bé la principal dificultat radica en l'assignació de tutors i en la designació de tribunals, atesa l'elevada quantitat de treballs que es presenten cada any. A més, cal tenir en compte les limitacions de la força docent del Departament, que es troba al límit de la seua dedicació, per la qual cosa no sempre és fàcil trobar professors/es que puguin dirigir-los, i no són pocs els casos en què ho fan *gratia et amore*. Per aquesta raó, tant el Consell d'Estudis del grau com la comissió de TFG's hem iniciat un procés de renovació, tant dels blocs temàtics esmentats a dalt, com del sistema d'assignació de treballs per a la seva guia.

Títol	Nota final
Cuerpos en disputa. Aproximación a las violencias contra las corporeidades femeninas en el arte contemporáneo chino	9.50
K-pop: Las influencias artísticas en la música de BTS.	3.0
José Pérez Ocaña: Artista, activista y performer de la Trascición	8.10
La exposición Feminismes del CCCB: la recepció del públic i el discurs de la mediació.	9.50
La cerámica española en el siglo XVI	8.50
Juicio a Colón. El cambio en la valoración artístico-simbólica de los monumentos colombinos de Buenos Aires, Bogotá y Caracas	9.20
Retrat d'una ficció documental. Quan l'Espanya franquista era el decorat preferit de Hollywood, a través de la mirada dels germans Gómez Grau	7.10
La otra fotografía: de lo funcional a lo vernáculo. Teoría y casos de estudio	9.10
Un apropament a la pintura orientalista sota la visió de Josep Tapiró	8.3
Francesc Berenguer i Mestres, arquitecte	8.7
Diferents lectures a l'entorn de l'obra Amor Sagrat i Amor Profà de Tiziano.	6.80
Arte y género disidentes: Barcelona y la performance en espacios públicos en torno a la transición democrática española (1973-1977)	8.90
La situación del tatuaje dentro del moderno sistema del arte: un análisis a partir de las teorías de Larry Shiner.	7.00
Santa Maria de Castelló d'Empúries. La Portalada dels Apòstols i la seva autoria	7.40
Reescenificaciones del crimen perfecto. Coordinadas para una aproximación crítica a Forensic Architecture	8.50
Cinema collage: orgíens, desenvolupament i variants	7.00
La història de la cotilla a Espanya del segle XIV al segle XXI	7.50
El meme de internet como práctica de producción cultural. Revisión del fenómeno desde las ciencias humanas y sociales.	7.80
Rap, Hip Hop i feminisme a Llatinoamèrica. El cas de l'Argentina	9.50
L'art en temps de guerra: El cartellisme republicà i feixista durant la Guerra Civil espanyola (1936-1939)	8.30
Estudio monográfico sobre la basílica de San Francisco de Palma.	5.00
El ritmo espacio – temporal: la escultura unista de Katarzyna Kobro	7.50
Pictorialismo catalán y su compleja convivencia con la fotografía moderna. Análisis de casos.	9.40
Esglésies en la ruta jacobea de Carrión de los Condes: Santa María del Camino, Santiago de Carrión, San Zoilo.	5.50
La influència del preraphaelisme en artistes simbolistes catalans de finals del segle XIX. Santiago Rusiñol, Alexandre de Riquer, Josep Maria Tamburini i Joan Brull.	6.10

El potencial pedagógico del museo y su aplicación actual. El caso de las "Bremer Schuloffensive"	7.90
L'art com a preservació de la memòria després de l'Holocaust: Tadeusz Kantor i Christian Boltanski.	8.20
Directores de cinema espanyola 2000-2020	8.80
Les bruixes en el cinema: representació i evolució	7.40
Les critatures fantàstiques del bestiar i les seves fonts visuals: com es perceben en l'imaginari popular actual?	2.60
El patrimoni arquitectònic a la vila de Piera. Una mirada panoràmica sobre la conservació dels béns immobles pierencs catalogats	9.60
L'art de la pedra seva a l'arquitectura rural bagenca: el cas de les barraques de vinya. Projecte de divulgació cultural al municipi de Castellbell i el Vilar (Bages).	7.60
Videojuegos. ¿El arte del siglo XXI?	9.30
Los Bentvueghels: el encuentro entre el mundo Mediterráneo y el mundo Nórdico	7.60
Transmisión y sincretismo. De cómo la tradición iconográfica antigua pervive en la religión cristiana.	6.5
Terrorisme Plàstic. Un atemptat contra la cultura. Anàlisi de les pràctiques al marge de la legalitat en el context local i justificació	7.20
Els jardins de la Granja de San Ildefonso. El somni magnífic del primer Borbó espanyol.	7.0
Representación del colectivo LGTB+ en el cine y series estadounidenses adolescentes: estereotipos de personajes y tramas (1990-2020)	8.00
Hacia una nueva mirada. El desarrollo de una imagen conceptual y fotográfica en el contexto de la Ciudad Espectacular de finales del siglo XIX y primer cuarto del siglo XX	9.60
L'art del vestir la dona victoriana. Una aproximació a la reforma del vestuari a partir de l'aesthetic dress i les aportacions d'Oscar Wilde	7.40
Can Cros. Dels orígens agropecuaris a la masia de l'escola Institució Montserrat SCCL.	8.00
La interactivitat al museu. El joc de l'aprenentatge	6.80
Antoni Tàpies i Japó: la petjada de la cultura japonesa en l'artista	7.60
J.R.R Tolkien: un recorregut pel seu imaginari artístic	5.70
L'obra del cor de la catedral de Barcelona de Bartolomé Ordóñez	5.80
Los estudios de fotografía en Barcelona a finales del s. XIX: Napoleón, Audouard y Esplugas	7.00
Tropicália (1967-1968). Dissonàncies del passat, harmonies del futur. Orígens, consolidació i radicalització d'una revolució musical brasilera.	8.60
Mil pantallas e-image	7.10
Olga Sacharoff (1889-1967): una perfecte simbiosi de vida i art	6.70
L'església medieval de la Doma	8.50
Arquitectura popular i moviment modern	9.50

J. S. Bach i la dansa contemporània: diàlegs entre dos llenguatges	8.50
Tocando al amor. Representaciones amorosas en la visualidad contemporánea	8.60
El darrer manuscrit de William Blake: Jerusalem: The Emanation of the Giant Albion	8.30
La música afroamericana en els primers films d'animació amb so sincronitzat (1928-1930).	9.10
Referències artístiques i literàries a les pel·lícules de Pedro Almodóvar.	5.30
Vestir un presbiterio. El caso de la basílica de Sant María de Mataró (1761-1954).	7.40
La Ciutat dels Morts. Evolució del cementiri com a tipologia arquitectònica als segles XVIII i XIX	7.00
Visualidad, activismo y duelo en prácticas artísticas asociadas al VIH/SIDA	9.70
Beijing East Village: La precoz liberación del arte experimental chino entre 1993 y 1997	9.00
Enric Sagnier: Obra religiosa. Templo expiatorio del Sagrado Corazón de Jesús del Tibidado y Santuario de Nuestra Señora del Rosario de Pompeya	6.80
El Maristan de Granada. Un hospital hispanomusulmà	10.00
De l'ubú al merma. El procés de desmaterialització del cos de l'intèrpret	7.50
La vivienda social de la posguerra española y las políticas de reconstrucción: el caso de Barcelona	9.50
Michelangelo Merisi da Caravaggio y el mecenazgo artístico en Roma: La comitencia del arte durante el siglo XVII	6.70
Simultaneidad creativa: Arte y moda a través de Sonia Delaunay	8.90
Un estudi de les resistències artístiques: el cas del Konvent	6.80
Els reials col·legis de Tortosa. La joia del Renaixement Català	8.30
La ferida i l'accionisme vienès a la dècada dels seixanta	7
El paper de les pintores en la revista feminal (1907-1917).	7.20
Els espais femenins d'intercanvi socio-artístic en el Madrid del primer terç del segle XX. La Residencia de Señoritas i El Lyceum Club Femenino	7.30
Marià Fortuny i Marsal: Conexiones entre pintura i obra gràfica	8.00
Difusió, divulgació i comunicació de la conservació als museus: Rijksmuseum i la Ronda de Nit.	9.00
Imaginario de lo español y lo andaluz en las Exposiciones Universales de Europa del siglo XIX	7.20
Moda femenina i espais de lluïment a la Barcelona del 1900.	9.10
Salvador Dalí i el seu mètode paranoic - crític	NP
Crear i encarnar la vida: Maria filadora i teixidora. Una genealogia de la creació femenina.	9.90

Grafiti-Art Urbà. Un recorregut per la seva història	5.10
El humor como herramienta subversiva en el arte contemporáneo. Conceptualización, historia y casos de estudio	8.30
L'art xinès dels anys 90 en el context internacional. El cas del Pop Polític i el Realisme Cínic	9.30
Henri de Toulouse-Lautrec i el cartellisme com a reflex de la vida nocturna parisenca de finals del segle XIX	8.70
Las tendencias musicales a principios del siglo XX desde el fenómeno de la pianola en Catalunya. Un análisis sobre la catalogación de Victoria	8.70
Paisajes emocionales. La representación del paisaje sensible en Fotografía analógica	7.90
El llegat bizantí als Balcans. De la planta basilical a l'església de creu inscrita	9.10
Palacio Real de la Granja de San Ildefonso	8.70
La imatge de la Lolita en els films de Stanley Kubrick i Adrian Lyne	7.30
El teatre com a eina de millora social en Schiller i Lessing	7.70
El sorgiment de nous relats als museus a partir del fenomen del Transhistorical Curating. Una aproximació als conceptes d'història, anacronisme, transhistoricitat i imatge.	9.20
Raquel Meller. La construcció de la imatge de la cupletista en el context de l'inici de la cultura de masses a Barcelona de finals del segle XIX i principis del segle XX	6.60
La indústria cultural com a agent de la gentrificació: el cas del Raval Nord	8.60
L'arquitectura de Gabriel Borrell a Sant Joan Despí (1906-1909)	7.30
Els valors familiars i el paper de la dona al cinema espanyol dels anys seixanta: la gran família (1962).	8.20
La fotografia documental: el relat de Nan Goldin sobre la sexualitat i les addiccions	8.50
L'església gòtica de Sant Lluç d'Ulldecona	9.10
Las visicitudes de la pintura Fin de jornada (1900) de Joaquín Sorolla Bastida (1863-1923).	7.60
La polémica de los sexos en los caprichos. Una aproximación a la imagen de la mujer española del siglo XVIII en la obra de Goya	8.10
La protecció del patrimoni artístic català a Olot durant la guerra civil espanyola (1936-1940).	9.10
Els bodegons de Juan Sánchez Cotán. Estat de la qüestió	9.70
El teatre com a sala de vetlla. Els usos del dol a les arts escèniques del segle XXI	10.00
Les rosasses gòtiques a Catalunya: els casos més representatius	8.40
Sobre lo espiritual en el arte a finales del siglo XIX. Van Gogh como paradigma	8.50
Más allá de lo humano. Comunicación interespecie, plurisensorial y material en la práctica artística.	9.10
Jardins. Substrat teològic i cultural en el context altmedieval	6.40

La performance feminista als Estats Units (1960-1970). Història i denúncia	5.50
Studio Ghibli i el rol de la dona en el manga i l'anime de tombant del segle XX	8.00
Cinema i paisatge. El paisatge a partir de la postguerra en el nou cinema japonès: La taiyōzoku eiga i la Nova Onada, anys 1950-1970.	8.50
Ferides monumentals. Una investigació decolonial sobre el monument a Colom de Barcelona	8.00
Ramón Casas. Les dones i un pintor. La Femme fatale i les dones a finals de segle XIX i inicis del segle XX.	5.00
<i>La visión de Karl Kraus respecto a las artes plasticas, diseño y arquitectura en la revista Die Fackel.</i>	8.50

TAULA 6.3.2.4: TREBALLS DE FINAL DE GRAU DEFENSATS DURANT EL CURS 2020-21 AL GRAU D'HISTÒRIA DE L'ART

Quant al desenvolupament de les Pràctiques Externes Optatives (PEO) durant els cursos acadèmics 2018-2019, 2019-2020 i 2021-2021 s'ha mantingut la mateixa dinàmica des que aquesta assignatura va començar a formar part del Grau d'Història de l'Art el bienni 2011-2012. El 2018-2019 es van oferir 47 places en institucions i empreses (IEs), distribuïdes de la següent manera, segons l'àmbit professional: galeries d'art i mercat artístic (17); patrimoni cultural (11); arxivística i documentalisme (10); museografia (4); gestió i difusió cultural (4); mitjans de comunicació (1). El nombre total d'estudiants que van fer la preinscripció va ser de 50, tot i que finalment només 37 van acabar fent les PEO. Al seu torn, el 2019-2020 es van oferir 64 places, repartides així: galeries d'art i mercat artístic (21); arxivística i documentalisme (14); museografia (10); patrimoni cultural (10); gestió i difusió cultural (9). Després de algunes renúncies per part de les IEs, finalment les van dur a terme 35 alumnes, de 54 preinscrits. Finalment, el 2020-2021, de totes les places potencialment ofertes, de 42 preinscrits, només van poder desenvolupar la seva activitat de PEO a les IEs una quinzena, atès que la pandèmia de la Covid-19 va impedir el normal seguiment de l'assignatura.

El grau de satisfacció per part tant de les IEs com dels estudiants va ser molt elevat. Llevat d'un parell d'incidències menors durant aquest trienni, les PEO mostraren uns resultats molt positius, tant pel que fa a les notes obtingudes, com al nivell formatiu.

Els estudiants han considerat, en termes generals, que les PEO haurien d'esdevenir una assignatura de caire obligatori, no optatiu, i valoren molt favorablement l'aprenentatge assolit durant la seva activitat a les IEs.

Tanmateix, no podem amagar que l'impacte de la pandèmia i el confinament durant el segon quadrimestre del curs 2019-2020 i el 2020-2021 ha estat nefast, tant pel que fa a les IEs com a la incertesa per part dels estudiants davant de les perspectives de compliment de les previsions. El nombre d'IEs i empreses que han ratificat finalment els convenis de col·laboració ha caigut sensiblement. Per aquesta raó, en l'esmentat bienni 2020-2021, només 15 alumnes van poder dur a terme les PEO amb relativa normalitat (en bastant casos, de manera telemàtica).

6.3.2. Els valors dels indicadors acadèmics son adequats per a les característiques de la titulació.

La satisfacció dels graduats amb l'experiència educativa global de la titulació (Taula E64), s'ha pogut determinar gràcies a una participació del 47,37% dels alumnes el 2018-2019, i del 46,39% el 2019-2020, fet

que suposa un increment notable si comparem aquests percentatges amb els assolits el bienni 2017-2018 en què va ser només del 29,4%. Aquest dràstic canvi de tendència té a veure amb la major implicació del professorat que, a instàncies del Consell d'Estudis, recorda amb major insistència a l'alumnat la necessitat de respondre les enquestes de satisfacció. Alhora, cal remarcar que són xifres molt per sobre de la mitjana de la UB, del 41,4% i del 34,02%, respectivament, en els dos primers cursos esmentats.

Igualment, en ambdós cursos, tots els ítems acadèmics superen la puntuació de 2,9 (sobre una escala de 5). Sigui com sigui, cal destacar que un 75,56% (2018-2019) i un 72,73% (2019-2020) dels alumnes es mostren satisfets amb la titulació i que la tornarien a fer si haguessin d'iniciar els estudis de nou. Tot i la lleu davallada del darrer, cal valorar molt positivament el resultat, atès que coincideix amb l'inici de la pandèmia de la Covid-19.

Pel que fa a la satisfacció dels estudiants amb l'acció docent i formativa (Taula E65) la majoria d'indicadors són favorables. En referència a la activitat del professorat només se'n comptabilitzen quatre (2018-2019) i cinc assignatures (2019-2020) per sota del 5. Quant a la resta d'ítems, les qualificacions més habituals van del 7 al 9. Emperò, és obvi que no podem estar satisfets del tot ni interpretar aquestes xifres en termes absoluts, car l'índex de respostes continua sent massa baix, malgrat haver-se detectat un increment en els percentatges; en el 2018-2019 van del 14% al 67%, mentre que en el 2019-2020 es detecta un interès global similar, si bé no hi ha cap cas que depassi el 55%. Tot i amb això, els valors són dispersos i heterogenis, de tal manera que llur fiabilitat s'ha de posar en quarantena, tal com es conclou a tots els informes i també a l'autoinforme d'acreditació. De fet, continua sent una de les propostes de millora de tots els graus de la Facultat.

Un altre aspecte fonamental és l'anàlisi dels indicadors de rendiment acadèmic (taula E67), que revela unes taxes de rendiment del 76,72% i del 82,76%, per als cursos 2018-2019 i 2019-2020, molt similars als dels biennis anteriors. El mateix es pot dir per a les dades d'eficiència (91,06% i 89,50%), certament satisfactòries, i de graduació (25% i 25,67%), encara que s'evidencia un augment en la mitjana de la durada dels estudis (superant els 5 anys i mig). Probablement, això és resultat del particular perfil de l'alumnat que cursa Història de l'Art, que en molts casos compagina els estudis amb una activitat professional que l'obliga a seguir un itinerari més lent. Alhora, tampoc no són pocs els que decideixen ajornar l'elaboració i defensa del TFG a un cinquè any. Pel que fa als índexs d'abandonament sí que són preocupants, ja que el 2018-2019, es va a enfilars fins al 49,47%, percentatge que per sort ha fet un gir deflacionista en el 2019-2020 fins a situar-se en el 46%.

A propòsit de l'evolució dels resultats globals de primer curs (Taula E68), comprovem que la taxa de presentats, entre 2018-2020, frega el 88%, xifra similar als biennis anteriors. De manera similar, la taxa d'èxit se situa entre el 83,59% i un més que satisfactori 92,46% (el primer any de la pandèmia), mentre que l'índex del rendiment (72,72% i 81,67%) són superiors als cursos precedents. A l'últim, la taxa d'abandonament ha baixat (23,44% el 2020, front el quasi 29,75% de 2018), dada que potser es pot argumentar per la major presència d'estudiants que han triat Història de l'Art en primera opció i també per la reducció del nombre d'alumnes de nou accés. En qualsevol cas, caldrà seguir fent anàlisis acurades per determinar amb major certesa el perfil i el perquè de l'alumnat que deixa córrer els seus estudis.

Encara en relació amb els estudiants de primer curs, cal recordar que el 2014-2015 es va començar a aplicar a tota la FGiH el Programa d'Acció Tutorial (PAT), amb l'objectiu de facilitar la comunicació professor-alumnat,

i ajudar-lo tant en la seva integració a la universitat, com en el seu creixement i orientació professional, i de retruc, per detectar els motius d'abandonament per tal de reduir-lo. En definitiva, pretén garantir un seguiment més proper de l'alumne, i per això, s'ha procurat que els professors del Departament d'Història de l'Art que desenvolupen aquesta tasca siguin persones de tracte amable i amb contrastada experiència en l'àmbit universitari. Tanmateix, considerem que el seu impacte entre l'alumnat de primer curs ha estat més aviat moderat atès que, tret de situacions puntuals, quan un estudiant té necessitat de comunicar-se amb el professorat per exposar dubtes i/o dificultats durant el procés d'aprenentatge, tan sols contacta amb el tutor del PAT ocasionalment i prefereix fer-ho directament al Cap d'Estudis.

L'anàlisi de les dades referents a la qualificació de les assignatures (taula E69) durant els cursos 2018-2019 / 2020-2021 revela dades similars als anteriors, quant als percentatges de presentats i no presentats. Si prenem com a referència el darrer bienni, les assignatures de primer curs presenten unes mitjanes en les taxes d'èxit que fluctuen del entre el 80% i el 99%, amb l'excepció d'una única assignatura, Art de les Civilitzacions Antigues, que sol resultar més complicada per als estudiants, amb una taxa del 68%. El rendiment també es mou en valors elevats, entre el 55% (per al mateix cas citat) i el 94%, mentre que no presentats suposa una mitjana global del 12%. Certament, aquestes dades són força similars a les de segon, amb una ràtio d'èxit que oscil·la entre el 98% i el 59% i un índex mig d'abandonament de l'11%; i a les de tercer, en què l'èxit fluctua en xifres força elevades (90%-99%) i en què l'abandonament cau fins al 6%. Finalment, com és lògic, les dades de les optatives són encara més generoses, al tractar-se de continguts triats lliurement per l'alumnat, mentre que les dues troncales de quart, Art Català Medieval i Art Català Modern i Contemporani registren, respectivament un èxit del 97% i del 96%, un rendiment del 96% i del 87% i un abandonament del 2% i del 5%.

6.3.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

En relació amb la inserció laboral dels titulats del nostre grau, i en base a la darrera enquesta d'inserció laboral realitzada pel sistema universitari català el 2020 accessible a través de portal EUC Dades, cal destacar que la taxa d'ocupació és de quasi el 72,2%, mentre que la d'adequació a les funcions específiques de la titulació és d'un 29,2%, força superior a la de la resta d'universitats catalanes i 15 punts per sobre, per exemple, de la UAB. El grau de satisfacció general amb la feina actual dels nostres graduats i graduades és d'un 7,8, mentre que la velocitat d'inserció al mercat laboral és prou ràpida amb un 66,7% els tres primers mesos, un 20,8% abans d'un any i només un 12,5% després d'un any. Pel que fa als tipus de contracte són sobretot fixos o indefinits (35,4%) i temporals (47,9%) més un 2,1% de becaris i un 14,6% d'autònoms; els salaris dels ocupats a temps complert se situa en un 28,6% entre 1000-2000 € al mes, i un 25% supera els 2000 €, amb un sou brut mensual mig de 1512€, força superior als 1263€ dels graduats i graduades de la UAB.

6.4. Qualitat dels resultats dels programes formatius del Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia

6.4.1. Els resultats d'aprenentatge assolits es corresponen amb els objectius formatius pretesos amb el nivell MECES de la titulació (6.1)

Els resultats d'aprenentatge han estat avaluats a partir dels paràmetres especificats en el MECES, en correspondència amb els objectius pretesos. Les activitats formatives, la metodologia docent i els sistemes d'avaluació s'adeqüen i són pertinents per garantir l'assoliment dels objectius de l'ensenyament.

El Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia de la Universitat de Barcelona ofereix una formació avançada en l'avantguarda dels estudis arqueològics actuals, que permet apropar-se a l'arqueologia des d'una perspectiva diferent, aprofitant els darrers avenços metodològics i científics de què es disposa avui dia per respondre a qüestions relacionades amb l'arqueologia. Es tracta, doncs, d'un màster altament pluridisciplinari i transversal, on, a més de les eines tradicionalment emprades als estudis arqueològics, es fan servir també tot un seguit de disciplines, mètodes i tècniques provinents d'altres camps com la geologia, la geografia, l'antropologia, la biologia, la química o la conservació. Aquesta línia de recerca és el que a escala internacional s'engloba sota el paraigua de l'arqueometria. Amb aquest màster, es vol formar professionals de l'arqueologia tant dins de l'àmbit de la recerca com de la pràctica arqueològica, la gestió i la conservació del patrimoni arqueològic. Amb aquest màster també es pot accedir a la realització de la tesi doctorals. Per tal d'entendre més bé els esdeveniments del passat, és imprescindible conèixer bé totes les eines disponibles que ajuden a comprendre el registre arqueològic des de tots els vessants i aplicant-hi tots els mitjans disponibles. Cal recordar que l'arqueologia es vincula a un patrimoni històric que no només cal recuperar, sinó que també s'ha de preservar i interpretar en clau històrica.

El pla de formació inclou un itinerari comú, centrat en mètodes i teories que poden ser aplicades a qualsevol cronologia o temàtica de l'arqueologia, i un itinerari especialitzat, segons quins siguin els interessos de la recerca:

1. Bioarqueologia i Paleoambient
2. Arqueologia dels materials i processos tecnològics
3. Registre d'estructures i Territori.

L'objectiu és oferir una formació en recerca aplicada, en la qual cada estudiant aplica els coneixements adquirits a casos pràctics particulars. En aquest sentit, les activitats formatives d'índole diversa, les metodologies docents pro-actives i els sistemes d'avaluació de les competències plantejats en els Plans Docents permeten que els i les estudiants assoleixin progressivament les competències bàsiques, generals, transversals i específiques que els plans docents estableixen i que queden recollits també en les matèries. Aquestes competències apareixen llistades a la memòria per a la verificació de títols oficials (veure taula 6.4.1.1).

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ	
CG1	Capacidad para predecir y controlar la evolución de situaciones complejas mediante el desarrollo de métodos y técnicas de trabajo nuevas e innovadoras, que se adapten al ámbito científico, tecnológico o profesional en el que se desarrolle su actividad, priorizando la interdisciplinaridad..
CG2	Capacidad para seleccionar y evaluar de manera crítica la teoría científica y los métodos y técnicas adecuados para formular juicios a partir de información incompleta o limitada incluyendo, cuando sea pertinente, una reflexión sobre la responsabilidad social o ética ligada a la solución que se proponga en cada caso.
CG3	Capacidad para saber interpretar el desarrollo de la disciplina y su vinculació amb la teoria arqueològica a través de las disciplinas sociales afines en su desarrollo histórico.
CG4	Capacidad para contextualizar los diferentes procesos históricos evaluando críticamente las fuentes y los modelos teóricos y saber utilizar de manera crítica la analogía para la contrastación de hipótesis concretas sobre las sociedades del pasado.
CG5	Capacidad para la gestión de la información: búsqueda, recopilación sistemática, organización, selección, presentación y conocimiento de los distintos aspectos técnicos propios de la producción textual arqueológica y sus implicaciones en la industria editorial (lenguajes específicos y documentación gráfica). Saber utilizar de forma experta las posibilidades de Internet (bases de datos, bibliografías, revistas especializadas, etc.).
CG6	Capacidad para trabajar en equipo y para la colaboración en grupo, tanto de carácter disciplinar como interdisciplinar, así como para la organización y planificación desde la recogida y registro de datos hasta la definitiva publicación de los resultados.
CE1	Comprender el significado del paso del tiempo en las transformaciones de los procesos sociales, incidiendo en preocupaciones tan contemporáneas como el impacto humano en los ecosistemas, la globalización, la igualdad o el desarrollo sostenible.
CE2	Comprender los mecanismos de adaptación de las sociedades humanas a su entorno y la interrelación entre culturas a lo largo del tiempo y ser capaces de proyectar el conocimiento de estos procesos del pasado en la realidad actual.
CE3	Comprender las relaciones espaciales a diferentes escalas territoriales, a través de las relaciones entre naturaleza y sociedad en su dimensión temporal.
CE4	Adquirir la capacidad de reconocer y analizar la imagen artística e iconográfica y su utilización en las culturas del pasado.
CE5	Adquirir la capacidad de comunicar mediante distintos soportes todo tipo de aspectos relacionados con la diversidad sociocultural, las representaciones colectivas y las identidades.
CE6	Desarrollar habilidades que aúnen desde un punto de vista multidisciplinar los planteamientos teóricos y los procedimientos tanto de las áreas de Humanidades como de las ciencias sociales y naturales aplicadas.
CE7	Generar propuestas innovadoras y competitivas en la investigación a partir de una aplicación científica pluridisciplinar
CE8	Realizar trabajos de investigación propios de la arqueología e interpretar los resultados insertándolos en su contexto geográfico e histórico.
CE9	Desarrollar una conciencia crítica ante las diferentes propuestas teóricas
CE10	Demostrar la capacidad de aplicar correctamente la metodología y las fuentes de información elegidas, así como de gestionar la información obtenida para llegar a unas conclusiones coherentes con los objetivos propuestos.

TAULA 6.4.1.1: COMPETÈNCIES DEL MÀSTER D'ESTUDIS AVANÇATS EN ARQUEOLOGIA

Per a avaluar l'estàndard 6, s'han escollit les següents assignatures: 2 assignatures obligatòria i tres optatives, una per a cadascuna de les branques d'especialització :

- Obligatòries
 - **Etnoarqueologia i Arqueologia Experimental** (5 crèdits ECTS). Matèria obligatòria de la Matèria Temes teòrics i Interpretatiu. Assignatura que s'imparteix el primer semestre.
 - **Anàlisis Quantitatives, Gestió i Interpretació de Dades** (5 crèdits ECTS). Matèria obligatòria de la Matèria Temes teòrics i Interpretatiu. Assignatura que s'imparteix el primer semestre.
 - **TFM** (15 crèdits ECTS). Matèria obligatòria de la Matèria Treball Final de Màster. Assignatura que s'imparteix primer i segon semestre.

- Optatives

- **Tècniques i interpretació de dades Bioarqueològiques** (5 crèdits ECTS) de la matèria Bioarqueologia i Paleoambient. Assignatura que s'imparteix el segon semestre.
- **Anàlisi de Materials Ceràmics, Metal·lúrgics i altres Materials arqueològics** (5 crèdits ECTS) de la matèria Arqueologia dels Materials i Processos Tecnològics. Assignatura que s'imparteix el segon semestre.
- **Sistemes d'Anàlisi de l'Espai en Arqueologia i Interpretació d'estructures** (5 crèdits ECTS) de la matèria Registre d'Estructures i Territori que s'imparteix el segon semestre.

Durant els cursos analitzats, les competències treballades i avaluades a l'ensenyament, tal com consten als plans docents, concorden amb les de la memòria de verificació. Així doncs, els i les estudiants que han superat les diverses assignatures han assolit el [nivell competencial definit](#), ja que totes les assignatures són avaluades d'acord amb el que s'especifica en els respectius [plans docents](#). Aquests plans docents es revisen i actualitzen anualment per part dels equips docents de les assignatures.

Les competències de les diverses assignatures estan orientades a assolir l'objectiu del màster: promoure i potenciar en una bona base teòrica i també pràctica en arqueologia analítica, per emprendre una trajectòria reeixida en l'àmbit lliure professional, o en el de la recerca acadèmica.

Per defecte, totes les assignatures es programen amb avaluació continuada, el contingut de la qual s'adapta a les característiques de cadascuna de les assignatures i de les competències, actituds i aptituds que s'hi treballen. Juntament amb exercicis escrits i de presentació oral es duen a terme també pràctiques de laboratori, sortides culturals i de camp, totes elles avaluable.

Competències de les assignatures seleccionades																
MATÈRIES/ASSIGNATURES VINCULADES	CG1	CG2	CG3	CG4	CG5	CG6	CE1	CE2	CE3	CE4	CE5	CE6	CE7	CE8	CE9	CE10
MATÈRIA: Temes Teòrics i Interpretatius																
Etnoarqueologia i Arqueologia Experimental		X					X	X			X	X	X		X	X
Anàlisi Quantitatives, Gestió i Interpretació de Dades		X			X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
MATÈRIA: Bioarqueologia i Paleoambient																
Tècniques i Interpretació de dades Bioarqueològiques	X	X			X		X	X	X			X	X	X		X
MATÈRIA: Arqueologia dels materials i processos tecnològics																
Anàlisi de materials ceràmics, metal·lúrgics i altres materials arqueològics		X			X			X	X			X	X	X	X	X
MATÈRIA: Registre d'Estructures i Territori																
Sistemes d'Anàlisi de l'Espai en Arqueologia i Interpretació d'estructures	X	X		X	X				X			X	X	X		X
MATÈRIA: Treball Final de Màster																
Treball Final de Màster	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

TAULA 6.4.1.2: COMPETÈNCIES DE LES ASSIGNATURES SELECCIONADES.

El sistema d'avaluació continuada incideix en cadascuna de les evidències d'avaluació requerides als i les estudiants, de tal manera que assoleixen les aptituds i coneixements imprescindibles en la matèria proposada a través de les diverses activitats formatives.

Activitats formatives	Etnoarqueologia i Arqueologia experimental	Anàlisis Quantitatius Gestió i Interpretació de Dades	Tècniques i interpretació de dades bioarqueològiques	Anàlisi de materials ceràmics, metal·lúrgics i altres materials	Sistemes d'anàlisi de l'Espai en arqueologia i Interpretació d'Estructures	Treball Final de Màster
Teoria	4 (3,2%)				10 (8%)	
Teorico-pràctica	12 (9,6%)	32 (25,6%)	36 (28,8%)	24 (19,2%)	12 (9,6%)	
Seminari	14 (11,2%)	8 (6,4%)	4 (3,2%)	4 (3,2%)		5 (1,3%)
Tutorització per grups						5 (1,3%)
Pràctiques de laboratori				16 (12,8%)		
Taller experimental	10 (8%)					
Pràctiques d'ordinador		8 (6,4%)	4 (3,2%)		26 (20,8%)	
Pràctiques de problemes			4 (3,2%)			
Sortides de camp	8 (6,4%)					
Sortides culturals				4 (3,2%)		
Treball tutelat/dirigit	37 (29,6%)		38 (30,4%)	33 (26,4%)	33 (26,4%)	90 (24%)
Aprenentatge autònom	40 (32%)		39 (31,2%)	44 (35,2%)	44 (32,2%)	275 (73,3%)
TOTAL	125 h (100%)		125 h (100%)	125 h (100%)	125 h (100%)	375 (100%)

TAULA 6.4.1.3: ACTIVITATS FORMATIVES EN LES ASSIGNATURES SELECCIONADES.

Com es pot observar en totes les assignatures aquí presentades, les activitats teòriques o teorico-pràctiques representen menys d'un terç de les hores que l'alumnat ha de dedicar a una assignatura. Aquestes hores es realitzen presencialment a l'aula, al igual que els seminaris, tot i que les circumstàncies de la pandèmia va obligar a realitzar-les de manera online durant bona part del curs 2020-21. Sovint es tracta de classes magistrals combinades amb comentaris de lectures, sessions de debat, resolució de problemes i exercicis, i/o presentació de textos i treballs per part de l'alumnat, en alguns casos es porten a terme a l'aula pràctiques puntuals amb materials arqueològics, així com quan l'assignatura ho requereix disseny de bases de dades, quantificació amb full de càlcul, etc. Les assignatures: "Anàlisis Quantitatiu, Gestió i Interpretació de Dades" i "Sistemes d'anàlisi de l'espai en arqueologia i interpretació d'estructures" realitza les hores teorico-pràctiques i les **pràctiques d'ordinador** en una aula informàtica, mentre que d'altres assignatures també en poden fer ús de manera més puntual.

La resta d'activitats que es realitzen en aquestes assignatures són variades i amb una representativitat diversa segons el cas. Hi ha **seminaris** impartits per especialistes; **tutorització de grups** a TFM, **pràctiques de laboratori** abundants, per exemple en el cas que ens ocupa a "Anàlisi de materials ceràmics i altres materials arqueològics" (Laboratori de la facultat de Químiques de la UB) o a "Tècniques i interpretació de dades bioarqueològiques"; (Laboratori d'Arqueologia de la facultat de Geografia i Història) **tallers experimentals** a "Etnoarqueologia i Arqueologia experimental" i en aquesta mateixa assignatura **sortida de camp**. En el cas d' "Anàlisi de materials ceràmics i altres materials arqueològics" es porta a terme una **sortida cultural**. Totes aquestes activitats estan concebudes com a presencials i es van poder mantenir en la majoria

dels casos malgrat la pandèmia. Les condicions sanitàries i la normativa UB en relació a la COVID19 va permetre mantenir la presencialitat en gairebé la majoria d'aquestes activitats pràctiques, la qual cosa fou un gran benefici per l'alumnat.

Totes aquestes activitats permeten assolir en circumstàncies normals aproximadament el total de les 50 hores de classes presencials que cal realitzar per cada assignatura de 5 crèdits ECTS. La resta d'hores que l'alumnat ha de dedicar a una assignatura es reparteix entre el treball tutoritzat (realització individual o en grup de treballs fora de l'aula) i el treball autònom, els quals representen aproximadament les altres dues terceres parts de les assignatures.

El professorat disposa de suficient experiència docent per assegurar la homogeneïtat i la fiabilitat en les avaluacions, seguint un estàndard de valoració similar dels i les estudiants. De fet, en línies generals les activitats formatives, el sistema d'avaluació i els materials proporcionats pel professorat per a facilitar l'estudi de les assignatures del màster presenta en les enquestes d'opinió de l'alumnat -curs 2020-2021- (enquestes de l'informe agregat de les assignatures) qualificacions de notable.

La taxa de rendiment del curs 2018-2019 és del 79,37%, amb un 100% d'èxit i d'eficiència, dades molt positives que indiquen la qualitat i el bon funcionament del màster. Pel que fa al curs 2019-2020, la taxa de rendiment era del 73,68%, la taxa d'eficiència del 94,74%, i la taxa d'èxit del 99,33%. Ateses les difícils circumstàncies provocades per la crisi de la Covid19 a partir del març del 2020, aquesta lleugera caiguda dels percentatges es considera justificable ([taxes a l'espai VSMA](#)).

Per al curs 2020-2021 la dada de la taxa de rendiment no està especificada en l'espai VSMA; ara bé, en l'anàlisi del rendiment de les diverses assignatures, que sí que està disponible, s'observa com la taxa d'èxit i de rendiment és del 100% en totes elles llevat de dues. Per una banda, en una assignatura comptem amb un estudiant suspès, en aquest cas la taxa d'èxit i de rendiment es redueix al 87,50%, val a dir que el total d'estudiants matriculats era de 8. Per altra banda, en l'assignatura de TFM, on si bé la taxa d'èxit és del 100%, la taxa de rendiment és molt baixa, tan sols del 28,57% i la taxa de no presentats molt significativa 71,43%; així doncs, dels 14 matriculats en el curs 2020-2021, un total de 10 foren "no presentats".

Des d'una perspectiva d'anàlisi crítica cal intentar valorar les circumstàncies que ens han dut a aquesta situació, si més no per entendre-la en la seva justa mesura. Al nostre parer són quatre els elements que cal tenir en compte per a entendre aquest índex.

En primer lloc hem d'indicar que una part dels estudiants (en concret 3) a l'hora de la matrícula van confondre, tot i haver seguit les tutories prèvies preceptives, el període d'avaluació de febrer (A1) amb el període de presentació del TFM juny/setembre (B1), en conseqüència aquests tres treballs no pogueren presentar-se. (veure pla de millora MA11bis: especificar clarament en el compromís de matrícula els períodes de lectura del TFM (A1: febrer/ B1: juny-setembre).

En segon lloc, hem constatat que hi ha una certa desinformació per part de l'alumnat, especialment per part dels estudiants que provenen d'altres centres/universitats, i no han cursat arqueologia a la UB, i que per tant, no coneixen ni estan avesats al contacte amb els nostres docents i instal·lacions, ni amb el funcionament del centre (veure millora MA12: plantejar un programa d'acollida i seguiment més personalitzat dels estudiants).

En tercer lloc, una part dels estudiants que matriculen el TFM fan una previsió incorrecta del temps a esmerçar en el treball tot i el seguiment que els tutors i tutores fan dels treballs i els seus avenços.

Finalment, hi ha d'altres estudiants que un cop matriculats decideixen allargar el període de treball sobre el TFM per tal de desenvolupar-lo en un any més del inicialment previst.

A aquestes circumstàncies que es desprenen del que hem pogut recollir del contacte directe amb els nostres estudiants que no conclouen el TFM, cal sumar-hi a més que durant el curs 2020-2021 encara s'ha anat arrossegant alguns problemes com a conseqüència de la paràlisi que havia afectat a alguns serveis de la Universitat (com els SSCiTT) fonamentals en bona part de les analítiques en arqueologia, degut a la COVID19, amb una saturació dels Serveis i un augment en els llistes d'espera.

Atenent a totes aquestes circumstàncies explicitades pensem que es pot entendre millor aquesta taxa de rendiment per al curs 2020-2021. Recordem que el màster es pot cursar en 1, 2 o fins i tot 3 anys. Una part important dels estudiants el cursen en dos anys ja que no sempre es poden dedicar exclusivament al màster i l'han de compaginar amb d'altres activitats. D'altra banda, bona part dels TFM realitzats es vinculen amb temàtiques analítiques dins d'equips de recerca i sovint ni la consecució de les dades, ni l'elaboració dels resultats obtinguts és possible de fer durant un mateix curs acadèmic. El nivell de qualitat dels TFM és remarcable, la majoria de treballs obtenen la qualificació de notable alt o excel·lent, i en cap cas no hi ha hagut un TFM suspès (Taxa d'èxit del 100%).

El Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia ofereix doncs formació, tant des d'una vessant professionalitzadora com des d'una vessant de recerca. Es tracta d'un màster interdisciplinari, tant en l'organització com en els continguts, participant-hi professorat de diversos departaments i diverses facultats de la UB (Belles Arts, Ciències de la Terra, Física i Química), així com un bon nombre de professorat convidat extern.

Les dades presentades a la taula E65 en relació a la mitjana de satisfacció, situen la única assignatura valorada per al curs 2018-2019 en un 8,2/10. La valoració de les activitats formatives es situa en 9 punts, igual que la de la docència del professorat. Ara bé, la representativitat de la taula és en aquest cas escassa, ja que només inclou dades d'una assignatura, fet que posa de relleu l'existència d'un problema comunicatiu durant la primera edició del màster a l'hora de transmetre a l'alumnat la importància de les enquestes. Aquesta situació es va intentar solucionar a partir de la segona edició, insistint-hi a l'aula per part del professorat, a les xarxes socials, i des de la pròpia coordinació del màster.

Pel que fa al primer semestre del curs 2019-2020, el total d'assignatures valorades fou de 6, tan sols una assignatura – "Etnoarqueologia i Arqueologia experimental" - no presentà cap valoració. En l'esmentat semestre el grau de satisfacció dels estudiants oscil·lava entre 9/10 i 7,10/10, essent en la resta de casos igual o superior a 8/10, per tant, una valoració de notable alt. En general, són les activitats formatives i els materials d'estudi, juntament amb l'activitat del professorat, els ítems millor valorats; mentre que les activitats d'avaluació, és a dir la feina exigida, esdevenen l'ítem amb menor puntuació, sempre per sobre però, del 7 (notable) (Taula E65).

Pel que fa referència al segon semestre del curs 2019-2020, coincidint amb el tancament dels centres universitaris pel confinament del SARS-COVID 19, la situació pel que fa a la participació dels estudiants semblaria que va canviar radicalment, si tenim en compte les dades del espai VSMA, ja que no hi ha resposta per part dels nostres estudiants (Taula E65bis de l'espai VSMA). Ara bé, si recorrem a l'informe agregat de les assignatures del segon semestre del curs 2019-2020, que ens proporciona el Gabinet Tècnic del Rectorat, sobre 8 assignatures programades per l'enquesta on-line es pogué fer informe de 4, en els altres

casos el nombre de resposta no era significativa, tot i que totes les assignatures tingueren resposta, si més no els estudiants tenien ganes d'expressar la seva opinió.

La mitjana de l'escala de valoració demostra com la informació sobre l'adaptació de les assignatures al entorn digital va ser valorada amb 8,86/10 (ítem 2) al igual que el material que el professorat va preparar per a estudi i consulta per a l'aprenentatge (ítem 7). Aquesta valoració demostra indirectament l'esforç que el professorat va dur a terme per tal d'adaptar-se i de minimitzar als estudiants les conseqüències de la situació pandèmica, esforç que es veu reconegut mitjançant aquesta evidència valorativa en les 4 assignatures informades.

En relació al curs 2020-2021 l'espai VSMA recull les dades a l'enquesta E65-2020. En aquest cas, també comptem amb l'informe final agregat de les assignatures proporcionat pel Gabinet Tècnic del Rectorat. La primera part del curs -el primer semestre- presenta una dinàmica nova de baix número de respostes, tot i que totes les assignatures llevat d'Etnoarqueologia i Arqueologia Experimental reberen respostes. Consultat el Gabinet Tècnic del Rectorat, s'ha arribat a la conclusió que no es va obrir l'enquesta a l'alumnat perquè aquesta assignatura no té més de 5 hores de tipus teòric. Es per això que aquest any ja es tindrà en compte per a que no hi hagi incidències.

El número de respostes és significativament baix i insuficient per a l'elaboració d'enquestes, en aquest primer semestre -d'assignatures comunes- i que per tant comptem amb el total d'estudiants matriculats el percentatge no supera en cap cas el 14%. Aquest fet l'atribuïm a les característiques del propi grup d'estudiants, molt crítics amb el sistema d'enquestes. Només una assignatura de les tres informades correspon a aquest semestre, el percentatge de resposta en aquesta fou també baix del 16,67%, però al ser 3 el nombre de respostes rebudes fou possible realitzar l'informe, que d'altra banda obtenia una qualificació de notable alt en general. Sembla doncs que el màster resulta satisfactori més que no pas el sistema d'enquestes per a valorar-lo.

Pel que respecta al segon semestre, on els alumnes matriculats en les assignatures d'especialitat és menor, el nombre de respostes també ho fou, augmentà el percentatge de resposta, però això no fou suficient per a realitzar l'informe, per falta de representativitat. Només dues assignatures reberen un percentatge de resposta significatiu (37% i 42%) per a realitzar l'informe. En un dels casos els informes foren especialment negatius, en l'altre la valoració de l'activitat del professorat, que no pas de l'assignatura, també ho fou. Aquesta circumstància que afecta a unes assignatures pel general de les millors valorades al llarg dels anys, ha d'atribuir-se a algun conflicte o desavinença entre el professorat i part de l'alumnat, recordem que d'altra banda és alumnat que no respon les enquestes habitualment, fet que encara evidència més segons el nostre parer el caràcter "personal" que expressen aquestes valoracions.

La satisfacció per part del professorat no s'ha expressat mitjançant enquestes ni el 2018-2019 ni el 2019-2020 per aquest motiu havíem plantejat la millora 9 [Millora MA09]. Per contra, la opinió del professorat pel que fa al curs 2020-2021 apareix recollida en l'enquesta de l'espai VSMA E66. La participació del professorat en l'enquesta és baix (10 respostes). Dels 16 ítems a valorar en general la valoració del professorat és alta i oscil·la entre 4,20 i 5,67 sobre 6.

En aquesta taula més enllà de les valoracions mitjanes voldríem destacar la desviació estàndard quan aquesta supera l'1. Això succeeix en gairebé la meitat dels ítems 7/16, i pensem que mereix la nostra atenció.

En primer lloc, *el perfil d'ingrés dels estudiants*. En el moment d'elaboració de la proposta de màster es pensava en un perfil d'estudiant que s'ha vist clarament superat en alguns casos per la realitat. De fet, aquest ítem presenta la valoració mitjana més baixa (4,20/6) i desviació estàndard d'1,23.

El segon ítem amb desviació estàndard superior a 1, tot i una valoració mitjana de 5, és *l'estructura del Pla d'Estudis (matèries i el seu pes)*. En aquest cas val a dir que la implantació del màster ha estat duta a terme en bona mesura per part de professorat que no havia participat directament en l'elaboració de la proposta, que havia estat dissenyada principalment per personal investigador que no participa en el màster.

El tercer ítem a comentar, tot i la valoració de 4,80/6, és *la organització del desplegament del Pla d'Estudis (grups, horaris)* amb una desviació estàndard 1,03. En aquest sentit les necessitats horàries específiques de determinades assignatures, així com el fet de tenir un grup de tarda del grau d'Arqueologia -coincidint amb el Màster-, pot provocar un cert descontent entre el professorat (Millora MA13: evitar solapaments per als professors mitjançant la millor coordinació amb el grau d'Arqueologia).

La coordinació amb la resta de docents de la titulació (4,60/6), desviació estàndard del 1,17, respon al problema -possiblement- que durant els dos primers cursos hi havia hagut en el solapament d'entrega d'evidències d'avaluació, problema ja detectat i corregit mitjançant una calendarització de les entregues.

La organització i avaluació dels TFM és l'ítem amb major desviació estàndard 1,35 (4,86/6) això posa de manifest la necessitat de millora que plantejarem mitjançant una actuació de coordinació integrada dels processos acadèmics i de calendari (Millora MA14)

Els recursos docents disponibles (4,70/6) desviació estàndard 1,16, requereix per part de la coordinació d'un major seguiment per a respondre a les necessitats dels docents i adaptar-hi el pressupost (veure millora MA15) ja que aquesta necessitat fins ara no havia estat detectada.

Finalment, les condicions i qualitat de les instal·lacions rep la valoració mitjana més baixa, al igual que el primer ítem (4,20/6) amb una desviació estàndard de 1,03; probablement relacionat amb la saturació del espai del Laboratori d'Arqueologia, espai docent i de recerca alhora. En aquest cas la Facultat probablement hauria de revisar l'ús que es fa del Laboratori d'Arqueologia Medieval, clarament infrautilitzat per a adaptar-ne una part com a espai docent per al Màster/Grau d'Arqueologia.

El professorat, en canvi, valora molt positivament i amb una desviació estàndard petita el rendiment acadèmic i el nivell formatiu assolit pels i per les estudiants, així com el perfil de competències que assoleixen i les pràctiques externes que realitzen. La seva satisfacció amb la titulació és del 5,20/6.

Pel que fa a l'avaluació de les assignatures, totes elles disposen de sistemes d'avaluació continuada i d'avaluació única, clarament especificades en els plans docents de les assignatures. Els sistemes d'avaluació de les activitats formatives proposats permeten avaluar si l'alumnat assoleix les competències de cada assignatura i, per tant, fa possible certificar els resultats definits en la memòria de verificació (veure taula 6.4.1.4).

Sistemes d'avaluació	Etnoarqueologia i Arqueologia experimental	Anàlisis Quantitatius Gestió i Interpretació de Dades	Tècniques i interpretació de dades bioarqueològiques	Anàlisi de materials ceràmics, metal·lúrgics i altres materials	Sistemes d'anàlisi de l'Espai en arqueologia i Interpretació d'Estructures	Treball Final de Màster
Tipologia assignatura	Obl	Obl	Opt	Opt	Opt	Obl
Prova escrita (examen)	55%				30%	
Treball i presentació oral	45%	50%-50%				30%+70%*
Exercici pràctic					20%+20%+20%	
Pòster				35%		
Presentació oral				20%		
Treball pràctic			30%			
Qüestionari oral			20%			
Qüestionari on-line			50%	15%+15%+15%		
Participació activa					10%	
TOTAL	(100%)	(100%)	(100%)	(100%)	(100%)	(100%)

TAULA 6.4.1.4: SISTEMES D'AVALUACIÓ. * EL TUTOR/A DEL ALUMNE/A ATORGARÀ UNA NOTA QUE REPRESENTA EL 30% DE LA NOTA FINAL. EL 70% RESTANT SERÀ LA MITJA DE LAS TRES NOTES INDIVIDUALS DELS MEMBRES DEL TRIBUNAL QUE REALITZEN UNA AVALUACIÓ DEL MANUSCRIT (80%) I DE LA PRESENTACIÓ ORAL I DEFENSA PÚBLICA (20%).

En general, els estudiants opten per l'avaluació continuada com avaluació acreditativa dels aprenentatges, aquesta es realitza segons figura en el Pla Docent en cadascuna de les assignatures. El recurs a l'avaluació única és excepcional atenent al caràcter eminentment pràctic de la major part de les assignatures del Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia. D'altra banda, en les assignatures el nombre de suspesos és excepcionalment baix, fet al que hi contribueix l'avaluació continuada i la taxa d'èxit és, per tant, molt elevada. En les assignatures obligatòries – les dues primeres de la taula- el pes de les proves escrites i dels treballs bibliogràfics amb presentació oral és fonamental, quan més pràctica i menys contingut teòric presenta l'assignatura més pes adquireixen els exercicis i treballs pràctics, així com els qüestionaris -vegi's les tres assignatures optatives. El baix nombre d'estudiants matriculats en les assignatures d'especialització afavoreix també que es pugui fer un seguiment més personalitzat de l'evolució de cadascun dels estudiants per part del professorat-. Aquesta diversitat de proves, aplicades en el context de l'avaluació continuada, tenen com objectiu doble verificar la comprensió i l'assimilació de continguts teòrics i pràctics i l'adquisició de competències durant el desenvolupament del curs. La taxa de no presentats, en general propera al 0%, ha arribat excepcionalment al 25%. Ara bé, aquesta darrera taxa tan elevada cal relativitzar-la, ja que en nombres absoluts ens referim a un nombre molt baix d'estudiants i es va donar en una assignatura del segon semestre durant el moment àlgid de la pandèmia per Covid.

D'altra banda, i a partir de comentaris informals dels professors i dels alumnes – no recollits en les enquestes-, des de la coordinació del màster es va elaborar un calendari anual de lliurament de les evidències d'avaluació, per tal d'evitar pics de feina per l'acumulació en períodes concrets de l'any [Millora MA10]. Aquesta millora haurà d'adaptar-se anualment al calendari acadèmic i altres circumstàncies. En línies generals considerem que l'ensenyament està en línia de millora perquè s'ha pogut anar ajustant el seu funcionament, malgrat que tot just estiguem avaluant un historial de tres cursos.

En relació al TFM, hem de dir que la varietat de temàtiques abordades posa de manifest el caràcter obert i dinàmic de la recerca avançada en arqueologia així com la capacitat demostrada del màster -a través de la dedicació i qualitat del seu professorat- i equips de Recerca implicats en el seu desenvolupament: SERP, ERAUB; GRACPE.... per adaptar-se als interessos dels estudiants. El procés d'elaboració del TFM segueix diversos passos, especificats en el Pla Docent d'aquesta assignatura que permeten fer-ne un seguiment proper i valorar les competències que es van assolint per part dels estudiants. A principi de curs les coordinadores de TFM (una per a treballs vinculats amb la Prehistòria, i una per a treballs més vinculats amb l'Arqueologia d'etapes històriques) convoquen als i les estudiants a una reunió presencial conjunta per tal de presentar-los-hi les temàtiques potencials d'estudi, equips de Recerca Consolidada en els quals integrar-se, possibles tutors i tutores, etc. Un cop l'estudiant ha seleccionat tema i tutor/tutora, l'elaboració del TFM s'inicia a partir de la formalització per escrit d'un pla de treball i un cronograma de realització que ha de ser validat pel tutor o la tutora i per la coordinadora del TFM. El tutor o tutora fa un seguiment regular del treball durant el curs mitjançant reunions de seguiment, entregues i correccions de les parts del treball, alhora les coordinadores del TFM vetllen pel correcte funcionament del mateix. Un cop el treball es dona per finalitzat, el tutor o tutora elabora un informe d'avaluació del treball que representa el 30% de la nota final. El 70% restant correspon a l'avaluació dels 3 membres del Tribunal del TFM (80% manuscrit i 20% presentació i defensa pública), que han de posseir el títol de doctorat i/o ser professorat del màster, i ser especialistes en la temàtica del TFM. Tot i que la taxa de no presentats el 2018 va ser alta, aquesta es va corregir el 2019 ja que, com s'ha comentat, és el resultat de que els alumnes acaben optant per a dur a terme el TFM durant un segon curs. En el curs 2020-2021 és van presentar quatre TFM dels quals dos es van presentar al juny i dos més al setembre. El seguiment de l'assignatura comporta l'assistència a dos seminaris escollits per l'alumnat per tal d'aprofundir en aquells aspectes que consideren fonamentals per al seu TFM. Les tutores de TFM porten a terme com a mínim una reunió de TFM amb cada estudiant i un taller experimental a final de curs per a preparar la presentació formal i oral del TFM. Les comissions creades per valorar els TFM sempre han complert correctament amb les seves funcions i han puntuat els diferents aspectes dels treballs presentats segons el document d'avaluació de màsters de la facultat, i que puntua els aspectes següents: contingut, aspectes formals, objectius, metodologia i presentació oral. La taula 6.4.1.5 recull la llista completa dels TFM presentats el darrer curs amb la qualificació obtinguda.

Carlos Cayón	Los Palinomorfos No-Polínicos como indicadores de la presencia del vellón y el trabajo de la lana en contextos arqueológicos: un estudio referencial sobre la oveja rosellonenca en los Pirineos orientales. Idioma Castellà	7,40
Nuria Martín	<i>Estudio arqueometalúrgico de los materiales en base cobre procedentes de la Cova del Forat de l'Esplugu Negra (Vilanova de Meià, La Noguera, Lleida).</i> Idioma: Castellà	8.83
Paula Plaza	La terra sigillata del conjunto cerámico altoimperial hallado en el pozo (UE 9783) de Pollentia (Alcudia, Mallorca): Estudio ceramológico y contextualización Idioma. Castellà	9,60
Guillem Civit*	<i>La transformació del paisatge d'alta muntanya als Pirineus. Estudi de l'activitat antropològica dels segles IX i XII i els seus camins al Port del Cantó(Pallars Sobirà i Alt Urgell)</i> Idioma: Català	8,70

TAULA 6.4.1.5: TREBALLS DE FINAL DE MÀSTER DEFENSATS DURANT EL CURS 2020-21 AL MASTER D'ESTUDIS AVANÇATS EN ARQUEOLOGIA.
*EL TREBALL DE GUILLEM CIVIT HA ESTAT GUARDONAT EL 2021 COM A MILLOR TFM PRESENTAT AL PREMI: PREMI CÀTEDRA EDUCACIÓ I PATRIMONI IMMATERIAL DEL PIRINEU DE LA UDL.

Pel que fa a l'assoliment del nivell B2, no és competència del màster vetllar per si els alumnes disposen de la titulació corresponent, o no. Però al llarg del màster sí que es posa de manifest la necessitat de tenir un coneixement bàsic de llengües estrangeres com a llengües vehiculars en determinats aspectes del aprenentatge, bé sigui en la bibliografia recomanada en els plans docents de les assignatures, bé en la utilització d'alguna d'aquestes llengües, bàsicament l'anglès, com a llengua vehicular i/o avaluativa en algunes de les activitats que l'utilitzen, com per exemple, alguns seminaris impartits per especialistes. En tot cas, durant les entrevistes prèvies a la matrícula s'informa als i les estudiants de la necessitat de disposar d'un nivell d'anglès suficient per a poder fer front a la bibliografia i a les xerrades en llengües estrangeres d'ús comú en la investigació en Arqueologia. De la mateixa manera, es permet a tots i totes els estudiants que així ho prefereixin que presentin els seus exercicis d'avaluació (escrits/orals) en anglès, atesa la presència d'estudiants d'origen estranger.

Des de la implantació del Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia -curs 2018-2019- estem treballant any rere any en la millora dels Plans Docents, per tal d'ajustar-los a allò que preveu la Memòria de verificació del Màster. Aquesta tasca s'està aconseguint gràcies a la progressiva experiència docent que adquirim per la implantació del Màster, l'interès i esforç del professorat, i la progressiva aplicació de noves recomanacions com ara, la Guia per a la incorporació de la perspectiva de gènere en els plans docents i les assignatures de la Universitat de Barcelona (2021). El mateix es pot dir dels sistemes d'avaluació que, en aquests cas, han registrat una progressiva millora pel que fa a concreció de l'avaluació continuada i l'avaluació única, així com la seva adequació a la nova normativa reguladora de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges aprovada per la UB a principis del 2020.

El Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia presenta una vessant professionalitzadora i una vessant orientada cap a la recerca i, en aquest sentit, les competències, la metodologia docent, les activitats formatives i els sistemes d'avaluació dels plans docents permeten assolir als egressats i egressades el nivell suficient per a actuar en ambdós àmbits, atès que la disciplina arqueològica des de fa uns anys està evolucionant a un ritme molt ràpid, com a conseqüència dels importants avanços tecnològics que s'estan produint i que requereix d'una formació continua i aprofundida en els diversos àmbits de les Ciències Arqueològiques.

Pel que fa a la satisfacció dels graduats amb l'experiència educativa global de la titulació (E64), les dades disponibles a l'Espai VESMA indiquen que tan sols 1 estudiant dels 10 egressats del curs 2019-2020 va respondre les enquestes, les dades per al curs 2020-2021 no estan encara disponible en el moment de dur a terme la redacció d'aquest informe. Per tal d'intentar pal·liar aquesta circumstància des de la Coordinació del Màster en Arqueologia ens hem personalment posat en contacte amb els estudiants del curs passat per demanar la seva opinió a través d'un breu qüestionari, el nombre de respostes ha estat de 3 (sobre 4 enquestats), passem a continuació a presentar en una taula aquest qüestionari i les seves respostes com un intent d'intentar aportar alguna dada per a fer-ne la valoració. Les lletres identifiquen les respostes d'una mateixa persona. Dels 6 ítems analitzats només el núm 2. De qualitat docent del professorat assoleix la màxima valoració, també es valora molt positivament tot i que no de manera unànime la utilitat del Màster per a la inserció laboral. L'experiència especialment d'un estudiant (Y) considera el màster des d'una valoració general mitjana, els altres dos estudiants (X i Z) el valoren alt o molt alt.

Item	bajo	medio	Alto	Muy alto
Nivel de consecución según las expectativas iniciales de aprendizaje		Y	Z	X
Calidad Docente del profesorado				X, Y,Z
Calidad docente de las metodologías de aprendizaje		Y	X,Z	
Calidad docente de los sistemas de evaluación		Y	Z	X
Consideras el máster útil para tu inserción laboral/investigadora		Y		X,Z
¿Recomendarías el máster?		Y	Z	X

TAULA 6.4.1.6. TAULA DE CREACIÓ PRÒPIA PER A VALORAR EL GRAU DE SATISFACCIÓ DELS ESTUDIANTS EGRESATS EL CURS 2020-2021 DAVANT LA FALTA DE DADES A L'ESPAI VESMA.

6.4.2. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació (6.3)

Els percentatges de respostes de les enquestes estan lluny de ser satisfactoris. Cal reconèixer que la problemàtica de la feble participació de l'alumnat en les enquestes en línia no està resolta i és per això que és un tema recurrent a les propostes de millora de tots els ensenyaments de la facultat. La participació dels egresats i les egresades del Màster d'Estudis avançats en Arqueologia se situa en un 10% per el curs 2019-20 (amb 1 enquesta d'un total de 10 graduats) i un 40% pel curs 2018-19 (amb 2 enquestes de 5 egresats). El número de respostes és absolutament decebedor (Taula E64).

Els Indicadors de rendiment acadèmic (Taula E67) per al darrer curs no estan disponibles. En relació al curs 2018-2019 i 2019-2020, les taxes de rendiment foren respectivament del 79,37% i del 73,68% i d'eficiència (100% i 94,74%), considerem que són unes dades satisfactòries, la durada mitjana dels estudis se situa en 1,67 anys, fet que demostra la necessitat de més d'un any per a la consecució de la titulació, probablement pel fet de decidir lliurement, o pel fet d'haver de dedicar més temps al TFM de l'inicialment estipulat pels i per les estudiants. En les dades de la taula E67 no es recullen dades de taxa d'abandonament, tot i que ens consta com a mínim un cas d'un estudiant per qüestions de salut.

Qualificacions de les assignatures (Taula E69). L'anàlisi de les dades referents a la qualificació de les assignatures durant els cursos 2018-19, 2019-20 i 2020-21 mostra unes tendències similars pel que fa a les qualificacions obtingudes amb una diversitat de notes que posa clarament de manifest el nivell d'assoliment de competències del diferent alumnat al llarg dels tres anys. Destaca la progressiva reducció en el nombre d'estudiants no presentats que atribuïm a una millor planificació en la càrrega avaluativa de les diferents assignatures per part del professorat, en particular, i del progressiu millor funcionament de l'engranatge global del màster en general. De la anàlisi també es després que les taxes de rendiment superen en totes les assignatures en els tres anys el 75% llevat de TFM, com ja hem esmentat anteriorment que presenta una casuística específica. Pel que fa a les qualificacions obtingudes pels estudiants en les assignatures escollides per a l'anàlisi dels subestàndards 6.1 i 6.2, observem que es mouen en els paràmetres ja esmentats.

Assignatures	Aprovat	Notable	Excel.lent	MH	Suspes	Matriculats	No Presentats	Taxa d'èxit	Taxa de rendiment	Taxa no presentats
Etnoarqueologia i Arqueologia Experimental (573573)	0	8	6	1	0	15	0	100%	100%	0%
Anàlisis quantitatives. Gestió i Interpretació de dades (573572)	4	9	1	1	0	15	0	100%	100%	0%
Tècniques i Interpretació de dades Bioarqueològiques (573577)	0	0	4	0	0	4	0	100%	100%	100%
Anàlisi de Materials Ceràmics, metal·lúrgics i altres materials	2	5	0	0	0	7	0	100%	100%	0%
Sistemes d'Anàlisi de L'espai en Arqueologia. Interpretació d'Estructures (573581)	0	1	4	1	0	6	0	100%	100%	0%

TAULA 6.4.2.1. QUALIFICACIONS ASSIGNATURES

Durant els dos primers cursos 2018-2019 i 2019-2020 el màster no va proposar pràctiques externes als estudiants. El procés d'implementació d'unes pràctiques requereix la consolidació de relacions i l'establiment de col·laboracions entre institucions i empreses, cosa que exigeix un temps i una dedicació de la que durant aquells dos primers anys d'existència del Màster, no s'havia disposat. Des del curs 2020-2021 s'han implementat diversos convenis de pràctiques amb institucions públiques (CSIC, Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, Servei d'Arqueologia de la Ciutat de Barcelona, Museu de Badalona) i empreses privades (Àtics) per a la realització de pràctiques regulades segons la normativa de la UB i a través del aplicatiu GIPE. A més un professor es dedica a vetllar pel bon funcionament de les pràctiques i a la consecució de nous convenis.

Durant el curs 2020-2021 es van desenvolupar un total de cinc convenis de pràctiques extracurriculars, totes ja han estat dutes a terme. Els resultats obtinguts fins ara són molt satisfactoris:

- GUILLEM CIVIT

- Cartografía digital y bases de datos arqueológicos on-line. Aplicaciones de GIS. Empresa privada d'arqueologia: ATICS S.L. 01/12/2020- 23/07/2021.250 hores.Molt adequat

- MELANIE CORRALIZA
 - Estudi de materials arqueològics a la ciutat de Baetulo: construcció de la història de la ciutat. Centre públic d'arqueologia i història. Museu de Badalona. 15/2/2021 a 10/6/2021, per una durada de 200 hores. Molt adequat.

- JORDINA DANIEL
 - Bioarqueología urbana en Barcelona. Centre públic d'arqueologia. Servei d'Arqueologia de Barcelona-ICUB. 170 hores. Molt adequat.

- AMBER DENTON
 - Aproximación a la función de los instrumentos prehistóricos. Centre públic d'arqueologia i història. CSIC-IMF. 11/1/2021 a 28/5/2021, per una durada de 250 hores. Molt adequat.

- CRISTINA NAVAS
 - Pràctiques en l'estudi de midons i fitòlits arqueològics. Centre públic d'arqueologia i història. CSIC-IMF. 11/1/2021 a 30/09/2021, per una durada de 480 hores. Molt adequat

6.4.3 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació (6.4)

El Màster d'Estudis avançats en Arqueologia de la UB no disposa de dades de la darrera enquesta d'inserció laboral realitzada pel sistema universitari català el 2020, referent al curs 2015-16, ja que en aquell curs encara no s'havia implementat aquest ensenyament.

6.5 Millores relacionades amb l'Estàndard 6

Grau en Arqueologia

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ARQ03	Millorar la ràtio alumnes/optativa	Incrementar el nombre d'alumnes per optativa	Grau d'Arqueologia	Finalitzat			Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.6	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2022-23
ARQ04	Incrementar el nombre d'alumnes que participen en el programa Erasmus	Incrementar el nombre d'alumnes que participen en programes internacionals	Grau d'Arqueologia	En curs	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	Autoinforme i ISC	Gestió de la mobilitat internacional de l'estudiant (PEQ 080)	E.6	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2022-23
ARQ07	Potenciar el programa SICUE de mobilitat dintre de l'Estat.	Incrementar el nombre d'alumnes que participen en programes estatals	Grau d'Arqueologia	En curs	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	Autoinforme i ISC	Gestió de la mobilitat nacional de l'estudiant (PEQ 090)	E.6	No	No	Informes de seguiment	Primer semestre de 2019	2022-23
ARQ10	Obrir oferta docent a la tarda	Ampliar l'oferta horaria per facilitar la matriculació d'alumnes que treballen al matí	Grau d'Arqueologia	En curs	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	F. Javier López Cachero, Cap d'Estudis d'Arqueologia	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.1.2, E.4 i E.6.2	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2022-23
ARQ11	Implementar formació virtual del professorat	Atesa la situació actual dominada per la pandèmia i la obligatorietat d'impartir part del contingut virtualment	Grau d'Arqueologia	En curs	Cap d'estudis equip deganat de la facultat	Facultat de Geografia i Història	Autoinforme i ISC	PEQ 060	E.1.2 i E.6.2	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2021-22

ARQ12	Adaptació de l'avaluació a la normativa aprovada el 2020	Adequació dels plans docents a la normativa UB vigent	Grau d'Arqueologia	En curs	Professorat del Grau d'Arqueologia	Cap d'estudis equip degana de la facultat	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.1.2, E.4 E.6.2	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2021-22
ARQ13	Adaptació dels plans docents i les assignatures a la GUIA PER A LA INCORPORACIÓ DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE EN ELS PLANS DOCENTS I LES ASSIGNATURES DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA (2021)	Adequació dels plans docents a la normativa i recomanacions UB vigents	Grau d'Arqueologia	En curs	Professorat del Grau d'Arqueologia	Cap d'estudis equip degana de la facultat	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.1.2, E.4 E.6.2	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	2022-23
ARQ15	Millorar el sistema d'avaluació del TFG	Crear una rúbrica d'avaluació del TFG	Grau d'Arqueologia	En curs	Coordinadora del TFG	Consell d'Estudis	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6	No	No	Reunions de la Comissió de TFG	Curs 2022-23	Curs 2022-23
ARQ16	Millorar la taxa de no presentats al TFG i reduir-ne el percentatge	Mantenir-la per sota del 20% o inferior	Grau d'Arqueologia	En curs	Coordinadora del TFG	Consell d'Estudis	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6	No	No	Reunions de la Comissió de TFG	Curs 2023-24	Curs 2023-24
ARQ18	Millorar la taxa de presentats i de rendiment a primer	Millorar les taxes de presentats i de rendiment de les assignatures. Reduir l'absentisme a les classes	Grau d'Arqueologia	En curs	Consell d'Estudis de Grau	Cap d'Estudis del Grau	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6	No	No	Dades VSMA i GPOD UB	Curs 2022-23	Curs 2023-24
ARQ19	Incrementar el percentatge d'alumnes que responen les enquestes	Aconseguir un major índex de participació i resposta a les enquestes fetes pels alumnes.	Grau d'Arqueologia	En curs	Consell d'Estudis de Grau i Facultat	Cap d'Estudis del Grau i Vice-degana acadèmica	Autoinforme i ISC	Anàlisi dels resultats (PEQ 130)	E.3.2. i E.6	No	No	Actes del Consell d'Estudis i seguiment dels percentatges de resposta	Accions anuals	Curs 2023-24

Grau en Història

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
HIST03	Millora dels Plans docents	Revisió i adequació dels plans docents a les directrius de la memòria verificada	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1.2 i E.6.2	No	No	Actes de la Comissió Acadèmica i el Consell d'Estudis	Curs 2015-16	Curs 2015-16
HIST04	Millora dels Plans docents	Incloure en els Plans docents l'avaluació per a les competències transversals	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1.2 i E.6.2	No	No	Plans docents	Curs 2015-16	Curs 2015-16
HIST05	Millora de l'oferta docent	Augmentar el rendiment acadèmic de les assignatures	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1.2 i E.6	No	No	Plans docents	Curs 2015-16	Curs 2015-16
HIST08	Revisar el nombre de grups de les assignatures obligatòries	Equilibrar l'oferta i la demanda de places	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6	No	No	Actes de la Comissió Acadèmica	Curs 2015-16	Curs 2015-16
HIST09	Incrementar l'oferta d'assignatures en anglès	Incrementar el nombre i varietat d'assignatures impartides en anglès	Grau d'Història	En curs	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6	No	No	Actes del Consell d'Estudis i POA	Curs 2015-16	Accions anuals
HIST11	Incrementar el nombre d'alumnes que participen en	Incrementar el nombre d'alumnes que participen en	Grau d'Història	Finalitzat	Oficina de Relacions Internacionals i Consells	Cap d'Estudis	Autoinforme i ISC	Gestió de la mobilitat internacional de l'estudiant	E.6	No	No	Actes de la Comissió de Relacions	Curs 2015-16	Accions anuals

	el programa Erasmus	programes internacionals			d'Estudis			(PEQ 080)				Internacionals		
HIST12	Revisar el protocol de TFG	Millorar el sistema d'assignació de tutors de TFG	Grau d'Història	Finalitzat	Comissió del TFG i Consell d'Estudis	Cap d'Estudis i coordinadors del TFG	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6.2	No	No	Actes de la Comissió Acadèmica i Consell d'Estudis	Curs 2016-17	Curs 2016-17
HIST13	Millorar el rendiment acadèmic dels alumnes de primer curs	Revisió dels plans docents per a evitar solapaments i procedir a una revisió dels temaris	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6	No	No	Plans docents	Curs 2015-16	Accions anuals
HIST14	Incrementar el percentatge d'alumnes que responen les enquestes	Aconseguir un major índex de participació i resposta a les enquestes de satisfacció	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis i Facultat	Cap d'Estudis i Vicedegà acadèmic	Autoinforme i ISC	Anàlisi dels resultats (PEQ 130)	E.3.2. i E.6	No	No	Actes de la Comissió Acadèmica	Curs 2015-16	Accions anuals
HIST16	Millorar el sistema d'avaluació del TFG	Millorar el sistema d'avaluació del TFG	Grau d'Història	Finalitzat	Coordinació del TFG i Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.4 i E.6	No	No	Reunions de la Comissió de TFG	Curs 2018-19	Curs 2018-19
HIST17	Ampliar el catàleg d'optatives	Millorar l'oferta formativa dels alumnes de grau	Grau d'Història	Finalitzat	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	ISC 2019	Triar assignatures d'altres graus afins que millorin la formació dels alumnes de grau	E.4 i E.6	Si	Sí	Actes del Consell d'Estudis i POA	Curs 2020-21	Curs 2020-2021

Grau en Història de l'Art

Codi	Proposta de Millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la Millora	Responsable de l'Execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ART03	Millora dels Plans docents	Millorar i revisar els Plans Docents i el seu procés d'elaboració, així com la coordinació entre els professors	Grau d'Història de l'Art	En curs	Antoni Conejo Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1.2 i E.6.2	No		Reunions periòdiques amb estudiants i professors.	Accions anuals sense data de finalització	Accions anuals sense data de finalització
ART06	Incrementar el nombre d'alumnes que participen en els programes Erasmus SICUE	Incentivar i incrementar el nombre d'alumnes que participen en programes acadèmics nacionals i internacionals	Grau d'Història de l'Art	En curs	Juan Miguel Muñoz, tutor Erasmus/SICUE/Internacional del Grau d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Gestió de la mobilitat internacional de l'estudiant (PEQ 080)	E.6	No		Informes de seguiment i reunions periòdiques entre el tutor d'Erasmus/SICUE/Internacional, el Cap d'Estudis i l'ORI	Accions anuals sense data de finalització	Accions anuals sense data de finalització
ART08	Incrementar el percentatge d'alumnes que responen les enquestes	Aconseguir un major índex de participació i resposta a les enquestes de satisfacció, per tal de poder intervenir i resoldre, si s'escau, algun desajust en la implementació de les assignatures del Grau	Grau d'Història de l'Art	En curs	Antoni Conejo Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Anàlisi dels resultats (PEQ 130)	E.3.2. i E.6	No		CAC, SED, Consell d'Estudis i Percentatge de resposta	Accions anuals sense data de finalització	Accions anuals sense data de finalització
ART10	Introduir un sistema de rúbriques en l'avaluació dels TFG's	Fomentar una major objectivitat en l'avaluació dels TFG	Grau d'Història de l'Art	En curs	Silvia Canalda, coordinadora de TFG's del Grau d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament: metodologia i avaluació de	E.6.5	No		Consell d'Estudis, Coordinació TFG's	Curs 2019-2020	Pendent

								competències (PEQ 060)						
ART11	Millorar el grau de satisfacció i reduir la taxa d'abandonament de l'alumnat a la fi del Grau	Millorar el grau de satisfacció i reduir la taxa d'abandonament de l'alumnat a la fi del Grau	Grau d'Història de l'Art	En curs	Antoni Conejo Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Anàlisi dels resultats (PEQ 130)	E.6.4	No		Consell d'Estudis	Accions anuals sense data de finalització	Accions anuals sense data de finalització
ART12	Revisar el llistat d'optatives del grau d'Història de l'Art, tal com es va proposar en el darrer Informe de Seguiment del Grau	Millorar el grau de satisfacció i reduir la taxa d'abandonament de l'alumnat a la fi del Grau	Grau d'Història de l'Art	Finalitzat	Antoni Conejo Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	PEQ 060	E.6.4	No	No	Consell d'Estudis	Curs 2020-2021	Curs 2020-2021
ART13	Implementar la doble titulació d'Història i Història de l'Art	Millorar el grau de satisfacció i reduir la taxa d'abandonament de l'alumnat a la fi del Grau	Grau d'Història de l'Art	En curs	Antoni Conejo Cap d'Estudis d'Història de l'Art i Carles Buenacasa, Cap d'Estudis d'Història	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	PEQ 060	E.6.4	No	No	Consell d'Estudis	Curs 2022-2023	Curs 2022-2023
ART14	Formació en docència i avaluació virtual del professorat	Arran de la crisi de la Covid'19 s'han fet alguns cursos i seminaris en línia per a la formació del professorat en la docència i avaluació telemàtiques, que es continuaran fent al llarg de tot el curs.	Grau d'Història de l'Art	En curs	Antoni Conejo Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	PEQ 060	E.1.2 i E.6.2	No	No	Organització periòdica de cursos formatius.	Accions anuals sense data de finalització	Accions anuals sense data de finalització

Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
MA10	Calendaritzar els lliuraments d'evidències avaluables i altres proves d'avaluació	Coordinar les dates de lliurament de les proves d'avaluació	MU Estudis Avançats en Arqueologia	Fet	Coordinador del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 60	E.6.2	No	No	Grau de satisfacció a les enquestes de l'alumnat	2020-2021	2021-2022
MA11	Millora del coneixement de les sortides professionals dels titulats	Millora del coneixement sobre la ocupabilitat i les sortides professionals dels egressats	MU Estudis Avançats en Arqueologia	En curs	Coordinador del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 130	E.6.4	No	No	Estudi d'ocupabilitat	Acció anual	Acció anual

7

Valoració i pla de les noves millores del centre fruit d'aquest autoinforme

7. Valoració i Pla de les noves millores del centre fruit d'aquest autoinforme

7.1. Grau en Arqueologia

Punts forts

- Assumpció des del primer dia de les perspectives de gènere amb una assignatura obligatòria i continguts específics en moltes altres assignatures. Equips de recerca amb àmplia experiència que redunda en la docència i en l'elaboració de Treballs final de grau sobre aquesta temàtica.
- Existeix un equilibri entre l'oferta i la demanda de matrícula. La doble titulació completa la matrícula amb un alumnat de notes més altes.
- Disponibilitat d'un horari de matí i tarda per adaptar-se als diferents perfils de l'alumnat.
- La qualitat del professorat: àmplia majoria de doctors, ràpida adaptació a l'ensenyament virtual/mixt per COVID-19, especialització i diversitat d'aproximacions cronològiques i metodològiques. La totalitat del professorat forma part de grups de recerca.
- La recerca desenvolupada: l'Arqueologia de la UB és la número 1 de tot l'estat, segons el rànquing QS amb nombrosos projectes internacionals i nacionals. Recentment s'ha creat l'Institut d'Arqueologia de la UB per donar encara més visibilitat a la matèria.
- Assoliment els darrers anys d'una paritat de gènere entre el professorat.
- Participació del professorat del grau en projectes docents aplicats a la millora real del grau.
- Pla d'estudis orientat a totes les cronologies, des de la prehistòria fins època contemporània.
- Les competències de les assignatures es correspon a les de la memòria verificada.

Punts febles

- Els darrers anys venim observant una certa dependència de la matrícula de setembre per tancar la matrícula de nou ingrés.
- En el transcurs dels anys venim observant un elevat abandonament al primer curs que voldríem reduir.

- Oferta de pràctiques àmplia i diversa, ben valorada per l'alumnat.
- TFG ben valorat i que permet, si es desitja, una primera aproximació de l'alumnat a la recerca.
- El grau fomenta vocacions orientades a la recerca i la UB disposa d'un màster d'estudis avançats en arqueologia per continuar amb un itinerari de recerca, si es vol.

Noves millores fruit d'aquest autoinforme

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ARQ01	Accions de difusió i captació de nous estudiants	Difondre la disciplina i el grau entre els joves estudiants. Agumentar el nombre d'alumnes matriculats en primera opció. Reducció de l'abandonament	Grau d'Arqueologia	En curs	Cap d'Estudis d'Arqueologia	Cap d'Estudis d'Arqueologia	Autoniforme acreditació 2021	Captació, admissió i matrícula d'estudiants (PEQ 030)	E.2	NO	NO	Informes de seguiment	Accions anuals	Anual
ARQ13	Adaptació dels plans docents i les assignatures a la Guia per a la incorporació de la perspectiva de gènere en els plans docents i les assignatures de la universitat de barcelona (2021)	Adequació dels plans docents a la normativa i recomanacions UB vigents	Grau d'Arqueologia	En curs	Professorat del Grau d'Arqueologia	Cap d'estudis	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.1.2, E.4 i E.6.2	NO	NO	Informes de seguiment	Accions anuals	2022-23

ARQ14	Impulsar una doble titulació en Arqueologia i Història	Millorar l'oferta formativa dels alumnes de grau	Grau d'Arqueologia i Història	En curs	Consell d'Estudis i Facultat	Caps d'Estudis vicedegana acadèmica	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 050)	E.1	NO	NO	Actes del Consell d'Estudis i oferta de graus de la UB	Curs 2026-27	Curs 2026-27
ARQ15	Millorar el sistema d'avaluació del TFG	Millorar el sistema d'avaluació del TFG	Grau d'Arqueologia	En curs	Coordinadora del TFG	Consell d'Estudis	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6	NO	NO	Reunions de la Comissió de TFG	Curs 2022-23	Curs 2022-23
ARQ16	Millorar la taxa de no presentats al TFG i reduir-ne el percentatge	Mantenir-la per sota del 20% o inferior	Grau d'Arqueologia	En curs	Coordinadora del TFG	Consell d'Estudis	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6	NO	NO	Reunions de la Comissió de TFG	Curs 2023-24	
ARQ17	Preveure mecanismes d'avaluació virtual online	Familiaritzar entre el professorat sistemes d'avaluació no presencial	Grau d'Arqueologia	En curs	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.4	NO	NO	Actes del Consell d'Estudis	Curs 2022-23	Curs 2022-23
ARQ18	Millorar la taxa de presentats i de rendiment a primer	Millorar les taxes de presentats i de rendiment de les assignatures. Reduir l'absentisme a les classes	Grau d'Arqueologia	En curs	Consell d'Estudis de Grau	Cap d'Estudis del Grau	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6	NO	NO	Dades VSMA i GPOD UB	Curs 2022-23	Curs 2023-24
ARQ19	Incrementar el percentatge d'alumnes que responen les enquestes	Aconseguir un major índex de participació i resposta a les enquestes fetes pels alumnes.	Grau d'Arqueologia	En curs	Consell d'Estudis de Grau i Facultat	Cap d'Estudis del Grau i Vice-degana acadèmica	Autoinforme i ISC	Anàlisi dels resultats (PEQ 130)	E.3.2. i E.6	No	No	Actes del Consell d'Estudis i seguiment dels percentatges de resposta	Accions anuals	Curs 2023-24

7.2. Grau en Història

Punts forts

- L'ampliació del Pla d'Acció Tutorial (PAT) a tots els cursos del grau.
- L'adequació de l'oferta de places a la demanda i una ampla varietat d'horaris per a facilitar compatibilitzar estudis i feina.
- La integració de la perspectiva de gènere en les assignatures del grau.
- La doble titulació en Arqueologia i Història.
- La formació docent i investigadora del professorat, avalada pels trams de recerca i de docència.
- La capacitat d'adaptació del professorat amb el canvi de paradigma docent provocat per la Covid-19.
- L'amplitud del pla d'estudis (tots els períodes històrics i tots els espais geogràfics) i l'aposta per la interdisciplinarietat.
- La rúbrica del TFG, que garanteix una avaluació uniforme per a tots els treballs.

Punts febles

- La taxa d'abandonament a primer curs.
- La baixa participació en els programes de mobilitat (nacionals i internacionals).
- L'elevat percentatge de no presentats al TFG.

Noves millores fruit d'aquest autoinforme

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
HIST24	Adaptar l'oferta de places de primer a la doble titulació en Arqueologia i Història	Estudiar la viabilitat d'augmentar el nombre de places que el Grau en Història destina a la doble titulació en Arqueologia i Història	Grau d'Història i Grau d'Arqueologia	En curs	Consell d'Estudis i Facultat	Cap d'Estudis i vicedegà acadèmic	Autoinforme 2021	Captació, admissió i matrícula d'estudiants (PEQ 030)	E.1.3	No	No	Dades VSMA sobre l'oferta, demanda i matrícula	Curs 2022-23	
HIST25	Mantenir i ampliar les accions de difusió i captació	Ampliar el ventall d'accions de difusió i captació d'estudiants a l'ESO i al batxillerat	Grau d'Història	En curs	Facultat de Geografia i Història i Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme 2021	Captació, admissió i matrícula d'estudiants (PEQ 030)	E.2.1	No	No	Informes de seguiment	Accions anuals	
HIST26	Estudiar la possibilitat d'implementar altres dobles titulacions afins a la Història	Proposar un doble grau en Història i Geografia	Grau d'Història i Grau de Geografia	En curs	Consells d'Estudis i Facultat	Caps d'Estudis i vicedegà acadèmic	Autoinforme 2021	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1	No	No	Actes del Consell d'Estudis i oferta de graus de la UB	Curs 2024-25	
HIST27	Analitzar les causes de l'abandonament al grau	Detectar les causes concretes d'abandonament i desenvolupar estratègies per a combatre'l (per exemple, amb les	Grau d'Història	En curs	Consell d'Estudis i Comissió Acadèmica	Cap d'Estudis i vicedegà acadèmic	Autoinforme 2021	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6	No	No	Actes del Consell d'Estudis i Actes de la Comissió Acadèmica	Curs 2022-23	

		tutories del PAT)												
HIST28	Millorar l'adequació de les competències dels plans docents	Revisar els plans docents de les assignatures universals per tal que reflecteixin les competències adequades	Grau d'Història	En curs	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme 2021	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6	No	No	Plans docents	Curs 2022-23	
HIST29	Repensar els horaris de les activitats pràctiques	Dissenyar franges horàries exclusivament per a les pràctiques que no se solapin amb les franges de la docència obligatòria del grau	Grau d'Història	En curs	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme 2021	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6	No	No	Actes del Consell d'Estudis	Curs 2022-23	
HIST30	Promoure les pràctiques orals comunicatives	Conscienciar al professorat que implementin aquesta mena d'activitat pràctica als seus plans docents	Grau d'Història	En curs	Consell d'Estudis	Cap d'Estudis	Autoinforme 2021	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.6	No	No	Plans docents	Curs 2022-23	

7.3. Grau en Història de l'Art

Punts forts

- La tradició del nostre grau en el marc de l'ensenyament universitari català. Cal recordar, per exemple, que la llicenciatura d'Història de l'Art es va començar a oferir per primer cop a Catalunya en el nostre Departament. Tampoc no es pot oblidar el paper actiu que aquest Departament va tenir en l'elaboració del llibre blanc de la Història de l'Art com a base del disseny del Grau a nivell estatal.
- La ubicació de la nostra facultat en el cor de Barcelona. Això no és només una qüestió "romàntica", sinó que facilita als nostres estudiants, sigui quina sigui la seva procedència, conèixer de primera mà la ciutat i tractar, in situ, temes d'antic, medieval, modern i contemporani. D'altra banda, la nostra facultat compta amb unes instal·lacions excel·lents per garantir la bona qualitat tant de la projecció d'imatges (qüestió bàsica en la nostra disciplina), com de les audicions (en el cas de les assignatures de música) i del visionat de pel·lícules (per a les matèries de cinema). Cal subratllar que arran de la crisi de la Covid-19 totes les aules assignades al Grau d'Història de l'Art es van habilitar per a impartir lliçons en remot; i, alhora, es van renovar tots els projectors i pantalles, per facilitar la projecció de presentacions en format panoràmic i en alta definició. A l'últim, comptem amb una aula habilitada per a l'assignatura de Tècniques artístiques, mitjançant la qual els nostres estudiants es familiaritzen amb els procediments pràctics de la creació artística com la pintura, l'escultura o el gravat, entre d'altres.
- La gran quantitat de recursos bibliogràfics, electrònics i de recerca que ofereix la nostra biblioteca (CRAI).
- La formació del professorat. La docència està impartida en quasi un 100% per doctors/es, amb un elevat nivell acreditat en els camps de la recerca i la docència.
- L'alt nombre de matrícules. Tal com s'ha revelat en diverses parts de la memòria, una de les millors evidències de la bona salut del nostre Grau és que gaudim de la matrícula més elevada, amb molta diferència, en el context de les universitats catalanes.

Punts febles

- Nivell dels estudiants de nou accés. Una evidència compartida per bona part del professorat del nostre Departament (i extensible a moltes altres disciplines) és la progressiva davallada en el nivell dels estudiants que arriben a la universitat. Això és quelcom que no depèn de nosaltres, però sí que ha obligat a readaptar l'enfocament metodològic, els processos d'aprenentatge i l'aplicació del pla d'estudis del Grau.
- Manca d'una línia editorial. Arran del que s'indica en el punt anterior, creiem que des del nostre Departament i des del servei de publicacions de la UB caldria impulsar una línia editorial de manuals sobre les principals matèries impartides en el nostre Grau. Som del parer que aquest producte bibliogràfic facilitaria que l'alumnat tingués una visió àmplia i transversal de cada període i, d'aquesta manera, es resoldrien les mancances acumulades a l'Institut.
- Precarietat laboral. El principal punt feble del nostre grau té a veure amb l'excés de personal no permanent, cosa que dificulta la seva consolidació laboral i professional a mig termini. Això implica que aquests docents hagin de compaginar la seua dedicació a la universitat amb altres feines, perquè així ho exigeix la normativa de personal, fent més feixuga alhora la seva evolució en el món de la recerca.
- Pràctiques externes. Calen més convenis amb institucions públiques i privades que permetin ampliar l'oferta de pràctiques externes als nostres estudiants i, per tant, que tinguin la possibilitat de familiaritzar-se amb el vessant més professional de la nostra disciplina. Al nostre parer, les pràctiques externes no curriculars no tenen la demanda que haurien de tenir.
- Mobilitat dels estudiants. El mateix podem dir a propòsit de la internacionalització dels nostres alumnes. Són molts més els Erasmus i SICUE que arriben a la nostra facultat que no pas els que marxen a universitats estrangeres o de la resta de l'estat espanyol. Per fer front a aquesta realitat s'han pres unes primeres mesures, com ara cancel·lar aquells convenis que no han funcionat (és a dir, amb aquelles universitats que no han despertat la curiositat dels alumnes) i

- Ampliar l'oferta. En els darrers anys no han estat pocs els alumnes que han compaginat els graus d'Història i Història de l'Art. Per aquesta raó, a partir del curs 2022-2023 s'oferirà un doble grau en Història i Història de l'Art
- La major part del personal docent del nostre Departament, sigui permanent o temporal, pertany a l'equip investigador o de treball de grups de recerca. Tots aquests grups organitzen regularment seminaris, jornades, congressos i cicles de conferències, sovint d'àmbit internacional, que beneficïen els continguts de la docència del Grau.
- La bona organització de la planificació docent del Grau a través dels seus diversos organismes de representació acadèmica, en especial el Consell d'estudis i de les coordinacions de TFG's i de les pràctiques externes optatives.
- L'orientació àmplia del pla d'estudis i de l'especialització del professorat que permet oferir a l'alumnat una diversitat d'aproximacions temàtiques més gran, apropant-se a àmbits d'especialització ben diversos.
- La situació del Grau dins de les classificacions internacionals. El Grau d'Història de l'Art de la UB està situat entre els 150 millors segons el rànquing internacional QS World University Ranking, publicat el 3 de març de 2021.

promovent-ne de nous que, al nostre parer, poden ser estimulants, com és el cas de la Universitat de Siena. Dit això, cal seguir analitzant la realitat i continuar incentivant una mobilitat que és beneficiosa per al nostre Grau i per als nostres estudiants.

- Nombre d'alumnes. El nombre elevat d'estudiants per classe, que dificulta les formes de docència més participatives i l'atenció més personalitzada a l'alumnat. Alhora, aquest fet xoca frontalment amb l'aplicació òptima de l'avaluació continuada tal com va quedar dissenyada en l'elaboració del Llibre Blanc. Per a mesurar objectivament i de forma continuada les lectures i els aprenentatges fets per part de l'alumnat requeriria de l'aplicació d'una dràstica reducció del nombre d'alumnes per aula, i de la disposició dels recursos materials necessaris (més aules i més sistemes informàtics).

Noves millores fruit d'aquest autoinforme

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable de l'execució	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
ART17	Fixar noves estratègies per augmentar el nombre d'institucions col·laboradores amb la facultat per a la realització de pràctiques externes	Increment del nombre d'alumnes i de centres de pràctiques atès que considerem que l'oferta és escassa i perquè cal incentivar que els nostres alumnes apliquin de manera pràctica els coneixements assolits a classe.	Grau d'Història de l'Art	En curs	Juan Miguel Muñoz, coordinador de pràctiques externes del Grau d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Gestió de les pràctiques externes (PEQ 070)	E.1.2	No	No	Informes de seguiment i reunions periòdiques entre el coordinador de pràctiques, el Cap d'Estudis i la Cap de Departament	Accions anuals sense data de finalització	

ART18	Supervisar els continguts docents de les assignatures instrumentals de primer curs	Assegurar que determinats conceptes i continguts comuns a totes les matèries del grau són assolides pels alumnes de primer.	Grau d'Història de l'Art		Consell d'Estudis i professors responsables	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1.2 i E.6.2	No	No	Reunions periòdiques entre el Consell d'Estudis i els docents i coordinadors d'aquestes assignatures	Curs 2021-2022	
ART19	Millorar la qualitat d'les TFG's i reduir el nombre de No presentats	Fixar uns criteris comuns perquè els alumnes sàpiguen de manera clara què i com s'ha de fer un TFG. I alhora, concretar uns ítems també comuns que els membres de la comissió avaluadora han de tenir en compte a l'hora d'avaluar un TFG.	Grau d'Història de l'Art	En curs	Silvia Canalda, coordinadora de TFG's del Grau d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament: metodologia i avaluació de competències (PEQ060)	E.6.5	No	No	Consell d'Estudis, Coordinació TFG's	Curs 2021-2022	
ART20	Potenciar la realització de treballs escrits	Malgrat la dificultat per aplicar l'avaluació continuada amb grups molt nombrosos d'estudiants, caldria donar major protagonisme als treballs escrits en l'avaluació de les assignatures, per tal de potenciar les habilitats dels estudiants i millorar, de retruc, els resultats del TFG.	Grau d'Història de l'Art	En curs	Consell d'Estudis i professors responsables	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1.2 i E.6.2	No	No	Comunicació directa entre el Consell d'Estudis i els docents i coordinadors de les assignatures del Grau	Accions anuals sense data de finalització	
ART21	Reflexionar sobre els sistemes i exercicis d'avaluació	Reflexionar col·lectivament sobre els sistemes d'avaluació que, en alguns casos, poden haver quedat obsolets, més encara després de l'experiència adquirida arran de la crisi de la Covid-10. Seria convenient reduir les proves que premien preferentment	Grau d'Història de l'Art	En curs	Consell d'Estudis i professors responsables	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1.2 i E.6.2	No	No	Reunions de treball del Consell d'Estudis i posada en comú al Consell del Departament.	Accions anuals sense data de finalització	

		les capacitats memorístiques, i no les reflexives i comprensives.												
ART22	Reforçar la transversalitat dels continguts de les assignatures	Explotar al màxim la transversalitat que, cada cop més, requereixen els estudis universitaris en totes les seves branques del coneixement. Hem detectat que els alumnes solen tenir dificultats en la contextualització dels fenòmens artístics i en la comprensió de la història de l'art com un reflex de les mentalitats pròpies de cada període. Tenir dues assignatures dedicades a Història, cultura i societat no sembla prou reforç per a suplir aquestes mancances. Caldria més treball coordinat entre els professors que imparteixen una mateixa matèria, i incentivar la formació d'equips docents que assegurin una unificació quant a continguts bàsics.	Grau d'Història de l'Art	En curs	Consell d'Estudis i professors responsables	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1.2 i E.6.2	no	No	Reunions de treball del Consell d'Estudis i posada en comú al Consell del Departament.	Accions anuals sense data de finalització	
ART23	Fomentar la creació d'equips docents	Millorar el rendiment acadèmic i la coherència dels continguts impartits	Grau d'Història de l'Art	En curs	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament (PEQ 060)	E.1	No		Reunió dels equips docents amb el Cap d'Estudis i la Comissió d'Estudis	Accions anuals sense data de finalització	
ART24	Incrementar la força docent del grau	Augmentar el nombre de professors i millorar les seves condicions labprañs per	Grau d'Història de l'Art	En curs	Cap de Departament	Cap de Departament i Cap d'Estudis	Autoinforme	Desenvolupament de l'ensenyament	E.1.2 i E.6.2	No	No	Reunions periòdiques amb les	Accions anuals sense data	

		grantir un desplegament idoni en el Grau d'Història de l'Art			d'Història de l'Art	d'Història de l'Art		ent (PEQ 060)				comissions de professorat	de finalització	
ART25	Formació del professorat en didàctica i processos avaluatius de caràcter presencial	Elaboració de cursos i seminaris per a la formació del professorat en la docència i avaluació presencials, que es continuaran fent al llarg de tot el curs.	Grau d'Història de l'Art	En curs	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	PEQ 060	E.1.2 i E.6.2	No	No	Organització periòdica de cursos formatius.	Curs 2022-2023	
ART26	Revisar el procés d'assignació de TFG's per a la seua tutorització als docents del Departament	Fixar un sistema equitatiu i eficaç en relació al TFG entre els docents del departament per a la seva bona direcció.	Grau d'Història de l'Art	En curs	Silvia Canalda, coordinadora de TFG's del Grau d'Història de l'Art	Antoni Conejo, Cap d'Estudis d'Història de l'Art	Autoinforme i ISC	Desenvolupament de l'ensenyament: metodologia i avaluació de competències (PEQ060)	E.6.5	No	No	Reunions periòdiques entre el Consell d'Estudis i la Coordinadora del TFG.	Accions anuals sense data de finalització	

7.4. Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia

Punts forts

- **El perfil científic i docent del professorat** del Màster, que és referent de l'Arqueologia Analítica a nivell nacional i internacional. El Màster entronca molt bé amb el futur doctorant en Arqueologia.
- La implicació i preparació del professorat del màster per assegurar el bon funcionament del màster i l'aprenentatge dels estudiants.
- **El grau elevat d'atracció del màster per a estudiants d'Arqueologia externs** al Grau d'Arqueologia de la UB.
- **El grau elevat d'atracció del màster per a estudiants de l'Estat espanyol aliens** a l'Arqueologia (Història,...).
- **La recerca puntera en Arqueologia analítica que es porta a terme des de la UB i amb la que els estudiants entren en contacte** durant el màster.
- **El posicionament en els rànquings internacionals de la docència i recerca en Arqueologia de la UB** que fa de pol d'atracció de projectes i investigadors/investigadores internacionals
- **La recent creació del Institut d'Arqueologia de la UB** com a focus de desenvolupament de la recerca en Arqueologia a la UB
- **Les sinergies consolidades amb altres Facultats i serveis científic-tècnics** de la Universitat de Barcelona pel que fa a l'Arqueologia Analítica.
- **El prestigi de la institució** en els rànquings internacionals, de la Facultat, com a punt molt cèntric de la ciutat i de la pròpia Barcelona com a ciutat. Tot plegat un punt d'atracció important per als potencials estudiants.
- **La possibilitat de dur a terme pràctiques externes i extra-curriculars** com a experiència formativa en l'àmbit de l'arqueologia.
- **Interès per part de tots i totes les implicades de fer-ho tirar endavant: coordinació, secretaria, facultat, administració del centre.**

Punts febles

- **El baix nombre d'estudiants matriculats**, repercuteix en un cert desànim entre el professorat.
- **La falta de resposta per part de l'alumnat** del màster a les enquestes de satisfacció
- **La falta d'atracció del Màster per als estudiants del propi grau** d'Arqueologia de la UB
- **Escassa atracció del Màster per als estudiants de graus afins** a l'Arqueologia de la UB (història...)
- **L'escàs nombre d'egressats del màster en els estudis de doctorat**
- **L'escassa presència d'estudiants internacionals europeus**, atribuïble a la falta d'oferta en anglès.
- **L'absència de *Research Professors* ICREA com a docents** del màster
- **Falta de programes d'intercanvi Erasmus d'estudiants i professorat** amb altres centres reconeguts internacionalment d'Arqueologia
- **Els elevats preus per als estudiants no-comunitaris**, especialment hispanoamericans, que mai conclouen la matrícula si no obtenen beques del seu país, tot i tenir un perfil d'accés immillorable.
- **La baixa taxa de rendiment del TFM**
- **Dificultat de funcionament i/o gestió: pressuposts, espai, infraestructures, etc...**

Noves millores fruit d'aquest autoinforme

El Pla de millores que vam presentar en el Informe de seguiment del Centre de l'any 2020 de la titulació del Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia presentava 11 millores. Durant el curs 2021-2022, precisament com a conseqüència de la anàlisi que vam fer per a l'informe i del conseqüent Pla de millores que ens plantejàrem, hem iniciat la implementació d'aquestes. En alguns casos aquesta implementació ja ha conclòs, i per tant, la millora ha estat executada al 100% (MA01, MA04, MA05), es tractaria de millores vinculades amb processos administratius -reducció de places d'ingrés- (MA01), o d'assumpció de responsabilitats de caire personal per part del professorat- tutor/tutora de crèdits formatius (MA04), duplicar tutors/tutores de TFM (MA05).

D'altra banda, altres millores ja executades al 100% comporten un cert temps per a mesurar-ne l'efectivitat (MA02, MA03, MA06, MA07 i MA10), els resultats s'obtenen al cap d'un cert temps, els resultats de les mateixes no és immediat, sinó que caldrà valorar-lo després d'un cert recorregut temporal, ja que es tracta d'accions anuals en les quals hi estan implicats bàsicament els estudiants als que es dirigeixen aquestes millores, per tal augmentar la taxa d'èxit (MA02 i MA03), augmentar el nombre d'estudiants de doctorat (MA06), així com, en relació amb el professorat, pel que fa a les dades del seu perfil acadèmic (MA07) i a la coordinació en l'entrega d'evidències avaluable (MA10), a més el calendari canvia anualment en funció de l'inici del curs i dels períodes lectius, així com de l'horari de l'ensenyament, pe tant, tot i que fet potser caldria modificar a la taula la data de finalització, i considerar-la una acció anual.

A partir de la anàlisi dels resultats (Espai VESMA, fonamentalment) vam proposar les millores MA08 i MA09. Pel que fa a MA08 ja enguany hem insistit -tant a l'aula com a través del campus virtual de les assignatures- de la importància que té respondre a les enquestes com a mecanisme de feedback per a la millora constant del màster, volem transmetre que la implicació dels estudiants és fonamental per a la construcció del bon funcionament de l'ensenyament, ja que el curs passat hi havia sembla ser entre els estudiants -segons comentaris no recollits en les enquestes- un cert desinterès per aquest aspecte. D'altra banda, el fet que per primer cop en el curs 2020-2021 hi hagi hagut resposta del professorat a l'enquesta de valoració del màster és per a nosaltres, des de la coordinació, molt positiu, ja que ens permet detectar mancances vistes pel professorat i intentar resoldre-les, com recollim en la nova proposta de pla de Millores: (MA13, MA14 i MA15). Aquestes millores d'acció anual que ja hem esmentat (MA08 i MA09) caldria que és consolidessin, motiu pel qual si bé els mecanismes de resposta ja hi eren cal, any rere any, que es recordin, considerem doncs que el grau d'execució és del 50%, esperem que es vagi consolidant anualment per a esdevenir una pràctica habitual.

La millora prevista que encara està pendent en la seva execució, si més no de manera que puguem considerar positiva -o aplicada en un percentatge significatiu- està en relació amb la MA11. Resulta molt difícil millorar el coneixement sobre la ocupabilitat i les sortides professionals dels egresats de l'ensenyament. La breu enquesta enviada per correu electrònic enguany com a mecanisme per tal d'intentar recollir una informació no rebuda per canals oficials, s'ha mostrat francament decebedora.

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable del seguiment	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
MA01	Reduir a 25 el nombre de places nou ingrès	Redimensionar l'oferta	MU Estudis Avançats en Arqueologia	Fet	Coordinador del màster	Coordinador del màster	Comissió de màster	PEQ 040	E.1.3.	No	SÍ, ARA FIGURA 30 PLACES	Dades de matrícula	2020-2021	2020-2021
MA02	Millora de les estratègies comunicatives i difusió nou alumnat	Augmentar el nombre de matriculats	MU Estudis Avançats en Arqueologia	En curs	Coordinador del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 050	E.2.1.	No	No	Dades de matrícula	Acció anual	Acció anual
MA03	Millorar la informació prèvia a la matrícula i el seguiment dels estudiants	Reduir potencial abandonament en el màster	MU Estudis Avançats en Arqueologia	Fet	Coordinació del màster	Coordinació del màster	Comissió de Màster	PEQ 040	E.1.3	No	No	Taxa d'èxit	2021-2022	Accions anuals
MA04	Creació de la figura tutor/-a de crèdits formatius	Facilitar el contacte entre els estudiants que han de cursar crèdits formatius i el professorat del Grau que els imparteix	MU Estudis Avançats en Arqueologia	Fet	Coordinació del màster	Tutor/tutora de crèdits formatius	Comissió de Màster	PEQ 50	E.1.4	No	No	Grau de satisfacció en les enquestes del alumnat	2020-2021	2020-2021
MA05	Duplicar coordinadors TFM	Distribuir la gestió entre un tutor de prehistòria i un tutor d'arqueologia	MU Estudis Avançats en Arqueologia	Fet	Coordinació del màster	2 coordinadors de TFM	Comissió de Màster	PEQ 50	E.1.4	No	No	Grau de satisfacció en les enquestes	2020-2021	2020-2021
MA06	Millorar la vinculació amb el Doctorat "Societat i Cultura"	Augmentar el nombre d'alumnes interessats en la recerca acadèmica	MU Estudis Avançats en Arqueologia	En curs	Coordinació del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 50	E.1.5	No	NO	Augment del nombre de matriculats al Doctorat	2020-2021	Accions anuals

MA07	Millora de la informació de dades del professorat investigador	Identificar en els informes totes les dades del professorat	MU Estudis Avançats en Arqueologia	En curs	Coordinador del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 140	E.2.1	No	No	Dades de les taules de professorat informades	Acció anual	Acció anual
MA08	Incrementar el percentatge dels alumnes que responen les enquestes	Aconseguir un major índex de participació i resposta a les enquestes de satisfacció	MU Estudis Avançats en Arqueologia	En curs	Professorat del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 130	E.3.2	No	No	Índex de participació dels estudiants en les enquestes	Acció anual	Acció anual
MA09	Incrementar el percentatge del professorat que respon les enquestes	Aconseguir que el professorat participi en l'enquesta de satisfacció	MU Estudis Avançats en Arqueologia	En curs	Professorat del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 100	E.4.3	No	No	Índex de participació del professorat	Acció anual	Acció anual
MA10	Calendaritzar els lliuraments d'evidències avaluables i altres proves d'avaluació	Coordinar les dates de lliurament de les proves d'avaluació	MU Estudis Avançats en Arqueologia	Fet	Coordinador del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 60	E.6.2	No	No	Grau de satisfacció a les enquestes de l'alumnat	2020-2021	2021-2022
MA11	Millora del coneixement de les sortides professionals dels titulats	Millora del coneixement sobre la ocupabilitat i les sortides professionals dels egresats	MU Estudis Avançats en Arqueologia	En curs	Coordinador del màster	Coordinador del màster	Comissió de Màster	PEQ 130	E.6.4	No	No	Estudi d'ocupabilitat	Acció anual	Acció anual

Finalment, com a conseqüència de la anàlisi que enguany hem realitzat han aparegut altres millores que llistem amb una segona taula, les numerem seguint l'ordre ja establert, per a no crear confusió, aquestes millores s'implementaran ja des del curs vinent, en la mesura que sigui possible, tot i que alguna d'elles ja hem intentat posar-la en pràctica en el curs 2021-2022 (MA11BIS).

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable del seguiment	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
MA1 1bis	Aclarir en el "compromís de matrícula" els períodes de defensa de TFM (A1: febrer) (B1: juny/setembre)	Evitar confusions a l'estudiant	MU EAA	Fet	Coordinació del màster	Tutores de TFM	Queixa estudiants		E 6.1	No	No	Re-Matricula de TFM	2022-2023	2022-2023
MA1 2	Plantejar un PAT inicial al Màster i crear la figura de tutor PAT	Facilitar als estudiants aliens al Grau d'Arqueologia de la UB la integració	MU EAA	En procés	Coordinador del màster	Tutor/a PAT	Comissió de Màster	PEQ050	5.1	No	No	Grau de satisfacció en les enquestes del alumnat	2022-2023	Acció anual
MA1 3	Evitar solapaments docents amb el Grau d'Arqueologia	Millora organitzativa	MU EAA	Fet	Coordinació del màster	Coordinació del màster i cap d'Estudis d'Arqueologia	Queixa professorat	PEQ 60	E.6.2	No	No	Grau de satisfacció del professorat	2022-2023	Acció anual
MA1 4	Actuació coordinada integrant processos acadèmics i de calendari TFM	Millorar la organització i processos d'avaluació del TFM	MU EAA	En curs	Coordinació del màster	Coordinadores de TFM	Comissió de Màster	PEQ 60	E.6.2	No	No	Grau de satisfacció en les enquestes del alumnat	2022-2023	2020-2021
MA15	Adequació pressupostària a necessitats docents del professorat	Millorar els recursos per a la docència	MU EAA	Pendent	Coordinació del Màster	Coordinació del Màster	Queixa del professorat	PEQ 110	E 1.3	No	No	Grau de satisfacció del professorat	2022-2023	Acció anual

7.5. Millores transversals a tots els ensenyaments

Codi	Proposta de millora	Objectius	Abast	Estat	Responsable de la millora	Responsable del seguiment	Procedència	TIPOLOGIA DE MILLORA		Implica modificació	Implica actualització de la memòria?	Indicadors i/o evidències	CALENDARI	
								Processos	Estàndard relacionat				Data prevista de finalització	Data finalització REAL
MT01	Completar CV professorat a les webs dels ensenyaments	Millorar la informació pública dels ensenyaments	Facultat	En curs	Rponsible s dels ensenyaments	Vicedegana de Qualitat	Informes d'avaluació externa d'acreditació anteriors	PEQ140	2.1	No	No	Web dels ensenyaments	2022	
MT02	Revisar els PEQs	Millorar el funcionament del SGIQ	Facultat	En curs	Comissió de Qualitat	Comissió de Qualitat	Comissió de Qualitat	PEQ011	3.2	No	No	Informe de la Comissió de Qualitat	Nov 2022	
MT03	Fer el seguiment dels processos descrits as PEQS	Millorar el funcionament del SGIQ	Facultat	En curs	Comissió de Qualitat	Comissió de Qualitat	Comissió de Qualitat	PEQ011	3.2	No	No	Informe de la Comissió de Qualitat	Nov 2022	
MT04	Augmentar el protagonisme del PAT en la trajectòria d'aprenentatge dels estudiants	Descarregar la secretaria d'estudiants i/o els caps d'estudi.	Facultat	Iniciar	Responsable del PAT	Comissió Acadèmica de la Facultat	Autoinforme	PEQ050	5.1	No	No	Existència de PAT en tots els cursos	Curs 2022/23	
MT05	Afegir plans docents de Master en castellà	Millorar la informació pública dels ensenyaments	Facultat	Iniciar	Coordinadors de Màster	Comissió Acadèmica de la Facultat	Informes d'avaluació externa d'acreditació anteriors	PEQ140	2.1	No	No	Web dels ensenyaments	Curs 2022/23	
MT06	Revisar les competències dels ensenyaments indicades a les pàgines web	Millorar la informació pública dels ensenyaments	Facultat	En curs	Coordinadors de Màster i caps d'estudis	Comissió Acadèmica de la Facultat	Informes d'avaluació externa d'acreditació anteriors	PEQ140	2.1	No	No	Web dels ensenyaments	Curs 2022/23	
Mt07	Revisar que l'avaluació dels plans docents sigui coherent amb les memòries de verificació	Millorar la informació pública dels ensenyaments	Facultat	En curs	Coordinadors de Màster i caps d'estudis	Comissió Acadèmica de la Facultat	Informes d'avaluació externa d'acreditació anteriors	PEQ060	2.1	No	No	Plans docents revisats	Curs 2022/23	

8

Evidències

Número	Evidència	Localització / Institució que l'aporta
1	Acta de constitució del CAI	Sharepoint
2	Acta d'aprovació de l'Autoinforme	Sharepoint
3	Comentaris a l'Autoinforme fruit de l'Audiència Pública	Sharepoint
4	Composició del CAI	Sharepoint
Estàndard 1. Qualitat del programa formatiu		
	Memòria Actualitzada per a la Verificació del Grau en Arqueologia	Disponible al web de la facultat
	Memòria Actualitzada per a la Verificació del Grau en Història	Disponible al web de la facultat
	Memòria Actualitzada per a la Verificació del Grau en Història de l'Art	Disponible al web de la facultat
	Memòria Actualitzada per a la Verificació del Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia	Disponible al web de la facultat
Estàndard 2. Pertinència de la informació pública		
	Informació de la Facultat de Geografia i Història	Pàgina web de la facultat
	Informació del Grau en Arqueologia	Pàgina web de l'ensenyament
	Informació del Grau en Història	Pàgina web de l'ensenyament
	Informació del Grau en Història de l'Art	Pàgina web de l'ensenyament
	Informació del Màster d'Estudis Avançats en Arqueologia	Pàgina web de l'ensenyament
Estàndard 3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació		
	Documentació lligada als processos del SAIQU/SGIQ sobre el disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions	Pàgina web del Sistema de Qualitat de la Facultat
	Documentació lligada als processos del SAIQU/SGIQ sobre la revisió del mateix SAIQU/SGIQ	Actes de la Comissió de Qualitat
	Documents/informes de revisió i plans de millora del SAIQU/SGIQ	Actes de la Comissió de Qualitat
	Instruments de recollida de les dades sobre la satisfacció dels grups d'interès	Pàgina web de la Facultat
Estàndard 4. Adequació del professorat al programa formatiu		
	Perfil del professorat responsable del TFM	CV a la pàgina web de la Facultat
	Perfil del professorat responsable de les pràctiques externes	CV a la pàgina web de la Facultat
Estàndard 5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge		

	Procés del SAIQU/SGIQ sobre el suport i l'orientació a l'estudiant	PEQ 050 Orientació a l'estudiant de Grau PEQ 051 Orientació a l'estudiant de Màster
	Procés del SAIQU/SGIQ sobre el procés de gestió de les pràctiques	PEQ 070 Gestió de les pràctiques externes
	Procés del SAIQU/SGIQ sobre els recursos materials i els serveis	PEQ 110 Gestió i millora dels recursos materials PEQ 120 Gestió i millora dels serveis
	Relació dels recursos més significatius de què disposa el centre per afavorir l'aprenentatge de l'estudiant (aules, laboratoris, infraestructures digitals, etc.)	Pàgina web de la Facultat
Estàndard 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius		
	Processos del SAIQU vinculats al desenvolupament dels programes formatius per afavorir l'aprenentatge de l'estudiant i la recollida i anàlisi dels resultats per a la millora dels programes formatius	PEQ 020 Gestió dels programes formatius en el marc VSM (Verificació, Seguiment, Modificació i Acreditació)
	Plans docents assignatures escollides	Sharepoint
	Llistat dels TFM defensats i qualificacions obtingudes pels estudiants	Autoinforme i Sharepoint
	Llistat de les pràctiques externes realitzades i qualificacions obtingudes pels estudiants	Autoinforme i Sharepoint
	Currículum resumit amb el perfil del professorat que imparteix les assignatures escollides, TFG/TFM i pràctiques externes obligatòries (perfil docent, professional, línies d'investigació i publicacions recents principals...)	CV a la pàgina web de la Facultat
	Mostra de les execucions dels estudiants. Exemples de proves avaluadores dels estudiants que cobreixin l'espectre de qualificacions.	Sharepoint